

การสร้างชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อ
ของศาลเจ้าเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม
จังหวัดนครสวรรค์

สุคนธา ชันเสนาะ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาดนตรี
ปีการศึกษา 2558
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

**THE DEVELOPMENT OF PRACTICAL UR HOO FIDDLE
ACTIVITY PACKAGE OF CHAO PO TEPARAK-CHAO
MAE TAPTIM SHRINE**

SUKHONTHA KANSANOR

**A thesis submitted in partial fulfillment of the requirements
for Master of Arts in Music
Academic Year 2015
Copyright of BansomdejchaoprayaRajabhat University**

ชื่อเรื่อง การสร้างชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหู
ของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิมจังหวัดนครสวรรค์
ชื่อผู้วิจัย สุคนธา ชันแสนาะ
สาขาวิชา ดนตรี
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ ดร.มนัส วัฒนไชยยศ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม รองศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ แสงทอง

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาอนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.โกวิท ชันศิริ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.มนัส วัฒนไชยยศ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ แสงทอง)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์บรรจง ชลวิโรจน์)

..... กรรมการและเลขานุการ
(อาจารย์จ๊ะพันธ์ อ่อนเลื่อน)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ชื่อเรื่อง	การสร้างชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคชอเอ็ฮู ของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิมจังหวัดนครสวรรค์
ชื่อผู้วิจัย	สุคนธา ชันเสนาะ
สาขาวิชา	ดนตรี
กรรมกรที่ปรึกษาหลัก	รองศาสตราจารย์ ดร.มนัส วัฒนไชยยศ
กรรมกรที่ปรึกษาร่วม	รองศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ แสงทอง
ปีการศึกษา	2558

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) สร้างชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคชอเอ็ฮูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และ 2) เปรียบเทียบผลการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มนักดนตรีที่ปฏิบัติเทคนิคชอเอ็ฮู กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ กลุ่มนักดนตรีที่ฝึกปฏิบัติชอเอ็ฮูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคชอเอ็ฮู ของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์ และแบบประเมินผลการเรียนรู้ด้านการปฏิบัติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า

1. ชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคชอเอ็ฮู ของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิมจังหวัดนครสวรรค์ มีประสิทธิภาพ ในภาคทฤษฎีเท่ากับ 85.33 และในภาคปฏิบัติเท่ากับ 92.00 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. กลุ่มนักดนตรีที่ได้รับการฝึกทักษะ โดยใช้ชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคชอเอ็ฮู ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติมีผลการเรียนรู้หลังเรียนคิดเป็นร้อยละเท่ากับ 92 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคชอเอ็ฮู

Title **The Development of Practical Ur Hoo Fiddle Activity
Package of Chao Po Teparak-Chao Mae Taptim Shrine**

Author **Sukhontha Kansanor**

Program **Music**

Major Advisor **Associate Professor Dr.Manat Wattanachaiyot**

Co-advisor **Associate Professor Dr.Suchart Saengthong**

Academic Year **2015**

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to develop the practical Ur Hoo fiddle activity package of Chao Po Teparak-Chao Mae Taptim Shrine on basis of 80/80 criteria and 2) to compare the learning achievement before and after using such an activity package. The sample included 10 students who play Ur Hoo fiddle at Chao Po Teparak-Chao Mae Taptim Shrine. The research instruments consisted of the practical Ur Hoo fiddle activity package and learning achievement test. Data were statistically analyzed in percentage, mean, standard deviation, and t-test.

The findings revealed as follows:

1. The efficiency of the practical Ur Hoo fiddle activity package of Chao Po Teparak-Chao Mae Taptim Shrine measured 85.33/92.00, which was higher than the criteria of 80/80.
2. The learning achievement of the students after learning through the practical Ur Hoo fiddle activity package was significantly higher at .05 level.

Keyword: The Practical Ur Hoo Fiddle Activity Package

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้ประสบความสำเร็จลงด้วยดี โดยได้รับความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.มนัส วัฒนไชยยศ และรองศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ แสงทอง ที่ให้คำแนะนำดูแลเอาใจใส่ตรวจแก้ไขอย่างละเอียด จึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณหลวงพ่อนพดล นันทโน(พระครูอรุณกิจ นันทคุณ) เจ้าอาวาสวัดป่าค้อยลับงา จังหวัดกำแพงเพชร ที่ได้ให้การอุปถัมภ์ทุนการศึกษาและทุนการวิจัยในครั้งนี้ตลอดจนเป็นกำลังใจที่สำคัญตลอดการศึกษา ขอกราบขอบพระคุณคณะครูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิมจังหวัดนครสวรรค์ ที่ให้ความช่วยเหลือและอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจนวิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จเรียบร้อยด้วยดี ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วัฒนา เปลี่ยนบางยาง รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุเทพ ไม้ทองดี อาจารย์ประจำภาควิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ อาจารย์สมศักดิ์ พนเสาวภาค ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรี ประจำภาควิชาดนตรี วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ อาจารย์บัณฑิต ศรีบัว ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีไทย ดนตรีพื้นบ้านและดนตรีจีน วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ที่ให้คำแนะนำในการหาความคุณภาพของเครื่องมือและขอบคุณเพื่อนๆ พี่ๆ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ศูนย์ให้การศึกษามหาวิทยาลัยนครสวรรค์ทุกท่านและขอบคุณอาจารย์มงคล รอดพันธ์ ที่เป็นกำลังใจและช่วยเหลือจนวิทยานิพนธ์นี้แล้วเสร็จ

คุณค่าและประโยชน์อันพึงได้จากวิทยานิพนธ์นี้ ผู้วิจัยขอมอบแต่บิดา มารดา ครู อาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ช่วยประสิทธิ์ประสาทความรู้และช่วยเป็นแรงผลักดันให้ผู้วิจัยสำเร็จการศึกษา ด้วยความเคารพอย่างสูง

สุคนธา ชันเสนาะ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
ความหมายของชุดฝึกเสริมทักษะ.....	6
จิตวิทยาและแนวคิดเกี่ยวกับการสอนดนตรี.....	14
ทฤษฎีของนักจิตวิทยาทางดนตรี.....	16
การพัฒนาสื่อการเรียนรู้วิชาดนตรี.....	20
การเรียนการสอนดนตรีจีนในประเทศไทย.....	24
การวัดผลและประเมินผลวิชาดนตรี.....	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนดนตรี.....	39

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการ.....	45
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	45
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	45
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	54
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	67
สรุปผลการวิจัย.....	69
อภิปรายผล.....	70
ข้อเสนอแนะ.....	75
บรรณานุกรม.....	77
ภาคผนวก.....	82
ภาคผนวก ก ราชานามผู้เชี่ยวชาญ.....	83
ภาคผนวก ข หนังสือราชการ.....	85
ภาคผนวก ค ผลการประเมินการพัฒนาชุดการสอนปฏิบัติเทคนิค.....	89
ขอเอื้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัด	
นครสวรรค์โดยผู้เชี่ยวชาญ	
ภาคผนวก ง แบบทดสอบวัดความรู้ทั่วไปในด้านทฤษฎี(ความรู้).....	98
ภาคผนวก จ แบบประเมินเพื่อวัดความสามารถในด้านทักษะ(การปฏิบัติ)	111
ภาคผนวก ฉ ชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหู.....	121
ภาคผนวก ช แบบตอบรับวารสารและบทความวิจัย.....	268
ภาคผนวก ซ สำเนาประกาศนียบัตรภาษาอังกฤษ.....	270
ประวัติผู้วิจัย.....	272

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	วิเคราะห์ความเหมาะสมของขอบเขตความสามารถของการแสดงพฤติกรรมของผู้เรียนในการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหูของนักดนตรี.....	49
2	แสดงเวลาเรียนด้วยชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิมจังหวัดนครสวรรค์ สำหรับนักดนตรีของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์.....	54
3	ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะฯ ภาคทฤษฎี (ความรู้) จากการนำไปใช้จัดการเรียนการ สอนจริง (Trial Run) กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน....	61
4	ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะฯ ภาคทักษะ (การปฏิบัติ) จากการนำไปใช้จัดการเรียนการ สอนจริง (Trial Run) กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน.....	62
5	คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคทฤษฎี (ความรู้) ของนักดนตรีที่เรียนด้วยชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์ (n = 10).....	63
6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติทดสอบที และระดับนัยสำคัญทางสถิติของการเปรียบเทียบคะแนนสอบก่อนและหลังเรียนของนักดนตรี.....	64
7	คะแนนประเมินภาคทักษะ(การปฏิบัติ) ของนักดนตรีที่เรียนด้วยชุดฝึกทักษะการปฏิบัติ เทคนิคขอเอื้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์ (n=10).....	65
8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติทดสอบที และการเปรียบเทียบคะแนนประเมิน ภาคทักษะ(การปฏิบัติ)ระหว่างเรียนหลังเรียนของนักดนตรี (n=10).....	66

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
2	ชอเอื้อหู.....	26
3	ชอปั่นหู.....	27
4	ชอเกาหู.....	27
5	ด้านหน้าศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม.....	28
6	ภายในศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม.....	28
7	เจ้าพ่อเทพารักษ์.....	29
8	เจ้าแม่ทับทิม.....	30
9	สรุปขั้นตอนการสร้างชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคชอเอื้อหูของศาลเจ้า พ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์.....	53

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา

ดนตรี เป็นวิชาหนึ่งที่ใช้เสียงที่ไพเราะ ซึ่งทุกคนในโลกนี้ต้องการฟัง เสียงเป็นกระแสคลื่นที่สามารถสร้างความเคลื่อนไหว ความเคลื่อนไหวจะก่อให้เกิดการพัฒนาปัญญาและคุณภาพชีวิต คนจะมีคุณภาพชีวิตที่ดี เมื่อมีดนตรีในหัวใจ จิตใจจะสงบ มีสมาธิ เมื่อทุกคนเป็นเช่นนี้ สังคมก็ย่อมน่าอยู่มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้แล้ว ดนตรียังเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม เป็นคุณสมบัติของความเจริญงอกงาม ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความกลมเกลียว ความก้าวหน้าของชาติและศีลธรรมอันดี เด็กไทยจะต้องเรียนรู้ดนตรีเพื่อให้รู้และเข้าใจในคุณค่าของวัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติอีกประการหนึ่ง (กรมวิชาการ, 2545, น.6)

ดนตรีเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม มนุษย์แต่ละกลุ่มชนต่างก็มีวัฒนธรรมคล้ายคลึงหรือแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพที่อยู่อาศัย การดำรงชีวิต การประกอบ อาชีพความเชื่อ ภาษา การสื่อสาร พิธีกรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ ของแต่ละกลุ่มชนดนตรีที่รับใช้มนุษย์ในแต่ละกลุ่มชนจึงมีความสัมพันธ์กับสภาพความเป็นอยู่ของกลุ่มชนนั้นด้วย ส่วนเครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงก็มักถูกสร้างขึ้นด้วยวัสดุที่หาได้โดยทั่วไปในท้องถิ่น เช่น ชนเผ่าที่อาศัยอยู่ในภูมิภาคที่ไม่มีไม้ไผ่มาก เครื่องดนตรีส่วนใหญ่ก็มักจะสร้างด้วยไม้ไผ่ เขาสัตว์หรือหนังสัตว์เพื่อนำมาเป็นส่วนประกอบของเครื่องดนตรี เป็นต้น บทเพลงที่ถูกสร้างขึ้นของมนุษย์แต่ละกลุ่มชนจึงมีเอกลักษณ์เป็นของตนเองตามรูปแบบของการดำรงชีวิต ความเชื่อตามขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมของแต่ละกลุ่มชน (อุทิศ นาคสวัสดิ์, 2512, ออนไลน์)

ปรัชญา และแนวคิดของการศึกษาดนตรีใหม่จึงต้องให้เด็กรักดนตรี การที่เด็กจะรักดนตรีได้เด็กต้องได้เรียนได้เล่นและรักดนตรี ความรักจะเกิดขึ้นได้ก็ต้องมีความผูกพันที่จะเรียนรู้และเล่นดนตรีได้อย่างลึกซึ้งพอสมควร หากเด็กไทยทุกคนได้เล่นดนตรีโดยผ่านสื่อและเครื่องมือประกอบการเรียบเรียง บรรเลงอย่างมีความสุขและสนุกสนานจะทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างรวดเร็ว เกิดความคิดสร้างสรรค์สูง การพัฒนาสมองเด็กโดยผ่านกิจกรรมดนตรีจึงเป็นการวางพื้นฐานสำหรับเด็กที่จะเติบโตไปในอนาคต เด็กจะเป็นผู้ที่มีความคิดจับไว้ในกาแก้ปัญหาเพราะดนตรี

ช่วยพัฒนาความฉลาดให้กับเด็ก ในขณะที่เดียวกัน เด็กๆเหล่านี้ก็จะเป็นผู้ที่มีวัฒนธรรม มีความประณีต มีเสน่ห์อยู่ในตัว (กรมวิชาการ, 2545, น.7)

วัฒนธรรม เป็นเอกลักษณ์ที่สะท้อนความเจริญของแต่ละชาติ เพราะวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่คนในแต่ละรุ่น ได้สั่งสมความรู้และสิ่งที่ดีที่สุด เหมาะสมที่สุดในการดำเนินชีวิต แล้วส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่น จึงอาจกล่าวได้ว่าวัฒนธรรมเป็นเอกลักษณ์ที่สะท้อนความเจริญของแต่ละชาติได้อย่างชัดเจนและดีที่สุด ประเทศไทยและประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน เป็นประเทศที่มีความสัมพันธ์กันอย่างแนบแน่น และเชื่อมโยงกันด้วยสายเลือดทางวัฒนธรรม ทั้งประเพณี ความเชื่อ ตลอดจนการดนตรี (มนตรี แย้มกสิกร, 2550, ออนไลน์)

ดนตรีจีนผ่านการบ่มเพาะและสร้างสรรค์มาเป็นเวลาช้านาน ชาวจีนประดิษฐ์เครื่องดนตรีอันมีเอกลักษณ์เฉพาะชนชาติขึ้นเป็นจำนวนมาก ปัจจุบันเครื่องดนตรีพื้นเมืองของจีนที่ใช้บรรเลงกันอย่างแพร่หลายมีมากกว่า 400 ชนิด โดยสามารถแบ่งออกเป็น 4 ประเภทหลัก ได้แก่ เครื่องเป่า เครื่องตี เครื่องสี และเครื่องดี (ช่อ แซ่โจ้ว, 2550, น.5)

การรวมกลุ่มของกลุ่มชาติพันธุ์ไทยจีนในจังหวัดนครสวรรค์ จะเป็นกลุ่มที่มีโครงสร้างและระเบียบแบบแผนในการดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม โดยแบ่งเป็นกลุ่ม จีนแต้จิ๋ว จีนกวางตุ้ง จีนไหหลำ หรือไหหลำ และจีนคนแคระ กลุ่มเหล่านี้จะอยู่ในรูปแบบของคณะกรรมการจัดงานต่างๆ ทางด้านวัฒนธรรมและประเพณีของกลุ่มชาติพันธุ์ไทยจีน กิจกรรมที่สำคัญที่สุดของชาวไทยเชื้อสายจีนในจังหวัดนครสวรรค์ คือ เทศการตรุษจีนมีการจัดกิจกรรมที่ยิ่งใหญ่ ประกอบด้วยขบวนแห่มังกรรอบเมืองนครสวรรค์ โดยมีขบวนแห่ต่างๆมากมาย เช่น ขบวนเอ็งกอ-พะงู๊ ขบวนเจ้าพ่อ-เจ้าแม่ปากน้ำโพ ขบวนแห่เจ้าแม่กวนอิม ขบวนแห่มังกรทองและการเชิดสิงโต โดยมีเครื่องดนตรีจีนต่างๆคอยบรรเลงอย่างไพเราะ ถือเป็นการช่วยรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามที่ถ่ายทอดออกมาเป็นริ้วขบวนเพื่อความสวยงาม และการสื่อบอกความหมายของชนชาติในอดีตที่บรรพบุรุษได้สั่งสมการน้อมนำให้เยาวชนรุ่นหลังได้เคารพรัก และหวงแหนวัฒนธรรม ประเพณีที่กลุ่มชาติพันธุ์ไทยจีนในจังหวัดนครสวรรค์รักษามาได้จนถึงปัจจุบันนี้ (สุวัฒน์ ภูสมบุญไพศาล, สัมภาษณ์)

คณะดนตรีจีนของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม ถือเป็นการแสดงออกทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่ง ซึ่งมีการบรรเลงดนตรีจีนส่วนใหญ่จะนิยมบรรเลงในงานขาวซึ่งเป็นงานมงคลและงานแต่งงานแห่เจ้าของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม โดยก่อนการบรรเลงจะมีพิธีไหว้เจ้าพ่อ-เจ้าแม่ก่อนในแต่ละครั้งจะบรรเลงเพลงแตกต่างกันออกไปแล้วแต่งงาน ที่ตั้งของศาลอยู่ที่ตำบลแควใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ เป็นแหล่งที่มีการบรรเลงดนตรีจีนอยู่ซึ่งพบได้ไม่มากนัก

จากการสำรวจข้อมูลวิจัยภาคสนามได้รวบรวมเพลงจีนไว้ทั้งสิ้น 16 เพลงและนิยมนำมาเล่นในเทศกาลต่างๆ อาทิ ตรุษจีน แห่เจ้าหรืองานมงคล เป็นต้น ซึ่งในปัจจุบันมิได้มีการถ่ายทอดบทเพลงตามขั้นตอนการสอนที่ถูกต้อง ให้กับนักดนตรีรุ่นหลังที่มีจำนวนมากขึ้น โดยเฉพาะผู้ที่สนใจเรียนซอเอ๋อหูอาจเป็นเพราะปัจจัยภายนอกหลายๆ ประการ อาทิ ครูผู้สอนที่มีความรู้เฉพาะทาง สภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลง ความเจริญทางเทคโนโลยีหรือสื่อต่างๆ ที่เข้ามาบดบังการละเล่นดังกล่าว

ผู้วิจัยตระหนักถึงปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นกับการสอนดนตรีจีนที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดนครสวรรค์ ดังนั้นเพื่อให้การดนตรีดังกล่าวมีการถ่ายทอดให้กับรุ่นหลังอย่างถูกต้องในการปฏิบัติด้านเทคนิค จึงมีแนวคิดในการสร้างชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเรื่อง การสร้างชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคซอเอ๋อหู ของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์ ของครูผู้สอนและชุดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน โดยจะเน้นวิธีการปฏิบัติเทคนิคพิเศษเฉพาะของซอเอ๋อหู โดยใช้บทเพลงที่บรรเลงเฉพาะกลุ่มของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์ และสามารถเป็นแนวทางสำหรับผู้สนใจศึกษาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาดนตรีเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาอื่นๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคซอเอ๋อหู ของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์
2. เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ก่อนใช้และหลังใช้ชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคซอเอ๋อหู ของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการสร้างชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคซอเอ๋อหู โดยการใช้เทคนิคพิเศษเฉพาะในการฝึกปฏิบัติซอเอ๋อหูและใช้บทเพลงในกลุ่มของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์เท่านั้น

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ กลุ่มนักดนตรีของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 28 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ กลุ่มนักดนตรีที่มีพื้นฐานในการปฏิบัติซอเอ๋อหูมาไม่น้อยกว่า 1 ปี จำนวน 10 คน โดยได้คัดเลือกจากนักดนตรีในจำนวน 28 คน ที่ฝึกปฏิบัติซอเอ๋อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การสอนโดยใช้ชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคชอเอ็ฮู

ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลการปฏิบัติทางการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคชอเอ็ฮู

ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิจัย

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้มีลักษณะเชิงทดลอง ฉะนั้นผู้วิจัยได้กำหนดข้อตกลงเบื้องต้นไว้ดังนี้ การวิจัยครั้งนี้ เพศ อายุ ความแตกต่างทางด้านพื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคม อารมณ์ สติปัญญาและสภาพแวดล้อมของนักดนตรีไม่เป็นตัวแปรที่นำมาศึกษา นักดนตรีต้องฝึกฝนด้วยตนเองนอกตารางที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นอย่างน้อย 4 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้ชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคชอเอ็ฮู ของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์
2. เปรียบเทียบผลการเรียนรู้ก่อนใช้และหลังใช้ชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคชอเอ็ฮู ของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์

นิยามศัพท์เฉพาะ

ชุดฝึกทักษะ หมายถึง เอกสารที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นในรูปแบบของการประยุกต์การเรียนรู้ร่วมกับการปฏิบัติ ได้แก่ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบฝึกการปฏิบัติเทคนิคชอเอ็ฮูขั้นพื้นฐานทั้งของครูผู้สอนและนักดนตรีโดยใช้เทคนิคพิเศษ บทเพลงเฉพาะกลุ่มของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งมีหน่วยการเรียนรู้ทั้งหมด 9 หน่วยการเรียนรู้ รวมทั้งสิ้น 20 ชั่วโมง

ชอเอ็ฮู หมายถึง เครื่องดนตรีจีนประเภทเครื่องสาย ที่ผู้วิจัยนำมาใช้ประกอบในการเรียนการสอนปฏิบัติเทคนิคชอเอ็ฮูศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์

ประสิทธิภาพของชุดการสอน หมายถึง ผลการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกทักษะการปฏิบัติชอเอ็ฮูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์ตามเกณฑ์ 80/80

80 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนในการทำแบบทดสอบหรือกิจกรรมระหว่างเรียน ถูกต้องร้อยละ 80

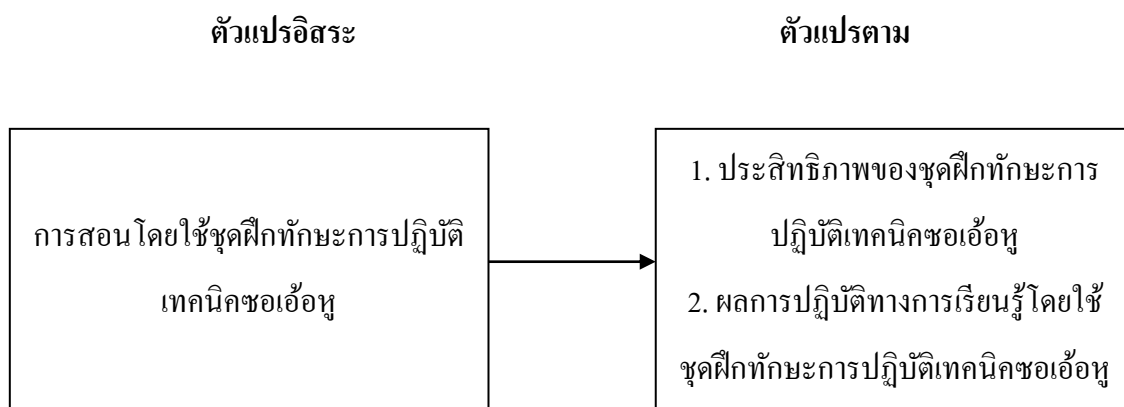
80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนในการทำแบบทดสอบหรือกิจกรรมหลังเรียน ถูกต้องร้อยละ 80

ดัชนีประสิทธิผล หมายถึง ค่าความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ฝึกปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหูตามแบบฝึกหัด โดยใช้เทคนิคพิเศษและบทเพลงเฉพาะกลุ่มของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์ โดยเปรียบเทียบจากคะแนนและการวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนใช้และหลังใช้ชุดฝึกทักษะ

ผลการเรียนรู้ หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ด้านการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหู ก่อนใช้และหลังใช้ของผู้เรียน โดยใช้ชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหูประกอบการเรียนรู้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษา ชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหู ของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์ แนวคิดเกี่ยวกับความสามารถในด้านทฤษฎีและด้านปฏิบัติตามเทคนิคพิเศษเฉพาะของขอเอื้อหูเพื่อให้เกิดความเข้าใจ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหู โดยใช้บทเพลงเฉพาะกลุ่มของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์ และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้ผู้วิจัยเกิดแนวคิดที่จะสร้างชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหู ที่สามารถแก้ปัญหาในเรื่องการสอนและการฝึกปฏิบัติด้านเทคนิคเฉพาะของขอเอื้อหู ได้พบความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งผู้เรียนทุกคนไม่สามารถเรียนได้เท่าเทียมกัน ในระยะเวลาที่กำหนด จึงจำเป็นต้องใช้สื่อและนวัตกรรมที่ช่วยการสอนและผู้เรียนยังสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ผู้วิจัยจึงกำหนดกรอบความคิดในการวิจัยดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การสร้างชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมา เป็นประโยชน์ในการกำหนดแนวทางและความคิดในการศึกษา โดยเรียบเรียงตามลำดับหัวข้อที่ศึกษา ดังนี้

1. ความหมายของชุดฝึกเสริมทักษะ
2. จิตวิทยาและแนวคิดเกี่ยวกับการสอนดนตรี
3. ทฤษฎีของนักจิตวิทยาทางดนตรี
4. การพัฒนาสื่อการเรียนรู้วิชาดนตรี
5. การเรียนการสอนดนตรีจีนในประเทศไทย
6. การวัดผลและประเมินผลวิชาดนตรี
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนดนตรี

ความหมายของชุดฝึกเสริมทักษะ

ความหมายของชุดฝึกทักษะ

ราชบัณฑิตสภา (2525, น.483) ได้ให้ความหมายของแบบฝึกทักษะ และชุดที่ฝึกทักษะ มีความหมายใกล้เคียงกัน โดยชุดฝึกทักษะให้ความหมายแบบฝึกหัดที่ใช้ตัวอย่างปัญหาหรือคำสั่ง ที่ตั้งขึ้นเพื่อให้นักเรียนฝึกตอบ

วรรณ แก้วแพรง (2526, น.86) ได้กล่าวถึง แบบฝึกหัดเสริมทักษะว่าเป็นแบบฝึกหัด ที่ครูจัดขึ้นให้แก่ นักเรียนเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกทักษะเพิ่มขึ้น โดยทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งด้วยความสนใจและพอใจ หลังจากที่นักเรียนเรียนรู้มาแล้ว

อนงค์ วิชาสัย (2550, น.27) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแบบฝึกหัดว่าเป็นวิธีสอนที่สนุก อีกวิธีหนึ่ง คือการให้นักเรียนได้ทำแบบฝึกหัดมาก ๆ เพราะแบบฝึกหัดจะช่วยให้ นักเรียน มีโอกาส นำความรู้ที่เรียนมาแล้วฝึกให้เกิดความเข้าใจกว้างขวางยิ่งขึ้น

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า แบบฝึกทักษะหมายถึง แบบฝึกหัดหรือวิธีสอนอีกวิธีหนึ่งที่ครูสร้างขึ้น เพื่อดึงดูดให้นักเรียนสนใจทำแบบฝึกหัด เพราะในแบบฝึกทักษะ มีทั้งคำถามและแบบและเฉลยในชุดเดียวกัน จึงเป็นการเสริมแรงให้นักเรียนอยากเรียนมากขึ้น

หลักการสร้างแบบฝึกทักษะ

รัชนี ศรีไพรวรรณ (2517, น.412-413) ได้กล่าวถึงหลักการสร้างแบบฝึกหัดดังนี้

1. สอดคล้องกับหลักจิตวิทยาพัฒนาการ และลำดับขั้นตอนการเรียนรู้ของเด็ก เด็กมีประสบการณ์น้อย แบบฝึกหัดจึงต้องจูงใจเด็ก และเป็นไปตามขั้นตอนของความยากง่าย เพื่อให้เด็กมีกำลังใจทำ

2. เมื่อมีจุดมุ่งหมาย มุ่งจะฝึกในด้านใดก็วัดเนื้อหาให้ตรงกับความมุ่งหมายที่วางไว้โดยครู ต้องจัดทำไว้ล่วงหน้าเสมอ

3. ต้องคำนึงถึงความแตกต่างของเด็กได้ตามความสามารถและจัดทำแบบฝึกหัดเพื่อส่งเสริมเด็กแต่ละกลุ่มได้ดียิ่งขึ้น

4. ในแบบฝึกหัดต้องมีคำชี้แจงง่าย ๆ สั้น ๆ เพื่อให้เด็กเข้าใจ

5. แบบฝึกหัดต้องมีความถูกต้อง ครูจะต้องตรวจพิจารณาดูให้ดี ด้วยอย่างให้มีข้อผิดพลาดได้

6. การให้แบบฝึกหัดหลาย ๆ แบบ เพื่อให้เด็กสามารถเรียนรู้ได้กว้างขวางและทั้งส่งเสริมให้เด็กเกิดความคิด

7. การทำแบบฝึกหัดแต่ละครั้งต้องให้เหมาะกับเวลาความสนใจ

8. กระดาษที่ให้เด็กทำแบบฝึกหัดต้องเหนียวทนทานพอสมควร

ฉวีวรรณ กิรติกร (2537, น.11-12) ได้กล่าวถึงหลักการสร้างแบบฝึกหัดไว้ดังนี้

1. แบบฝึกหัดที่สร้างขึ้นต้องสอดคล้องกับจิตวิทยาการ และลำดับขั้นตอนการเรียนรู้ของผู้เรียน เด็กที่มีประสบการณ์น้อยจะต้องสร้างแบบฝึกหัดที่น่าสนใจแก่ผู้เรียน ด้วยการ เริ่มจากข้อที่ง่ายไปหาข้อที่ยาก เพื่อให้ผู้เรียนมีกำลังใจในการทำแบบฝึกหัด

2. ให้แบบฝึกหัดตรงกับจุดประสงค์ที่ต้องการฝึกและต้องมีเวลาเตรียมการไว้ล่วงหน้าเสมอ

3. แบบฝึกหัดควรมุ่งส่งเสริมนักเรียนแต่ละกลุ่มตามความสามารถที่แตกต่างกัน ของผู้เรียน

4. แบบฝึกหัดแต่ละชุดควรมีคำชี้แจงง่าย ๆ สั้น ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจหรือมีตัวอย่างแสดงวิธีทำจะช่วยให้เข้าใจได้ดีขึ้น

5. แบบฝึกหัดจะต้องถูกต้อง ครูต้องพิจารณาให้ดูว่ามีข้อผิดพลาดได้

6. แบบฝึกหัดควรมีหลาย ๆ แบบเพื่อให้ผู้เรียนมีแนวคิดที่กว้างไกล

หลักการสร้างแบบฝึกที่กล่าวมา จะต้องสอดคล้องกับหลักจิตวิทยาพัฒนาการของเด็ก มีจุดมุ่งหมายในการทำแบบฝึกหัดที่ชัดเจน มีคำอธิบาย คำชี้แจง การทำแบบฝึกหัดแต่ละครั้งจะต้องคำนึงความเหมาะสมในเรื่องเวลา และแบบฝึกหัดมีหลายรูปแบบเพื่อให้เด็กเกิดความสนใจด้วย

นิภา ชวนะพานิช (2518, น.14-15) ได้กล่าวถึงหลักการใช้แบบฝึกหัดแก่นักเรียนไว้ว่า ครูควรมีหลักการในการให้แบบฝึกหัด เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียนดังนี้

1. แบบฝึกหัดจะต้องแจ่มแจ้งและแน่นนอน ครูจะต้องอธิบายวิธีทำให้ชัดเจน ให้นักเรียนเข้าใจได้ถูกต้องและกำหนดขอบเขตให้แน่นนอนไม่กว้างขวางเกินไป
2. ใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายเหมาะกับวัยและพื้นฐานความรู้ของนักเรียน
3. แบบฝึกหัดควรเป็นเรื่องที่นักเรียน ได้เรียนมาแล้ว เพราะความรู้หรือประสบการณ์เดิมย่อมเป็นรากฐานของความรู้หรือประสบการณ์ใหม่ ช่วยให้การเรียนรู้เป็นไปได้ง่ายและสะดวกขึ้น
4. ชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจความสำคัญ ของแบบฝึก เพื่อให้นักเรียนมองเห็นคุณค่าอันเป็นเครื่องเร้าใจให้นักเรียนทำสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี
5. ครูต้องเร้าความสนใจของนักเรียนให้มีต่อแบบฝึกหัดนั้น
6. ครูควรเป็นผู้ตั้งปัญหาขึ้นและปัญหานั้นไม่ควรยากเกินความสามารถและความสนใจของนักเรียน แต่ความอยากรู้อยากเห็นจะช่วยให้เด็กอยากแก้ปัญหานั้น
7. การให้นักเรียนได้เรียนรู้เค้าโครงย่อของเรื่องที่จะเรียนล่วงหน้าเสียก่อน จะเป็นเครื่องเร้าใจให้ ทำต่อไปให้สำเร็จ
8. เนื่องจากนักเรียนมีความแตกต่างกัน แบบฝึกหัดที่กำหนดให้นักเรียนเก่ง นักเรียนเรียนปานกลาง และนักเรียนที่เรียนอ่อน ความยากง่ายต่างกัน ถ้าให้นักเรียนอย่างเดียวกันก็ควรพิจารณา ด้านคุณภาพให้แตกต่างกัน หรือให้เด็กที่เรียนอ่อนมีเวลาทำมากกว่า
9. การช่วยผู้ให้เด็กทำเพื่อผลงานมากกว่าหวังรางวัล หรือเกรงกลัวการลงโทษ การเข้าใจในคุณค่าของคำถาม ช่วยให้เกิดความสนใจและตั้งใจทำจริง ๆ
10. ควรคำนึงถึงวัยของเด็ก สำหรับเด็กเล็กควรให้เด็กเกิดความรู้ความชำนาญ สำหรับเด็กโตนอกจากให้รู้จักใช้ความคิดแล้วควรให้งานที่ส่งเสริมให้เด็กใช้ความคิดมากขึ้น
11. การทำแบบฝึกหัดควรจัดให้มีความเหมาะสมกับเวลาที่เด็กมีไม่ควรมากเกินไปจนนักเรียนไม่สามารถทำให้เสร็จได้ และไม่ควรให้น้อยจนมีเวลามากเกินไป ควรให้นักเรียนได้ใช้เวลาทำแบบฝึกหัดจนเกินความรู้และมีทักษะจริง
12. แบบฝึกหัดที่ใช้ควรมีลักษณะแตกต่างและเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอเพื่อมิให้ซ้ำจนเกิดความเบื่อหน่าย

สุชา จันทรเอม (2547 : 145) กล่าวถึง การใช้แบบฝึกทำให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เป็นกิจกรรมที่ทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างจริงจัง เพราะผู้เรียนมีประสบการณ์ตรง นอกจากนี้ทำให้ครูทราบความเข้าใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน ครูได้แนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อช่วยให้นักเรียนเรียนได้ดีที่สุดตามความสามารถของตนเอง

สุเทวี แก้วนิมิตติ (2547 : 40) กล่าวถึง แบบฝึกทักษะทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนยิ่งขึ้น มีความเชื่อมั่น ความรับผิดชอบต่องานที่ทำ นักเรียนสามารถใช้บททบทวนบทเรียนและเห็นความก้าวหน้าของตนเองด้วย ตลอดจนช่วยลดภาระการสอนของครู ใช้เป็นเครื่องมือวัดผลการเรียนทำให้ครูทราบจุดเด่น จุดด้อยของนักเรียนได้ชัดเจน อันเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนต่อไป

ลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดี

ในการสร้างแบบฝึกหัดสำหรับเด็กมีองค์ประกอบหลายประการซึ่งนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับลักษณะแบบฝึกหัดที่ดีไว้ดังนี้

วลี สุมมิพันธ์ (2530, น.189-190) ได้กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกหัดที่ดีไว้ว่า แบบฝึกที่ดีต้องมีคุณสมบัติและลักษณะ ดังนี้

1. เกี่ยวข้องกับบทเรียนมาแล้ว
2. เหมาะสมกับระดับวัยและระดับความสามารถของเด็ก
3. มีคำชี้แจงสั้นๆที่จะทำให้เด็กเข้าใจวิธีทำได้ง่าย ๆ คำชี้แจงหรือคำสั่งต้องกะทัดรัด
4. ใช้เวลาเหมาะสมคือไม่ใช้เวลานานหรือเร็วเกินไป
5. เป็นที่น่าสนใจและท้าทายให้แสดงความสามารถ

ศศิธร วิสุทธิแพทย์ (2518, น.72) ได้ศึกษาพบว่าแบบฝึกหัดที่นักเรียนสนใจและกระตือรือร้นที่จะทำเป็นแบบฝึกหัดมีลักษณะดังนี้

- 1) ใช้หลักจิตวิทยา
- 2) สำนวนภาษาง่าย ๆ
- 3) ให้ความหมายต่อชีวิต
- 4) คิดให้เร็วและสนุก
- 5) ปลุกความสนใจ
- 6) เหมาะกับวัยและความสามารถ
- 7) อาจศึกษาด้วยตนเองได้

วิชัย เพ็ชรเรือง (2531,น.73) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะที่ดีของแบบฝึกหัดไว้ว่า

1) แบบฝึกหัดแต่ละแบบฝึกหัดใช้จิตวิทยาเข้ามาช่วย เช่น มีการสร้างแรงจูงใจให้กับเด็กให้เกิดความอยากรู้อยากเห็น และกระตุ้นหรือรื้อฟื้น ที่อยากจะทำกิจกรรมนั้น ๆ และเมื่อจบการฝึกแต่ละครั้ง มีการเสริมแรงให้เด็กทุกครั้ง เพื่อให้เด็ก จะได้ออกทำกิจกรรมต่อ ๆ ไปเมื่อตนเองประสบผลสำเร็จ

2) การสร้างแบบฝึกแต่ละครั้ง ควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมด้วย เพื่อเด็กจะได้เกิดความรู้สึกร่วมใจที่เป็นเจ้าของกิจกรรมเต็มใจที่จะกระทำกิจกรรมนั้น ให้บรรลุเป้าหมาย

3) ส่วนวนภาษาไม่ควรใช้คำอยากเกินไป เพราะเด็กจะเกิดความท้อถอย และไม่ยอมจนเกิดความเบื่อหน่าย

4) แบบฝึกควรฝึกในสิ่งที่เกี่ยวข้องใกล้ชิดกับตัวเด็กมีความหมายต่อผู้ฝึก เพื่อเด็กจะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และเด็กสามารถปรับเข้าสู่โครงสร้างทางความคิดของเด็กได้ง่ายขึ้น

5) คำสั่งหรือตัวอย่างไม่ควรยาวเกินไป เพราะจะทำให้เด็กเข้าใจยาก ทั้งนี้ นักเรียนจะได้ศึกษา ด้วยตนเองได้ตามต้องการ

นิตยา ฤทธิโยธี (2520,น.1) กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกที่ดีไว้ดังนี้

1. เกี่ยวข้องกับบทเรียนที่เรียนมาแล้ว
2. เหมาะสมกับระดับวัยและระดับความสามารถของเด็ก
3. มีคำชี้แจงสั้น ๆ ที่จะทำให้เด็กเข้าใจวิธีทำได้ง่าย ๆ
4. ใช้เวลาเหมาะสมคือไม่ใช้เวลานานหรือเร็วเกินไป
5. เป็นที่น่าสนใจและท้าทายให้แสดงความสามารถ

Rivers (อ้างถึงใน วาริ บุษบงศ์ 2542, น.44) กล่าวถึงลักษณะแบบฝึกหัดไว้ดังนี้

1) ต้องมีการฝึกนักเรียนมากพอสมควรในเรื่องหนึ่ง ๆ ก่อนที่จะมีการฝึกเรื่องต่าง ๆ ต่อไป ทั้งนี้ทำขึ้นเพื่อการสอนมิใช่ทำขึ้นเพื่อการทดสอบ

- 2) แต่ละบทควรฝึกโดยใช้แบบประโยคเพียงหนึ่งแบบเท่านั้น
- 3) ฝึกโครงสร้างใหม่และสิ่งที่เรียนรู้มาแล้ว
- 4) ประโยคที่น่าควรเป็นประโยคสั้น
- 5) ประโยคและคำศัพท์ควรเป็นที่ใช้พูดกันในชีวิตประจำวันที่นักเรียนรู้จักดีแล้ว
- 6) เป็นแบบฝึกที่นักเรียนใช้ความคิดด้วย
- 7) แบบฝึกหัดมีหลายแบบเพื่อไม่ให้เด็กเกิดความเบื่อหน่าย
 - 7.1) ฝึกทันทีหลังจากเด็กได้เรียนในเรื่องนั้น ๆ
 - 7.2) ฝึกซ้ำหลาย ๆ ครั้ง

7.3) เน้นเฉพาะเรื่องที่ต้องการฝึก

8) แบบฝึกที่ใช้เป็นเครื่องมือวัดผลการเรียนหลังจากบทเรียนในแต่ละครั้ง

9) แบบฝึกที่จัดขึ้นเป็นรูปเล่มเด็กสามารถรักษาไว้ใช้เป็นแนวทางเพื่อทบทวนด้วยตนเองต่อไป

10) การให้เด็กทำแบบฝึกหัดช่วยให้ครูมองเห็นจุดเด่นชัดหรือปัญหาต่าง ๆ ของเด็กได้ชัดเจน ซึ่งจะช่วยให้ครูดำเนินการปรับปรุงแก้ไขปัญหานั้นได้ทันที่

แบบฝึกหัดที่จัดทำขึ้น นอกเหนือจากที่อยู่ในหนังสือเรียนจะช่วยให้เด็กได้ฝึกฝนได้อย่างเต็มที่

รัชนี ศรีไพพรรณ (2517, น.416) กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกทักษะดังนี้

1. ทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนยิ่งขึ้น
2. ทำให้ครูทราบความเข้าใจของนักเรียน ที่มีต่อการเรียนอันเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนต่อไป ตลอดจนสามารถช่วยให้นักเรียนรู้ดีตามความสามารถของเขาด้วย
3. ฝึกให้นักเรียนมีความเชื่อมั่นและสามารถประเมินผลงานของเขาได้
4. ฝึกให้นักเรียนได้ทำงานตามลำพังโดยมีความรับผิดชอบต่องานที่ตนได้รับมอบหมาย

การหาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะ

การหาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะเพื่อให้มีคุณภาพ สามารถนำไปใช้ได้ตรงเป้าหมายของการเรียนมีผู้ศึกษาเกี่ยวกับการประเมินชุดฝึกทักษะไว้ดังนี้

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคนอื่น ๆ (2521, น.490-492) ได้กล่าวถึงความจำเป็นและเกณฑ์ในการหาประสิทธิภาพชุดฝึกทักษะว่า

1. ความจำเป็นที่จะต้องทดสอบหาประสิทธิภาพของฝึกทักษะมีอยู่หลายประการด้วยกันคือ

1.1 สำหรับหน่วยงานผลิตชุดฝึกทักษะ เป็นการประกันคุณภาพของชุดฝึกทักษะว่าอยู่ในขั้นสูงเหมาะสมที่จะผลิตออกมาเป็นจำนวนมากหากไม่มีการทดสอบประสิทธิภาพเสียก่อนแล้วหากผลิตออกมาใช้ประโยชน์ไม่ได้ก็จะต้องทำใหม่เป็นการสิ้นเปลืองทั้งเวลาและเงินทอง

1.2 สำหรับผู้ใช้ชุดฝึกทักษะ จะทำหน้าที่สอนโดยช่วยสร้างสภาพการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเปลี่ยนพฤติกรรมตามที่มุ่งหวังบางครั้งต้องช่วยครูสอนบ้างบางครั้งต้องสอนแทนครู ดังนั้นก่อนนำชุดฝึกทักษะไปใช้ ครูจึงควรมั่นใจว่า ชุดฝึกทักษะนั้นมีประสิทธิภาพในการช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จริง การทดสอบประสิทธิภาพตามลำดับขั้น จะช่วยให้ได้ชุดฝึกทักษะที่มีคุณค่าทางการสอนจริงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

1.3 สำหรับการผลิตชุดฝึกทักษะ การทดสอบประสิทธิภาพจะทำให้ผู้ผลิตมั่นใจได้ เนื้อหาสาระที่ระบรจุงลงในชุดการสอนเหมาะสมง่ายต่อการเข้าใจ อันจะช่วยให้ผู้ผลิตมีความชำนาญสูงขึ้น

2. การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพ เกณฑ์ประสิทธิภาพ หมายถึง ระดับประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ การกำหนดเกณฑ์กระทำได้โดยการประเมินพฤติกรรมของผู้เรียน 2 ประเภท คือ พฤติกรรมต่อเนื่อง กระบวนการและพฤติกรรมขั้นสุดท้าย ผลลัพธ์ โดยกำหนดค่าประสิทธิภาพเป็น E_1 (ประสิทธิภาพ ของกระบวนการ) E_2 (ประสิทธิภาพของผลลัพธ์) ประสิทธิภาพของกระบวนการของผู้เรียนสังเกตจากการประกอบกิจกรรมกลุ่มหรือรายงานบุคคลได้แก่งานที่ได้รับมอบหมาย และกิจกรรมอื่นใดที่ผู้สอนกำหนด ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ของผู้เรียนพิจารณาจากการสอบหลังเรียน

3. ขั้นตอนการทดสอบประสิทธิภาพเมื่อผลิตชุดฝึกทักษะเพื่อเป็นต้นแบบแล้วต้องนำชุดฝึกทักษะไปทดสอบประสิทธิภาพตามขั้นตอนต่อไปนี้

3.1 ขั้นหาประสิทธิภาพ 1: 1 แบบเดี่ยว เป็นการทดลองกับผู้เรียนครั้งละ 1 คน จำนวน 3 คน โดยใช้เด็กอ่อน ปานกลาง และเด็กเก่ง แล้วนำมาคำนวณหาประสิทธิภาพ เสร็จแล้วปรับปรุงให้ดีขึ้น โดยปกติคะแนนที่ได้จากทดสอบแบบเดี่ยวนี้ จะได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์มาก

3.2 ขั้นหาประสิทธิภาพ 1:10 แบบกลุ่ม เป็นการทดสอบกับผู้เรียน 6-10 คนละ ผู้เรียนที่เก่งกับอ่อน คำนวณหาประสิทธิภาพแล้วนำมาปรับปรุงในคราวนี้คะแนนผู้เรียนจะดีขึ้น

3.3 ขั้นหาประสิทธิภาพ 1: 100 ภาคสนาม ขั้นนี้เป็นการทดลองกับผู้เรียนทั้งชั้น 30-100 คนแล้วคำนวณหาประสิทธิภาพแล้วทำการปรับปรุงผลลัพธ์ที่ได้ควรใกล้เคียงกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้

เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต (2528, น.294) กล่าวว่า การหาประสิทธิภาพการสอนนั้น จะมีหลักการแบบสมรรถฐานคือมาตรฐาน 90/90 ผลลัพธ์ค่าประสิทธิภาพการสอนนั้นหมายความว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการที่จัดไว้ใน ชุดการสอนคิด เป็นร้อยละจากการประเมินกิจกรรมการเรียน (E_1) ประสิทธิภาพของผลลัพธ์คิดเป็นร้อยละจากการประกอบกิจกรรมหลังการเรียน (E_2)

บุญชม ศรีสะอาด (2537, น.25- 29) ได้จำแนกวิธีการประเมินผลสื่อการเรียนการสอนเป็น 3 วิธีคือ

1. การประเมินผลโดยผู้เชี่ยวชาญหรือครูพิจารณา เนื้อหาสาระ และเทคนิคการจัดทำ สื่อประเภทนั้นแบบประเมินอาจเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) หรือเป็นแบบเห็นด้วยสรุปผลเป็นความถี่แล้วทดสอบตอบสนองความแตกต่างระหว่างถี่ด้วย ไคล์แก้ว

2. การประเมินผลโดยผู้เรียน มีลักษณะเช่นเดียวกับการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญหรือครูแต่จะเน้นการรับรู้คุณค่าเป็นลำดับ

3. การประเมินผลโดยการตรวจสอบผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นการหาประสิทธิภาพสื่อการสอน ที่มีความเที่ยงตรงที่พิสูจน์คุณภาพ และคุณค่าของสื่อการสอนนั้นๆ โดยจะวัดว่า ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อะไรบ้าง เป็นการวัดเฉพาะผลที่เป็นจุดประสงค์ของการสอน โดยใช้สื่อที่จำแนกออกเป็น 2 วิธีคือ

3.1) กำหนดเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำไว้ เช่นเกณฑ์ 80/80 หรือ 90/90

3.2) ไม่ได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานไว้ล่วงหน้า แต่จะพิจารณาจากการเปรียบเทียบผลการสอบหลังเรียนว่า สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่ หรือเปรียบเทียบว่าผลสัมฤทธิ์จากการเรียนด้วยสื่อที่สูงกว่าหรือเท่ากับสื่อ หรือเทคนิคการสอนอย่างอื่นหรือไม่ โดยใช้สถิติทดสอบ t-test การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพของชุดการสอนเป็น 90/90 หรือ 80/80

อรพรรณ พรสีมา (2543, น.131) ได้ให้เหตุผลไว้ดังนี้คือ เกณฑ์ 90/90 สำหรับเนื้อหาวิชาที่เป็นความรู้ความจำ และ 80/80 สำหรับเนื้อหาวิชาที่เป็นทักษะหรือเจตคติเพราะการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม คิดตามระยะเวลาไม่สามารถเปลี่ยน และวัดได้ทันทีที่เรียนเสร็จ และนอกจากนี้ยังมีการกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพของชุดการสอนที่ผลิตได้ คือ

ฉลองชัย สุรวัฒนุรณ (2528, น.215) โดยกำหนดไว้ 3 ระดับ ดังนี้คือ

1. สูงกว่าเกณฑ์ เมื่อมีประสิทธิภาพของชุดการเรียนการสอนสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้มีค่าเกินกว่า 2.5% ขึ้นไป

2. เท่าเกณฑ์ เมื่อมีประสิทธิภาพของชุดการเรียนการสอนเท่ากับหรือสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ไม่เกินกว่า 2.5% ขึ้นไป

3. ต่ำกว่าเกณฑ์ เมื่อมีประสิทธิภาพของชุดการเรียนการสอนต่ำกว่าเกณฑ์แต่ไม่ต่ำกว่า 2.5%

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า โดยปกติเนื้อหาที่เป็นความรู้ความจำมักจะกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพไว้ 80/80 หรือ 90/90 ส่วนเนื้อหาที่เป็นทักษะมักจะกำหนดต่ำกว่านี้เช่น 75/75 นั้นหมายความว่า เมื่อเรียนจากชุดการสอนแล้วผู้เรียนสามารถทำแบบฝึกหัดหลังเรียนได้ผลเฉลี่ยคะแนนร้อยละ 75 และทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหรือแบบฝึกหัดหลังเรียน ได้ผลเฉลี่ยคะแนนร้อยละ 75

จิตวิทยาและแนวคิดเกี่ยวกับการสอนดนตรี

จิตวิทยาพัฒนาการ

ศรีเรือน แก้วกังวาล (2540, น.69–82) กล่าวว่า วัสดุที่ได้ใจความว่า พัฒนาการของเด็กวัย 9–12 ปี เป็นวัยที่ต้องการเข้าร่วมกลุ่มเพื่อให้ได้รับการตอบสนองความต้องการของสังคมพื้นฐาน การได้รับการยกย่อง การได้เป็นคนสำคัญของกลุ่มหรือหมู่คณะ การสนับสนุนให้เด็กได้เข้ากลุ่มที่เหมาะสมกับสภาพของตนเพื่อเรียนรู้โลก สังคม และชีวิต เป็นสิ่งที่พึงกระทำ พร้อมกันนั้นเด็กในวัยนี้มีพัฒนาการและสติปัญญาสามารถแยกแยะสิ่งต่างๆ ในเชิงรูปธรรม และเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ได้ดีกว่าวัยที่ผ่านมาในการจัดการเรียนการสอนให้ได้ผลและมีประสิทธิภาพนั้น ครูต้องคำนึงถึงและเข้าใจพัฒนาการพร้อมทั้งกระบวนการพัฒนาการของเด็กในวัยต่าง ๆ

สุชา จันทร์อม (2544, น.127-129) กล่าวว่า วัสดุที่ได้ใจความว่า เด็กวัย 10-12 ปี ชอบการยกย่อง การรวมกลุ่ม การยอมรับจากเพื่อนมีความซื่อสัตย์ต่อกลุ่ม มีสติปัญญา มีความคิดรอบคอบ แก้ปัญหาได้มากขึ้น เริ่มสนใจการแสวงหาความรู้ต่าง ๆ รู้จักการเข้าร่วมอภิปรายมีความคิดริเริ่มทำสิ่งใหม่ ๆ ถ้าตัดสติใจด้วยตนเองมีความรับผิดชอบ รู้จักการใช้เหตุผล มีความอยากรู้อยากเห็น อยากรทดลองทำ และเข้าใจสิ่งต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว

จิตวิทยาการเรียนรู้

การเรียนรู้ คือ การได้รับการถ่ายทอดความรู้ที่มุ่งพัฒนาความสามารถทางสติปัญญาประยุกต์ ความรู้ความเข้าใจที่ได้เรียนไปแล้วมาใช้ในสถานการณ์ใหม่ได้ (เสาวนีย์ ศึกษบัณฑิต, 2528, น.112 – 113) กล่าวว่า วัสดุที่ได้ใจความว่า การเรียนรู้คือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันเนื่องมาจากประสบการณ์ในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม มนุษย์มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านเจตคติ การเรียนรู้ เกิดขึ้นในตัวบุคคลได้และมีปริมาณมากหรือน้อยมีประสิทธิภาพเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่างๆ หลายประการ ได้แก่

1. แรงจูงใจ (Motive) เปรียบเหมือนบันไดขั้นต้นของการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ คนเราสามารถในการเรียนรู้ได้หากมีแรงจูงใจในสิ่งที่เรียน

2. กระบวนการสอน (Teaching Procedure) กระบวนการสอนที่ส่งผลให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพนั้น ต้องเป็นกระบวนการสอนที่สามารถทำให้ผู้เรียนเข้าใจในสิ่งที่เรียนอย่างแจ่มแจ้ง ประกอบด้วยวิธีการที่ทำให้ผู้เรียนบรรลุถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้

3. กระบวนการเรียน (Study Procedure) กระบวนการการเรียนรู้ของคนนั้นเกิดจากการที่ประสาทสัมผัส (Sense) ได้รับการเร้าจากสิ่งเร้า (Stimulus) และการเรียนรู้จะมีประสิทธิภาพเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับกระบวนการเรียนที่ผู้เรียนได้มีโอกาสสัมผัสกับสิ่งแท้โดยตรงมากน้อยเพียงใด ดังปรัชญาของดิวอี้ที่ว่า “Learning by Doing”

จิตวิทยาพัฒนาการทางดนตรี

พัฒนาการทางด้านดนตรีของเด็ก มีการดำเนินไปตามลำดับขั้นเช่นเดียวกับการพัฒนาการด้านอื่นๆ (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2538, น.21-23) กล่าวไว้สรุปได้ใจความว่า พัฒนาการทางด้านดนตรีของเด็กในวัย 9-12 ปี มีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดด้านดนตรีที่ลึกซึ้งกว่าเด็กวัยก่อนหน้านี้นี้สามารถเรียนรู้เรื่องต่างๆ ที่ยากขึ้นสลับซับซ้อนขึ้นได้ รู้จักเลือกฟังเพลง และความละเอียดอ่อนในการฟังเพลงมากขึ้น ด้านจังหวะ เด็กมีการรับรู้และมีความจำเกี่ยวกับรูปแบบของจังหวะดีขึ้น ด้านทำนองเด็กสามารถร้องเพลงที่มีช่วงเสียงกว้างมากขึ้นได้ และมีแนวคิดเรื่องระดับเสียงดีขึ้น สามารถแสดงออกทางการร้องเพลงได้มากขึ้น

แนวคิดการสอนดนตรี

ผู้วิจัยเห็นถึงความสำคัญในการเรียนวิชาดนตรี จึงได้จัดให้มีการเรียนการสอนวิชาดนตรีเข้าไปในหลักสูตรการศึกษาทุกระดับชั้น เริ่มตั้งแต่ระดับก่อนวัยเรียนจนถึงระดับอุดมศึกษา โดยมุ่งหวังให้วิชาดนตรีช่วยพัฒนาร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม เจตคติ และบุคลิกภาพ เพื่อช่วยให้บุคคลมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ดังนั้น ดนตรีจึงมีบทบาทสำคัญในการหล่อหลอมกลม่อมเกลาจิตใจ และสร้างเสริมลักษณะนิสัยที่สังคมต้องการ เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างมีความสุข และเป็นพื้นฐานสำคัญในการศึกษาดนตรีระดับสูงต่อไป นักการศึกษาดนตรีได้พยายามแสวงหาวิธีการสอนเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนโดยให้แนวทางข้อปฏิบัติในการเรียนการสอนตลอดจนสื่อหลาย ๆ รูปแบบใหม่ และใช้กันอย่างแพร่หลาย ดังนักการศึกษาดนตรีต่อไปนี้

สุกรี เจริญสุข (2540, น.12-21) ได้แบ่งทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสุนทรียภาพทางดนตรีออกเป็น 3 ทฤษฎี ดังนี้

1. ทฤษฎีของความเหมือน โดยแบ่งเป็นทฤษฎีย่อย 2 ทฤษฎี คือ

1.1 ทฤษฎีการเลียนแบบ เป็นการเรียนรู้ทางสุนทรียภาพของนักเรียน ที่ต้องอาศัยต้นแบบที่ดี คือ การที่ครูปฏิบัติให้นักเรียนดู และฟัง จนนักเรียนเกิดความประทับใจ และจดจำให้เหมือน หรือ ใกล้เคียงกับสิ่งที่ได้รับรู้มา เช่น การร้องเพลง การเล่นดนตรี และการทำท่าทางประกอบ

1.2 ทฤษฎีการทำซ้ำ เป็นการย้ำทักกะเพื่อให้เกิดความแม่นยำ ความชำนาญทำให้ควบคุมกำกับ และจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทฤษฎีนี้เกิดขึ้นได้ต้องอาศัยการปฏิบัติเครื่องดนตรีซ้ำ ๆ หลายครั้ง จนชินใจ และเกิดความชำนาญ เมื่อนำมาปฏิบัติซ้ำครั้งใด ก็สามารถทำได้

2. ทฤษฎีของความแตกต่าง เป็นการเรียนรู้ทางสุนทรียภาพโดยการหาความแตกต่างสามารถแบ่งเป็นทฤษฎีย่อยได้ 2 ทฤษฎี คือ

2.1 ทฤษฎีการแหกคอก คือ ทฤษฎีที่เกิดจากการสร้างผลงานเก่าให้แตกต่างไปจากเดิม โดยอาศัยความรู้เดิมเป็นพื้นฐาน ได้แก่ การแต่งเนื้อร้องขึ้นมาใหม่โดยใช้ทำนองเดิม การสร้างทำนองเพลงขึ้นมาใหม่โดยใช้คอร์ดเดิม และการแสวงหาตัวเอง โดยการสร้างผลงานขึ้นมาใหม่เพื่อแสดงออกถึงความเป็นตัวเอง

2.2 ทฤษฎีทางเวทาคือ การแสดงออกถึงทักษะที่สมบูรณ์ ถูกต้องแม่นยำ แสดงถึงความเป็นตัวของตัวเอง โดยการสร้างผลงานใหม่ หรือใช้ศรัยปฎิภาณสามารถค้นเพลงได้

3. ทฤษฎีความเป็นฉันทัน เป็นวิธีการเรียนรู้สุนทรียภาพ โดยแสวงหาตัวเองอยู่บนพื้นฐานของวัฒนธรรม แบ่งออกเป็น 2 แบบ

3.1 วัฒนธรรมที่เป็นสันดานภายใน เป็นความรู้ที่ครูสะสมอยู่ภายใน นำออกมาถ่ายทอดเป็นงานด้านศิลปะ

3.2 วัฒนธรรมที่เป็นของสังคมภายนอก คือ การที่ครูศิลปะสร้างผลงานที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะทางของตน ซึ่งยากต่อการเลียนแบบ

ทฤษฎีของนักจิตวิทยาทางดนตรี

ทฤษฎีของนักจิตวิทยาทางดนตรี

ซอลตัน โคดาไล (Zoltan Kodaly) เป็นครูสอนวิชาดนตรีชาวฮังการี ที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นที่ยอมรับของนักการศึกษาโดยทั่วไป แนวคิดด้านดนตรีของโคดาไลเน้นการฟังและการร้องเพลง เป็นทักษะดนตรีเป็นอันดับแรกโดยนำเอาเพลงพื้นบ้าน ดนตรีพื้นบ้านสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวนักเรียนมากที่สุด รวมถึง การให้ผู้เรียนเริ่มต้นเรียนรู้วิชาดนตรีตั้งแต่เด็ก ๆ ในระดับอนุบาลศึกษาหรือในระดับประถมศึกษาด้วยเครื่องดนตรีธรรมชาติที่มีอยู่ประจำตัว คือ เสียงร้อง ทำให้ดนตรีซึมซาบเข้าไปอยู่ในจิตใจ เด็กถูกฝึกเพื่อเรียนรู้การอ่านโน้ต โดยการใช้สัญญาณมือใช้แทนระดับเสียงต่าง ๆ เรื่องการสอนโน้ต โคดาไล ใช้ระบบ โทนิค ซอล ฟา เป็นหลัก ระบบโทนิค ซอล ฟา นี้ หมายถึงระบบที่ใช้สัญลักษณ์ โด เร มี ฟา ซอล ลา ที แทนระดับเสียงจากต่ำไปสูง เนื้อหาของเพลงที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก เน้นการร้องเพลงและการเคลื่อนไหวควบคู่กันไปในการสอนดนตรี หรือการถ่ายทอดดนตรีไปยังเด็ก (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2544, น.73-76)

คาร์ล ออร์ฟ (Carl Orff) เป็นนักการศึกษาดนตรีและคีตกวีชาวเยอรมัน ผู้ได้แนวคิดใหม่ ๆ ตลอดจนเทคนิคใหม่ ๆ อุปกรณ์และวิธีการสอนใหม่ ๆ เป็นที่ยอมรับกันอย่างแพร่หลายในชื่อระบบ “คาร์ล ออร์ฟ” (Carl Orff Approach) คือ การสอนดนตรีที่มีเป้าหมายพัฒนาความสามารถในการคิดสร้างสรรค์และเน้นกิจกรรมการเล่นดนตรี โดยใช้เครื่องดนตรีที่ทำทำนองได้ เช่น ระนาดฝรั่ง (Xylophone) รีคอร์ดเดอร์ (Recorder) ตลอดจนเครื่องเคาะจังหวะต่างๆ

คาร์ล ออร์ฟ (Carl Orff) เด็กควรเล่นจากความจำเสนอ วิธีนี้เท่านั้นที่อำนวยความสะดวกในการเล่นได้มากที่สุด แต่เครื่องหมายทางดนตรี (Notation) ก็ไม่ควรทอดทิ้ง ตรงกันข้ามควรถูกแนะนำตั้งแต่ตอนเริ่มต้น พร้อมๆ กับการเล่นคำพูด (Speech Patterns) ซึ่งใช้เพียงสัญลักษณ์ด้านจังหวะ ทั้งนี้เพื่อให้เด็กจดจำทำนองหรือจังหวะที่เขาเห็น กล่าวคือ สามารถช่วยให้นักเรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ในการเรียนดนตรีสากลขั้นพื้นฐานได้เช่นกัน เพราะการได้ฝึกเล่นดนตรีที่ทำทำนองได้ย่อมทำให้เด็กได้ทักษะการเล่นดนตรี (ธวัชชัย นาควงษ์, 2543, น.16-18)

เบนเนท เรเมอร์ (Bennett Reimer) มีแนวคิดทางดนตรี คือ การเรียนการสอนดนตรีครูต้องไม่เลือกเพลงตามใจชอบของตัวเอง โดยเลือกเพลงที่มีคุณสมบัติที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ทางดนตรี แสดงถึงความงามทางดนตรี และมีจินตนาการอารมณ์ความรู้สึกที่ช่วยให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ใหม่ๆ วิธีที่ดีที่ให้โอกาสเด็กเข้าใกล้ความคิดสร้างสรรค์ทางดนตรีโดยการฟังอย่างตั้งใจ ความคิดสร้างสรรค์สาระทางดนตรี จำเป็นที่ครูต้องสอนอย่างยิ่ง ไม่ว่าจะเป็นทำนอง จังหวะ การประสานเสียง การสอดทำนอง สีของเครื่องดนตรี ความดังเบาของเสียง การผสมวง โครงสร้างฉันทลักษณ์ทางดนตรี ครูต้องสอนเพื่อให้เด็กนำความรู้นี้ไปสร้างความสัมพันธ์ และความเข้าใจในเรื่องความคิดสร้างสรรค์ให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียน และข้อสำคัญกลวิธีการสอนและภาษาที่ใช้ครูต้องใช้อย่างมีเป้าหมายโดยคำนึงว่าครูกำลังต้องการบอกหรือสอนอะไรให้กับนักเรียน อย่างแบ่งแยกหรือเบี่ยงเบนความสนใจของเด็กออกไปจากความคิดสร้างสรรค์ทางดนตรี

เบอร์เกตัน และ บอร์ดแมน (1975) นักการศึกษาชาวอเมริกัน มีแนวคิดว่าการสอนเนื้อหาเกี่ยวกับองค์ประกอบของดนตรีมีวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผสมผสานประสบการณ์ทั้ง 6 ด้าน อันประกอบด้วย การฟัง การร้องเพลง การเล่นเครื่องดนตรี การเคลื่อนไหวร่างกาย การคิดสร้างสรรค์ การอ่านโน้ต

ธอร์นเบิร์ก (Thornburg 1979, อ้างถึงใน สุรางค์ โคว์ตระกูล, 2541, น.290-292) ได้ใช้วิธีการเลียนแบบจากตัวแบบ (Modeling) ในการสอนให้ซาบซึ้งและสนใจวิชาดนตรี แกนนำที่เป็นต้นแบบเริ่มจากผู้สอนดนตรี ต่อมาก็เป็นผู้เรียนที่เล่นดนตรีได้เก่งและนักดนตรีอาชีพ ระยะเวลาการทดลอง 5 แบบ ปรากฏว่าผู้สนใจดนตรีมากขึ้น จึงสรุปได้ว่าการสอนดนตรีที่ใช้วิธีการเลียนแบบจากตัวแบบเป็นวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพสูง หลักการดังกล่าวใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา หรือการเรียนรู้โดยการสังเกต (Observational Learning) หรือเลียนแบบจากตัวแบบ มีรายละเอียด ดังนี้

ผู้สอนแบ่งหน่วยการเรียนรู้เป็นขั้นๆ ให้ผู้เรียนเลียนแบบหรือปฏิบัติตาม และบอกถึงวัตถุประสงค์ของหน่วยการเรียนรู้ บอกถึงความคาดหวังของผู้สอนที่ต้องการให้ผู้เรียน เรียนรู้ ผู้สอนยึดมั่นในหลักการเรียนรู้ด้วยการเลียนแบบ

ขั้นแรก เป็นขั้นการรับรู้ ซึ่งการเรียนรู้ (Acquisition) ผู้เรียนต้องตั้งใจ ใส่ใจรับรู้ และมีการจดจำ ขั้นที่สอง เป็นขั้นการกระทำหรือปฏิบัติ (Performance) ซึ่งผู้เรียนเป็นผู้แสดง การเลียนแบบขึ้นอยู่กับความสามารถและทักษะทางร่างกายของผู้เรียน รวมทั้งความแม่นยำ ในขั้นการเรียนรู้ด้วย ดังนี้ ก่อนผู้สอนจะสอนต้องบอกให้ผู้เรียนใส่ใจทุกขั้นตอน

ขั้นสอนหรือขั้นแสดง (Demonstration) เริ่มจากการใช้ตัวอย่างในสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนรู้ หลายๆ อย่าง อาจต้องใช้ตัวอย่างที่แตกต่างกัน เพื่อตอบสนองต่อความแตกต่างของผู้เรียน ขณะแสดงตัวอย่างผู้สอนต้องอธิบายไปด้วยหลังจากผู้สอนแสดงตัวอย่างแล้ว ให้ผู้เรียนลงมือ ปฏิบัติทันที จึงทำให้ผู้เรียนสนใจหรือใส่ใจในบทเรียนมากขึ้น ให้ผู้เรียนมีโอกาสแสดงด้วยตนเอง เป็นการประเมินผลว่าผู้เรียนรับรู้หรือเรียนรู้สิ่งที่สอนได้หรือไม่ ถ้าได้ผลยังไม่เป็นที่พอใจ ต้องแสดงตัวอย่างใหม่เพื่อช่วยให้ผู้เรียนทำได้สำเร็จ ผู้ที่ทำไม่ได้ต้องให้คำชมเพื่อเป็นแรงเสริมให้ อยากเรียนต่อไป ตัวแบบครั้งต่อไป อาจจะเป็นผู้เรียนที่ทำได้ดีก่อน หรือภาพยนตร์ โทรทัศน์ แม้กระทั่งภาพในหนังสือ

ดร.ชินอิชิ ชูซูกิ (1898-1998) นักการศึกษาคนตรีชาวญี่ปุ่นที่ได้ให้แนวคิดและเทคนิคการสอนไวโอลิน ที่ผ่านการทดลองใช้ จนเป็นที่ยอมรับกันอย่างแพร่หลายทั่วโลก โดยเรียกวิธีการสอนของเขาว่า Mother-tongue method (วิธีพูดตามแม่) คือ การสอนให้เด็กเล่นเครื่องดนตรีด้วยความจำ คือ มีครูสาธิตให้ดู แล้วนักเรียนปฏิบัติตามจนเกิดความชำนาญ ครูจึงลงมือสอนโน้ตให้นักเรียน

Choksy (1974) ได้ให้แนวคิดขั้นตอนในการสอนคนตรีไว้ 3 ขั้นตอน คือ

1. นักเรียนร้องเพลงตามเนื้อร้อง และตบมือเป็นจังหวะ
2. นักเรียนร้องเพลงซ้ำ แต่ออกเสียงตามสัญลักษณ์คนตรี (ทา-ที-ที)
3. เมื่อนักเรียนเข้าใจลักษณะจังหวะและทำนองเพลงแล้ว ให้นักเรียนร้องเพลงและทำจังหวะประกอบ

Quine (1990) กล่าวว่า การอ่านโน้ต (Sight Reading) ควรให้นักเรียนได้เผชิญหน้ากับแบบฝึกในรูปแบบต่าง ๆ และฝึกฝนบ่อย ๆ ทำให้เข้าใจรูปแบบตัวโน้ตได้อย่างชัดเจน

Sandor (1981) การฝึกแบบฝึกบ่อยๆ ทำให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์และเปรียบเทียบตามที่เราต้องการได้

Leham & Ex (1996) ได้สรุปว่า พื้นฐานทักษะการร้องโน้ตมีความคล้ายคลึงกับพื้นฐานของการฝึกฝนดนตรีหลายๆแบบ ดังนั้นการฝึกร้องโน้ต (Sight Reading) จึงเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญ

สุรพันธ์ ต้นศรีวงษ์ (2538, น.47) กล่าวถึง วิธีสอนแบบเบฮาร์ตไว้ดังนี้แนวคิดของเบร์ฮาร์ต เชื่อว่า การเรียนรู้ในเรื่องใหม่ๆ นั้นจะมีความสัมพันธ์กับประสบการณ์เดิมอยู่ ดังนั้นในการสอนครู

จึงควรกระตุ้นให้เด็กเกิดความสนใจก่อนที่จะให้เนื้อหาสาระในวิชานั้นๆ จากนั้นก็ให้เนื้อหาเป็นลำดับต่อไป ซึ่งจัดได้เป็น 5 ขั้นตอน

1. ขั้นเตรียมการหรือนำเข้าสู่บทเรียน (Preparation) เป็นการเตรียมผู้เรียนให้พร้อมที่จะเรียนด้วยความเร็ว ความสนใจด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การนำเสนอแปลกๆ ที่เกี่ยวกับเนื้อเรื่อง มาสร้างปัญหาที่น่าคิด เพื่อให้ผู้เรียนคอยติดตามบทเรียนต่อไป

2. ขั้นการเสนอเนื้อหาสาระ (Presentation) ขั้นตอนการนำเนื้อหาที่ต้องการสอนเสนอกับผู้เรียน

3. ขั้นประสานสัมพันธ์ (Association) เป็นขั้นตอนที่ครูต้องแจกแจงรายละเอียด และผู้เรียนให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิด ความเชื่อมโยงความรู้ เพื่อเกิดความเข้าใจในเนื้อหาบทเรียน

4. ขั้นสรุป (Generalization) เป็นขั้นที่ครูจะนำนักเรียนให้เห็นถึงความสำคัญของเนื้อหา สาระในบางตอนบางช่วง เพื่อที่นักเรียนจะได้จับความเอาใจใส่ขั้นตอนกระทำเมื่อจบการบรรยาย เนื้อหาได้โดยถูกต้อง

5. ขั้นนำไปใช้ (Application) เป็นขั้นตอนของการนำความรู้ที่ได้ศึกษามาใช้เพื่อแก้ปัญหา กับงานจริงๆ ขั้นนี้ครูอาจให้งานทำในชั้น เป็นต้นว่า แบบฝึกหัด การปฏิบัติงาน หรืออาจให้ทำนอก ชั้น เช่น ทำเป็นกรบ้าน

ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2544, น.99-100) กล่าวว่า การเรียนการสอนคนตรีไม่ว่าระดับใดก็ตาม ถ้าผู้สอนมีหลักการหรือเทคนิควิธีการสอนที่ถูกต้องเหมาะสม ย่อมช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีความเข้าใจในสาระคนตรี โดยเทคนิคและวิธีการสอนเป็นสิ่งจำเป็นช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ อย่างมีความหมาย และเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนให้ดีขึ้น การเรียนการสอนคนตรีที่ดีจึงควร พิจารณาจากหลักการหรือแนวคิดที่เหมาะสมกับการพัฒนาของผู้เรียนและสาระคนตรี ได้แก่ การสอนให้ผู้เรียนมีประสบการณ์เกี่ยวกับเสียงก่อนที่จะแนะนำหรือสอนเกี่ยวกับสัญลักษณ์ ทางคนตรีผู้เรียนควรมีส่วนร่วมในกิจกรรมคนตรีทุกประเภทสาระคนตรี และกิจกรรมควรจัด ให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนกิจกรรมที่จัดในการเรียนการสอนควรมีหลากหลายแตกต่างกันไป

จากการศึกษาจิตวิทยาและแนวคิดเกี่ยวกับการสอนคนตรี พอสรุปได้ว่า องค์ประกอบที่สำคัญ ของการเรียนรู้คือ ด้านตัวผู้เรียนต้องมีสิ่งจูงใจและมีความต้องการที่จะเรียนรู้ ด้านกระบวนการเรียนการสอน มีการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ มีการเรียงลำดับความยากง่ายตามขั้นตอนมีสื่อและกิจกรรม กระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจ ผู้เรียนต้องการการชมเชยและให้กำลังใจทุกครั้งที่นักเรียนปฏิบัติเพื่อ เป็นการปลูกฝังเจตคติที่ดีในด้านการเรียนคนตรี ในการเรียนการสอนคนตรินั้น ครูต้องเข้าใจถึงพัฒนาการ ทางด้านคนตรีและความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นสำคัญ โดยไม่อาจบังคับหรือเร่งรัดให้เกิด

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดนตรีในเวลาจำกัดได้ เนื่องจากธรรมชาติของวิชาดนตรีนั้น เป็นวิชาที่เน้นทักษะการปฏิบัติให้เกิดความชำนาญซึ่งต้องอาศัยเวลาในการฝึกฝน ซึ่งถ้าหากครูผู้สอนเร่งรัดให้เกิดผลสัมฤทธิ์โดยเร็ว นั้น จะทำให้นักเรียนเกิดความท้อถอย เบื่อหน่ายและเกิดเจตคติที่ไม่ดีต่อการเรียนดนตรีได้

การพัฒนาสื่อการเรียนรู้อุวิชาดนตรี

แนวการพัฒนาสื่อการเรียนรู้อุวิชาดนตรี

ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2544, น.79) แบ่งประเภทของสื่อการเรียนการสอนดนตรีไว้ 5 ประเภท ดังนี้

1. แผนภูมิและแผนภาพ ได้แก่ แผนภูมิเพลง แผนภูมิแสดงจังหวะ รูปแบบจังหวะ รวมไปถึงแนวทำนอง บันไดเสียง คอร์ดลักษณะต่างๆ และรูปเครื่องดนตรี รูปภาพผู้ประพันธ์เพลง เป็นต้น สื่อพวกนี้เป็นสื่อที่ต้องจัดเตรียมไว้ก่อน การทำบันทึกการสอนจะช่วยกำหนดได้ว่าควรจะมีการเตรียมอะไรไว้ล่วงหน้า สื่อพวกนี้อาจจะใช้ซอล์กและกระดานคำเขียนในขณะที่ทำการสอนได้ แต่ถ้าใช้สื่อพวกนี้จะทำให้การสอนดำเนินไปรวดเร็ว และน่าสนใจกว่าเพลงจัดเป็นสื่อสำคัญในการสอนดนตรี

2. การเลือกเพลงที่นำมาใช้สอนควรให้เหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียน และควรเป็นเพลงหลายๆ ประเภทที่มีคุณค่าแก่การนำมาใช้เป็นสื่อประกอบการสอนดนตรี

3. เครื่องเสียง ได้แก่ เครื่องเล่นแผ่นเสียง เครื่องเล่นเทป แผ่นเสียง และเทป ซึ่งใช้มากเช่นกัน ในการสอนดนตรี เครื่องเสียงควรอยู่ในสภาพที่พร้อมใช้ และควรมีคุณภาพดีเพื่อช่วยให้ผู้ฟังเกิดสุนทรียรส และความซาบซึ้ง

4. เครื่องดนตรี การสอนดนตรีอย่างน้อยควรมีเครื่องประกอบจังหวะเอาไว้ใช้ประกอบกิจกรรมการเล่นเครื่องประกอบจังหวะ ถ้ามีเครื่องดนตรีประเภทคีย์บอร์ดด้วยจะช่วยให้การสอนน่าสนใจมากขึ้นเวลาสอนการเล่น

5. สื่ออื่นๆ เช่น แถบภาพ สไลด์ ภาพยนตร์ หนังสือ เป็นต้น หรือสื่อดนตรีที่ผู้สอนผลิตเองหรือซื้อหามา ซึ่งสื่อเหล่านี้ควรมีคู่มือการใช้ด้วย เพราะผู้ใช้อาจไม่เข้าใจสื่อ

แอน เพ็คแฮม (Anne Peckham, 2000, น.73-90 อ้างถึงใน (ปิ่นพัสชนิด ปัญญาสังข์. 2550, น. 28) กล่าวว่า อุปกรณ์ที่ใช้ในการซ้อมร้องเพลงประกอบด้วย

1. คีย์บอร์ด เพื่อใช้ตรวจสอบระดับเสียง

2. กระจก เพื่อใช้ดูท่าทางการยืนในการร้อง (Posture) และการสื่อสาร (Expression) รวมถึงการขยับตามจังหวะ, การแสดงสีหน้าขณะร้องเพลง3. อุปกรณ์อัดเสียง (Recorder)

3. เพื่อใช้อัดเสียงมาฟัง แก้ไขปัญหา เหมือนการมีครูมาฟังด้วยนอกจากนี้ในการร้องเพลงถ้าฟังจากการร้องสด จะได้ยินเสียงของตัวเองในหัวแต่เวลาร้องเพลงจริงคนฟังจะได้ยินเสียงเราผ่านอากาศเป็นสื่อ ดังนั้นการอัดเสียงจะทำให้ได้ยินเสียงที่ผู้ฟังได้ยินเสียงเราอย่างแท้จริง

4. เครื่องกำหนดจังหวะ (Metronome) ช่วยในการรักษาจังหวะ

บัณฑิต ปัญญาสังข์ (2550, น.29) กล่าวว่า เครื่องมือที่ใช้ในการเรียนการสอนร้องเพลง ประกอบด้วย

1. เปียโน ต้องมีโทนเสียงที่ดี และได้รับการเทียบเสียงเป็นอย่างดี
2. เครื่องเสียงเพื่อใช้อัดเสียงการเรียนการสอนและเพื่อใช้ในการเปิดเพลงให้นักเรียนฟัง
3. เครื่องเล่นวีดิโอ
4. เมโทรโนม เพื่อใช้ในการตรวจเช็คจังหวะในเพลงที่ไม่คุ้นเคย
5. หนังสือโน้ตเพลง
6. กระจก
7. คาราโอเกะ หรือเพลงที่ใช้ประกอบการร้อง
8. ดิกชันนารีภาษาอิตาลี,เยอรมัน,สเปน,ฝรั่งเศส และภาษาอื่นๆ
9. หนังสือการออกเสียง (Diction Book)

การเลือกสื่อการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้ มิได้มีความหมายเฉพาะสื่อที่ผู้สอนและผู้เรียนนำมาใช้ในกระบวนการเรียนรู้ในห้องเรียน ที่เรียกว่า “สื่อการเรียนรู้” เท่านั้น แต่หมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างรอบตัวผู้เรียนไม่ว่าจะเป็นคน สัตว์ สิ่งของ เหตุการณ์ หรือความคิดก็ตามขึ้นอยู่กับว่าเราเรียนรู้จากสิ่งนั้นๆ หรือนำสิ่งเหล่านั้นเข้ามาสู่การเรียนรู้ของเราหรือไม่ ปัจจุบันสื่อที่ให้สาระเกี่ยวข้องกับวิชาดนตรีและนาฏศิลป์มีอยู่หลายประเภท อาจจำแนกตามลักษณะของสื่อออกเป็นประเภทใหญ่ๆ ได้ดังนี้

1. สื่อสิ่งพิมพ์ มีทั้งสิ่งพิมพ์ที่จัดทำขึ้นเพื่อสนองการเรียนรู้ตามหลักสูตรโดยตรง เช่นหนังสือเรียน คู่มือครู หนังสืออ้างอิง หนังสืออ่านเพิ่มเติม แบบฝึกกิจกรรม ใบงาน ใบความรู้ เป็นต้น และสิ่งพิมพ์ทั่วไปที่สามารถนำมาใช้ในกระบวนการเรียนรู้ เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร วิชาการ นิตยสาร จุลสาร จดหมายข่าว ไปสเตอร์ แผ่นพับ แผนภาพ เป็นต้น

2. สื่อบุคคล หมายถึง ตัวบุคคลที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดสาระความรู้ แนวคิดและวิธีปฏิบัติตนไปสู่บุคคลอื่น นับเป็นสื่อการเรียนรู้ที่มีบทบาทสำคัญโดยเฉพาะในด้านการโน้มน้าวจิตใจของผู้เรียน สื่อบุคคลอาจเป็นบุคลากรที่อยู่ในระบบโรงเรียน เช่น ผู้บริหาร ผู้สอน หรือตัวผู้เรียนเองหรืออาจเป็นบุคลากรภายนอกระบบโรงเรียนที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาต่างๆ เช่น ผู้ทรงคุณวุฒิ ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ผู้มีผลงานทางด้านวิชาการหรือประสบการณ์ และผลงาน เป็นต้น ซึ่งสามารถเชิญมาเป็นวิทยากร เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้

3. สื่อวัสดุ เป็นสื่อที่เก็บสาระความรู้ไว้ในตัวเอง จำแนกออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

3.1 วัสดุประเภทที่สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ด้วยตัวเอง โดยไม่จำเป็นต้องอาศัยอุปกรณ์ช่วย เช่น รูปภาพ หุ่นจำลอง แผนภูมิภาพ เป็นต้น

3.2 วัสดุประเภทที่ไม่สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ด้วยตัวเอง จำเป็นต้องอาศัยอุปกรณ์ช่วย เช่น สไลด์ फिल्मภาพยนตร์ แถบบันทึกเสียง ซีดีรอม แผ่นดิสก์ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นต้น

4. สื่ออุปกรณ์ หมายถึง สิ่งที่เป็นตัวกลางหรือตัวผ่าน ทำให้ข้อมูลหรือความรู้ที่บันทึกในวัสดุ สามารถถ่ายทอดออกมาให้เห็น หรือได้ยิน เช่น เครื่องบันทึกเสียง เครื่องฉายแผ่นโปร่งใส เครื่องฉาย สไลด์ เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

5. สื่อกิจกรรม / กระบวนการ เป็นกิจกรรมหรือกระบวนการที่จัดขึ้น เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ได้แก่ การแสดงละคร บทบาทสมมุติการสาธิต สถานการณ์จำลอง การจัดนิทรรศการ การไปทัศนศึกษาออกสถานที่ การทำโครงการ ฯลฯ

6. แหล่งความรู้ หมายถึง สถานที่หรือแหล่งข้อมูล que ผู้เรียนสามารถไปศึกษาค้นคว้าได้ เช่น โรงละคร ห้องสมุด มุลนิธิ สถานที่ราชการ ตลอดจนแหล่งอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีศิลปะและวัฒนธรรมในท้องถิ่น

สื่อการเรียนรู้ประเภทต่างๆ ดังกล่าวมานี้จะเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการเรียนรู้ต่อเมื่อผู้สอนได้พิจารณาเลือกสื่อการเรียนรู้มาใช้ได้เหมาะสมกับมาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กิจกรรม และวัยของผู้เรียน ผู้สอนจึงมีบทบาทสำคัญในการเลือกสรรสื่อการเรียนรู้ที่มีคุณค่า และมีความเหมาะสมกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน การเลือกสื่อการเรียนรู้จึงควรคำนึงถึงหลักการและวิธี ดำเนินงาน ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายหรือมาตรฐานการเรียนรู้ ผู้สอนควรกำหนดวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้หรือพิจารณามาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้นให้ชัดเจนว่า ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้หรือได้รับประสบการณ์ในเรื่องใดบ้าง เพื่อจะได้เลือกสื่อการเรียนรู้ให้เหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ หรือมาตรฐานการเรียนรู้นั้นๆ

2. ลักษณะของผู้เรียน ก่อนเลือกสื่อการเรียนรู้ผู้สอนควรศึกษาวิเคราะห์ลักษณะของผู้เรียนเกี่ยวกับวัย ระดับชั้น ความรู้พื้นฐานและประสบการณ์ของผู้เรียน เพราะลักษณะดังกล่าวนี้จะมีส่วนเกี่ยวข้องกับความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียน และใช้เป็นข้อมูลในการเลือกสื่อการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียน

3. คุณสมบัติของสื่อการเรียนรู้แต่ละประเภท สื่อการเรียนรู้แต่ละประเภทมีคุณสมบัติและลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกัน เช่น

3.1 หนังสือเรียนและสื่อสิ่งพิมพ์อื่นๆ เหมาะสำหรับใช้เพื่อให้ความรู้พื้นฐานและการอ้างอิง หรือทบทวน

3.2 สื่อประเภทของ จริง ของจำลอง เป็นสื่อที่แสดงสภาพได้ตามความเป็นจริง ผู้เรียนสามารถจับต้องและพิจารณารายละเอียดได้ เหมาะจะนำมาใช้เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง

3.3 สื่อประเภทแผนภูมิ แผนสถิติ ใช้เพื่อต้องการเน้นหรือเพื่อแสดงให้เห็นส่วนประกอบ หรือเปรียบเทียบข้อมูล

3.4 สื่อประเภทโสตทัศน หรือสื่อเทคโนโลยี เช่น คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) ทั้งที่เป็นแผ่นดิสก์และซีดีรอม เป็นสื่อที่เร้าความสนใจของผู้เรียนได้อย่างดี เพราะมีทั้งภาพ สี เสียง และภาพเคลื่อนไหว ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ ทั้งในแง่การศึกษา ค้นคว้า หรือการฝึกทักษะ ด้านแบบฝึกต่างๆ

3.5 สื่อประเภทการสาธิต ใช้เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาเป็นขั้นตอน เช่น สาธิตการเล่นดนตรี สาธิตทำร่ายนาฏศิลป์ เป็นต้น

4. ความเป็นไปได้และค่าใช้จ่าย การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียนบางเรื่อง ถ้าสามารถนำผู้เรียน ไปเรียนรู้ในสถานที่จริงได้ จะช่วยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง เช่น เรื่องการชมการแสดงดนตรีและนาฏศิลป์ของกรมศิลปากร เป็นต้น แต่หากมีข้อจำกัดด้านค่าใช้จ่าย และความไม่สะดวกในด้านอื่นๆ ก็อาจเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ประเภทภาพ สไลด์ หรือวีดิทัศน์แทน

5. ธรรมชาติของสาระการเรียนรู้ ธรรมชาติของสาระการเรียนรู้แต่ละเรื่องอาจมีลักษณะเฉพาะในตัวเอง บางเรื่องต้องเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติ เช่น การฝึกร้องเพลง และการฝึกทำรำของนาฏศิลป์ ก็ควรให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ หรือดูจากการสาธิตด้วยการใช้สื่อที่เป็นจริง หรือของจำลอง บางเรื่องต้องอาศัยการสืบค้นข้อมูลจากการอ่าน เช่น ประวัติความเป็นมาของดนตรี และนาฏศิลป์ สื่อที่เหมาะสม เช่น หนังสืออ้างอิง อินเทอร์เน็ต เป็นต้น

การใช้สื่อการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพ

การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนบางครั้งไม่ประสบผลเป็นที่น่าพึงพอใจ แม้ว่าผู้สอนจะได้คัดเลือกสื่อมาใช้ที่มีคุณภาพเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างหลากหลายแล้วก็ตาม ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้สอนใช้สื่อดังกล่าวไม่เป็นระบบหรือไม่ถูกขั้นตอนหรืออื่นๆ เพื่อให้การใช้สื่อเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพผู้สอนควรดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเนื้อหาสาระในการสื่อการเรียนรู้ที่ได้เลือกไว้ เพื่อตรวจสอบว่าเนื้อหามีความสมบูรณ์ตามที่ต้องการหรือไม่ถ้าไม่สมบูรณ์จะได้จัดหาหรือจัดทำสื่อชนิดอื่นเพิ่มเติม

2. ทดลองใช้สื่อบางประเภท ซึ่งอาจมีความยุ่งยากในการใช้หรือต้องการทดสอบประสิทธิภาพของสื่อชนิดนั้นๆ เช่น ลำดับขั้นตอนการนำเสนอสร้างความเข้าใจให้กับผู้เรียนเพียงพอหรือไม่ เหมาะสมกับเวลาเรียน เพียงใด มีส่วนไหนที่ต้องปรับปรุงแก้ไขบ้าง

3. จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และสถานที่ให้พร้อม เพื่อจะได้ไม่เสียเวลาในขณะที่ใช้ เพราะการใช้เวลานานเกินไปในการจัดเตรียมเครื่องมืออุปกรณ์จะมีผลให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียนรู้น้อยลง นอกจากนี้ควรตรวจสอบอุปกรณ์และเครื่องมือต่างๆ ให้อยู่ในสภาพที่พร้อมจะใช้งานด้วย

4. เตรียมตัวผู้เรียน การใช้สื่อการเรียนรู้บางอย่างจำเป็นต้องชี้แจงให้ผู้เรียนรู้ถึงวัตถุประสงค์หรือผลการเรียนรู้จากการศึกษาโดยใช้สื่อเหล่านั้นๆ เป็นการให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีเป้าหมาย หากไม่มีการชี้แจงให้ผู้เรียนอาจได้เพียงความเพลิดเพลินหรือเรียนรู้ไม่ตรงเป้าหมาย ย่อมเป็นการใช้สื่อที่ไม่คุ้มค่าและเสียเวลาโดยเปล่าประโยชน์

5. ใช้สื่อการเรียนรู้ตามแผนที่กำหนดไว้ เพื่อให้เกิดผลการเรียนรู้ที่ต้องการขณะที่ใช้สื่อใดๆ ก็ตาม จะต้องพิจารณาว่าผู้เรียนมีปฏิกริยาอย่างไร ผู้เรียนรู้ด้วยความสนใจ ตั้งใจ และกระตือรือร้นหรือไม่ ปฏิกริยาของผู้เรียนที่มีต่อสื่อการเรียนรู้สามารถใช้เป็นเครื่องชี้วัดได้ว่า สื่อการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียนเพียงใด นอกจากนี้ควรมีการใช้เครื่องมือหรือวิธีการต่างๆ ที่จะตรวจสอบว่าสื่อการเรียนรู้ที่ใช้นั้นมีประสิทธิภาพที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้หรือไม่เพียงใด ซึ่งอาจใช้วิธีการสังเกต การตั้งคำถาม การใช้แบบทดสอบ หรือการสอบถามผู้เรียนโดยตรงเกี่ยวกับสื่อการเรียนรู้ที่นำมาใช้

6. ประเมินการใช้สื่อการเรียนรู้ เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการใช้สื่อมาวิเคราะห์ให้เกิดความชัดเจนว่ามีความเหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียนในระดับใด โดยจะต้องพิจารณาลักษณะทางกายของสื่อและสาระที่สื่อไปยังผู้เรียน บางครั้งสื่อการเรียนรู้ที่นำมาใช้นั้นอาจมีความเหมาะสมด้านกายภาพแต่คุณค่าในด้านสาระยังไม่สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมาย การประเมินจะช่วยในการตัดสินใจ และใช้สื่อการเรียนรู้สำหรับการจัดการเรียนการสอนในครั้งต่อไป หรือพัฒนาโดยการตัดแปลง ปรับปรุงแก้ไข จัดทำเพิ่มเติมให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

การเรียนการสอนดนตรีจีนในประเทศไทย

การเรียนการสอนดนตรีจีนในประเทศไทย

นักดนตรีกู่เจิงที่มีชื่อเสียงของไทย และเป็นผู้ได้รับเลือกให้เป็นพระอาจารย์สอนกู่เจิงถวายสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ซึ่งได้เข้ามาสอนกู่เจิงในไทยกว่า 18 ปี และปัจจุบันเป็นครูสอนกู่เจิงอยู่ที่ OKLS กล่าวว่ กู่เจิง เป็นเครื่องดนตรีจีนที่มีประวัติ

ยาวนานถึง 2,500 ปี ที่ผ่านมามีวิธีการเล่นที่ได้รับการปรับปรุงเทคนิคและวิธีการเล่นจนปัจจุบันถือว่ามีวิธีการเล่นที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน

อย่างไรก็ดีพบว่าการเรียนรู้ดนตรีจีนนั้นไม่ใช่เรื่องง่าย ต้องอาศัยใจรักในเครื่องดนตรีชนิดนี้อย่างมากและต้องเริ่มจากการศึกษา “กู่เจิง” ให้ละเอียดเสียก่อน “จากประสบการณ์พบว่าโรงเรียนสอนดนตรีจีนในไทยมีหลายรูปแบบ ทั้งการสอนด้วยตนเอง และเป็นสถาบันสอนภาษาและเพิ่มหลักสูตรดนตรีจีนขึ้นมา พบว่า 90% เป็นการเรียนการสอนที่ผิดวิธี จึงทำให้ผู้เรียนไม่สามารถพัฒนาฝีมือสู่ความก้าวหน้าได้” ดังนั้นผู้ที่อยากเรียน กู่เจิง เริ่มแรกจะต้องศึกษาว่า

คนจีนเรียน กู่เจิงแบบไหน และอาจารย์หรือโรงเรียนที่เราจะไปเรียนมีการสอนกู่เจิงแบบใดต้องแน่ใจก่อนว่า อาจารย์ผู้สอนสามารถดูแลการสอนที่ถูกวิธีให้กับผู้เรียนได้ ก็คือว่าสถาบันใดมีคุณภาพ ครูเรียนจบจากที่ไหนหรือศึกษากับอาจารย์ท่านใดมา เพราะบางครั้งพบว่าครูหลายคนยังไม่รู้เทคนิคในการเล่นกู่เจิงที่ถูกต้องเพียงแค่คิดได้เฉพาะเพลง แล้วมาสอนกู่เจิงซึ่งไม่ถูกต้อง หรือครูบางคนแม้จะเล่นเป็น แต่ถ่ายทอดการสอนไม่เป็น จึงต้องหาข้อมูลให้มาก “เท่าที่เห็นมา โรงเรียนหลายโรงเรียนตอนนี้มีการสอนกู่เจิงผิดๆ กันมาก คือไม่ได้สอนตามขั้นตอนแต่นำเพลงที่ได้รับความนิยมมาแล้วให้นักเรียนคิดไปตามเส้นซึ่งผิดวิธีถ้าฝึกปฏิบัติผิดพลาดมาตั้งแต่ต้นจะแก้ยาก” (อาจารย์หลี่ หยาง, 2551, ออนไลน์)

ปัจจุบันศิลปวัฒนธรรมดนตรีจีนได้เผยแพร่ในมุมมองกว้างในประเทศไทย ซึ่งเห็นได้จากการมีกิจกรรมทางด้านดนตรีจีนและนาฏศิลป์จีนมาอย่างต่อเนื่อง และมีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมการเรียนรู้อะหว่างไทย-จีน สิ่งที่สำคัญในการมีบทบาทคือ ครูผู้สอน โดยมีองค์กรวิชาชีพและผู้เชี่ยวชาญที่มีชื่อเสียงในประเทศจีนมาถ่ายทอดความรู้ เพื่อปรับปรุงคุณสมบัติของอาจารย์และความสามารถในการสอน และกระตุ้นการเรียนรู้การสอนดนตรีจีนในประเทศไทย เพื่อขยายการติดต่อสื่อสารและการศึกษาค้นคว้า ทำให้ประเทศไทย-จีนมีมิตรภาพแน่นแฟ้นอย่างแน่นนอน ซึ่งโรงเรียนศิลปการแสดงดนตรีจีนได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนดนตรีทางด้านดนตรีจีน จึงได้จัดจัดทำโครงการนี้ขึ้น การอบรมครูเป็นส่วนหนึ่งสำคัญที่สุดในสายงานพัฒนาดนตรีจีน จะได้ทำให้มีผู้สอนดนตรีจีนที่มีคุณภาพมีจริยธรรม และคุณธรรม อันเป็นการยกระดับฐานะของผู้สอนดนตรีจีนให้เป็นที่ยอมรับของสังคม (นายช่อ แซ่โจ้ว, 2550, น.112)

ประวัติเครื่องดนตรีจีนประเภทเครื่องสี

“ซอเอ้อหู” เป็นเครื่องดนตรีประเภท สี ซึ่งจีนก็มีซอเหมือนไทย และมีทรวดทรงคล้ายคลึงกับซอไทย ซอจีนมีหลายชนิด ซึ่งจะมีโทนเสียงไม่เหมือนกัน ซอที่มีชื่อเสียงของจีนได้แก่ ซอเอ้อหู จะมีโทนเสียงทุ้มกว่าเสียงซอเสียงแหลมของจีน ซึ่งก็คือ เก้าอี้ มีเสียงแหลมสูง โดยซอเอ้อหูจะมีลักษณะซอเป็นกระบอก 6 เหลี่ยม ส่วนซอเก้าอี้ มีกระบอกเป็นทรงกลม จุดแตกต่างที่สำคัญคือซอเอ้อหู เป็นซอที่เป็นที่รู้จักแต่หากเล่นเพลงเร็ว ในจังหวะเร่ง ๆ ซอสามารถแสดงเสียงที่มีชีวิตชีวาได้ ซึ่งซอเอ้อหูนั้นยังมีจุดดีที่สามารถวางตำแหน่งมือได้ 5 ตำแหน่ง สามารถปฏิบัติและปรับให้เป็นสากลมากกว่า

ภาพที่ 2 ซอเอ้อหู

(ประวัติเครื่องดนตรีจีน, 2550, ออนไลน์)

ซอประเภทอื่นของจีนนอกจากซอเอ้อหูแล้วยังมีซอที่เล่นเพลงสำเนียงแต่จิวโดยเฉพาะ คือ เก้าอี้ ซึ่งมีลักษณะคล้ายซอด้วงของไทย แต่ซอด้วงของไทยจะมีเส้นผ่าศูนย์กลางของซอใหญ่กว่าซอเก้าอี้ของจีน ที่มีขนาดเล็กกว่าคือประมาณเหรียญ 10 บาทไทยเท่านั้น ซอนี้จะมีอยู่ที่แต่จิวที่เดียว ขณะที่ปักกิ่งจะมีซอชื่อคังคือ ซอจิ้งฮู เป็นซอเสียงแหลม มีด้ามจับขนาดเล็กลงมา หัวสั้นๆ ลักษณะเหมือนกระบอกไม้ไผ่ ส่วนใหญ่ใช้ในการแสดงประกอบอุปรากรจีนที่ปักกิ่งเท่านั้น นอกจากนั้นก็จะมีซอกะลามะพร้าวเล็ก ซอกะลามะพร้าวใหญ่ที่คนจีนนิยมเล่นกันด้วย อย่างไรก็ตาม ในการเผยแพร่ไปทั่วโลก จีนได้ใช้การเผยแพร่ดนตรีหรือเครื่องดนตรีจีนผ่านการแสดงเป็นวงดนตรี และมีความพยายามในการใช้เครื่องดนตรีจีนที่คนรู้จักดี เช่นวง Twelve Girl ที่เคยมาแสดงในไทยหลายครั้ง โดยเฉพาะที่ เขาวราช ก็เป็นวงดนตรีที่เผยแพร่ดนตรีจีนโดยเฉพาะ ซึ่งในเครื่องสีนี้ได้มีการนำซอเอ้อหูมาแสดงด้วย ขลุ่ยตี่จื่อ ลักษณะคล้ายฟลูตเสียงแหลมใส

ภาพที่ 3 ซอป๋นหู

(ประวัติเครื่องดนตรีจีน, 2550, ออนไลน์)

ซอป๋นหูมีชื่ออื่นว่า “ป๋ิงหู” “ฉินหู” เป็นซอที่เกิดขึ้นจากพื้นฐานของจิมหูฉินพร้อมๆ กับการพัฒนาของละครจิวท้อถิ่น “ป๋ิงจื่อเซียง” เมื่อเทียบกับจิมหูฉินชนิดอื่นๆ ของจีนลักษณะเด่นของซอป๋นหูก็คือมีเสียงดังกังวานและเสียงใสเหมาะสำหรับแสดงอารมณ์ความรู้สึกตื่นเต้น รุนแรง และเข้มแข็งมีพลัง ขณะเดียวกันซอป๋นหูก็สามารถบรรเลงท่วงทำนองที่ไพเราะและละเอียดด้วยซอป๋นหูมีประวัติมากกว่า 300 ปี โดยที่กลองซอทำขึ้นด้วยการยึดแผ่นไม้บางๆ หลายแผ่นติดกัน จึงได้ชื่อเป็น ซอป๋นหู (ป๋นแปลว่าไม้แผ่น)

ภาพที่ 4 ซอเกาหู

(ประวัติเครื่องดนตรีจีน, 2550, ออนไลน์)

เกาหูเป็นชื่อรวมของเครื่องดนตรีซอสองสายเสียงสูง ดัดแปลงจากซอฮู้หรือซอสองสาย เกาหูมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับดนตรีกวางตุ้ง ดนตรีพื้นบ้านชนิดหนึ่งของจีนดนตรีกวางตุ้งเป็นดนตรีที่บรรเลงโดยเครื่องดนตรีพื้นบ้านในเขตกวางตุ้งของจีน กำเนิดขึ้นจากจิวท้อถิ้นและดนตรีพื้นบ้าน ตั้งแต่แรกเริ่มดนตรีกวางตุ้งไม่มีเครื่องดนตรีเกาหู ถึงทศวรรษ 1920 นายหลู่เหวินเจิง นักแต่งเพลงและนักดนตรีกวางตุ้งได้ดัดแปลงซอฮู้ เปลี่ยนสายซอจากสายไหมเป็นสายเหล็กกล้า ยกตำแหน่งของสายกำหนดเสียงให้สูงขึ้น เวลาบรรเลงจะใช้เข่าสองข้างหนีบตัวซอ ซอสองสายเสียงสูงที่มีเสียงใสและสูงชนิดนี้ ก็เรียกกันว่า “เกาหู” และกลายเป็นเครื่องดนตรีหลักในดนตรีกวางตุ้ง

ประวัตินศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์เจ้าแม่ทับทิม

ภาพที่ 5 ด้านหน้าศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม

(ประวัตินศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม, 2556, ออนไลน์)

ภาพที่ 6 ภายในศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม

(ประวัตินศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม, 2556, ออนไลน์)

ณ ที่ราบริมฝั่งต้นแม่น้ำเจ้าพระยา บริเวณที่แม่น้ำปิง วัง ยม น่าน ไหลมาบรรจบมีศาลเจ้าศักดิ์สิทธิ์ที่ชาวจังหวัดนครสวรรค์ และจังหวัดใกล้เคียงให้ความเคารพยึดเป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวไทยจีนและชนชาติต่างๆ ประชาชนทั่วไปเรียกกันว่า “ศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม” หรือศาลเจ้าพ่อแควใหญ่ตั้งอยู่ตรงข้ามตลาดปากน้ำโพบนถนนสายนครสวรรค์-ชุมแสง ตัวศาลหันหน้าไปทางแม่น้ำ ประวัติความเป็นมาของศาลนี้ไม่มีหลักฐานปรากฏแน่ชัดว่าสร้างขึ้นสมัยใด ใครเป็นผู้สร้าง มีเพียงระฆังโบราณ ซึ่งจารึกเป็นภาษาจีนว่า นายหงเปียว แซ่กู่ แห่งหมู่บ้านเคอเจียชั้นอำเภอวุ่นอี่ (ปัจจุบันคือ วุ่นซัง) มณฑลไหหลำ ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน นำมาถวายในปี ค.ศ.1870 ซึ่งตรงกับปี พ.ศ.2413 ปลายราชวงศ์ชิงตรงกับต้นรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) จากจารึกดังกล่าวสันนิษฐานได้ว่า ศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม (แควใหญ่) ต้องสร้างก่อนปี พ.ศ. 2413 แน่นนอน ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าศาลนี้มีอายุกว่า 130 ปีเพราะกว่าจะมีชื่อเสียงและเป็นที่เคารพนับถือจำเป็นต้องใช้เวลา ผู้ถวายระฆังเป็นคนต่างถิ่นจากประเทศจีน ซึ่งสมัยนั้นการคมนาคมลำบาก ไม่สะดวกรวดเร็ว ดังนั้นการสื่อสารความศักดิ์สิทธิ์ปากต่อปาก จนผู้ถวายระฆังรับรู้มาราบไว้และความสำเร็จสมหวังจนนำระฆังมาถวายต้องใช้เวลาในอีกหลายปี

ภาพที่ 7 เจ้าพ่อเทพารักษ์ องค์ประธานของศาล
(ประวัติศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม, 2556, ออนไลน์)

ภาพที่ 8 องค์เจ้าแม่ทับทิม

(ประวัติศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม, 2556, ออนไลน์)

ศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม (แควใหญ่)แห่งนี้มีอายุกว่า 130 ปีจริงหรือศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม (แควใหญ่) แห่งนี้มีอายุกว่า 130 ปีจริง แม้สถาปัตยกรรมที่เห็นปัจจุบันเป็นแบบเรียบง่าย และมีความเป็นครั้งตึกครั้งไม้ แต่ประวัติความเป็นมา นอกจากข้อมูลบนระฆังโบราณ ยังมีคำบอกเล่าของผู้อาวุโสซึ่งอายุ 80 ปี ที่ได้รับบอกเล่าต่อกันมา และภาพถ่ายเก่าที่ยังสามารถรวบรวมทำให้เชื่อได้ว่า ศาลเจ้าพ่อแควใหญ่ หรือศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์ ปัจจุบันเดิมเป็นศาลไม้ตั้งอยู่ริมตลิ่ง บริเวณต้นแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นแหลมยื่นออกไปเนื่องจากบริเวณที่ตั้งศาลเดิมนั้นเป็นวังน้ำวนทำให้ตลิ่งถูกน้ำเซาะพังทีละน้อย สภาพศาลก็ทรุดโทรม ชาวบ้านผู้มีจิตศรัทธาจึงร่วมใจบริจาคสร้างศาลใหม่ จากป้ายไม้กลางศาลเขียนเป็นภาษาจีนไว้ว่า โควกงเมี้ยวบอกว่าสร้างศาลใหม่ระบุนปี ค.ศ. 1909 ตรงกับ พ.ศ.1909 และการสร้างศาลใหม่ครั้งนั้นยังได้รวมศาลเจ้าพ่อกวนอูที่ตั้งอยู่ทางใต้บริเวณใกล้เคียง ซึ่งศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์ได้รับภาระช่วยเหลือด้านการเงินให้กับศาลเจ้าพ่อกวนอูปีละ 200 บาท การรวมศาลเข้าด้วยกันซึ่งงบประมาณสร้างใหม่เป็นเงิน 3,500 บาทมีผู้รับเหมาเป็นชาวจุมแสง โดยใช้ไม้เก่าที่มีสภาพดี จากหลักฐานที่แผ่นป้ายไม้บนผนังศาล ระบุนรายชื่อผู้มีจิตศรัทธาและระบุนปีที่สร้างศาลตรงกับ ค.ศ. 1911 (พ.ศ. 2454) ทำให้พอสันนิษฐานได้ว่าศาลถูกรื้อสร้างใหม่อีกครั้ง จากคำบอกเล่าและภาพถ่ายล่าสุด พบว่าศาลเก่าเป็นเรือนไม้ได้สูงพื้นต่างระดับ เมื่อผู้มีจิตศรัทธาเข้ามากราบไหว้มักเดินสะดุดล้มอยู่เนืองๆ นอกจากพื้นเดิมเป็นไม้ไม่ได้ขัดคุณสมบัติ เกิดจิตศรัทธาที่จะขัดพื้นให้เรียบ และลงแลคเกอร์โคนุ่น เห็นจึงเกิดศรัทธาร่วมทั้งสองได้สมทบทุนและแรงกายทำการขัดพื้นศาลเจ้าร่วมกัน จึงพบว่าศาลเจ้านั้นผูกมาก เมื่อคุณนายสุรีย์ เศษอุดม มาไหว้เจ้า จึงบอกเชิญชวนให้บริจาคทรัพย์ เพื่อบูรณะ คุณนายสุรีย์ขอให้เปลี่ยนพื้นเป็นไม้แดง ขนาด 8 นิ้ว X 1 ½ นิ้วและปรับพื้นให้เสมอกัน เมื่อบูรณะจึงพบว่าอันที่พัง จึงทำการซ่อมแซมและเปลี่ยนใหม่ส่วนตัวฝาผนังและหลังคายังคงสภาพเดิม

ปี พ.ศ.2512 คณะกรรมการบริหารศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม(แควใหญ่)พิจารณาเห็นว่าประชาชนทุกชาติทุกภาษา ทั้งในจังหวัดและต่างจังหวัด เดินทางกราบไหว้องค์เทพเจ้าเพิ่มมากขึ้น จนศาลคับแคบ จึงทำการต่อเติมด้านหน้าเป็นห้องโถงมีระเบียงยื่นพ้นชายคา ตรงกลางมีบันไดปูนทอดลงพื้นล่าง ระเบียงด้านขวามือ(ยื่นหันหน้าเข้าศาล)มีแท่นบูชาเทพยดาฟ้าดิน โดยมีน้ำเต้าไฟสูงตระหง่านได้ระดับสำหรับเผากระดาษเงินกระดาษทองบูชาระเบียงด้านซ้ายมือเป็นห้องโถงกว้างเสมอกับด้านขวา ใช้เป็นที่ประกอบพิธีไหว้ในวาระสำคัญๆ เช่น พิธีทิ้งกระจาดบนหลังศาลต้นกลางประดับด้วยมังกรชูลูกแก้ว สันหลังคาที่หลังลงมาทั้งสองข้างประดับด้วยหงส์ ปลายสันหลังคาเป็นมังกรหัวหงาย สวยงามตระการตา ใช้ชายตาตรงกลางเขียนชื่อศาลด้วยซ้ายมือ (หันหน้าเข้าศาล) เขียนเมตตาปราณี ด้านขวาเขียนว่า สุจริต ยุติธรรม

ปีพ.ศ. 2525 คณะกรรมการได้ขออนุญาตองค์เทพเจ้าเพื่อต่อเติมอาคารด้านหลังบริเวณที่ตั้งแท่นประทับองค์เทพเจ้าและที่ตั้งโต๊ะวางของเช่นไหว้ เพื่อขยายพื้นที่ศาลให้กว้างสำหรับรองรับผู้มีจิตศรัทธามากราบไหว้เชื่อมต่อกับศาลเดิมที่เป็นไม้ได้สูงอย่างกลมกลืน

ปีพ.ศ. 2543 ซึ่งเป็นปีมังกรทอง ชาวจีนถือเป็นสิริมงคล คณะกรรมการได้พิจารณาเห็นว่าตัวอาคาร และสี่เสาหมอง มังกรและหงส์บนหลังคาศาลชำรุด ควรทำการบูรณปฏิสังขรณ์ครั้งใหญ่เพื่อธำรงศาลศักดิ์สิทธิ์ให้เป็นโบราณสถาน ศูนย์รวมใจของชาวจังหวัดนครสวรรค์ และจังหวัดใกล้เคียงสืบต่อไป จึงจัดพิธีบวงสรวง ขออนุญาตจากองค์เทพเจ้าเพื่อทำการบูรณะ ซึ่งในครั้งนั้นจำเป็นต้องอัญเชิญองค์เทพเจ้าลงจากแท่นที่ประทับ อัญเชิญดวงทิพย์วิญญูณเสด็จสู่สวรรค์ จึงจะอนุญาตให้ช่างขึ้นหลังคาศาลทำการบูรณะตามกำหนดการที่องค์เทพเจ้าแจ้ง เพื่อทำการบูรณะระหว่าง 3 กรกฎาคม ถึง 19 ตุลาคม 2543 จากนั้นคณะกรรมการจะต้องจัดพิธีบวงสรวงองค์เทพเจ้าจัดพิธีเปลี่ยนเครื่องทรงและอัญเชิญเทพเจ้าเสด็จประทับในองค์บูชา ซึ่งเปลี่ยนเครื่องทรงและทำพิธีลุยไฟ เพื่อสร้างศรัทธาในองค์เทพเจ้า ก่อนอัญเชิญขึ้นประทับ ณ แท่นที่ประทับในวันที่ 21 ตุลาคม 2543 จะเห็นได้ว่าศาลเจ้าศักดิ์สิทธิ์แห่งนี้มิได้กระทำการบูรณะซ่อมแซมได้ตามความต้องการของคณะกรรมการ ดังนั้นการทำนุบำรุงศาลศักดิ์สิทธิ์แห่งนี้จึงถือเป็นบุญกุศลที่คณะกรรมการชุดแล้วชุดเล่า ได้ถือเป็นภารกิจสำคัญสืบต่อกันมาด้วยความเสียสละทุ่มเท

การวัดผลและประเมินผลวิชาดนตรี

การวัดผล และประเมินผลวิชาดนตรี

ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2538, น.161-165) ได้ให้ความหมายของการวัดผลไว้ว่า เป็นการวัดผลการเรียนของนักเรียนว่าเป็นอย่างไร ค่าที่ได้จากการวัดมีลักษณะเป็นตัวเลข ส่วนการประเมินผลหมายถึง

การนำค่าที่ได้จากการวัดมาประเมินค่าออกมาในรูปของคุณภาพที่ดีมากน้อยเพียงใด วิธีการวัดผลประเมินผล สามารถทำได้ 2 ลักษณะ คือ

1. การวัดผลประเมินผลเชิงกระบวนการ (Formative Evaluation) เป็นการวัดผลประเมินผลเป็นระยะๆ ในระหว่างเรียน ได้แก่ การทดสอบเมื่อเรียนจบในแต่ละชั่วโมง

2. การวัดผลประเมินผลเชิงผลงาน (Summative Evaluation) เป็นการวัดผลประเมินผลรวมเมื่อการเรียนสิ้นสุดลง ได้แก่ การสอบกลางภาคเรียน

ส่วนวิธีการประเมินผลวิชาดนตรีทำได้โดย สร้างแบบทดสอบวิธีการวัดผล และเกณฑ์การประเมินผลการเรียนขึ้นมาใช้ โดยคำนึงถึงโครงสร้างของดนตรีเป็นหลัก ซึ่งสามารถแบ่งการประเมินผลได้ใน 2 ลักษณะ คือ

1. การประเมินผลในเชิงปริมาณ ได้แก่ การวัดเนื้อหาทางด้านทฤษฎี และทักษะดนตรี

2. การประเมินผลในเชิงคุณภาพ ได้แก่ การวัดเจตคติ แนวคิด ความซาบซึ้งในดนตรี รวมทั้งทักษะดนตรีในระดับสูงการทดสอบเพื่อประเมินผลวิชาดนตรี ควรแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. การประเมินผลเนื้อหาดนตรี เป็นการประเมินผลระดับการเรียนรู้ในแง่มุมต่างๆ ตามความเข้าใจ แนวคิด การประยุกต์ การวิเคราะห์ และการสังเคราะห์ ที่ประกอบด้วย องค์ประกอบดนตรี ได้แก่ จังหวะ ทำนอง เสียงประสาน รูปพรรณ รูปแบบ สีสัน ลักษณะของเสียง และวรรณคดีดนตรี ได้แก่ บทเพลง ประวัติดนตรี

2. การประเมินผลทักษะดนตรี ใน 2 ลักษณะ คือ การปฏิบัติทักษะเดี่ยว และการปฏิบัติทักษะกลุ่ม ซึ่งการประเมินผลทักษะดนตรี ควรมุ่งเน้นการปฏิบัติทักษะเดี่ยวอย่างครบถ้วน ได้แก่ การเล่นดนตรี การฟัง การร้อง การเคลื่อนไหว การอ่าน การสร้างสรรค์ และควรแบ่งคะแนนการวัดผลออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่เป็นเชิงปริมาณ เป็นความสามารถในการปฏิบัติทักษะ และส่วนที่เป็นเชิงคุณภาพ เป็นคุณภาพของการปฏิบัติ

3. การประเมินผลเจตคติดนตรี เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับรสนิยม ความชื่นชอบความมีสุนทรีย์ ความซาบซึ้ง ซึ่งเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ นักเรียนอาจแสดงให้เห็นพฤติกรรมอย่างเด่นชัดหรือไม่แสดงออกมาทางพฤติกรรม ดังนั้น การวัดเจตคติจึงควรวัดด้วยวิธีการหลายลักษณะ ส่วนการประเมินผลควรทำในรูปของการเสนอข้อมูลมากกว่าการให้คะแนน โดยทำเป็นตารางหรือเขียนบรรยาย จากการสังเกต สัมภาษณ์นักเรียน

การทดสอบเพื่อประเมินผลวิชาดนตรี ควรแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. การประเมินผลเนื้อหาดนตรี เป็นการประเมินผลระดับการเรียนรู้ในแง่มุมต่างๆ ตามความเข้าใจ แนวคิด การประยุกต์ การวิเคราะห์ และการสังเคราะห์ ที่ประกอบด้วย องค์ประกอบ

ดนตรี ได้แก่จังหวะ ทำนอง เสียงประสาน รูปพรรณ รูปแบบ สี สัน ลักษณะของเสียง และวรรณคดี ดนตรี ได้แก่ บทเพลง ประวัติดนตรี

2. การประเมินผลทักษะดนตรีไทย ใน 2 ลักษณะ คือ การปฏิบัติทักษะเดี่ยว และการปฏิบัติ ทักษะกลุ่ม ซึ่งการประเมินผลทักษะดนตรี ควรมุ่งเน้นการปฏิบัติทักษะเดี่ยวอย่างครบถ้วน ได้แก่ การเล่นดนตรี การฟัง การร้อง การเคลื่อนไหว การสร้างสรรค์ และควรแบ่งคะแนนการวัดผล ออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่เป็นเชิงปริมาณ เป็นความสามารถในการปฏิบัติทักษะ และส่วนที่เป็นเชิงคุณภาพ เป็นคุณภาพของการปฏิบัติ

3. การประเมินผลเจตคติดนตรี เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับรสนิยม ความชื่นชอบความมี สุนทรียะ ความซาบซึ้ง ซึ่งเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ นักเรียนอาจแสดงให้เห็นพฤติกรรมอย่าง เด่นชัดหรือไม่แสดงออกมาทางพฤติกรรม ดังนั้น การวัดเจตคติจึงควรวัดด้วยวิธีการหลายลักษณะ ส่วนการประเมินผล ควรทำในรูปของการเสนอข้อมูลมากกว่าการให้คะแนน โดยทำเป็นตารางหรือ เขียนบรรยาย จากการสังเกต สัมภาษณ์นักเรียน

การวัดผลด้านการปฏิบัติ

ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้สามารถวัดและประเมินโดยการปฏิบัติ (Performance assessment) บางกลุ่มสาระการเรียนรู้สามารถวัดและประเมินโดยการปฏิบัติได้เกือบทั้งหมด หรือเกือบทุก มาตรฐานการเรียนรู้หรือผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง การวัดและประเมินจากการปฏิบัติมีข้อดี คือ สามารถวัดและประเมินผู้เรียนได้ตรงสภาพความเป็นจริง (Authentic Assessment) กล่าวคือ ถ้า ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้แสดงว่ามีความรู้ความสามารถหรือมีการเรียนรู้เรื่องนั้นแล้ว อย่างไรก็ตาม การวัดและประเมินจากการปฏิบัติมีข้อจำกัดมากมาย เช่น สร้างแบบทดสอบและเกณฑ์ที่มีคุณภาพ ยาก สอบผู้เรียนจำนวนน้อย การสอบแต่ละครั้ง/แต่ละคนใช้เวลามาก เป็นต้น แต่การวัดและ ประเมินจากการปฏิบัติมีความสำคัญ โดยเฉพาะการวัดและประเมินทักษะ (Psychomotor Domain) ด้วยเหตุนี้ กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเสนอวิธีการวัดและประเมินผลจากการปฏิบัติ ให้ผู้สอนมอบหมายงาน หรือกิจกรรม (Tasks) ให้นักเรียนปฏิบัติ และให้มีการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน (Rubrics) รายละเอียดดังนี้

ลักษณะของงานที่ให้นักเรียนปฏิบัติ

งานที่ให้นักเรียนปฏิบัติ ควรมีลักษณะดังนี้

1. บูรณาการระหว่างเนื้อหา กับทักษะที่สำคัญ (essential skills)
2. เป็นงานที่มีอยู่จริง (authentic)

3. สามารถประเมินผลการเรียนรู้ได้หลายด้าน (to assess multiple learning targets)
4. สามารถช่วยให้นักเรียนทำได้สำเร็จ (can help students succeed)
5. เป็นงานที่มีความยืดหยุ่น (feasible)
6. สามารถทำได้หลายวิธี (multiple solutions)
7. มีความชัดเจน (clear)
8. เป็นงานที่ท้าทายและเร้าใจให้นักเรียนทำ (be challenging and stimulating to students)
9. มีเกณฑ์การให้คะแนน (scoring criteria) ที่ชัดเจน
10. ระบุเงื่อนไขความสำเร็จของงานอย่างชัดเจน (Constraints for completing the task)

นอกจากนี้ กรมวิชาการ (กรมวิชาการ, 2544: 67 - 68) ได้เสนอ ชนิดของงาน (Performance task) หรือกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้ปฏิบัติ จำแนกได้เป็น 12 ประเภท ดังนี้

1. งานที่ให้เปรียบเทียบกัน (Comparison task) เป็นงานที่ให้นักเรียนเปรียบเทียบสถานที่ คน หรือสิ่งของตั้งแต่ 2 สิ่งหรือมากกว่า เช่น เปรียบเทียบความแตกต่างของการใช้ปุ๋ยหมักและปุ๋ยเคมี เปรียบเทียบตัวเอกของเรื่อง 2 เรื่อง ที่นักเรียนได้อ่าน เป็นต้น
2. งานที่ให้จำแนก (Classification task) เป็นงานที่ให้นักเรียนจำแนก หรือจัดประเภท คน สถานที่ หรือสิ่งของ เช่น ให้นักเรียนจัดกลุ่มของสัตว์ตามถิ่นที่อยู่ จัดกลุ่มของพืชใบเลี้ยงเดี่ยว เป็นต้น
3. งานการจัดวางตำแหน่ง (Position support task) เป็นงานที่ให้นักเรียนจัดวางตำแหน่งของบุคคล หรือการออกคำสั่ง แล้วให้เหตุผลเพื่อปกป้องตำแหน่งนั้น เช่น ให้นักเรียนจัดวางตำแหน่งของเพื่อนตามลำดับความรับผิดชอบ (พร้อมเหตุผลประกอบความเหมาะสมของคนในตำแหน่งนั้นๆ) จัดเรียงลำดับของหัวหน้าพรรคการเมืองที่จะได้เป็นนายกรัฐมนตรี (พร้อมเหตุผลประกอบ)
4. งานการนำไปใช้ (Application task) เป็นงานที่ให้นักเรียนนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ เช่น ให้นักเรียนเขียนเรื่องสั้นโดยให้นักเรียนอ่านเรื่องสั้นหลายๆ เรื่อง ให้หาประเด็นที่เป็นตัวร่วมของเรื่องสั้น แล้วนำความรู้ไปใช้เขียนเรื่องสั้นด้วยตนเอง เป็นต้น
5. งานจากการวิเคราะห์ (Analyzing perspective task) เป็นงานที่ให้นักเรียนวิเคราะห์ มุมมองที่ต่างกัน 2 - 3 มุมมอง แล้วให้นักเรียนเลือกมุมมองเพื่อแสดงความคิดเห็น สนับสนุน

เช่น ให้นักเรียนวิเคราะห์มุมมองของการอนุรักษ์ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมกับสาเหตุของการทำลายป่าของเมืองไทย เป็นต้น

6. งานการตัดสินใจ (Decision making task) เป็นงานที่ให้นักเรียนต้องบอกองค์ประกอบหรือปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการตัดสินใจ เช่น ให้นักเรียนบอกถึงปัจจัยที่ทำให้นักเรียนเลือกการทดสอบความหวานของลำไยโดยใช้หลักการออสโมซิส เป็นต้น

7. งานมุมมองทางด้านประวัติศาสตร์ (Historical perspective task) เป็นงานที่ให้นักเรียนพิจารณาทฤษฎีอื่นๆ นำมาตอบคำถามพื้นฐานด้านประวัติศาสตร์ เช่น ให้นักเรียนพิจารณาทฤษฎีที่จะอธิบายว่าทำไม และอย่างไรที่โคโนเสาร์สูญพันธุ์ เป็นต้น

8. งานพยากรณ์ (Predictive task) เป็นงานที่ให้นักเรียนพยากรณ์ว่าอะไรเกิดขึ้นในอนาคต เช่น ให้นักเรียนทายว่าถ้าโยนเหรียญ 10 ครั้ง จะออกหัวหรือก้อยมากกว่ากัน เป็นต้น

9. งานแก้ปัญหา (Problem solving task) เป็นงานที่ให้นักเรียนหาวิธีการแก้ปัญหา เช่น ให้นักเรียนออกแบบผังวงจรไฟฟ้า ในห้องทำงาน ซึ่งมีหลอดไฟ 3 หลอด พัดลมติดเพดาน 1 ตัว เป็นต้น

10. งานทดลอง (Experimental task) เป็นงานที่ให้นักเรียนทดลองเพื่อทดสอบสมมติฐาน เช่น ให้นักเรียนทดลองเพื่อพิสูจน์ว่าพืชจะเติบโตได้ดีในที่มืดหรือที่มีแสงแดด เป็นต้น

11. งานคิดค้น (Invention task) เป็นงานที่ให้นักเรียนสร้างสิ่งใหม่ขึ้น เช่น ให้นักเรียนสร้างคริมกันแดดจากสมุนไพร สร้างเครื่องบินเล็กจากวัสดุที่หาได้ในท้องถิ่นและมีราคาถูก เป็นต้น

12. งานค้นหาข้อบกพร่อง (Error identification task) เป็นงานที่ให้นักเรียนระบุข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาด เช่น ให้ตำรวจเล่าการปฏิบัติงานของเขาให้นักเรียนฟัง และให้นักเรียนได้ดูการปฏิบัติงานของตำรวจจากโทรทัศน์ แล้วให้หาคว่ามีสิ่งใดบ้างที่ตำรวจปฏิบัติในโทรทัศน์ที่ไม่เหมือนกับสิ่งที่ตำรวจจริงๆ ปฏิบัติ (ที่เล่ามา) เป็นต้น

เกณฑ์การประเมินงานที่ให้ผู้เรียนปฏิบัติ (Criteria for performance tasks)

เกณฑ์ในการประเมินงานที่ให้ผู้เรียนปฏิบัติ มีดังนี้ (McMillan, 2001 : 211)

1. ความสำคัญ (Essential) : งานต้องมีอยู่ในหลักสูตร และเป็นตัวแทนของความคิดที่ยิ่งใหญ่ (big idea)
2. สภาพจริง (Authentic) : งานต้องใช้กระบวนการปฏิบัติที่เหมาะสมและนักเรียนพอใจกับงานนั้นด้วย
3. คุณค่า (Rich) : งานต้องมีคุณค่า สามารถนำไปใช้หรือแก้ปัญหาคืออื่นๆ ได้ด้วย และมีความเป็นไปได้หลายอย่าง

4. น่าสนใจ (Engaging) : เป็นงานที่ผู้เรียนอยากทำ และรู้สึกชื่นชมงานนั้น
5. ได้ปฏิบัติ (Active) : นักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติตัดสินใจ ได้มีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น และได้หาวิธีการสร้าง และ ใช้ความเข้าใจเป็นอย่างมาก
6. เป็นไปได้ (Feasible) : งานต้องสามารถทำเสร็จในเวลาที่กำหนดไว้ใน โรงเรียนหรือบ้าน นักเรียนสามารถทำได้ และมีความปลอดภัย
7. ใช้ดุลพินิจ (Equitable): งานต้องพัฒนาความคิดหลายอย่าง และ ส่งเสริมเจตคติทางบวก
8. เปิดกว้าง (Open) : งานเป็นสิ่งที่มากกว่าการหาคำตอบที่ถูกต้อง 1 คำตอบ ใช้วิธีการหลายวิธี และมีวิธีที่จะสร้างได้สำหรับนักเรียนทุกคน

ประเภทของการทดสอบภาคปฏิบัติ (Type of performance tests)

การทดสอบภาคปฏิบัติ เป็นการวัดทักษะความสามารถของคน โดยการวัดจะเน้นวิธีการ (process) และ ผลผลิต (product) โดยการวัดมี 5 ลักษณะ ดังนี้

1. การปฏิบัติงานโดยข้อเขียน (Paper and pencil performance)
2. การระบุชื่อและกระบวนการปฏิบัติ (Identification test)
3. การสร้างสถานการณ์จำลอง (Simulated performance)
4. การกำหนดงาน (Work sample)
5. การทดสอบจากสถานการณ์จริง (Authentic performance)

การทดสอบภาคปฏิบัติงานด้วยข้อเขียน (Paper and pencil performance)

การทดสอบภาคปฏิบัติในลักษณะนี้ จะแตกต่างจากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการทดสอบภาคปฏิบัติเน้นในการประยุกต์ความรู้และทักษะ ที่เรียนมา มาประยุกต์กับสถานการณ์ใหม่ ลักษณะของการทดสอบนั้นจะให้นักเรียนได้มีการวางแผน การเสนอโครงการ แต่ยังไม่ได้ปฏิบัติจริง ตัวอย่างงานที่ให้ทำ เช่น จงสร้างแบบบ้านประหยัดพลังงาน จงเขียนวงจรไฟฟ้าบนกระดาษ จงสร้างแผนที่การท่องเที่ยวของจังหวัด จงสร้างแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) สำหรับประเมินการอ่านของตนเอง เป็นต้น การประเมินควรใช้ประเภทแยกเป็นด้าน ๆ (Trait-analytic) โดยพิจารณาองค์ประกอบต่าง ๆ เช่น ความรอบรู้เกี่ยวกับงาน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ แผนการดำเนินการ (กระบวนการและยุทธวิธีและการส่งงานตรงเวลา เป็นต้น

การทดสอบภาคปฏิบัติโดยให้ระบุชื่อ (Identification test)

เป็นการทดสอบที่ให้ระบุชื่อ เครื่องมือ หรือชิ้นส่วนของอุปกรณ์ต่างๆ พร้อมทั้ง ระบุหน้าที่ของสิ่งเหล่านี้ด้วย รวมทั้งความสามารถในการใช้และเลือกใช้เครื่องมือให้เหมาะสมกับงาน เช่น ให้ฟังเสียงดนตรีแล้วตอบว่าเป็นเครื่องดนตรีประเภทใด และ เป็นเสียงโน้ตตัวใด ถ้าหลุด

ไฟฟ้า (ฟลูออเรสเซนต์) ไม่ติด มีสาเหตุมาจากอะไร และให้ระบุถึงเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้ในการซ่อมแซมด้วย ให้นักเรียนฟังเสียงการทำงานของเครื่องจักรกลหรือเครื่องยนต์ที่ชำรุด แล้วให้ระบุส่วนที่ชำรุดของเครื่องจักรกลนั้น พร้อมทั้งระบุกระบวนการซ่อมบำรุงด้วย ใ้บอกชื่อของชิ้นส่วนหรือสิ่งที่เห็นจากกล้องจุลทรรศน์ ใ้บอกชื่อสารเคมีที่อยู่ในหลอดทดลองพร้อมทั้งบอกสมบัติของสารด้วย ใ้บอกถึงกระบวนการแก้ปัญหาโจทย์คณิตศาสตร์ เป็นต้น เกณฑ์การให้คะแนนควรเป็น 0 - 1 คือ ตอบถูกหรือปฏิบัติได้ ได้ 1 คะแนน แต่ถ้าตอบผิด หรือปฏิบัติผิด ได้ 0 คะแนน

การทดสอบภาคปฏิบัติจากสถานการณ์จำลอง (Simulated performance)

การทดสอบแบบนี้ เนื่องจากไม่สามารถที่จะนำผู้เรียนไปทดสอบภาคปฏิบัติกับสถานการณ์จริงได้ อาจจะเป็นเนื่องจากมีอันตราย มีเวลาจำกัด มีเครื่องมือหรืออุปกรณ์จำกัด เป็นต้น จำเป็นต้องกำหนดสถานการณ์ขึ้นมาให้คล้ายคลึงกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุด เช่น การฝึกขับรถยนต์จากจอภาพ การฝึกโคจรจากหอ การฝึกขับเครื่องบินจากคอมพิวเตอร์ สำหรับการประเมินการฝึกทักษะจากสถานการณ์จำลองนั้น ควรประเมินทั้งกระบวนการ (Process) และผลงาน (Product) โดยประเมินจากการเตรียมอุปกรณ์ (ถ้าผู้สอบต้องเตรียมมาเอง) กระบวนการทำงานทั้งการใช้และการวางและเก็บเครื่องมือได้ถูกที่ในขณะที่ปฏิบัติงาน ผลงานเสร็จและเป็นไปตามที่กำหนดหรือไม่ และการให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่ม การจัดเก็บ บำรุงรักษา และทำความสะอาดเครื่องมือและสถานที่ปฏิบัติงาน

การทดสอบจากตัวอย่างงาน (Work sample performance)

เป็นการทดสอบการปฏิบัติจากตัวอย่างงาน หรือสถานการณ์จริงที่ครูต้องคอยกำกับดูแล เช่น การขับรถบนถนนโดยมีครูนั่งประกบ การให้ผู้เรียนสร้างเก้าอี้ 1 ตัวโดยใช้วัสดุอุปกรณ์ตามที่กำหนดและสร้างตามขนาดที่กำหนดให้ การทดลองทางวิทยาศาสตร์ การปฏิบัติงานในวิชาชีพขั้นต้น เช่น งานประดิษฐ์ งานเกษตร งานบ้าน เป็นต้น ในการประเมินผลนั้น ควรประเมินทั้งวิธีการ (Process) และผลงาน (Product) รวมทั้ง การจัดเตรียมอุปกรณ์ และ ลักษณะนิสัยการทำงาน ด้วย

การทดสอบจากสถานการณ์จริง (Authentic Performance)

เป็นการให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติงานจากสภาพจริง หรือคล้ายจริงมากที่สุด เพื่อต้องการให้ผู้เรียนได้มีทักษะในการปฏิบัติ ให้เกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืน และสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง สามารถพัฒนาชีวิตของตนเองได้ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ โดยสิ่งที่ควรเน้น คือ การได้มีโอกาสเลือกแนวทางปฏิบัติด้วยตนเอง ผู้เรียนมีการประยุกต์ความรู้มาใช้ในการปฏิบัติงาน โดยอาจจะประยุกต์ใช้ความรู้ตรง ๆ (use knowledge) ปรับปรุงบ้างเล็กน้อย (apply knowledge) หรือ

ปรับแต่งและพัฒนาระบบ (Enhance knowledge) การประเมินการปฏิบัติงานจากสภาพจริง ควรประเมินกระบวนการทำงาน ผลงาน และลักษณะนิสัย ตลอดจนคุณธรรมในการปฏิบัติงาน

วิธีการสร้างเครื่องมือวัดภาคปฏิบัติ

การสร้างเครื่องมือวัดภาคปฏิบัติ มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. วิเคราะห์สาระการเรียนรู้ และจุดประสงค์การเรียนรู้ที่คาดหวัง

ผู้สอนต้องวิเคราะห์สาระ และมาตรฐานการเรียนรู้ จากหลักสูตร เพื่อกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังหรือจุดประสงค์การเรียนรู้ ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างเครื่องมือวัด เช่น

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ประกอบด้วย

สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว เป็นสาระที่เกี่ยวกับการทำงานในชีวิตประจำวันในระดับครอบครัว ชุมชน และสังคม ว่าด้วยงานบ้าน งานเกษตร งานช่าง งานประดิษฐ์ และงานธุรกิจ

สาระที่ 2 การอาชีพ เป็นสาระเกี่ยวกับหลักการ คุณค่า ประโยชน์ของการประกอบอาชีพ สุจริต ตลอดจนการเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ ฯลฯ

จากการวิเคราะห์สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี จะพบว่า สามารถเขียนเป็นผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เช่น

1. เพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจ มีทักษะ มีจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถทำงานบ้าน เช่น การรักษาความสะอาดบ้าน การซักผ้า ฯลฯ
3. เพื่อให้นักเรียนสามารถทำงานเกษตร เช่น ปลูกผักสวนครัวปลอดสารพิษ ฯลฯ
4. เพื่อให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการทำงานและต่องาน ฯลฯ

2. เลือกจุดประสงค์ที่สามารถสร้างเครื่องมือวัดภาคปฏิบัติ

พิจารณาจุดประสงค์หรือผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ว่าข้อใด หรือส่วนใดบ้าง ที่สามารถสร้างเครื่องมือวัดภาคปฏิบัติได้ ในที่นี้พบว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีผลการเรียนรู้ที่คาดหวังข้อ 2 และ 3 สามารถสร้างได้ ส่วนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังข้อ 1 และ 2 สามารถสร้างได้

3. กำหนดรูปแบบของเครื่องมือวัดภาคปฏิบัติ

เครื่องมือที่ใช้ในการวัดภาคปฏิบัติ มีหลายประเภท ได้แก่ การตรวจสอบรายการ (Checklist) แบบมาตราวัดประมาณค่า (Rating scale) แบบสังเกต (Observations) การจัดอันดับ (Ranking) การรายงานตนเอง (Self report) ฯลฯ พิจารณาเครื่องมือให้เหมาะสมกับงานที่ให้ปฏิบัติ เช่นงานบ้าน นักเรียนต้องไปปฏิบัติที่บ้าน ดังนั้น เครื่องมือที่เหมาะสมควรเป็น แบบรายงานตนเอง งานปลูกผักสวนครัวปลอดสารพิษอาจใช้แบบสังเกต หรือ แบบตรวจสอบรายการ งานจัดสวนถาดขนาดเล็ก อาจใช้แบบตรวจสอบรายการหรือมาตราวัดประมาณค่า เป็นต้น

4. สร้างเครื่องมือวัดภาคปฏิบัติ

ในการสร้างเครื่องมือวัดภาคปฏิบัตินั้น ต้องสร้างแบบที่ได้เลือกไว้ในข้อ 3 พร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนและเกณฑ์การประเมินด้วย โดยอาจจะใช้เกณฑ์การให้คะแนนแบบภาพรวมหรือแบบแยกเป็นด้านๆ ก็ได้ ตัวอย่างที่ยกมานี้ เป็นการให้คะแนนแบบแยกเป็นด้านๆ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนดนตรี

งานวิจัยในประเทศ

เพทาย บุญประคอง (2540) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสร้างบทเรียนเทปโทรทัศน์ประกอบการสอนวิชาดนตรีเรื่องการฝึกปฏิบัติขลุ่ยไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า บทเรียนเทปโทรทัศน์ประกอบการสอนวิชาดนตรีที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (80/80) กล่าวคือ มีประสิทธิภาพ 83.33/84.85

นิภา โสภาสัมฤทธิ์ (2541) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนเรื่องแบบฝึกทักษะการตีตะโพนเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นต้นปีที่ 1 วิชาเอกจะเข้ วิทยาลัยนาฏศิลป์ ผลการวิจัยพบว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 86.56/85.05 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 นักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่เรียนด้วยชุดการสอน มีพัฒนาการด้านความรู้ความเข้าใจสูงกว่าก่อนเรียน และมีเจตคติที่

ธนาคาร แพทย์วงษ์ (2541) ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาแผนการฝึกและการคัดเลือกนักดนตรีสำหรับวงโยชวาทิตในโรงเรียนมัธยมศึกษาจากผลการวิจัยพบว่าด้านการจัดทำแผนการฝึก สำหรับวงโยชวาทิตในโรงเรียนมัธยมศึกษา จากผลการวิจัยพบว่าด้านการจัดทำแผนการฝึกโรงเรียนที่ศึกษาส่วนใหญ่มีการประชุมเตรียมการในการกำหนดระยะเวลาในการฝึกซ้อมการจัดตารางฝึกที่มีความชัดเจนในการปฏิบัติคือ การฝึกประจำวัน การฝึกประจำสัปดาห์และการฝึกประจำปีแต่พบปัญหาคือ ไม่สามารถดำเนินงานตามแผนได้ ทั้งนี้เพราะทุกโรงเรียนมีงานเร่งด่วนเข้ามาแทรกจึงมีการแก้ปัญหาเพื่อไม่ให้กระทบกระเทือนต่อการฝึกซ้อมด้านการคัดเลือกนักดนตรีของโรงเรียนที่ศึกษามีแนวการปฏิบัติ 2 แนวทางคือ แนวทางที่ 1 มีการกำหนดคุณสมบัติและกระบวนการคัดเลือกในด้านต่างๆ อย่างชัดเจน ส่วนแนวทางที่ 2 ไม่มีการกำหนดในเบื้องต้นแต่กระบวนการต่างๆจะเกิดขึ้นเมื่อนักเรียนได้เข้ามาอยู่ในกระบวนการฝึกซ้อมแล้วซึ่งครูผู้สอนจะคอยสังเกตพฤติกรรมและสร้างสิ่งต่างๆให้เกิดขึ้นกับนักเรียนภายหลังด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการวงโยชวาทิตทุกโรงเรียนมีความพร้อมและพบปัญหาที่เหมือนกันคือบุคลากรภายในโรงเรียนองค์กรต่างๆ ภายนอกโรงเรียนและด้านงบประมาณ จากผลการสรุปปัญหาทั้ง 3 ประการพบว่าถ้าการบริหารบุคลากรภายในโรงเรียนจะสามารถส่งผลให้องค์กรต่างๆ ที่

อยู่ภายนอกโรงเรียนเข้ามาให้ความร่วมมือในการสนับสนุนส่งเสริมวงโยชวาทิตในด้านต่างๆ โดยเฉพาะปัจจัยที่สำคัญคือ งบประมาณ

ดวงเดือน คุปต์คาร (2541) ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอน เรื่อง สาระของทำนองเพลงไทยผ่านทักษะการขับร้อง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัย พบว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 81.67/80.31 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด 80/80 นักเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากรมีพัฒนาการด้านความรู้ความเข้าใจที่สูงกว่าก่อนเรียนมีเจตคติที่ดี ต่อเนื้อหา รายวิชา และกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปตามเกณฑ์ที่คาดหวัง

สมพงษ์ วงษ์ดี (2541) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสอนวิชาสังคีตนิยมในมหาวิทยาลัยภาคเหนือ ผลการวิจัยพบว่า วิชาสังคีตนิยม เป็นวิชาหนึ่งที่สำคัญ และ จำเป็นในการจัดการเรียนการสอนตาม โครงสร้างหลักสูตรของทุกสถาบัน เนื้อหารายวิชาที่สอนมีความเหมาะสมแต่ยังขาดตำราและ หนังสือภาษาไทย ขาดครูผู้สอนที่มีความรู้ ความสามารถ และขาดสื่อการสอนที่ดีต่อแบบฝึก ทักษะการคิดจะเห็นเบื้องต้น

ปราโมทย์ พ่อคำ (2542) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดการสอนทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น โดยผ่านทักษะปฏิบัติขลุ่ยรีคอร์เดอร์ ในรายวิชาดนตรีสำหรับครูประถมศึกษาของสถาบันราชภัฏ โดยใช้ชุดการสอนทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นซึ่งผ่านทักษะการปฏิบัติขลุ่ยรีคอร์เดอร์จาก ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของชุดการสอนโดยการประเมินผลระหว่างเรียนครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 มีค่าเท่ากับ 92.43 และ 84.87 ซึ่งถือว่ามีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ที่ 80/80 และจากการศึกษาเปรียบเทียบพัฒนาการของผู้เรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากล เบื้องต้น โดยใช้แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เมื่อนำคะแนนจากแบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียนมาทำการวิเคราะห์พบว่า ค่าเฉลี่ยของค่าความแตกต่างเท่ากับ 19.70 ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐานเท่ากับ 4.31 ค่า t ที่คำนวณได้เท่ากับ 31.60 แสดงว่าผลการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ของกลุ่มประชากรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สำหรับผลคะแนนทักษะ การปฏิบัติขลุ่ยรีคอร์เดอร์ของผู้เรียนกลุ่มประชากรที่เรียนด้วยชุดการสอนดังกล่าว พบว่าค่าเฉลี่ย ร้อยละ 77.80 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ว่า ผลการประเมินภาคปฏิบัติไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ผลการวิเคราะห์แบบวัดเจตคติที่ดีต่อเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนจากกลุ่มประชากรพบว่า มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 80 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ว่ามีค่าเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70

สมศักดิ์ สนใจ (2542) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดการสอนการอ่านและร้องโน้ตสากล ในรายวิชา ดส.1114 คีตศิลป์สากล 2 ในวิทยาลัยนาฏศิลป์ จากผลการวิจัยพบว่าแบบฝึกการอ่าน และร้องโน้ตสากลมีประสิทธิภาพ 80.17 / 84.32 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 นักเรียนที่เรียน ด้วยแบบฝึกการอ่านและร้องโน้ตสากล มีพัฒนาการด้านความรู้ความเข้าใจ สูงกว่าก่อนเรียน

ผลการเรียนก่อนเรียน และหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลคะแนนทักษะการอ่านและร้องโน้ตสากลที่กำหนดมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 84.32 เป็นไปตามเกณฑ์ที่คาดหวังคือ ผลการประเมินด้านทักษะการอ่านและร้องโน้ตสากลมีค่าเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70

กุมารี สุวรรณสิงห์ (2543) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนการปฏิบัติขลุ่ยเพียงออเบื้องต้นในรายวิชาดนตรีไทยปฏิบัติตามความถนัด 1 (ศ 029) ผลการวิจัยพบว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพ 83.56/83.73 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 นักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่เรียนด้วยชุดการสอนเรื่องการปฏิบัติขลุ่ยเพียงออเบื้องต้นมีพัฒนาการด้านความรู้ความเข้าใจสูงกว่าก่อนเรียน ผลการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1

ศิริพร ปัตตะพงศ์ (2543) ทำการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพชุดการสอนเรื่องการผสมเสียง ผ่านทักษะการฟัง สำหรับนักศึกษาสถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม ผลการวิจัยพบว่า

1.ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน คือ 81.67/80.00, 81.44/80.00, 82.00/80.67 และ 81.67/80.50

2. ผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนพบว่า หลังจากใช้ชุดการสอนแล้ว นักศึกษามีผลการเรียนสูงกว่าก่อนใช้ชุดการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ปิยมาภรณ์ สบายแท้ (2545) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนเรื่องทฤษฎีดนตรีสากลพื้นฐาน ผ่านทักษะจับร้องประสานเสียง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/5 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 92.41/93.66 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80 /80 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน80/80 นักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่เรียนด้วยชุดการสอนมีพัฒนาการด้านความรู้ความเข้าใจสูงกว่าก่อนเรียน ผลการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1

จร อุแก้ว (2547) ทำการวิจัยเรื่องกระบวนการเรียนการสอนปีโนในสถาบันอุดมศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการ องค์กรประกอบและปัญหาการเรียนการสอนปีโนในสถาบันอุดมศึกษา พบว่าด้านผู้สอนเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับในวงการศึกษาและในอาชีพศิลปินดนตรีไทย ด้านผู้เรียนมีความรู้ความสามารถต่ำกว่าเกณฑ์ที่เข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษา ด้านหลักสูตรแบ่งเป็น 2 สายคือผลิตครูและผลิตศิลปิน ปัญหาที่พบเกิดจากคุณสมบัติของผู้เรียน

กรกฎ วงศ์สุวรรณ (2549) ทำการศึกษาเรื่องกระบวนการถ่ายทอดดนตรีไทยของปราชญ์ชาวบ้านในมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาจากผลการศึกษา พบว่า การสอนบทเพลงต่างๆปราชญ์ชาวบ้านใช้วิธีการเลือกเพลงให้ใกล้เคียงหลักสูตรที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำหนด ปราชญ์ชาวบ้านได้คิดค้นทำการไล่ฆ้อง 11 ชั้น เพื่อใช้ฝึกทักษะผู้เรียน ปัญหาที่

พบคือเวลาที่กำหนดให้ประชาชนชาวบ้านสอนสัปดาห์ละ 4 ชั่วโมงนั้นน้อยเกินไป ค่าตอบแทนน้อย ผู้เรียนมีความพร้อมน้อย ขาดการสนับสนุนงบประมาณ

จิติกานต์ จินารักษ์ (2551) วิจัยเรื่องกระบวนการถ่ายทอดการบรรเลงระนาดเอกของครูประสิทธิ์ ถาวร กรณีศึกษาชุดเพลินเพลงพาทยระนาดเอก เพื่อศึกษาประวัติชีวิตภูมิหลังของครูประสิทธิ์ ถาวร ที่มีผลต่อการถ่ายทอดดนตรีไทย ผลการวิจัยพบว่า ครูประสิทธิ์ ถาวรได้รับการถ่ายทอดจากครูคนตรีหลายท่าน โดยเฉพาะครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) จนถึงขั้นแตกฉาน ครูประสิทธิ์ ถาวร ใช้วิธีการถ่ายทอดโดยการประเมินจากความสามารถของผู้เรียน การถ่ายทอดโดยการสังเกตตรวจสอบควบคู่ไปกับการให้คำแนะนำจากครูบวกกับลูกศิษย์ต้องมีความอดทนและขยันก็จะเกิดความชำนาญในที่สุด

งานวิจัยต่างประเทศ

มีงานวิจัยของนักวิจัยหลายท่านได้ศึกษาเกี่ยวกับการสอนดนตรีและการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาความสัมพันธ์ดังกล่าวแล้ว จึงขอเสนอผลการวิจัยมาเสนอ ดังต่อไปนี้

เมลวิน (Melvin, 1975) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การออกแบบและหาความเที่ยงของชุดการเรียนด้วยตนเอง สำหรับการฝึกทักษะความแตกต่างของเสียงดนตรี การพัฒนากระบวนการโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแบบและโยชน์ของโปรแกรมภายในชุดการสอนรายบุคคลสำหรับการเรียนดนตรีในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยสามารถทำให้นักเรียนเกิดทักษะในการแยกเสียงต่างๆ ของดนตรีได้ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ครูสามารถสร้างและนำชุดการสอนไปใช้ในห้องเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนสามารถทำคะแนนจากแบบทดสอบหลังเรียนอยู่ในเกณฑ์สูง

แอริกา อีวอน โอเทโร (Otero, 2002) ได้ศึกษาคู่มือการเป่าแตรเบื้องต้นซึ่งมีพื้นฐานอยู่บนการเรียนดนตรีของเอ็ดวิน กอร์ดอน พบว่าการเรียนเป่าแตรควรเริ่มจากการวางท่าทาง การเปล่าลมหายใจ การออกเสียงระดับสูงต่ำและคุณภาพของเสียง การที่ผู้เรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับดนตรีมากขึ้น ต้องมีองค์ประกอบ 3 ส่วน คือ

1. หนังสือเรียน ซึ่งมีเนื้อหาสนับสนุนการเรียน เช่น การจัดระดับเสียงดนตรีในบทเพลง ตารางตัวโน้ตและโน้ตต่างๆที่มีในบทเพลง
2. คู่มือครู ซึ่งเป็นหนังสืออ้างอิงสำหรับผู้สอน มีเนื้อหาเป็นข้อมูลและข้อเสนอแนะ การใช้ยุทธวิธีในการสอน
3. เสียงเพลงที่จะให้ผู้เรียนฟัง ซึ่งอาจอยู่ในรูปแผ่นดิสก์ หรือเทปคลาสเซท ทั้ง 3 ส่วนนี้จะช่วยส่งเสริมการเรียนดนตรีให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สภาราสต้าร์ (Sbaratta, 1975) ทำการวิจัยเรื่อง การสร้างชุดการสอนเพื่อสอนเรียงความแก่นักศึกษาชั้นปีที่ 1 แห่งมหาวิทยาลัยบอสตัน ที่เรียนวิชาการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเรียงความ และทัศนคติของนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนกับนักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนปกติ ชุดการสอนแบ่งหน่วยการเรียนรู้ออกเป็น 5 หน่วย ได้แก่ การอ่าน การเล่นเกมภาษา ประสบการณ์ส่วนตัว เทคนิคในการเขียนงาน ศึกษาค้นคว้าวิจัยการเขียนในเชิงโต้แย้ง และการเขียนวิจารณ์ ผลการวิจัยปรากฏว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนมีความสามารถทั่วไปในการเขียนเรียงความ การเขียนโครงสร้างของประโยคและส่วนประกอบของประโยคสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอน มีทัศนคติที่ดีต่อการเขียนเรียงความ สูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ดร.ชินอิชิ ชูซูกิ (1898-1998) นักการศึกษาคนตรีชาวญี่ปุ่นที่ได้ให้แนวคิดและเทคนิคการสอนไวโอลิน ที่ผ่านการทดลองใช้ จนเป็นที่ยอมรับกันอย่างแพร่หลายทั่วโลก โดยเรียกวิธีการสอนของเขาว่า Mother-tongue method (วิธีพูดตามแม่) คือ การสอนให้เด็กเล่นเครื่องดนตรีด้วยความจำ คือ มีครูสาธิตให้ดู แล้วนักเรียนปฏิบัติตามจนเกิดความชำนาญ ครูจึงลงมือสอนโน้ตให้นักเรียน

เบอร์เกตัน และบอร์คแมน (1975) นักการศึกษาชาวอเมริกัน มีแนวคิดว่าการสอนเนื้อหาเกี่ยวกับองค์ประกอบของคนตรีมีวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผสมผสานประสบการณ์ทั้ง 6 ด้าน อันประกอบด้วย การฟัง การร้องเพลง การเล่นเครื่องดนตรี การเคลื่อนไหวร่างกาย การคิดสร้างสรรค์ การอ่านโน้ต

Choksy (1974) ได้ให้แนวคิดขั้นตอนในการสอนคนตรีไว้ 3 ขั้นตอน คือ

1. นักเรียนร้องเพลงตามเนื้อร้อง และตบมือเป็นจังหวะ
2. นักเรียนร้องเพลงซ้ำ แต่ออกเสียงตามสัญลักษณ์คนตรี (ทา-ที-ที)
3. เมื่อนักเรียนเข้าใจลักษณะจังหวะและทำนองเพลงแล้ว ให้นักเรียนร้องเพลงและ

ทำจังหวะประกอบ

Quine (1990) กล่าวว่า การอ่านโน้ต (Sight Reading) ควรให้นักเรียนได้เผชิญหน้ากับแบบฝึกในรูปแบบต่าง ๆ และฝึกฝนบ่อย ๆ ทำให้เข้าใจรูปแบบตัวโน้ตได้อย่างชัดเจน

Sandor (1981) การฝึกแบบฝึกบ่อยๆทำให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์และเปรียบเทียบตามที่เราต้องการได้

Leham & Ex (1996) ได้สรุปว่า พื้นฐานทักษะการร้องโน้ตมีความคล้ายคลึงกับพื้นฐานของการฝึกฝนคนตรีหลายๆแบบ ดังนั้นการฝึกร้องโน้ต (Sight Reading) จึงเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญ

วีวาส (Vivas, 1986) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการออกแบบพัฒนาและประเมินค่าของการรับรู้ทางความคิดของนักเรียนเกรด 1 ในประเทศเวเนซุเอล่า โดยใช้ชุดการสอนจากการศึกษาเกี่ยวกับความเข้าใจในการพัฒนาทักษะทั้ง 5 ด้าน คือด้านความคิด ด้านความพร้อมในการเรียน

ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านเชาว์ปัญญาและด้านการปรับตัวทางสังคม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 1 จากโรงเรียนเรนีส์กัวเนียร์ เขตรัฐมิลินด้า ประเทศเวเนซุเอล่า จำนวน 214 คน แบ่งเป็น กลุ่มทดลอง 3 ห้องเรียน จำนวน 114 คน ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอน กลุ่มควบคุม 3 ห้องเรียน จำนวน 100 คน ได้รับการสอนปกติ ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอนมีความสามารถเพิ่มขึ้นในด้านความคิด ด้านความพร้อมในการเรียน ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านเชาว์ปัญญา และด้านการปรับตัวทางสังคม หลังจากได้รับการสอนด้วยชุดการสอนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการศึกษา ในรูปแบบต่าง ๆ มาพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนคนตรีทำให้ผลการเรียนรู้ทางการเรียนสูงขึ้นกว่าการจัดการเรียนการสอนแบบปกติ ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน มีโอกาสแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองทั้งยังเป็นศูนย์กลางเรียนรู้ ซึ่งไม่ทำให้เกิดการเบื่อหน่าย การเรียนการสอนจึงเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะสร้างชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ทั้งในด้านทฤษฎีและการปฏิบัติ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเรื่อง การสร้างชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ประชากรที่ใช้ได้แก่ กลุ่มนักดนตรีของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 28 คน

กลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยในครั้งนี้กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มนักดนตรีที่มีพื้นฐานในการปฏิบัติขอเอื้อมาไม่น้อยกว่า 1 ปี จำนวน 10 คน โดยได้คัดเลือกจากนักดนตรีในจำนวน 28 คน ที่ฝึกปฏิบัติขอเอื้อของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

ชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นประกอบด้วยเอกสารประกอบการสอนด้านทฤษฎีและชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อเบื้องต้น ได้แก่

- 1.ประวัติความเป็นมาของขอเอื้อของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์
- 2.แผนภาพระบบนิว สรีระการปฏิบัติขอเอื้อ
- 3.แผนภาพแสดงโน้ตไทยและ โน้ตตัวเลข
- 4.แบบทดสอบด้านทฤษฎี(ความรู้)ระหว่างเรียนในหน่วยที่ 1-3

5. แบบทดสอบวัดความสามารถด้านทักษะ(การปฏิบัติ)ตามเทคนิคพิเศษของซอเอ๋อหู ระหว่างเรียนในหน่วยที่ 4-9

6. ชุดฝึกทักษะของผู้เรียนด้านการปฏิบัติเทคนิคซอเอ๋อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์ประกอบด้วย

7. เอกสารประกอบการเรียนรู้ด้านทฤษฎี(ความรู้)และชุดฝึกด้านทักษะ(การปฏิบัติ)เทคนิคซอเอ๋อหูเบื้องต้น ประวัติความเป็นมาของซอเอ๋อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์

8. แผนภาพระบบนิ้ว สรีระการปฏิบัติซอเอ๋อหู

9. แผนภาพแสดงโน้ตไทยและโน้ตตัวเลข

10. เทคนิคพิเศษเฉพาะในการฝึกปฏิบัติซอเอ๋อหู เพื่อนำมาบูรณาการเข้ากับบทเพลงของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์

11. แบบประเมินผลการเรียนรู้ก่อนเรียน (Pre – test) หลังเรียน (Post – test) เป็นเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เรียนด้วย ชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคซอเอ๋อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์ แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 คือแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจทั่วไปด้านทฤษฎี

ตอนที่ 2 คือแบบประเมินเพื่อวัดความสามารถในการปฏิบัติซอเอ๋อหู

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ มีรายละเอียดซึ่งจะนำเสนอต่อไปนี้

1. การสร้างและการพัฒนาชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคซอเอ๋อหูสำหรับกลุ่มนักดนตรีที่ฝึกปฏิบัติซอเอ๋อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์ มีขั้นตอนและกระบวนการสร้างดังนี้

1.2 กำหนดจุดมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า เพื่อพัฒนาชุดฝึกทักษะการปฏิบัติสำหรับกลุ่มครูและนักดนตรีที่ฝึกปฏิบัติซอเอ๋อหู

1.3 ศึกษาทฤษฎีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคซอเอ๋อหูสำหรับกลุ่มนักดนตรีที่ฝึกปฏิบัติซอเอ๋อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์

1.4 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับหลักการและวิธีการสร้างชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคซอเอ๋อหูสำหรับกลุ่มนักดนตรีที่ฝึกปฏิบัติซอเอ๋อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์

1.5 สร้างชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหูพื้นฐาน โดยการใช้เทคนิคพิเศษในการบรรเลงเฉพาะของขอเอื้อหูให้สอดคล้องกับเนื้อหาและบทเพลงได้แบ่งเนื้อหาของชุดการฝึกปฏิบัติออกเป็นหน่วยการเรียนรู้ 9 หน่วย ใช้เวลาในการเรียนทั้งหมด 20 ชั่วโมง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การฝึกปฏิบัติขอเอื้อหูเบื้องต้นและประวัติความเป็นมาของขอเอื้อหู (จำนวน 1 ชั่วโมง)

2) หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ระบบการใช้นิ้ว (จำนวน 2 ชั่วโมง)

3) หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรียนรู้โน้ตไทยและโน้ตตัวเลข (จำนวน 1 ชั่วโมง)

4) หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 สัญลักษณ์และเครื่องหมายต่างๆ (จำนวน 1 ชั่วโมง)

5) หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เทคนิคการปฏิบัติขอเอื้อหูตามคีย์และตำแหน่งมือ (จำนวน 7 ชั่วโมง)

6) หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 ทบทวนบทเรียนและการใช้ปลายนิ้วกดเสียงให้ตรงตามเสียง (จำนวน 1 ชั่วโมง)

7) หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 การฝึกหัดสลับนิ้วในการเปลี่ยนสายและฝึกหัดกดเสียงเอื้อน (จำนวน 2 ชั่วโมง)

8) หน่วยการเรียนรู้ที่ 8 ฝึกหัดเทคนิคพิเศษต่างๆ คือ (จำนวน 4 ชั่วโมง)

- เทคนิคคู้กง
- เทคนิคข้างกง
- เทคนิคจ้านจื่อ (ทิวเสียง)
- เทคนิคจวนซื่ออิน (เสียงอาศัย)
- เทคนิคหัวอิน (ลิ้นเสียง)

9) หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 ฝึกหัดบทเพลงเดี่ยวเบื้องต้น (จำนวน 2 ชั่วโมง)

2. การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาข้อมูลพร้อมทั้งฝึกปฏิบัติด้วยตนเองกับผู้เชี่ยวชาญขอเอื้อหูโดยตรง

2.2 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอน โดยใช้ชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์จำนวน 9 หน่วย

3. ผู้วิจัยนำชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) และประเมินคุณภาพของชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

3.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุเทพ ไม้ทองดี อาจารย์ประจำภาควิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านดนตรี

3.2 นายสมศักดิ์ พนเสาวภาค ครูเชี่ยวชาญ วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรี

3.3 นายบัณฑิต ศรีบัว ครูเชี่ยวชาญ วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีไทย ดนตรีพื้นบ้านและดนตรีจีน

ได้จัดแบ่งการประเมินออกเป็นด้านต่างๆดังนี้สำหรับการประเมินและการให้ความหมายของค่าที่วัดได้ดังนี้การประเมินแบ่งระดับ เป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึงเหมาะสมมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึงเหมาะสมมาก

ระดับ 3 หมายถึงเหมาะสมปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึงเหมาะสมน้อย

ระดับ 1 หมายถึงเหมาะสมน้อยที่สุด

4. จัดทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการปฏิบัติเทคนิคซอเอื้อระหว่างเรียนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างดังต่อไปนี้

4.1 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหา และจุดประสงค์

4.2 สร้างตารางวิเคราะห์ความเหมาะสมของหัวข้อการประเมินทักษะการปฏิบัติเทคนิคซอเอื้อ โดยมีคุณภาพของเสียง ทำนอง จังหวะและเทคนิคพิเศษตามบทเพลงที่กำหนดให้ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นกับหัวข้อการประเมิน

4.3 นำตารางวิเคราะห์ความเหมาะสมของขอบเขตความสามารถของการแสดงพฤติกรรมของผู้เรียนในการปฏิบัติทำนอง เทคนิคการสี การวางตำแหน่งนิ้ว ความคล่องแคล่วในการบรรเลงที่มีคุณภาพของเสียง ทำนอง จังหวะและเทคนิคตามบทเพลงที่กำหนดให้ผู้เชี่ยวชาญได้ลงความเห็นในแต่ละหัวข้อการประเมิน โดยมีเกณฑ์คะแนนและผู้เชี่ยวชาญผู้ประเมิน ดังนี้

4.4 ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุเทพ ไม้ทองดี อาจารย์ประจำภาควิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านดนตรี

4.5 นายสมศักดิ์ พนเสาวภาค ครูเชี่ยวชาญ วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรี

4.6 นายบัณฑิต ศรีบัว ครูเชี่ยวชาญ วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีไทย ดนตรีพื้นบ้านและดนตรีจีน

คำชี้แจง

ตารางวิเคราะห์ความเหมาะสมขอบเขตความสามารถในการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อของนักดนตรีเพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและนำข้อมูลใช้ในการสร้างแบบประเมินแสดงการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อที่ถูกต้อง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องตามที่ผู้วิจัยกำหนด

ตารางที่ 1 วิเคราะห์ความเหมาะสมขอบเขตความสามารถในการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อของนักดนตรี

ข้อที่	หัวข้อการประเมิน	คะแนน					คะแนนรวม	หมายเหตุ
		5	4	3	2	1		
1	การปฏิบัติทำนอง - นั่งตัวตรง - ออกผาย ไหล่ผึ่ง - แขนไม่ตก - ขาชิด เท้าชิด							
2	การวางตำแหน่งนิ้วมือ - วางนิ้วตรงเสียง - กดตำแหน่งเสียง - สลับนิ้วกดเสียง							
3	ความคล่องแคล่วในการบรรเลง - สีได้ไม่ผิด - กดนิ้วตรงเสียง - ใช้คันชักเข้า-ออก							
4	จังหวะของบทเพลง - สีตรงจังหวะ - เข้าใจจังหวะเพลง							

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อที่	หัวข้อการประเมิน	คะแนน					คะแนนรวม	หมายเหตุ
		5	4	3	2	1		
5	เทคนิคการสี - เข้าใจเทคนิคการสี - นำมาใช้ได้ถูกต้อง							
6	เทคนิคตามบทเพลงที่กำหนดให้ - ใช้กับเพลงถูกต้อง - มีความคิดสร้างสรรค์ - เข้าใจรูปแบบเพลง							
7	คุณภาพของเสียงและทำนองของบทเพลง - กดเสียงถูก - เข้าใจทำนองเพลง							

จากตารางที่ 1 วิเคราะห์ความเหมาะสมขอบเขตความสามารถของการแสดงพฤติกรรมของผู้เรียนในการปฏิบัติเทคนิคซอเอื้อหู

ระดับ 5 หมายถึงเหมาะสมมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึงเหมาะสมมาก

ระดับ 3 หมายถึงเหมาะสมปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึงเหมาะสมน้อย

ระดับ 1 หมายถึงเหมาะสมน้อยที่สุด

สรุป

ความคิดเห็นจากตารางวิเคราะห์จัดลำดับความสำคัญแล้วสร้างแบบประเมินความสามารถในการปฏิบัติทำนอง เทคนิคการสี การวางตำแหน่งนิ้วมือความคล่องแคล่วในการบรรเลงที่มีคุณภาพของเสียง ทำนอง จังหวะและเทคนิคตามบทเพลงที่กำหนดโดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนในการปฏิบัติซอเอื้อหูที่กำหนดระดับของคะแนนออกเป็น 5 ระดับ นำเกณฑ์การให้คะแนนที่สร้างขึ้นมาให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีจำนวน 3 ท่าน แสดงความคิดเห็นและนำมาปรับปรุงแก้ไข

1. ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีจำนวน 3 ท่านตรวจสอบความตรงในด้านเนื้อหา และความเหมาะสมในด้านความยากง่ายของแบบทดสอบ นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปทดลองกับนักดนตรีของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์จำนวนทั้งหมด 10 คน

2. การสร้างและพัฒนาแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre – test) หลังเรียน (Post – test) ด้วยการสร้างชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคซอเอื้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์แบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test)หลังเรียน(Post-test)การสร้างชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคซอเอื้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คือ แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจทั่วไปในด้านการทฤษฎี(ความรู้)

ตอนที่ 2 คือ แบบทดสอบด้านการปฏิบัติผู้วิจัยดำเนินการสร้างดังต่อไปนี้

ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของซอเอื้อหูทั้งหมดในแต่ละหน่วยของชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคซอเอื้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์

1. สร้างแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก โดยให้สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์ในแต่ละหน่วย

2. หาความตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีทั้ง 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงและความถูกต้องของเนื้อหาในแต่ละหน่วย

ในขั้นนี้ผู้วิจัยนำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ หาดัชนีความสอดคล้องระหว่าง แบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียนแต่ละข้อกับจุดประสงค์การเรียนรู้(Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยจัดทำตารางวิเคราะห์เนื้อหาให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ พิจารณาว่าแบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียนแต่ละข้อสามารถวัดความรู้ความสามารถของผู้เรียน ได้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนจากการพิจารณา ดังนี้

ให้ 1 เมื่อแน่ใจว่าแบบทดสอบวัดได้ตามจุดประสงค์

ให้ 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าแบบทดสอบวัดได้ตรงตามจุดประสงค์

ให้ -1 เมื่อแน่ใจว่าแบบทดสอบวัดได้ไม่ตรงตามจุดประสงค์

3. หาค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาลงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านในการคัดเลือกแบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน ที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ไว้ใช้ต่อไป จากการนำมาคำนวณพบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบก่อนเรียน- หลังเรียนอยู่ระหว่าง 0.60 –1.00 โดยผ่านเกณฑ์จำนวน 30 ข้อจากทั้งหมด 60 ข้อ

นำแบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน เรื่องการสร้างชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดสอบกับนักดนตรีของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิมจังหวัดนครสวรรค์จำนวนทั้งหมด 10 คนที่ได้คัดเลือกจากนักดนตรีทั้งหมด 28 คน โดยผู้วิจัยดำเนินการสอบด้วยตนเองแล้วนำผลมาดำเนินการดังนี้

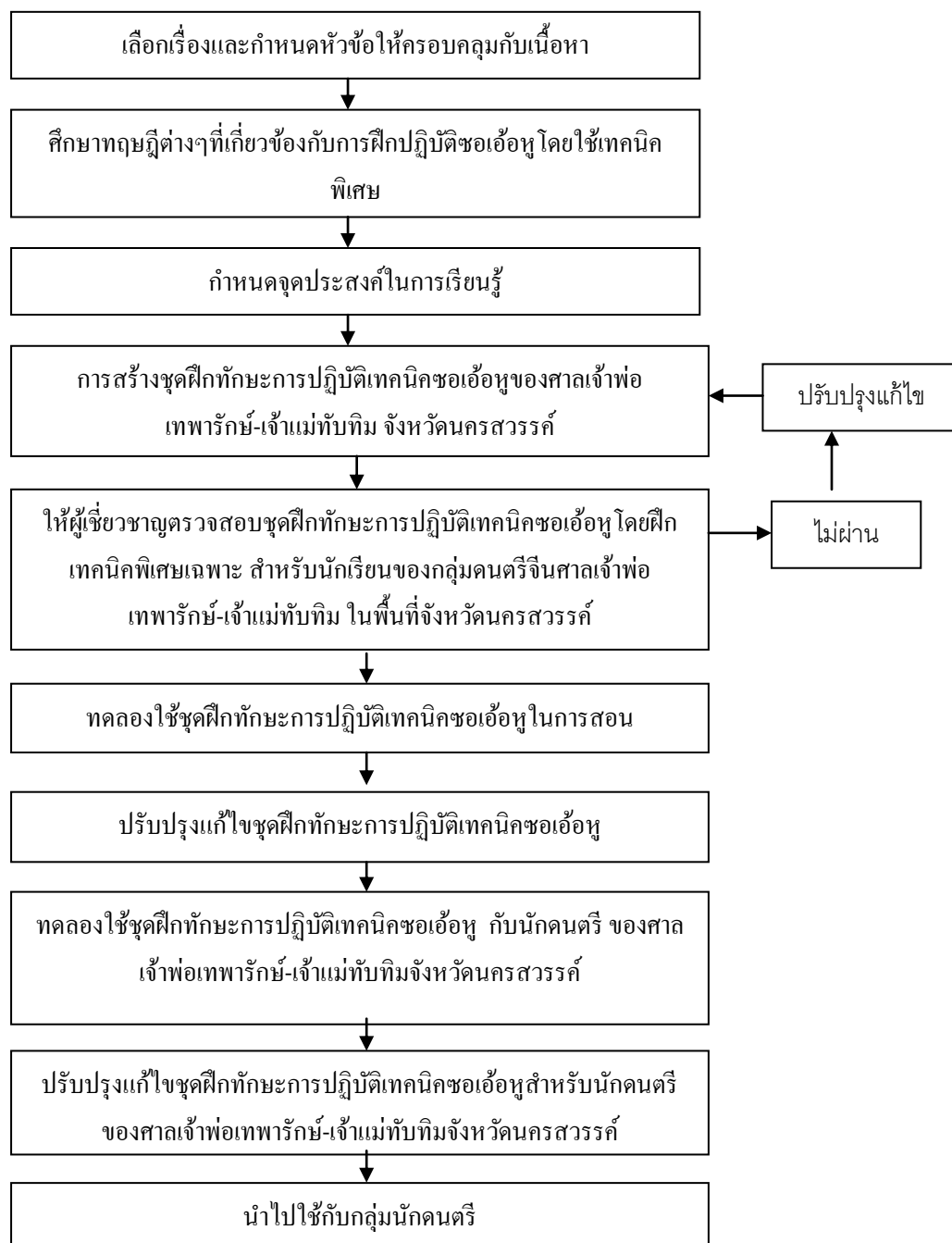
4. นำกระดาษคำตอบมาตรวจให้คะแนน โดยข้อที่ตอบถูก 2 ข้อเท่ากับ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดหรือไม่ตอบหรือตอบเกิน 1 ตัวเลือกในข้อเดียวกันให้ 0 คะแนน

5. เมื่อตรวจให้คะแนนเรียบร้อยแล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความยาก(P) และค่าอำนาจจำแนก (R) โดยใช้สูตรสัดส่วน (ลิวน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538, น.210 – 211) โดยเลือกข้อสอบที่มีความยาก (P) ระหว่าง 0.20 – 0.80 และค่าอำนาจจำแนก (R) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป จำนวน 30 ข้อ โดยได้ค่าความยากอยู่ระหว่าง 0.50 – 0.70 และค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.21 – 0.68

ผู้วิจัยได้นำชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์ที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญทางด้านดนตรีจำนวน 3 ท่าน ซึ่งเป็นผู้ที่มีความสามารถมีความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ในด้านดนตรีอย่างน้อย 5 ปี ตรวจอีกครั้งเพื่อนำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไข

จากนั้นผู้วิจัยนำชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์ที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจและได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปใช้สอนนักดนตรีของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิมจังหวัดนครสวรรค์จำนวนทั้งหมด 10 คนที่ได้คัดเลือกจากนักดนตรีที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติขอเอื้อหูมาแล้ว 1 ปีขึ้นไปจากทั้งหมด 28 คน เพื่อนำผลการทดลองมาเป็นแนวทางในการสอนปฏิบัติเทคนิคพิเศษของขอเอื้อหูและนำผลมาเพื่อเรียงลำดับการสอน เวลาที่ใช้ในการเรียนให้เหมาะสมกับผู้เรียนและนำชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิมที่ได้ใช้สอนนักดนตรีของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์จำนวนทั้งหมด 10 คนที่ได้คัดเลือกจากนักดนตรีที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติขอเอื้อหูมาแล้ว 1 ปีขึ้นไปจากทั้งหมด 28 คน

ขั้นตอนการสร้างชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม
จังหวัดนครสวรรค์ สำหรับนักดนตรีของที่ฝึกปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อ

ภาพที่ 9 สรุปขั้นตอนการสร้างชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ทดสอบก่อนเรียน (Pre – tes) ด้วยแบบทดสอบก่อนเรียน เพื่อตรวจสอบความรู้ก่อนการเรียนด้วยชุดทักษะด้านทฤษฎีและปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์

2. ผู้วิจัยนำชุดฝึกทักษะด้านทฤษฎีและปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์ที่สร้างขึ้นใช้สอน โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสอนด้วยตนเอง โดยระยะเวลาในการสอน 20 ชั่วโมงแบ่งเป็น 2 กลุ่มๆละ5 คน สัปดาห์ละ2 วัน โดยจัดการเรียนการสอนในวันเสาร์ 1 ชั่วโมง และวันอาทิตย์ 1 ชั่วโมง ดังรายละเอียดในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 แสดงเวลาเรียนด้วยชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิมจังหวัดนครสวรรค์สำหรับนักดนตรีของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์

ครั้งที่ เวลา	วัน เดือน ปี	หน่วยที่/เรื่อง	แผนการจัดการเรียนรู้
1 17.00- 18.00 น (1ช.ม)	27 เม.ย. 2556	ปฐมนิเทศ	ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน - ครูสาธิตเทคนิคการปฏิบัติขอเอื้อหู
2 17.00- 18.00 น (1ช.ม)	28 เม.ย. 2556	หน่วยที่ 1 เรื่อง เรียนรู้ประวัติ ความเป็นมา	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 1.1 ประวัติของเครื่องดนตรีจีนและขอเอื้อหู 1.2 ประวัติศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์และเจ้าแม่ทับทิม จังหวัด นครสวรรค์
3 17.00- 18.00น (1ช.ม)	4 พ.ค. 2556	หน่วยที่2 เรื่องสัญลักษณ์ เครื่องหมายต่างๆและ เทคนิคการเล่น	แผนการจัดการเรียนรู้ที่2 2.1 สัญลักษณ์และเครื่องหมายต่างๆ 2.2 ความหมายเทคนิคการเล่น

ตารางที่ 2(ต่อ)

ครั้งที่ เวลา	วัน เดือน ปี	หน่วยที่/เรื่อง	แผนการจัดการเรียนรู้ที่
4 17.00- 18.00 น (1ช.ม)	11 พ.ค. 2556	หน่วยที่ 3 เรื่องทฤษฎีโน้ตเบื้องต้น	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 3.1 ระบบโน้ตไทย 3.2 ระบบโน้ตตัวเลข
5 17.00- 18.00 น (1ช.ม)	12 พ.ค. 2556	หน่วยที่ 4 เรื่อง ระบบการใช้นิ้ว	แผนการเรียนรู้ที่ 4 4.1 การฝึกหัดควบคุมซอและใช้นิ้วชี้กดเสียง(นิ้วที่ 1) 4.2 ฝึกหัดนิ้วกลางกดเสียง (นิ้วที่ 2)
6 17.00- 18.00 น (1ช.ม)	18 พ.ค. 2556	หน่วยที่ 4 เรื่อง ระบบการใช้นิ้ว	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 4.3 การฝึกหัดนิ้วนางกดเสียง (นิ้วที่ 3) 4.4 การฝึกหัดนิ้วก้อยกดเสียง (นิ้วที่ 4)
7 17.00- 18.00 น (1ช.ม)	19 พ.ค. 2556	หน่วยที่ 5 เรื่อง เทคนิคการปฏิบัติ ซอเอื้อหูตามคีย์และ ตำแหน่งมือ	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 5.1 การฝึกหัดคีย์ D และตำแหน่งมือช่วงบน 5.2 ฝึกหัดคีย์ G
8 17.00- 18.00 น 1(ช.ม)	25 พ.ค. 2556	หน่วยที่ 5 เรื่องเทคนิคการปฏิบัติ ซอเอื้อหูตามคีย์และ ตำแหน่งมือ	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 5.3 ฝึกหัดกดเสียงเอื้อน
9 17.00- 18.00น 1(ช.ม)	26 พ.ค. 2556	หน่วยที่ 5 เรื่อง เทคนิคการปฏิบัติซอ เอื้อหูตามคีย์และตำแหน่ง มือ	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 5.4 การฝึกหัดคีย์ F 5.5 การฝึกหัดคีย์ C

ตารางที่ 2(ต่อ)

ครั้งที่ เวลา	วัน เดือน ปี	หน่วยที่/เรื่อง	แผนการจัดการเรียนรู้
10 17.00- 18.00น 1(ช.ม)	1 มิ.ย. 2556	หน่วยที่ 5 เรื่องเทคนิคการปฏิบัติ ซอเอื้อหูตามคีย์และ ตำแหน่งมือ	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 5.6 การฝึกหัดคีย์bB 5.7 การฝึกหัดตำแหน่งนิ้วคีย์D (ช่วงกลาง)
11 17.00- 18.00น 1(ช.ม)	2 มิ.ย. 2556	หน่วยที่ 5 เรื่อง เทคนิคการปฏิบัติ ซอเอื้อหูตามคีย์และ ตำแหน่งมือ	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 5.8 ฝึกหัดสี่สายนอกคีย์ G (ช่วงกลาง) 5.9 ฝึกหัดตำแหน่งช่วงกลางคีย์ F
12 17.00- 18.00น 1(ช.ม)	8 มิ.ย. 2556	หน่วยที่ 6 เรื่อง ทบทวนบทเรียน	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 6.ทบทวนบทเรียน - ทดสอบการปฏิบัติ หน่วยที่ 4-6
13 17.00- 18.00 น 1(ช.ม)	9 มิ.ย. 2556	หน่วยที่ 7 เรื่อง การฝึกหัดสลับนิ้ว ในการเปลี่ยนสายและ ฝึกหัดคคเสียงอื่น	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 7.ฝึกหัดสลับนิ้วในการเปลี่ยนสาย ฝึกหัดคคเสียงอื่น
14 17.00- 18.00 น 1(ช.ม)	15 มิ.ย. 2556	หน่วยที่ 7 เรื่องการฝึกหัดสลับนิ้ว ในการเปลี่ยนสายและ ฝึกหัดคคเสียงอื่น	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 7.ฝึกหัดคคเสียงอื่น
15 17.00- 18.00น 1(ช.ม)	16 มิ.ย. 2556	หน่วยที่ 8 เรื่อง ฝึกหัดเทคนิค พิเศษ	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 8.1เทคนิคตุงกง 8.2เทคนิคจ้างกง

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ครั้งที่ เวลา	วัน เดือน ปี	หน่วยที่/เรื่อง	แผนการจัดการเรียนรู้
16 17.00- 18.00น 1(ช.ม)	22 มิ.ย. 2556	หน่วยที่ 8 เรื่องฝึกหัดเทคนิคพิเศษ	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 8.3 เทคนิคจ้ำนจ้อ (ทิวเสียง)
17 17.00- 18.00 น 1(ช.ม)	23 มิ.ย. 2556	หน่วยที่ 8 เรื่องฝึกหัดเทคนิคพิเศษ	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 8.4 เทคนิคจวนซ้ออิน (เสียงอาศัย) 8.5 เทคนิคหัวอิน (ลิ้นเสียง)
18 17.00- 18.00 น 1(ช.ม)	29 มิ.ย. 2556	หน่วยที่ 9 เรื่องฝึกหัดบทเพลง เดี่ยวเบื้องต้น	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 9.1 เพลงทองหนึ่งแท่ง
19 17.00- 18.00 น 1(ช.ม)	30 มิ.ย. 2556	หน่วยที่ 9 เรื่องฝึกหัดบทเพลง เดี่ยวเบื้องต้น	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 9.2 เพลงยี่แข่งเคี้ยก
20 17.00- 18.00 น 1(ช.ม)	5 ก.ค. 2556	หน่วยที่ 9 เรื่องฝึกหัดบทเพลง เดี่ยวเบื้องต้น	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 9.3 เพลงลิ่วอันอู้ย

เมื่อสิ้นสุดการเรียนในเนื้อหาของแต่ละหน่วย ผู้วิจัยจะประเมินผลด้วยแบบทดสอบระหว่างเรียนในแต่ละบทเพื่อรวมผลการประเมินคิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ และประเมินการปฏิบัติขอเอื้อของ แต่ละหน่วยว่าผ่านหรือไม่ผ่านเมื่อสิ้นสุดการทดลอง ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังการเรียน โดยใช้แบบทดสอบ หลังเรียนที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้นแบบปรนัย จำนวน 30 ข้อ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียนการสอน ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ

80/80

วิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการทดสอบ(Post – test)สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล
คำนวณหาค่าต่างๆดังนี้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) คำนวณจากสูตร(วาโร เฟ็งส์วัตต์, 2546, น.95)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน คะแนนเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนข้อมูล

ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คำนวณจากสูตร (วาโร เฟ็งส์วัตต์, 2546, น.6)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{N-1}}$$

เมื่อ $S.D.$ แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนนักเรียน

เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้สถิติ t-test Dependent sample (วาโร เฟ็งส์วัตต์, 2546, น.99)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}} \text{ เมื่อ } df = n - 1$$

เมื่อ D แทน ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่
 n แทน จำนวนคู่
 $\sum D^2$ แทน ผลรวมของผลต่างของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum D)^2$ แทนผลรวมของผลต่างของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

3. การคำนวณหาค่าประสิทธิภาพ E_1/E_2 (วาโร เฟิงส์วส์ดี, 2546, น.43) คำนวณจากสูตร

$$E_1 = \frac{\sum X}{N} \times 100$$

เมื่อ	E_1	แทน	ประสิทธิภาพกระบวนการ
	$\sum X$	แทน	คะแนนรวมจากการทำกิจกรรม
	A	แทน	คะแนนเต็มของกิจกรรมทุกจุดประสงค์รวมกัน
	N	แทน	จำนวนผู้เรียนทั้งหมด

$$E_2 = \frac{\sum f}{N} \times 100$$

เมื่อ	E_2	แทน	ประสิทธิภาพผลลัพธ์
	$\sum f$	แทน	คะแนนรวมของการทำแบบทดสอบหลังเรียน
	B	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน
	N	แทน	จำนวนผู้เรียนทั้งหมด

4. การหาค่าความยากของแบบทดสอบ(p) โดยใช้สูตรสัดส่วนการคำนวณดังนี้(ล้วนสายยศ และอังคณาสายยศ. 2538 : 210)

$$p = \frac{R}{n}$$

เมื่อ	P	แทน	ค่าความยาก
	R	แทน	จำนวนคนที่ทำข้อนั้นถูก
	n	แทน	จำนวนคนที่ทำข้อนั้นทั้งหมด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องการสร้างชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคชอเอ้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์นี้ มีจุดมุ่งหมายดังนี้

1. พัฒนาชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคชอเอ้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2. เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคชอเอ้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์

ผู้วิจัยจึงนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ออกเป็น 2 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคชอเอ้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคชอเอ้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อ

ของ ศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์

ตารางที่ 3 ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะฯ ภาคทฤษฎี (ความรู้) จากการนำไปใช้จัดการเรียน การสอนจริง (Trial Run) กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน

ชุดฝึก ทักษะการ ปฏิบัติฯ	คะแนนกิจกรรมระหว่างเรียนจากการใช้ ชุดฝึกทักษะการปฏิบัติฯ (E_1)				คะแนนวัดผลการเรียนรู้ (E_2)			
	คะแนน นเต็ม	คะแนน รวมของ นัก ดนตรี ที่ได้	คะแนน เฉลี่ย	คะแนน เฉลี่ย ร้อยละ	คะแนน นเต็ม	คะแนน รวมของ นัก ดนตรี ที่ได้	คะแนน เฉลี่ย	คะแนน เฉลี่ย ร้อยละ
หน่วยที่ 1	10	45	4.5	45	20	184	18.4	85.33
หน่วยที่ 2	5	32	3.2	64				
หน่วยที่ 3	5	23	2.3	46				
รวม ทั้งหมด	20	100	10.0	50.00				
ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) = 50.00 ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) = 85.33								

จากตารางที่ 3 ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะฯ ภาคทฤษฎี (ความรู้) จากการนำไปใช้จัดการเรียนการสอนจริง (Trial Run) กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน พบว่า ชุดฝึกทักษะฯ ภาคทฤษฎี (ความรู้) มีประสิทธิภาพโดยรวมเท่ากับ $50.00/85.33$ ซึ่งผ่านเกณฑ์ประสิทธิภาพในการทดลองใช้นวัตกรรม ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ระดับ $80/80$

ตารางที่ 4 ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะฯ ภาคทักษะ (การปฏิบัติ) จากการนำไปใช้จัดการเรียน การสอนจริง (Trial Run) กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน

ชุดฝึก ทักษะการ ปฏิบัติฯ	คะแนนประเมินทักษะ (การปฏิบัติ) ระหว่างเรียน (E_1)				คะแนนประเมินทักษะ (การปฏิบัติ) หลังเรียน (E_2)			
	คะแนน เต็ม	คะแนน รวมของ นักดนตรี ที่ได้	คะแนน เฉลี่ย	คะแนน เฉลี่ย	คะแนน เต็ม	คะแนน รวมของ นัก ดนตรี ที่ได้	คะแนน เฉลี่ย	คะแนน เฉลี่ย
หน่วยที่ 4	10	48	4.8	48	50	436	43.6	92
	5	24	2.4	48				
หน่วยที่ 5	5	29.5	2.95	59				
	5	26.5	2.65	53				
หน่วยที่ 8	10	50	5.0	50				
หน่วยที่ 9	5	28	2.8	56				
	5	25	2.5	50				
รวม	5	26	2.6	52				
ทั้งหมด	50	257	25.7	48.00				
ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) = 48.00 ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) = 92.00								

จากตารางที่ 4 ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะฯ (การปฏิบัติ) จากการนำไปใช้จัดการเรียน การสอนจริง (Trial Run) กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน พบว่า ชุดฝึกทักษะฯ (การปฏิบัติ) มีประสิทธิภาพโดยรวมเท่ากับ $48.00/92.00$ ซึ่งผ่านเกณฑ์ประสิทธิภาพใน การทดลองใช้ นวัตกรรมตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ระดับ $80/80$

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะ การปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์ ตารางที่ 5 คะแนนผลการเรียนรู้ ภาคทฤษฎี (ความรู้) ของนักดนตรีที่เรียนด้วยชุดฝึกทักษะการ ปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์ (n = 10)

นักดนตรี คนที่	คะแนนผลการเรียนรู้ภาคทฤษฎี(ความรู้)		คะแนนความก้าวหน้า (D)
	ก่อนเรียน	หลังเรียน	
	15	15	
1	10	14	4
2	7	12	5
3	6	11	5
4	8	13	5
5	6	13	7
6	8	14	6
7	8	13	5
8	9	14	5
9	6	13	7
10	7	11	4
รวม	75	128	53
ค่าเฉลี่ย	7.5	12.8	
ค่า S.D.	1.39	1.22	
ร้อยละ	50	85.33	

จากตารางที่ 5 คะแนนผลการเรียนรู้ภาคทฤษฎี (ความรู้) ของนักดนตรีที่เรียนด้วยชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์(n = 10) พบว่า คะแนนผลการเรียนรู้ภาคทฤษฎี (ความรู้) ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์ ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.5 (ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ1.39) คิดเป็นร้อยละ 50 ส่วนคะแนนผลการเรียนรู้

ทางการเรียนหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 12.8 (ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.22) คิดเป็นร้อยละ 85.33

2.2 การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ของนักดนตรีด้วยสถิติทดสอบ ที่ แบบไม่อิสระ (t-test dependent samples)

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติทดสอบที และระดับนัยสำคัญทางสถิติของการเปรียบเทียบคะแนนสอบก่อนและหลังเรียนของนักดนตรี (n=10)

การทดสอบ	\bar{X}	S.D.	\bar{d}	S.D. _d	t	Sig.(2-tailed)
ก่อนเรียน	7.5	1.39				
หลังเรียน	12.8	1.22	5.3	1.09	4.72*	0.001

* ระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติทดสอบที และระดับนัยสำคัญทางสถิติของการเปรียบเทียบคะแนนสอบก่อนและหลังเรียนของนักดนตรี (n=10) พบว่า การทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักดนตรี มีคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 7.5 คะแนน (ค่า S.D. = 1.39) และ 12.8 คะแนน (ค่า S.D. = 1.22) ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียน พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักดนตรีสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 7 คะแนนประเมินภาคทักษะ (การปฏิบัติ) ของนักดนตรีที่เรียนด้วยชุดฝึกทักษะการปฏิบัติ
เทคนิคขอเอื้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์ (n = 10)

นักดนตรี คนที่	คะแนนประเมินภาคทักษะ(การปฏิบัติ)		คะแนน ความก้าวหน้า (D)
	ระหว่างเรียน	หลังเรียน	
	15	15	
1	10	15	5
2	6	13	7
3	6	12	6
4	9	15	6
5	6	12	6
6	7	14	7
7	7	15	8
8	8	15	7
9	7	15	8
10	6	12	6
รวม	72	138	66
ค่าเฉลี่ย	7.2	13.8	
ค่า S.D.	1.43	1.47	
ร้อยละ	48	92	

จากตารางที่ 7 คะแนนประเมินภาคทักษะ(การปฏิบัติ) ของนักดนตรีที่เรียนด้วยชุดฝึกทักษะการปฏิบัติ เทคนิคขอเอื้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์ (n = 10) พบว่า คะแนนประเมินภาคทักษะ(การปฏิบัติ)ระหว่างเรียน ของนักดนตรีที่เรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.2 (ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.43) คิดเป็นร้อยละ 48 ส่วนคะแนนประเมินภาคทักษะ (การปฏิบัติ) หลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.8 (ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.47) คิดเป็นร้อยละ 92

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติทดสอบที และการเปรียบเทียบคะแนนประเมิน
ภาคทักษะ(การปฏิบัติ)ระหว่างเรียน หลังเรียนของนักดนตรี (n =10)

การทดสอบ	\bar{X}	S.D.	\bar{d}	S.D. _a	T	Sig.(2-tailed)
ก่อนเรียน	7.2	1.43				
หลังเรียน	13.8	1.47	6.6	0.96	7.07	0.000

* ระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติทดสอบที และการเปรียบเทียบคะแนนประเมิน ภาคทักษะ(การปฏิบัติ)ระหว่างเรียน หลังเรียนของนักดนตรี (n =10) พบว่าคะแนนประเมินภาคทักษะ (การปฏิบัติ)ระหว่างเรียนหลังเรียนของนักดนตรี มีคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 7.2 คะแนน (ค่า S.D. = 1.43) และ 13.8 คะแนน (ค่า S.D. = 1.47) ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนประเมินภาคทักษะ(การปฏิบัติ)ระหว่างเรียน และหลังเรียน พบว่าคะแนนประเมินภาคทักษะ(การปฏิบัติ)หลังเรียนของนักดนตรีสูงกว่าคะแนนประเมินภาคทักษะ(การปฏิบัติ)ระหว่างเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยการสร้างชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิมจังหวัดนครสวรรค์ ในครั้งนี้ผู้วิจัยนำเสนอ วัตถุประสงค์การวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหู ของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์
2. เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ก่อนใช้และหลังใช้ชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหู ของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม

วิธีดำเนินการวิจัย

การสร้างชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์ ครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ขั้นตอนในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยโดยแบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

- 1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 1.2 กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 1.4 เก็บรวบรวมข้อมูล
- 1.5 วิเคราะห์ข้อมูล

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ กลุ่มนักดนตรีของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 28 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ กลุ่มนักดนตรีที่มีพื้นฐานในการปฏิบัติซอเอื้อหูมาไม่น้อยกว่า 1 ปี จำนวน 10 คน โดยได้คัดเลือกจากนักดนตรีในจำนวน 28 คน ที่ฝึกปฏิบัติซอเอื้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคซอเอื้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์ ของครูผู้สอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นประกอบด้วย

3.1.1 ชุดฝึกทักษะการสอนปฏิบัติเทคนิคซอเอื้อหูเบื้องต้น, ประวัติความเป็นมาของซอเอื้อหูและศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์

3.1.2 แผนภาพระบบนิ้ว สรีระการปฏิบัติซอเอื้อหู

3.1.3 แผนภาพแสดงโน้ตไทยและโน้ตตัวเลข

3.1.4 แบบทดสอบระหว่างเรียนด้านทฤษฎี(ความรู้)ในหน่วยที่ 1 –3

3.1.5 แบบทดสอบวัดทักษะความสามารถในการปฏิบัติตามเทคนิคพิเศษของซอเอื้อหู ระหว่างเรียนในหน่วยที่ 4-9

3.2 ชุดการเรียนรู้ของผู้เรียนปฏิบัติเทคนิคซอเอื้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์ ประกอบด้วย

3.2.1 ชุดการเรียนรู้การฝึกทักษะปฏิบัติเทคนิคซอเอื้อหูเบื้องต้นและประวัติความเป็นมาของซอเอื้อหูและศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์

3.2.2 แผนภาพระบบนิ้ว สรีระการปฏิบัติซอเอื้อหู

3.2.3 แผนภาพแสดงโน้ตไทยและโน้ตตัวเลข

3.2.4 เทคนิคพิเศษเฉพาะในการปฏิบัติซอเอื้อหู เพื่อนำมาบูรณาการใช้กับบทเพลงในการบรรเลงงานขาวและงานแดงของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์

3.3 แบบประเมินผลการเรียนรู้ก่อนเรียน (Pre – test) หลังเรียน (Post – test) เป็นเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เรียนด้วย ชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคซอเอื้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิมจังหวัดนครสวรรค์ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คือแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจทั่วไปในด้านทฤษฎี

ตอนที่ 2 คือแบบประเมินเพื่อวัดความสามารถในการปฏิบัติซอเอื้อหู

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

4.1 ทดสอบก่อนเรียน (Pre – test) ด้วยแบบทดสอบก่อนเรียน เพื่อตรวจสอบความรู้ก่อนเรียนด้วย ชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์

4.2 ผู้วิจัยดำเนินการสอนเองทั้งหมด ตามเนื้อหาที่กำหนดไว้ในชุดฝึกทักษะ โดย การปฏิบัติ ใช้ระยะเวลาการสอน 20 ชั่วโมง

4.3 เมื่อสิ้นสุดการเรียนในเนื้อหาแต่ละหน่วย ผู้วิจัยจะประเมินผลด้วย แบบทดสอบหลังเรียนในแต่ละหน่วยเพื่อรวมผลการประเมินคิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ

4.4 เมื่อสิ้นสุดในการทดลองจะให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post – test) เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ก่อนเรียน และหลังเรียนโดย ชุดฝึกทักษะการปฏิบัติ เทคนิคขอเอื้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 วิเคราะห์ทดลองหาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์ ตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 โดยใช้สูตร การหาประสิทธิภาพ

5.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลการเรียนรู้ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักดนตรีที่ฝึกทักษะการปฏิบัติตามเทคนิคขอเอื้อหู ด้วยการทดสอบค่า t ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ผลการทดลอง สรุปได้ดังนี้

1. ชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์ในภาคทฤษฎี (ความรู้) มีประสิทธิภาพโดยรวมเท่ากับ 50.00/ 85.33 และภาคทักษะ (การปฏิบัติ) มีประสิทธิภาพโดยรวมเท่ากับ 48.00/ 92.00 เป็นไปตามเกณฑ์ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ระดับ 80/80

2. คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคทฤษฎี (ความรู้) ของนักดนตรีก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.5 (ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.39) คิดเป็นร้อยละ 50 ส่วนคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 12.8 (ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.22) คิดเป็นร้อยละ 85.33 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคะแนนประเมินภาคทักษะ (การปฏิบัติ) มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 7.2 (ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.43) คิดเป็นร้อยละ 48 ส่วนคะแนนประเมิน

ภาคทักษะ (การปฏิบัติ) หลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.8 (ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.47) คิดเป็นร้อยละ 92 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยครั้งนี้ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

การสร้างชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคชอเอ็ฮูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพโดยรวมภาคทฤษฎี (ความรู้) เท่ากับ 50.00/ 85.33 หมายความว่า คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ที่ 1-3 ของชุดฝึกทักษะ คะแนนของนักดนตรีทั้งหมดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 50.00 และคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ทางการเรียนหลังเรียนของนักดนตรีทั้งหมดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 85.33 และมีประสิทธิภาพโดยรวมภาคทักษะ (การปฏิบัติ) เท่ากับ 48.00/ 92.00 หมายความว่า คะแนนเฉลี่ยจากการประเมินภาคทักษะ (การปฏิบัติ) ระหว่างเรียนในแบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ที่ 4-9 ของชุดฝึกทักษะฯ คะแนนของนักดนตรีทั้งหมดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 48.00 และคะแนนเฉลี่ยจากการประเมินภาคทักษะ (การปฏิบัติ) หลังเรียนของนักดนตรีทั้งหมดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 92.00 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้และสามารถนำมาใช้ในการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดีที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าเนื้อหาในแต่ละบทเรียนได้ถูกนำมาวิเคราะห์แยกออกให้ละเอียดยิ่งขึ้น สอนแบบตัวต่อตัวเพราะจำนวนนักดนตรีมีไม่มากนัก โดยเริ่มจากเนื้อหาที่มีความยากง่ายไม่ซับซ้อนตั้งแต่พื้นฐาน ไปจนถึงเทคนิคพิเศษในการปฏิบัติเทคนิคชอเอ็ฮูนักดนตรีจึงได้เรียนรู้และเข้าใจเนื้อหาจากง่ายไปสู่ยากและเทคนิคพิเศษตามลำดับ โดยเนื่องด้วยชุดฝึกทักษะนี้ได้จัดทำในรูปแบบของสื่อประสม ซึ่งเป็นการนำสื่อการเรียนรู้หลายอย่างมาสัมพันธ์กันตั้งแต่ สื่อตัวผู้สอน สื่อเอกสาร สื่ออุปกรณ์ดนตรี ซึ่งแต่ละชนิดมีจุดเด่นที่สนับสนุนประสิทธิภาพการเรียนรู้ต่อกัน จึงทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจและสนใจที่จะเรียนรู้จนจบเนื้อหาซึ่งสอดคล้องกับหลักการทฤษฎีและจิตวิทยาที่นำมาใช้ในการผลิตชุดฝึกทักษะการปฏิบัติ ทางทฤษฎีของจอห์น ดิวอี้ (John Dewey, 1963) เชื่อว่าการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้จากการกระทำ หรือ Learning by Doing อันเป็นแนวคิดที่แพร่หลายและได้รับการยอมรับทั่วโลกมานานแล้ว ซึ่งแต่เดิมมาการศึกษาธรรมชาติของการเรียนรู้มุ่งศึกษาปัจจัยภายนอกของผู้เรียนได้แก่ ตัวแปรเกี่ยวกับครู การแสดงออก ความกระตือรือร้น และการชมเชยได้เปลี่ยนแปลงมาเป็นการมุ่งศึกษาปัจจัยภายในของผู้เรียน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเดิมของผู้เรียน มโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อน ความจำ ความสามารถในการจัดกระทำข้อมูล การเสริมแรง ความตั้งใจ และแบบแผนทางปัญญา จากผลการศึกษาพบว่าปัจจัยภายในมีส่วนช่วยให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมายและความรู้เดิมมีส่วนเกี่ยวข้องและเสริมสร้างความเข้าใจของผู้เรียน ข้อความนี้ไป

สอดคล้องกับปรัชญา Constructivism ที่เชื่อว่าการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในของผู้เรียน ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้จากความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่พบเห็นกับความรู้ความเข้าใจที่มีอยู่เดิมพยายามที่จะนำความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเหตุการณ์และปรากฏการณ์ที่ตนพบเห็นมาสร้างเป็นโครงสร้างทางปัญญาหรือที่เรียกว่า Schema โครงสร้างทางปัญญานี้ประกอบด้วยความหมายหรือความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งที่บุคคลมีประสบการณ์ อาจเป็นความเชื่อ ความเข้าใจ คำอธิบาย ความรู้ของบุคคลนั้นการเรียนรู้ตามแนวความคิดของคิวอี้ จะเกิดขึ้นได้ตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

1.1 การเรียนรู้เป็นกระบวนการปฏิบัติ ที่เกิดขึ้นเฉพาะตัวบุคคล

1.2 ความรู้ต่างๆ จะถูกสร้างขึ้น ด้วยตัวของนักเรียนเองโดยใช้ข้อมูลที่ได้รับมาใหม่ร่วมกับข้อมูลหรือความรู้ที่มีอยู่แล้วจากแหล่งต่างๆ เช่น สังคม สิ่งแวดล้อม รวมทั้งประสบการณ์เดิมมาเป็นเกณฑ์ช่วยตัดสินใจ

1.3 ความรู้และความเชื่อของแต่ละคนจะแตกต่างกันทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อม ขนบธรรมเนียมประเพณี และสิ่งที่นักเรียนได้พบเห็น ซึ่งจะถูกใช้เป็นพื้นฐานการตัดสินใจ และเป็นข้อมูลในการสร้างแนวคิดใหม่

1.4 ความเข้าใจแตกต่างจากความเชื่อที่ว่าโดยสิ้นเชิงและความเชื่อจะมีผลโดยตรงต่อการสร้างแนวคิดหรือการเรียนรู้

คิวอี้ ยังได้เสนอความเชื่อที่ว่า ถ้าจัดสถานการณ์ให้นักเรียนได้เรียนในบรรยากาศของความเป็นประชาธิปไตยแล้ว จะทำให้นักเรียนเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และเกิดการเรียนรู้ที่จะดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉวีวรรณ กীরติกร (2537, น.11-12) ได้กล่าวถึงหลักการสร้างแบบฝึกหัดไว้ดังนี้

1. แบบฝึกหัดที่สร้างขึ้นต้องสอดคล้องกับจิตวิทยาการ และลำดับขั้นตอนการเรียนรู้ของผู้เรียน เด็กที่มีประสบการณ์น้อยจะต้องสร้างแบบฝึกหัดที่น่าสนใจแก่ผู้เรียน ด้วยการ เริ่มจากข้อที่ง่ายไปหาข้อที่ยาก เพื่อให้ผู้เรียนมีกำลังใจในการทำแบบฝึกหัด

2. ให้แบบฝึกหัดตรงกับจุดประสงค์ที่ต้องการฝึกและต้องมีเวลาเตรียมการไว้ล่วงหน้าเสมอ

3. แบบฝึกหัดควรมุ่งส่งเสริมนักเรียนแต่ละกลุ่มตามความสามารถที่แตกต่างกัน ของผู้เรียน

4. แบบฝึกหัดแต่ละชุดควรมีคำชี้แจงง่าย ๆ สั้นๆ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจหรือมีตัวอย่างแสดงวิธีทำจะช่วยให้เข้าใจได้ดียิ่งขึ้น

5. แบบฝึกหัดจะต้องถูกต้อง ครูต้องพิจารณาให้ดูอย่ามีข้อผิดพลาดได้

6. แบบฝึกหัดควรมีหลาย ๆ แบบเพื่อให้ผู้เรียนมีแนวคิดที่กว้างไกล

หลักการสร้างแบบฝึกที่กล่าวมา จะต้องสอดคล้องกับหลักจิตวิทยาพัฒนาการของเด็ก มีจุดมุ่งหมายในการทำแบบฝึกหัดที่ชัดเจน มีคำอธิบาย คำชี้แจง การทำแบบฝึกหัดแต่ละครั้งจะต้องคำนึงความเหมาะสมในเรื่องเวลา และแบบฝึกหัดมีหลายรูปแบบเพื่อให้เด็กเกิดความสนใจด้วย

ผลการศึกษาและกาสร้างชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิมจังหวัดนครสวรรค์นี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของชัยยศ เรื่องสุวรรณ (2534, น.99-200) ได้กำหนดขั้นตอนในการสร้างเอกสารประกอบการสอนไว้ 10 ขั้นตอนด้วยกัน

1. กำหนดหมวดหมู่เนื้อหาและประสบการณ์ อาจกำหนดเป็นหมวดวิชา หรือ บูรณาการเป็นแบบสหวิทยาการตามที่เหมาะสม
2. กำหนดหน่วยการเรียนรู้ โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็นหน่วยการเรียนรู้ ประมาณ เนื้อหาวิชาที่จะให้ครูสามารถถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียนได้ในหนึ่งสัปดาห์ หรือสอนได้หน่วยละ ครั้ง
3. กำหนดหัวเรื่อง ผู้สอนจะต้องถามตัวเองว่าในการสอนแต่ละหน่วยควรให้ ประสบการณ์อะไรแก่ผู้เรียนบ้าง แล้วกำหนดหัวข้อเรื่องออกเป็นหน่วยการเรียนรู้ย่อยๆ
4. กำหนดหลักการและมโนคติที่กำหนดขึ้น จะต้องสอดคล้องกับหน่วยและหัว เรื่องโดยสรุปรวมแนวความคิด สาระ และหลักเกณฑ์ที่สำคัญไว้เพื่อเป็นแนวทางจัดเนื้อหา มาสอน ให้สอดคล้องกัน
5. กำหนดวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับหัวเรื่อง โดยเขียนเป็นจุดประสงค์เชิง พฤติกรรมที่ต้องมีเกณฑ์การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไว้ทุกครั้ง
6. กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งจะ เป็นแนวทางการเลือกและการผลิตสื่อการสอน “กิจกรรมการเรียนรู้” หมายถึงกิจกรรมทุกอย่างที่ผู้เรียน ปฏิบัติ เช่น การอ่านบัตรคำสั่ง ตอบคำถาม เขียนภาพ ทำการทดลองทางวิทยาศาสตร์ การเล่นเกม เป็นต้น
7. กำหนดแบบประเมินผล ต้องประเมินผลผู้เรียนให้ตรงกับจุดประสงค์เชิง พฤติกรรมโดยใช้แบบทดสอบอิงเกณฑ์ เพื่อให้ผู้สอนทราบว่า หลังจาการเรียนรู้ด้วยเอกสาร ประกอบการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้แล้ว ผู้เรียนได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ตาม วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่
8. เลือกและผลิตสื่อการสอน วัสดุอุปกรณ์และวิธีการที่ครูใช้ถือเป็นสื่อการสอน ทั้งสิ้นเมื่อผลิตสื่อการสอนของแต่ละหัวเรื่องแล้ว ก็จัดสื่อการสอนเหล่านั้นไว้เป็นหมวดหมู่ใน กล่องที่เตรียมไว้เพื่อนำไปทดลองหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ ส่วนมากจะกำหนด เกณฑ์ไม่ต่ำกว่า 80/80

จากการทดสอบผลการเรียนรู้ทางการเรียนด้วยชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิมจังหวัดนครสวรรค์ ผลปรากฏว่าคะแนนผลการเรียนรู้ทางการเรียนภาคทฤษฎี (ความรู้) ของนักเรียนหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 12.8(ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.22) คิดเป็นร้อยละ 85.33 สูงกว่าคะแนนผลการเรียนรู้ทางการเรียนภาคทฤษฎี (ความรู้) ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 7.5 (ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.39) คิดเป็นร้อยละ 50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05ส่วนคะแนนประเมินภาคทักษะ (การปฏิบัติ) หลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.8 (ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.47) คิดเป็นร้อยละ 92 สูงกว่า คะแนนประเมินภาคทักษะ (การปฏิบัติ) ระหว่างเรียน ที่มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 7.2 (ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.43) คิดเป็นร้อยละ 48 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าชุดฝึกทักษะการปฏิบัติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้ทดลองเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ผลดีมากขึ้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การจัดกิจกรรมในชุดการฝึกเน้นให้ผู้เรียน ได้ทดลองฝึกปฏิบัติจริง โดยได้จัดเรียงลำดับของกิจกรรมเป็นไปตามขั้นตอนจากง่ายไปยากมีการทดสอบและปรับปรุงชุดฝึกทักษะประกอบการสอนฯ ในด้านเนื้อหา เวลา กิจกรรม ตลอดจนการประเมินผลให้มีความเหมาะสมและมีการสาธิตให้การเรียนรู้ได้คึกคักด้วยการลงมือสัมผัสด้วยตนเองแนวคิดของ สุกกรี เจริญสุข (2540, น.12-21)ผู้วิจัยเห็นถึงความสำคัญในการเรียนวิชาดนตรี จึงได้จัดให้มีการเรียนการสอนวิชาดนตรีเข้าไปในหลักสูตรการศึกษาทุกระดับชั้น เริ่มตั้งแต่ระดับก่อนวัยเรียนจนถึงระดับอุดมศึกษาโดยมุ่งหวังให้วิชาดนตรีช่วยพัฒนาร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม เจคติ และบุคลิกภาพ เพื่อช่วยให้บุคคลมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ดังนั้น ดนตรีจึงมีบทบาทสำคัญในการหล่อหลอมกล่อมเกลาคิดใจและสร้างเสริมลักษณะนิสัยที่สังคมต้องการ เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างมีความสุข และเป็นพื้นฐานสำคัญในการศึกษาดนตรีระดับสูงต่อไป นักการศึกษาดนตรีได้พยายามแสวงหาวิธีการสอนเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนโดยให้แนวทางข้อปฏิบัติในการเรียนการสอนตลอดจนสื่อหลาย ๆ รูปแบบใหม่ และใช้กันอย่างแพร่หลาย ดังนักการศึกษาดนตรีต่อไปนี้

สุกรี เจริญสุข (2540, น.12-21)ได้แบ่งทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสุนทรียภาพทางดนตรี ออกเป็น 3 ทฤษฎี ดังนี้

1.ทฤษฎีของความเหมือน โดยแบ่งเป็นทฤษฎีย่อย 2 ทฤษฎี คือ

1.1 ทฤษฎีการเลียนแบบ เป็นการเรียนรู้ทางสุนทรียภาพของนักเรียน ที่ต้องอาศัยต้นแบบที่ดี คือ การที่ครูปฏิบัติให้นักเรียนดู และฟัง จนนักเรียนเกิดความประทับใจ และจดจำให้เหมือน หรือ ใกล้เคียงกับสิ่งที่ได้รับรู้มา เช่น การร้องเพลง การเล่นดนตรี และการทำท่าทางประกอบ

1.2 ทฤษฎีการทำซ้ำ เป็นการย้ำทักษะเพื่อให้เกิดความแม่นยำ ความชำนาญทำให้ควบคุมกำกับ และจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทฤษฎีนี้เกิดขึ้นได้ต้องอาศัยการปฏิบัติเครื่องดนตรีซ้ำ ๆ หลายครั้ง จนขึ้นใจ และเกิดความชำนาญ เมื่อนำมาปฏิบัติซ้ำครั้งใด ก็สามารถทำได้

2. ทฤษฎีของความแตกต่าง เป็นการเรียนรู้ทางสุนทรียภาพโดยการหาความแตกต่างสามารถแบ่งเป็นทฤษฎีย่อยได้ 2 ทฤษฎี คือ

2.1 ทฤษฎีการแหกคอก คือ ทฤษฎีที่เกิดจากการสร้างผลงานเก่าให้แตกต่างไปจากเดิม โดยอาศัยความรู้เดิมเป็นพื้นฐาน ได้แก่ การแต่งเนื้อร้องขึ้นมาใหม่โดยใช้ทำนองเดิม การสร้างทำนองเพลงขึ้นมาใหม่โดยใช้คอร์ดเดิม และการแสวงหาตัวเอง โดยการสร้างผลงานขึ้นมาใหม่เพื่อแสดงออกถึงความเป็นตัวเอง

2.2 ทฤษฎีทางเทวดา คือ การแสดงออกถึงทักษะที่สมบูรณ์ ถูกต้องแม่นยำ แสดงถึงความเป็นตัวของตัวเองโดยการสร้างผลงานใหม่ หรือใช้ครีယะปฏิภาณสามารถค้นเพลงได้

3. ทฤษฎีความเป็นฉันทัน เป็นวิธีการเรียนรู้สุนทรียภาพ โดยแสวงหาตัวเองอยู่บนพื้นฐานของวัฒนธรรม แบ่งออกเป็น 2 แบบ

3.1 วัฒนธรรมที่เป็นสันดานภายใน เป็นความรู้ที่ครูสะสมอยู่ภายใน นำออกมาถ่ายทอดเป็นงานด้านศิลปะ

3.2 วัฒนธรรมที่เป็นของสังคมภายนอก คือ การที่ครูศิลปะสร้างผลงานที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะทางของตน ซึ่งยากต่อการเลียนแบบ

ในการสอนดังกล่าวนี้เป็นการนำเอาแนวคิดและทฤษฎีการสอนของนักการศึกษาดนตรีและ คีตกวี ที่ได้ทำการทดลองสอนมาทำการทดลองใช้จนเป็นที่ยอมรับดังเช่น สอดคล้องกับแนวคิดของคาร์ล ออร์ฟ (Carl Orff) เป็นนักการศึกษาดนตรีและคีตกวีชาวเยอรมัน ผู้ได้แนวคิดใหม่ ๆ ตลอดจนเทคนิคใหม่ ๆ อุปกรณ์และวิธีการสอนใหม่ ๆ เป็นที่ยอมรับกันอย่างแพร่หลายในชื่อระบบ “คาร์ล ออร์ฟ”(Carl Orff Approach) คือ การสอนดนตรีที่มีเป้าหมายพัฒนาความสามารถในการคิดสร้างสรรค์และเน้นกิจกรรมการเล่นดนตรี โดยใช้เครื่องดนตรีที่ทำทำนองได้ เช่น ระนาดฝรั่ง (Xylophone) รีคอร์ดเดอร์ (Recorder) ตลอดจนเครื่องเคาะจังหวะต่างๆ

คาร์ล ออร์ฟ (Carl Orff) เด็กควรเล่นจากความจำเสนอ วิธีนี้เท่านั้นที่อำนวยอิสระในการเล่นได้มากที่สุด แต่เครื่องหมายทางดนตรี (Notation) ก็ไม่ควรทอดทิ้ง ตรงกันข้ามควรถูกแนะนำตั้งแต่ตอนเริ่มต้น พร้อมๆ กับการเล่นคำพูด (Speech Patterns) ซึ่งใช้เพียงสัญลักษณ์ด้านจังหวะ ทั้งนี้เพื่อให้เด็กจดจำทำนองหรือจังหวะที่เขาเห็น กล่าวคือ สามารถช่วยให้เด็กเกิดผลสัมฤทธิ์ในการเรียนดนตรีสากลขั้นพื้นฐานได้เช่นกัน เพราะการได้ฝึกเล่นดนตรีที่ทำทำนองได้ย่อมทำให้เด็กได้ทักษะการเล่นดนตรี (ชวิชัย นาควงษ์, 2537, น.16 -18) นอกจากนี้กระบวนการจัดการเรียนการสอน

ปฏิบัติขอเอื้อที่ปรากฏอยู่ในชุดฝึกทักษะยังมีแนวทางการสอน เช่นเดียวกับหลักการของ เบอร์เกตัน และบอร์คแมน เบอร์เกตัน และบอร์คแมน, อ้างถึงใน(พงษ์ลดา นาควิเชียร,2537,ออนไลน์) นักการศึกษาชาวอเมริกา ที่ว่า ควรสอนเนื้อหาเกี่ยวกับองค์ประกอบของคนตรีโดยใช้วิธีการผสมผสาน ประสิทธิภาพทั้ง 6 ด้าน ประกอบด้วย การฟัง,การร้องเพลง,การเล่นเครื่องดนตรี, การเคลื่อนไหวร่างกาย,การคิดสร้างสรรค์,การอ่านโน้ต

ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ กรกฎ ถนอมสิน (2554)ที่พบว่า นักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียนรายวิชาดนตรีสากล 2 รหัสวิชา 30245 การฝึกปฏิบัติคีบอร์ด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยมีผลการเรียนดีขึ้น เช่นเดียวกับ

อรนุช บุญโต (2542) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดการสอนเรื่อง คีบอร์ดเบื้องต้นวิชา ดุริยางค์สากล สำหรับนักเรียนระดับนาฏศิลป์ชั้นต้นผลการวิจัยพบว่า

ชุดการสอนคีบอร์ดเบื้องต้นที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ทั้ง 6 หน่วยคือ 83.33/83.67,80.28/82.67,81.17/81.67,80.33/83.00,83.44/82.33และ85.00/83.00ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ

อรนุชา อัญญาวัชระ (2544) ได้ทำการวิจัยเรื่องการนำเสนอแบบฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์โดยใช้โน้ตสากลด้วยวิธีผสมผสานการอ่านโน้ตกับการร้องโน้ต สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยฝ่ายประถม ผลการวิจัยพบว่า ในด้านปฏิบัติทักษะผู้เรียนมีพัฒนาการทางทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ดีขึ้นเรื่อยๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประดิษฐ์ เหล็กสิงห์(2553,ออนไลน์) พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 17.10 ส่วนหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 33.45 เมื่อเทียบกับค่าที่ (t-test for dependent)พบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการวิจัยเกี่ยวกับชุดการสอนและชุดฝึกทักษะผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าการเรียนด้วยชุดการสอนและชุดฝึกทักษะที่มีประสิทธิภาพ มีการจัดเนื้อหา เวลา กิจกรรม ตลอดจนการประเมินผลที่เหมาะสมนั้น ช่วยทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากการที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเรื่องการสร้างชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิมจังหวัดนครสวรรค์ โดยแบ่งเป็น 2 ส่วนคือ เอกสารสำหรับครูผู้สอนและเอกสารสำหรับผู้เรียน พบว่าในการสร้างชุดฝึกทักษะการปฏิบัติฯ ทำให้เกิดประสิทธิภาพผู้วิจัยควรพิจารณาดังนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

1. ครูผู้สอนควรฝึกพื้นฐานในการบรรเลงซอเอ๋อหู ให้กับผู้เรียนให้มีความรู้ที่ตรงกันแล้วจึงเริ่มต่อเพลง โดยเริ่มจากเพลงที่มีความง่ายไปหายาก
2. ครูผู้สอนควรให้เวลาในการฝึกซ้อมและให้คำแนะนำในการฝึกเทคนิคให้ผู้เรียนเป็นรายบุคคลให้เกิดความเข้าใจในการปฏิบัติ เพื่อนำไปบูรณาการกับบทเพลง
3. การสร้างชุดฝึกปฏิบัติฯ ประกอบคำบรรยายนั้น ควรใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายเป็นข้อความสรุปสั้นๆ และควรมีภาพประกอบเนื้อหา เพื่อสร้างความสนใจให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนมากยิ่งขึ้น
4. การสอนการปฏิบัติเทคนิคซอเอ๋อหูนั้น ผู้สอนควรสังเกตพฤติกรรมของนักดนตรีเป็นรายบุคคลว่าคนใดยังไม่สามารถปฏิบัติได้ตามขั้นตอนในกิจกรรมดังกล่าว ก็สามารถให้นักดนตรีฝึกฝนนอกเวลาได้จะทำให้กิจกรรมการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ผู้วิจัยที่จะทำการวิจัยเกี่ยวกับการสร้างชุดฝึกทักษะการปฏิบัติ ควรทดลองทำการวิจัยเกี่ยวกับการสร้างชุดฝึกในรูปแบบต่างๆ และเครื่องดนตรีประเภทอื่นๆ เพื่อเพิ่มความหลากหลายในการนำเอกสารประกอบการสอนมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาเอกสารประกอบการสอนต่อไป
2. ควรขยายผลการทดลองใช้เอกสารประกอบการสอนปฏิบัติเทคนิคซอเอ๋อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิมจังหวัดนครสวรรค์ เพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอนและการทำความเข้าใจในการปฏิบัติตามเทคนิคพิเศษต่างๆ ที่ใช้กับบทเพลงของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิมจังหวัดนครสวรรค์

บรรณานุกรม

- กรรกฎ วงศ์สุวรรณ. (2549). กระบวนการถ่ายทอดดนตรีไทยของปราชญ์ชาวบ้านใน
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาพัฒนศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร
- กรรกฎ ถนอมสิน. (2554). รายงานการพัฒนาเอกสารประกอบการเรียน รายวิชาดนตรีสากล รหัส
วิชา ศ 30245 การฝึกหัดคีย์บอร์ด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. พิษณุโลก: วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรม
ศิลปากร.
- กรมวิชาการ. (2545). คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ศิลปะสาระดนตรี. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กุมารี สุวรรณสิงห์. (2543). การศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนการปฏิบัติขลุ่ยเพียงเบื้องต้น
ในวิชาดนตรีไทยปฏิบัติตามความถนัด 1 (ส 029). วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- กิดานันท์ มะลิทอง. (2548). เทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อรุณการ
พิมพ์.
- จร อุ่แก้ว. (2549). กระบวนการเรียนการสอนปี่ใน ในสถาบันอุดมศึกษา. ปริญญาศิลปศาสตร-
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.
- จิตกานต์ จินารักษ์. (2551). กระบวนการถ่ายทอด การบรรเลงระนาดเอกของครูประสิทธิ์ ฉาว
กรณ์ศึกษาชุดเพลงพาทย์ระนาดเอก. ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต.
มหาวิทยาลัยมหิดล
- ฉลองชัย สุรวัดนบูรณ์. (2528). การเลือกและการใช้สื่อการสอน. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ช่อ แซ่โจ้ว. (2550). บทเรียนขอเอื้อหูเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สกายบุ๊กส์.
- ชัยรงค์ พรหมวงศ์. (2541). “ชุดการสอนระดับประถมศึกษา” ในเอกสารการสอนชุดวิชาสื่อการ
สอนระดับประถมศึกษา. หน่วยที่ 14 หน้า 494-500. นนทบุรี: มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช.
- (2521). ระบบสื่อการสอน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ชุตินา สัจจามันท์. (2542). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับผลงานทางวิชาการและการเขียนผลงานทางวิชาการ. ในเทคนิคการเขียนการพิมพ์ และการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ.
- นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ณรุทธิ์ สุทธจิตต์. (2538). การวัดและประเมินผลทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- . (2544). พฤติกรรมการสอนดนตรี. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัชชา โสคติยานุรักษ์. (2550). ดนตรีคลาสสิก : ศัพท์สำคัญ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดวงเดือน คุปต์คาร. (2541). การศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนเรื่องสาระทำนองของเพลงไทยผ่านทักษะการขับร้องสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ชนาคาร แพทย์วงษ์. (2541). การศึกษาแผนการฝึกและการคัดเลือกนักดนตรีสำหรับวงโยชวาทิตในโรงเรียนมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ธวัชชัย นาควงษ์. (2543). โคลิโดสู่การปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นิภา โสภาสัมฤทธิ์. (2541). การศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนเรื่องแบบฝึกทักษะการดีดจะเข้เบื้องต้นสำหรับนักเรียนชั้นต้นปีที่ 1 วิชาเอกจะเข้ วิทยาลัยนาฏศิลป์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- นิภา ชวนะพานิช. (2518). การสร้างแบบฝึกทักษะเรื่องสระเสียงยาวสำหรับชั้นประถมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิตยา ฤทธิโยธี. (2520). การทำและการใช้แบบฝึกทักษะเสริมทักษะ. เอกสารเผยแพร่ความรู้ทางสอนภาษาไทยหน่วยศึกษานิเทศก์: กรมสามัญศึกษา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2537). การพัฒนาการสอน. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปราโมทย์ พ่อคำ. (2542). การพัฒนาชุดการสอนทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น โดยผ่านทักษะปฏิบัติขลุ่ยรีคอร์เดอร์ ในรายวิชาดนตรีสำหรับครูประถมศึกษาของราชภัฏ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ปิ่นทังชนิด ปัญญาสังข์. (2550). การสอนวิชาขับร้องสากล : กรณีศึกษาโรงเรียนมีฟ้า. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยมหิดล.

- ปิยมารณ์ สบายแท้. (2545). การศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนเรื่องทฤษฎีดนตรีสากล. **พื้นฐาน ผ่านทักษะข้อร้องประสานเสียง. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.**
- พงศ์พรหม สนิทวงศ์ ณ อยุธยา. (2551). **เสียงจากสวรรค์ และโลก. ค้นเมื่อวันที่ 16 เมษายน 2555.**
จาก <http://www.siameseproject.com/siamese/heavenandearth.html>
- พงษ์ลดา นาควิเชียร. (2537). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดนตรีสากลชั้นพื้นฐานของ **นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยการสอนตามแนวคิดของโคดาชกับการสอนตามแนวคิดของเบอร์ตันและบอร์แมน. คุรุศาสตรมหาบัณฑิต: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.**
- เพทาย บุญประคอง. (2540). การสร้างบทโทรทัศน์ประกอบการสอนวิชาดนตรี เรื่องการฝึกปฏิบัติ **เป่าลุ่ยไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. ปริญญาานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.**
- รัชณี ศรีไพรวรรณ. (2517). **แบบฝึกหัดทักษะวิชาภาษาไทยสำหรับเด็กแรกเรียน ในคู่มือแนวคิดและทัศนะบางประการเกี่ยวกับกุศโลบายกับการสอนเด็กเริ่มเรียนที่พูดสองภาษา. นครราชสีมา. สำนักงานเขตการศึกษา เขต 1.**
- วลี สุมิพันธ์. (2530). การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียน ที่สอนเสริม **โดยใช้แบบฝึกทักษะและครูเป็นผู้สอน. ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.**
- วารี บุญบง. (2542). การวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะที่มีประสิทธิภาพ วิชาคณิตศาสตร์ **ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ (กศ.ม ประถมศึกษา). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.**
- วิชัย เพ็ชรเรือง. (2531). การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านโดยใช้แบบฝึกซ่อมเสริมกับกลุ่ม **ที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกทั่วไป. ปริญญาานิพนธ์มหาบัณฑิตศึกษา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.**
- ศศิธร สุทธิแพทย์. (2518). **แบบฝึกสำหรับสอนเรื่องวลีในภาษาไทย ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา. วิทยานิพนธ์คุรุศาสตรมหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.**
- ศิริพร ปัตตะพงศ์. (2543). **ประสิทธิภาพชุดการสอนเรื่อง การผสมเสียง ผ่านทักษะการฟัง สำหรับ นักศึกษาสถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาวิทยาลัยมหิดล.**
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2540). **จิตวิทยาพัฒนาการ. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แพร่พิทยา.**
- สนม คุรุทเมืองกุล. (2549). **การเขียนเชิงวิชาการ. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.**
- สมาคม ไทหน้า. (2552). **หนังสือที่ระลึกงานเปิดสมาคมไต้หวันนครสวรรค์. คณะกรรมการสมาคมไต้หวันนครสวรรค์. นครสวรรค์ : สำนักพิมพ์รุ่งเจริญ.**

- สมศักดิ์ สนใจ. (2542). การพัฒนาชุดการสอนการอ่านและร้องโน้ตสากลในรายวิชา ดส. 1114
คีตศิลป์สากล 2 ในวิทยาลัยนาฏศิลป์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี
 ศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สมพงษ์ วงษ์ดี. (2541). การสอนวิชาสังคีตนิยมในมหาวิทยาลัยภาคเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญา
 ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุกรี เจริญสุข. (2540, กรกฎาคม-ตุลาคม). การเรียนรู้เพื่อพัฒนาสุนทรียภาพ : ดนตรี ศิลปะ และ
 กีฬา. วารสารครูศาสตร์. (26), น.61-66.
- สุชา จันทร์เอม. (2544). **จิตวิทยาทั่วไป**. พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- สุเทวี แก้วนิมิตดี. (2547). **การพัฒนาแบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่
 4**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรการสอน). อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สุรพันธ์ ดันศรีวงษ์. (2538). **วิธีการสอน Teaching methods**. กรุงเทพฯ : สกายบุ๊กส์.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2541). **จิตวิทยาการศึกษา**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). **แนวทางการบริหารหลักสูตรและการเรียน
 การสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช2544**. กรุงเทพฯ : สำนักวิชาการและ
 มาตรฐานการศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2550). **เอกสารแนบท้ายประกาศ ก.พ.อ. เรื่องหลักเกณฑ์
 และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคล ให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์
 และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต. (2528). **เทคโนโลยีทางการศึกษา**. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- อนงค์ วิษา. (2550). **การสร้างแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนแบบมีส่วนร่วม
 สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในเครือข่ายวิชาการ**. วิทยานิพนธ์
 ปริญญาโทมหาบัณฑิต. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อรพรรณ พรสีมา. (2543). **การคิด**. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาทักษะการคิด.
- อรนุช บุญโธ. (2542). **การพัฒนาชุดการสอนเรื่องคีย์บอร์ดเบื้องต้นวิชาดุริยางค์สากล สำหรับ
 นักเรียนระดับนาฏศิลป์ขั้นต้น**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรนุชา อัญญาวัชระ. (2545). **การนำเสนอแบบฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์โดยใช้โน้ตสากลด้วยวิธี
 ผสมผสาน การอ่านโน้ต กับการร้องโน้ต สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Bloom & Benjamin S. (1976). **Human Characteristic and School Learning**. New york :
 Mcgraw- Hill.

- Burrhus & Skinne. (1970). **Beyond Freedom and Dignity**. New York
- Dewey & John. (1963). **Experience and education**. New York : Macmillan Publishing Company.
- Flutehistory.com. (2009). **Boehm-system flutes**. Retrieved 16 April 2009.
 From <http://www.flutehistory.com/Instrument/Boehm.php3>.
- (2009). **Theobald Boehm**. Retrieved 16 April 2009.
 From http://www.flutehistory.com/players/theobald_boehm/index.php3.
- Good & Carter, V. (1973). **Dictionary of Education**. 3rd New York : McGraw – Hill.
- Gordon, L. & Modules. (1973). **O-A**. Florida : Department of Education.
- He Shengqi. (1996). **Flute etude 100 lessons**. China: People's Music.
- Houston, et al. (1972). **Development Instruction Modules**. Texas : College of Education,
 University of Texas.
- Howard Harrison. (1982). **How to play the flute**. London: Elm Tree Books.
- McDonald Ellen J.R. (1973). **The Development and Evaluation of a Multi Media
 Self Instructional Learning Activity Packages**. Dissertation Abstracts International.
- Nancy Toff. (1996). **The flute book**. Oxford University.
- Otto Langey. (1965). **Practical Tutor for the Flute**. London: Boosey and Hawkes Music.
- Paul Taffanel & Philippe Gaubert. (1956). **Complete flute method**. Paris: Alphonse Leduc.
- Sbaratta & Phillip A. (1975). **A Flexible Modular System : An Experiment in
 Teaching Freshmen Comparison**. Dissertation Abstracts International.
- Stateuniversity.com. (2009). **Flute-history, flute acoustics, categories of flute**. Retrieved 16
 April 2009. From : <http://encyclopedia.stateuniversity.com/pages/7602/flute.html>.
- Tom, C. et al. (1991). **Essential elements**. Milwaukee : Hal Leonard.
- Toshio Takahashi. (1971). **Suzuki flute school**. United States of America: Alfred.
- Vivas & David A. (1986). **The Design and Evaluation of a Course in Thinking Operations
 For First Graders in Venezuela**. Dissertation Abstracts International.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุเทพ ไม้ทองดี อาจารย์ประจำภาควิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครสวรรค์ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านดนตรี
2. นายสมศักดิ์ พนเสาวภาค ครูเชี่ยวชาญ วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรี
3. นายบัณฑิต ศรีบัว ครูเชี่ยวชาญ วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีไทย ดนตรีพื้นบ้านและดนตรีจีน

ภาคผนวก ข
หนังสือราชการ

ที่ ศธ ๐๕๖๔.๑๔/๓๓๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๑๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

๘ พฤษภาคม ๒๕๖๐

เรื่อง เรียนเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุเทพ ไม้ทองดี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางสาวสุคนธา ชันเสนาะ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาดนตรี(ดนตรีศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การสร้างชุดการสอนปฏิบัติการชอเอื้อหูของศาลเจ้าเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์” โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. รองศาสตราจารย์ ดร.มนัส วัฒนไชยยศ ประธานกรรมการ
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ แสงทอง กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตศึกษาได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ ความสามารถทางด้านการทำวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังกล่าวจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายวาปี คงอินทร์)

รองอธิการบดี

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร.๐-๒๕๓๓-๓๐๐๐ ต่อ ๑๘๑๐,๑๘๑๓

ที่ ศธ ๐๕๖๔.๑๔/๓๓๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๑๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

๘ พฤษภาคม ๒๕๖๐

เรื่อง เรียนเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นายสมศักดิ์ พนเสาวภาค

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางสาวสุคนธา ชันเสนาะ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาดนตรี(ดนตรีศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การสร้างชุดการสอนปฏิบัติการชอเอื้อหูของศาลเจ้าเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์” โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. รองศาสตราจารย์ ดร.มนัส วัฒนไชยยศ ประธานกรรมการ
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ แสงทอง กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตศึกษาได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ ความสามารถทางด้านการทำวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังกล่าวจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายวาปี คงอินทร์)

รองอธิการบดี

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร.๐-๒๔๓๓-๓๐๐๐ ต่อ ๑๘๑๐,๑๘๑๓

ที่ ศธ ๐๕๖๔.๑๔/๓๓๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๑๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

๘ พฤษภาคม ๒๕๖๐

เรื่อง เรียนเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นายบัณฑิต ศรีบัว

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางสาวสุคนธา ชันเสนาะ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาดนตรี(ดนตรีศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การสร้างชุดการสอนปฏิบัติการชอเอื้อหูของศาลเจ้าเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์” โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. รองศาสตราจารย์ ดร.มนัส วัฒนไชยยศ ประธานกรรมการ
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ แสงทอง กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตศึกษาได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ ความสามารถทางด้านการทำวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังกล่าวจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายวาปี คงอินทร์)

รองอธิการบดี

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร.๐-๒๔๓๓-๓๐๐๐ ต่อ ๑๘๑๐,๑๘๑๓

ภาคผนวก ค

ผลการประเมินการพัฒนา ชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหู

ของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิมจังหวัดนครสวรรค์

โดยผู้เชี่ยวชาญ

ตารางผลการประเมินคุณภาพของการพัฒนาชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคชอเอ็ฮูของศาลเจ้าพ่อ
เทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิมจังหวัดนครสวรรค์ โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	การแปล ความหมาย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
ลักษณะการจัดรูปแบบ						
1	มีความน่าสนใจ	5	5	4	4.67	มากที่สุด
2	ตัวอักษรมีความเหมาะสม	5	5	4	4.67	มากที่สุด
3	รูปภาพประกอบชัดเจนเข้าใจง่าย	5	3	5	4.33	สมมาก
4	ลักษณะโน้ตอ่านเข้าใจง่าย	5	5	5	5.00	มากที่สุด
5	สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	5	5	4	4.67	มากที่สุด
ลักษณะเนื้อหา						
6	เหมาะสมกับระดับชั้นของ นักเรียน	5	5	5	5.00	มากที่สุด
7	นักเรียนสามารถศึกษาจากแบบ ฝึกด้วยตนเอง	5	5	5	5.00	มากที่สุด
8	นักเรียนสามารถใช้สื่อชอเอ็ฮูใน การฝึกปฏิบัติเทคนิคได้	5	5	4	4.67	มาก
9	มีความสัมพันธ์กับจุดประสงค์ การเรียนรู้	5	5	4	4.67	มาก
10	การเรียนรู้เหมาะสมตาม กระบวนการและขั้นตอน	4	5	5	4.67	มากที่สุด
11	มีเนื้อหาที่ต่อเนื่องกันและชัดเจน	5	5	4	4.67	มากที่สุด
12	มีความกระชับของการฝึกปฏิบัติ	4	5	4	4.33	สมมาก

ตารางผลการประเมินคุณภาพของการพัฒนา ชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหูของศาลเจ้า
พ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิมจังหวัดนครสวรรค์ โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็น			ค่าเฉลี่ย	การแปลความหมาย
		ของผู้เชี่ยวชาญ				
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
ประโยชน์ที่ได้รับ						
13	แบบฝึกหัดมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหา	5	4	4	4.33	มาก
14	บทเพลงมีความไพเราะน่าฝึกปฏิบัติ	5	4	3	4.00	มาก
15	แบบฝึกหัดมีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	5	5	4	4.67	มากที่สุด
16	ได้รับความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับขอเอื้อหู	5	4	4	4.33	มาก
17	สามารถปฏิบัติสีขอเอื้อหูตามแบบ ฝึกหัดได้ถูกต้อง	5	5	5	5.00	มากที่สุด
18	สามารถปฏิบัติร่วมกับผู้อื่นได้	5	5	5	5.00	มากที่สุด
19	มีความสนุกสนานเพลิดเพลิน	5	5	5	5.00	มากที่สุด
20	สามารถใช้ความรู้เป็นพื้นฐานในการเรียนวิชาดนตรีในระดับสูงขึ้นต่อไปได้	5	5	5	5.00	มากที่สุด
ผลการประเมินในภาพรวม (ค่าเฉลี่ย)					4.68	มากที่สุด

**แบบประเมินคุณภาพของการพัฒนาชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหูของศาลเจ้าพ่อ
เทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิมจังหวัดนครสวรรค์ โดยผู้เชี่ยวชาญ**

คำชี้แจง

1. แบบประเมินนี้ใช้สำหรับประเมินคุณภาพของการพัฒนาชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิมจังหวัดนครสวรรค์โดยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อที่ผู้วิจัยจะได้นำผลการประเมินไปวิเคราะห์ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาชุดฝึกทักษะการปฏิบัติประกอบการเรียนการสอน ต่อไป

2. แบบประเมินนี้มีลักษณะเป็น มาตรฐานค่า 5 ระดับ ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการให้ความหมายโดยได้จากแนวคิดของ สมนึก ภัททิยธนี (2546, น.36 – 42) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง เหมาะสมมาก

ระดับ 3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย

ระดับ 1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การให้ความหมายโดยการให้ค่าเฉลี่ยเป็นรายด้านและรายข้อ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง เหมาะสมน้อย

คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง เหมาะสม

คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง เหมาะสมมาก

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

3. โปรดพิจารณาความเหมาะสมในด้านต่างๆ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนตามความคิดเห็นของท่าน หากมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ขอให้โปรดบันทึกความเห็นนั้นลงในแบบประเมินนี้ได้ จักเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

แบบประเมินคุณภาพของการพัฒนาสร้างชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหูของศาล
เจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิมจังหวัดนครสวรรค์ โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					ความ คิดเห็น เพิ่มเติม
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1	
1	<u>ลักษณะการจัดรูปแบบ</u> มีความน่าสนใจ						
2	ตัวอักษรมีความเหมาะสม						
3	รูปภาพประกอบชัดเจน เข้าใจง่าย						
4	ลักษณะโน้ตอ่านเข้าใจง่าย						
5	สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง						
6	<u>ลักษณะเนื้อหา</u> เหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน						
7	นักเรียนสามารถศึกษาจากแบบฝึก ด้วยตนเอง						
8	นักเรียนสามารถใช้สื่อขอเอื้อหูใน การฝึกปฏิบัติเทคนิคได้						
9	มีความสัมพันธ์กับจุดประสงค์ การเรียนรู้						
10	การเรียนรู้เหมาะสมตาม กระบวนการและขั้นตอน						
11	มีเนื้อหาที่ต่อเนื่องกันและชัดเจน						
12	มีความกระชับของการฝึกปฏิบัติ						

แบบประเมินคุณภาพของการพัฒนาชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคชอเอ้อหู (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					ความ คิดเห็น เพิ่มเติม
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1	
13	<u>ประโยชน์ที่ได้รับ</u> แบบฝึกหัดมีความเหมาะสมและ สอดคล้องกับเนื้อหา						
14	บทเพลงมีความไพเราะน่าฝึก ปฏิบัติ						
15	แบบฝึกหัดมีความเหมาะสมกับ วัยของผู้เรียน						
16	ได้รับความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสี ชอเอ้อหู						
17	สามารถปฏิบัติสีชอเอ้อหูตาม แบบฝึกหัดได้ถูกต้อง						
18	สามารถปฏิบัติร่วมกับผู้อื่นได้						
19	มีความสนุกสนานเพลิดเพลิน						
20	สามารถใช้ความรู้เป็นพื้นฐานใน การเรียนวิชาดนตรีในระดับสูง ขึ้นไปได้						

ความคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (.....)

แบบประเมินการให้คะแนนข้อสอบในชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อของศาลเจ้า
พ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิมจังหวัดนครสวรรค์ โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ									ผ่าน/ไม่ผ่าน
	ผู้เชี่ยวชาญทำที่			ผู้เชี่ยวชาญทำนที่			ผู้เชี่ยวชาญทำนที่			
	1	-1	0	1	-1	0	1	-1	0	
1			✓	✓			✓			ผ่าน
2		✓				✓			✓	ไม่ผ่าน
3	✓			✓			✓			ผ่าน
4		✓		✓			✓			ผ่าน
5	✓			✓			✓			ผ่าน
6			✓			✓			✓	ไม่ผ่าน
7			✓			✓			✓	ไม่ผ่าน
8		✓			✓				✓	ไม่ผ่าน
9			✓		✓				✓	ไม่ผ่าน
10	✓			✓			✓			ผ่าน
11		✓				✓	✓			ผ่าน
12		✓				✓			✓	ไม่ผ่าน
13			✓			✓			✓	ไม่ผ่าน
14			✓	✓			✓			ผ่าน
15	✓			✓			✓			ผ่าน
16	✓			✓			✓			ผ่าน
17			✓		✓				✓	ไม่ผ่าน
18			✓			✓			✓	ไม่ผ่าน
19	✓				✓		✓			ผ่าน
20	✓			✓			✓			ผ่าน
21	✓			✓			✓			ผ่าน
22			✓			✓			✓	ไม่ผ่าน

แบบประเมินการให้คะแนนข้อสอบในชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหูของศาลเจ้า
พ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิมจังหวัดนครสวรรค์ โดยผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ									ผ่าน/ไม่ผ่าน
	ผู้เชี่ยวชาญทำที่			ผู้เชี่ยวชาญทำนที่			ผู้เชี่ยวชาญทำนที่			
	1	-1	0	1	-1	0	1	-1	0	
23	✓			✓			✓			ผ่าน
24		✓				✓			✓	ไม่ผ่าน
25	✓				✓		✓			ผ่าน
26	✓			✓				✓		ผ่าน
27			✓			✓			✓	ไม่ผ่าน
28	✓			✓			✓			ผ่าน
29			✓			✓			✓	ไม่ผ่าน
30	✓			✓			✓			ผ่าน
31			✓			✓			✓	ไม่ผ่าน
32	✓			✓			✓			ผ่าน
33			✓			✓			✓	ไม่ผ่าน
34		✓				✓			✓	ไม่ผ่าน
35	✓				✓		✓			ผ่าน
36			✓			✓			✓	ไม่ผ่าน
37	✓			✓			✓			ผ่าน
38	✓			✓			✓			ผ่าน
39	✓			✓			✓			ผ่าน
40			✓			✓			✓	ไม่ผ่าน
41		✓				✓			✓	ไม่ผ่าน
42			✓		✓				✓	ไม่ผ่าน
43			✓		✓				✓	ไม่ผ่าน
44			✓			✓			✓	ไม่ผ่าน

แบบประเมินการให้คะแนนข้อสอบในชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหูของศาลเจ้า
พ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิมจังหวัดนครสวรรค์ โดยผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ									ผ่าน/ไม่ผ่าน
	ผู้เชี่ยวชาญทำที่			ผู้เชี่ยวชาญทำนที่			ผู้เชี่ยวชาญทำนที่			
	1	-1	0	1	-1	0	1	-1	0	
45	✓			✓			✓			ผ่าน
46			✓		✓				✓	ไม่ผ่าน
47			✓	✓			✓			ผ่าน
48	✓			✓			✓			ผ่าน
49	✓			✓			✓			ผ่าน
50		✓				✓			✓	ไม่ผ่าน
51			✓			✓			✓	ไม่ผ่าน
52			✓			✓			✓	ไม่ผ่าน
53		✓			✓				✓	ไม่ผ่าน
54	✓			✓			✓			ผ่าน
55	✓				✓				✓	ไม่ผ่าน
56	✓			✓			✓			ผ่าน
57			✓			✓			✓	ไม่ผ่าน
58									✓	ไม่ผ่าน
59	✓			✓				✓		ผ่าน
60	✓			✓			✓			ผ่าน

สรุป

จากการประเมินโดยการให้คะแนนในแต่ละข้อของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ข้อสอบทั้งหมด 60 ข้อ ผ่านการประเมิน 30 ข้อ โดยผู้วิจัยจะนำข้อสอบที่ผ่านการประเมินทั้ง 30 ข้อนี้ไปใช้กับการเรียนการสอนโดยใช้ชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิมจังหวัดนครสวรรค์

ภาคผนวก ง

แบบทดสอบวัดความรู้ทั่วไปในด้านการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อ
(ภาคความรู้)

ตารางผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องภายใน (IOC) ของแบบทดสอบวัดความรู้ทั่วไปใน
ด้านการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อ (ภาคความรู้) โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			$\sum x_i$	IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
2	1	1	0	2	0.67	ใช้ได้
3	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
5	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
6	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
7	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
8	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
11	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
12	1	1	0	2	0.67	ใช้ได้
13	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
14	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
15	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
16	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
17	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
18	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
19	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
20	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
21	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
22	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
23	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

ตารางผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องภายใน (IOC) ของแบบทดสอบวัดความรู้ทั่วไปใน
ด้านการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อ (ภาคความรู้) โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			$\sum x_i$	IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
24	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
25	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
26	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
27	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
28	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
29	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
30	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
ค่า IOC						
รวมทั้งฉบับ	0.93	0.87	0.93		0.91	ใช้ได้

ตารางการวิเคราะห์ค่าความยาก (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบวัดความรู้ทั่วไปในด้านการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อ (ภาคความรู้)

ข้อที่	ความยาก	แปลผล	อำนาจ จำแนก		Sig.	แปลผล	แปลผลคุณภาพ ของข้อสอบ
1	0.60	ใช้ได้	0.40	*	0.027	ใช้ได้	ใช้ได้
2	0.63	ใช้ได้	0.36	*	0.019	ใช้ได้	ใช้ได้
3	0.67	ใช้ได้	0.42	*	0.022	ใช้ได้	ใช้ได้
4	0.60	ใช้ได้	0.55	*	0.002	ใช้ได้	ใช้ได้
5	0.60	ใช้ได้	0.50	*	0.005	ใช้ได้	ใช้ได้
6	0.63	ใช้ได้	0.35	*	0.031	ใช้ได้	ใช้ได้
7	0.53	ใช้ได้	0.68	*	0.000	ใช้ได้	ใช้ได้
8	0.60	ใช้ได้	0.45	*	0.012	ใช้ได้	ใช้ได้
9	0.53	ใช้ได้	0.57	*	0.001	ใช้ได้	ใช้ได้

ตารางการวิเคราะห์ค่าความยาก (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบวัดความรู้ทั่วไปในด้านการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อ (ภาคความรู้)

ข้อที่	ความยาก	แปลผล	อำนาจ จำแนก	Sig.	แปลผล	แปลผลคุณภาพ ของข้อสอบ
10	0.60	ใช้ได้	0.26 *	0.740	ใช้ได้	ใช้ได้
11	0.50	ใช้ได้	0.48 *	0.008	ใช้ได้	ใช้ได้
12	0.70	ใช้ได้	0.30	0.091	ทิ้ง	ปรับปรุง
13	0.63	ใช้ได้	0.35 *	0.035	ใช้ได้	ใช้ได้
14	0.63	ใช้ได้	0.25 *	0.019	ใช้ได้	ใช้ได้
15	0.60	ใช้ได้	0.32	0.039	ทิ้ง	ปรับปรุง
16	0.63	ใช้ได้	0.24 *	0.474	ใช้ได้	ใช้ได้
17	0.53	ใช้ได้	0.34	0.067	ทิ้ง	ปรับปรุง
18	0.67	ใช้ได้	0.31	0.090	ทิ้ง	ปรับปรุง
19	0.53	ใช้ได้	0.30	0.104	ทิ้ง	ปรับปรุง
20	0.63	ใช้ได้	0.38 *	0.037	ใช้ได้	ใช้ได้
21	0.67	ใช้ได้	0.26	0.159	ทิ้ง	ปรับปรุง
22	0.63	ใช้ได้	0.26	0.168	ทิ้ง	ปรับปรุง
23	0.60	ใช้ได้	0.32	0.089	ทิ้ง	ปรับปรุง
24	0.53	ใช้ได้	0.23	0.220	ทิ้ง	ปรับปรุง
25	0.63	ใช้ได้	0.27	0.148	ทิ้ง	ปรับปรุง
26	0.67	ใช้ได้	0.30	0.105	ทิ้ง	ปรับปรุง
27	0.63	ใช้ได้	0.32	0.084	ทิ้ง	ปรับปรุง
28	0.57	ใช้ได้	0.30	0.105	ทิ้ง	ปรับปรุง

ตารางการวิเคราะห์ค่าความยาก (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบวัดความรู้ทั่วไปในด้านการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อ (ภาคความรู้)

29	0.70	ใช้ได้	0.25	*	0.034	ใช้ได้	ใช้ได้
30	0.60	ใช้ได้	0.21		0.274	ทิ้ง	ปรับปรุง
ค่าเฉลี่ย	0.61		0.35				
ค่าสูงสุด	0.70		0.68				
ค่าต่ำสุด	0.50		0.21				

* ระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05

รูปผลการวิเคราะห์ค่าสถิติของแบบทดสอบ

1. ความยาก (p) ของข้อสอบอยู่ระหว่าง อยู่ระหว่าง 0.50 ถึง 0.70 ค่าเฉลี่ยทั้งฉบับเท่ากับ 0.61
2. ค่าอำนาจจำแนก (r) ของข้อสอบ อยู่ระหว่าง 0.21 ถึง 0.68 ค่าเฉลี่ยทั้งฉบับเท่ากับ 0.35
3. ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีของคูเคอร์ริชาร์ดสัน (KR 20) เท่ากับ 0.8214

หมายเหตุ

ค่าความยากคำนวณจากสูตร $P=r/n$

ค่าอำนาจจำแนกคำนวณจากสูตร Item Total Correlation

ค่าความเที่ยงคำนวณด้วยสูตร Alpha - Conbach coefficient

ค่าความเที่ยง (Reliability) = 0.8214

แบบประเมินผลวัดความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้ของแบบทดสอบวัด
 ความรู้ทั่วไปในด้านการปฏิบัติเทคนิคซอเอ๋อหู (ภาคความรู้) โดยผู้เชี่ยวชาญ
 คำชี้แจง

โปรดพิจารณาว่าข้อสอบแต่ละข้อมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้
 หรือไม่ แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องคะแนนการพิจารณาตามความคิดเห็นของท่าน ดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนี้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ระบุไว้ได้
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อสอบนี้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ระบุไว้ได้
- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนี้ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ระบุไว้ได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. มีความรู้ความเข้าใจประวัติซอเอ๋อหู
2. มีความรู้ความเข้าใจด้านทฤษฎีโน้ตไทยและโน้ตตัวเลข
3. มีความรู้ความเข้าใจระบบนิ้วกับการปฏิบัติ ระบบ fingerings flut และสรีระการปฏิบัติ
 เทคนิคซอเอ๋อหูพื้นฐานได้
4. มีความรู้ความเข้าใจเทคนิคการปฏิบัติซอเอ๋อหูตามบทเพลงและรู้ความหมายของการ
 ใช้เทคนิคกับบทเพลงให้มีความไพเราะ

**แบบประเมินผลวัดความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้
ของแบบทดสอบวัดความรู้ทั่วไปในด้านการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหู (ภาคความรู้)
โดยผู้เชี่ยวชาญ**

จุดประสงค์	แบบทดสอบ	ความคิดเห็น		
		1	-	0
1.มีความรู้ความเข้าใจประวัติดนตรีจีน	1. เครื่องดนตรีของจีนแบ่งออกเป็นอีกประเภท ก. 2 ประเภท ข. 3 ประเภท ค. 4 ประเภท ง. 5 ประเภท ตอบ ค			
2.มีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานการปฏิบัติขอเอื้อหู	2. “กู่เจิง” จัดเป็นเครื่องดนตรีประเภทใด ก. ดีด ข. ตี ค. ตี ง. เป่า ตอบ ก			
	3. ชาวจีนจะเรียก “กู่เจิง”ว่าอะไร ก.เจิ้ง ข.ฝี่ผา ค.เก้าอี้ ง.เก้าอี้ ตอบ ก			
	4. เครื่องดนตรีใดมีลักษณะเหมือนลูกแพรผ่าซีก ก.เอื้อหู ข.ฝี่ผา ค.หยางฉิน ง.กว้างจื่อ ตอบ ข			
	5. เครื่องดนตรีประเภทใดมีความคล้ายคลึงกับเครื่องดนตรีไทยมากที่สุด ก. ดีด ข. ตี ค. ตี ง. เป่า ตอบ ข			
	6. “ขอเอื้อหู” มีลักษณะเสียงที่เป็นเอกลักษณ์คือ ก.แหลมสูง ข.สูงๆต่ำๆ ค.เสียงทุ้ม ง.เสียงกังวาน ตอบ ค			

แบบประเมินผลวัดความสอดคล้อง

จุดประสงค์	แบบทดสอบ	ความคิดเห็น		
		1	-1	0
	7. “หยางฉิน” เป็นเครื่องดนตรีประเภทใด ก. คีล ข. ลี ค. ดี ง. เป่า ตอบ ก			
	8. ซอเอ๋อหู่มีจุดกี่ที่สามารถวางตำแหน่งมือได้ก็ตำแหน่ง ก. 3 ตำแหน่ง ข. 4 ตำแหน่ง ค. 5 ตำแหน่ง ง. 6 ตำแหน่ง ตอบ ก			
	9. เครื่องดนตรีชนิดใดสามารถนำบทเพลงสากลที่ใช้เล่นกันเปียโนมาเล่นกับเครื่องดนตรีจีนได้ ก. พิณผีฟ้า ข. หยางฉิน ค. ปี่หนู ง. ปี่โหว ตอบ ข			
	10. “เซียว” มีอีกชื่อหนึ่งเรียกว่า ก. ขลุ่ยต้ออ ข. ปี่โหว ค. ขลุ่ยดิน ง. ตั่งเซียว ตอบ ก			
	11. เครื่องดนตรีใดมีอายุเก่าแก่ที่สุด ก. ซุน ข. ซอเอ๋อหู่ ค. ปี่โหว ง. พิณผีฟ้า ตอบ ก			
	12. ซอเอ๋อหู่มีลักษณะคล้ายกับเครื่องดนตรีชนิดใดของดนตรีไทย ก. จะเข้ ข. ซออู้ ค. ซอด้วง ง. ระนาด ตอบ ก			

แบบประเมินผลวัดความสอดคล้อง (ต่อ)

จุดประสงค์	แบบทดสอบ	ความคิดเห็น		
		1	-1	0
3.มีความรู้ความเข้าใจสัญลักษณ์และระบบนี้ที่ใช้ในการปฏิบัติขอเอื้อ	13.ขลุ่ยชนิดใดมีโทนเสียงแหลมสดใส เสนาะหูมีลักษณะเหมือนฟลูต ก. ขลุ่ยผิว ข.ขลุ่ยตั้งโจ ค.ขลุ่ยดิน ง.ขลุ่ยไม้ไผ่ ตอบ ก			
	14. ศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม มีอายุมากกว่าปี ก. 110 ปี ข.120 ปี ค.130 ปี ง.140 ปี ตอบ ค			
	15. การเคลื่อนคันชักออกใช้สัญลักษณ์ใด ก. V ข. ค. ▼ ง. ตอบ ง			
	16. “V” มีความหมายตรงกับข้อใด ก. คันชักออก ข.คันชักเข้า ค.กระโดนคันชัก ง.เคลื่อนคันชัน ตอบ ข			
	17. “▼” มีความหมายตรงกับข้อใด ก. การเคลื่อนคันชัก ข.คันชักออก ค.กระโดนคันชัก ง.จากซ้ายไปขวา ตอบ ค			
	18. “จ้ำนกง” มีความหมายตรงกับข้อใด ก. ร้วคันชัก ข.คันชักออก ค.กระโดนคันชัก ง.จากซ้ายไปขวา ตอบ ก			

แบบประเมินผลวัดความสอดคล้อง (ต่อ)

จุดประสงค์	แบบทดสอบ	ความคิดเห็น		
		1	-1	0
	19. นิ้วที่ 1 หมายถึงนิ้วใด ก. นิ้วชี้ ข. นิ้วกลาง ค. นิ้วนาง ง. นิ้วก้อย ตอบ ก			
	20. การเอียงตรงกับสัญลักษณ์ใด ก. ↗ ข. U ค. → ง. ↓ ตอบ ง			
	21. “∩” มีความหมายตรงกับข้อใด ก. เล่นซ้ำ ข. เครื่องหมายลากเสียงยาว ค. เว้นช่วงเสียง ง. เสียงหนักเบา ตอบ ข			
	22. “วานอิน” มีความหมายตรงกับข้อใด ก. เทคนิคมือข้างซ้าย ข. กदनิ้วชี้ ค. กदनิ้วกลาง ง. ใช้มือข้างขวา ตอบ ก			
	23. นิ้วควบคุมในภาษาจีนเรียกว่า ก. วานอิน ข. จ้านอัน ค. เป้าหลิวจื่อ ง. เจียวเหอสู่ย ตอบ ค			

แบบประเมินผลวัดความสอดคล้อง (ต่อ)

จุดประสงค์	แบบทดสอบ	ความคิดเห็น		
		1	-1	0
	28. “ ซอล ” ใช้แทนด้วยตัวอักษรใด ก. ซ ข. ส ค. ช ง. ฟ ตอบ ก			
	29. “ ซ ” มีความหมายตรงกับข้อใด ก. ช่วงเสียงต่ำ ข. ช่วงเสียงสูง ค. ช่วงเสียงกลาง ง. เสียงเท่ากัน ตอบ ค			
	30. โน้ตไทยในหนึ่งห้องเพลงจะมีเสียงตัวโน้ตทั้งหมดอีก ตัว ก. 1 ตัว ข. 2 ตัว ค. 3 ตัว ง. 4 ตัว ตอบ ง			

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

ตำแหน่ง.....

ภาคผนวก จ
แบบประเมินเพื่อวัดความสามารถในการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อ
(ภาคทักษะ)

ตารางผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องภายใน (IOC) ของแบบประเมินเพื่อวัดความสามารถในการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหู (ภาคทักษะ) โดยผู้เชี่ยวชาญ

หัวข้อในการประเมิน	เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน	ระดับคะแนน	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC
			คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
			1	2	3		
การปฏิบัติทำนึ่ง	สามารถนึ่งได้อย่างถูกต้องโดยไม่มีข้อผิดพลาด	5	1	1	1	3	1.00
	ทำนึ่งสีขอเอื้อหูผิดพลาดไม่เกิน 2 ครั้ง	4	1	1	1	3	1.00
	ทำนึ่งสีขอเอื้อหูผิดพลาดไม่เกิน 3 ครั้ง	3	1	1	1	3	1.00
	ทำนึ่งสีขอเอื้อหูผิดพลาดไม่เกิน 4 ครั้ง	2	1	1	1	3	1.00
	ทำนึ่งสีขอเอื้อหูผิดพลาดตั้งแต่ 4 ครั้งขึ้นไป	1	1	1	1	3	1.00

ตารางผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องภายใน (IOC) ของแบบประเมินเพื่อวัดความสามารถในการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหู (ภาคทักษะ) โดยผู้เชี่ยวชาญ

หัวข้อในการประเมิน	เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน	ระดับคะแนน	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC
			คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
			1	2	3		
เทคนิคการสีตามบทเพลงที่กำหนดให้	สามารถปฏิบัติเทคนิคของขอเอื้อหูได้อย่างถูกต้องโดยไม่มีข้อผิดพลาด	5	1	1	1	3	1.00
	สามารถปฏิบัติเทคนิคของขอเอื้อหูได้อย่างถูกต้องผิดพลาดไม่เกิน 2 จุด	4	1	1	1	3	1.00
	สามารถปฏิบัติเทคนิคของขอเอื้อหูได้อย่างถูกต้องผิดพลาดไม่เกิน 3 จุด	3	1	0	1	2	0.67
	สามารถปฏิบัติเทคนิคของขอเอื้อหูได้อย่างถูกต้องผิดพลาดไม่เกิน 4 จุด	2	1	1	1	3	1.00
	ปฏิบัติเทคนิคของขอเอื้อหูผิดพลาดตั้งแต่ 4 จุดขึ้นไป	1	1	1	1	3	1.00

ตารางผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องภายใน (IOC) ของแบบประเมินเพื่อวัดความสามารถในการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อ (ภาคทักษะ) โดยผู้เชี่ยวชาญ

หัวข้อในการประเมิน	เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน	ระดับคะแนน	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC
			คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
			1	2	3		
การวางตำแหน่งนิ้ว	วางตำแหน่งนิ้วได้ถูกต้องไม่มีข้อผิดพลาด	5	1	1	1	3	1.00
	วางตำแหน่งนิ้วได้ถูกต้องผิดพลาดไม่เกิน 2 ตำแหน่ง	4	1	1	1	3	1.00
	วางตำแหน่งนิ้วได้ถูกต้องผิดพลาดไม่เกิน 3 ตำแหน่ง	3	1	1	1	3	1.00
	วางตำแหน่งนิ้วได้ถูกต้องผิดพลาดไม่เกิน 4 ตำแหน่ง	2	1	1	1	3	1.00
	วางตำแหน่งนิ้วได้ถูกต้องผิดพลาดตั้งแต่ 4 ตำแหน่งขึ้นไป	1	1	1	1	3	1.00

ตารางผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องภายใน (IOC) ของแบบประเมินเพื่อวัดความสามารถในการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหู (ภาคทักษะ) โดยผู้เชี่ยวชาญ

หัวข้อในการประเมิน	เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน	ระดับคะแนน	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC
			คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
			1	2	3		
คุณภาพของเสียงและทำนองของบทเพลง	สามารถปฏิบัติขอเอื้อหูได้อย่างถูกต้องโดยไม่มีข้อผิดพลาด	5	0	1	1	2	0.67
	สามารถปฏิบัติขอเอื้อหูได้อย่างถูกต้องผิดพลาดไม่เกิน 2 จุด	4	1	1	1	3	1.00
	สามารถปฏิบัติขอเอื้อหูได้อย่างถูกต้องผิดพลาดไม่เกิน 3 จุด	3	1	1	1	3	1.00
	สามารถปฏิบัติขอเอื้อหูได้อย่างถูกต้องผิดพลาดไม่เกิน 4 จุด	2	1	1	1	3	1.00
	ปฏิบัติขอเอื้อหูผิดพลาดตั้งแต่ 4 จุดขึ้นไป	1	1	1	1	3	1.00

ตารางผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องภายใน (IOC) ของแบบประเมินเพื่อวัดความสามารถในการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหู (ภาคทักษะ) โดยผู้เชี่ยวชาญ

หัวข้อในการประเมิน	เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน	ระดับคะแนน	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC
			คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
			1	2	3		
จังหวะของบทเพลง	สามารถปฏิบัติขอเอื้อหูได้ถูกต้องตามจังหวะของบทเพลง โดยไม่มีข้อผิดพลาด	5	1	1	0	2	0.67
	สามารถปฏิบัติขอเอื้อหูได้ถูกต้องตามจังหวะของบทเพลง โดยผิดพลาดได้ไม่เกิน 2 จุด	4	1	1	0	2	0.67
	สามารถปฏิบัติขอเอื้อหูได้ถูกต้องตามจังหวะของบทเพลง โดยผิดพลาดได้ไม่เกิน 3 จุด	3	1	1	0	2	0.67
	สามารถปฏิบัติขอเอื้อหูได้ถูกต้องตามจังหวะของบทเพลง โดยผิดพลาดได้ไม่เกิน 4 จุด	2	1	1	0	2	0.67
	สามารถปฏิบัติขอเอื้อหูได้ถูกต้องตามจังหวะของบทเพลง โดยผิดพลาดตั้งแต่ 4 จุดขึ้นไป	1	1	1	0	2	0.67

ตารางการคำนวณค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาของแบบประเมินเพื่อวัดความสามารถในการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อ

ข้อคำถาม ที่	Mean	S.D.	แปลผล	ค่าอำนาจ จำแนก	Sig	แปลผล
ข้อที่ 1	4.30	0.82	มาก	0.06	0.780	ปรับปรุง
ข้อที่ 2	4.39	0.50	มาก	0.51	0.010	ใช้ได้
ข้อที่ 3	3.48	0.51	ปานกลาง	0.89	0.000	ใช้ได้
ข้อที่ 4	4.30	0.82	มาก	0.26	0.230	ปรับปรุง
ข้อที่ 5	3.52	0.51	มาก	0.83	0.000	ใช้ได้
ค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา มีค่าเท่ากับ 0.8214						
หมายเหตุ	ค่าอำนาจจำแนกแบบ Item Total Correlation ค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา					

แบบประเมินความเหมาะสมสอดคล้องแบบประเมินเพื่อวัดความสามารถในการปฏิบัติเทคนิค
ขอเอื้อहुโดยผู้เชี่ยวชาญ

คำชี้แจง

โปรดพิจารณาว่า “หัวข้อในการประเมิน เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน และระดับคะแนน” ที่กำหนดไว้ใน แบบประเมินเพื่อวัดความสามารถในการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อहुมีความเหมาะสมสอดคล้องหรือไม่ แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องคะแนนการพิจารณาตามความคิดเห็นของท่าน ดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่า “หัวข้อในการประเมิน เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน และระดับคะแนน” มีความเหมาะสมสอดคล้องกัน

0 เมื่อไม่แน่ใจว่า “หัวข้อในการประเมิน เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน และระดับคะแนน” มีความเหมาะสมสอดคล้องกัน

-1 เมื่อแน่ใจว่า “หัวข้อในการประเมิน เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน และระดับคะแนน” ไม่มีความเหมาะสมสอดคล้องกัน

หัวข้อในการประเมิน	เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน	ระดับคะแนน	ความคิดเห็น		
			1	-1	0
1.การปฏิบัติท่านั่ง	สามารถนั่งได้อย่างถูกต้องโดยไม่มีข้อผิดพลาด	5			
	ท่านั่งสีขอเอื้อहुผิดพลาดไม่เกิน 2 ครั้ง	4			
	ท่านั่งสีขอเอื้อहुผิดพลาดไม่เกิน 3 ครั้ง	3			
	ท่านั่งสีขอเอื้อहुผิดพลาดไม่เกิน 4 ครั้ง	2			
	ท่านั่งสีขอเอื้อहुผิดพลาดตั้งแต่ 4 ครั้งขึ้นไป	1			

แบบประเมินความเหมาะสมสอดคล้องแบบประเมินเพื่อวัดความสามารถในการปฏิบัติเทคนิค
ซอเอื้อหูโดยผู้เชี่ยวชาญ

หัวข้อในการ ประเมิน	เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน	ระดับ คะแนน	ความคิดเห็น		
			1	-1	0
2.เทคนิคการ สีตามบท เพลงที่ กำหนดให้	สามารถปฏิบัติเทคนิคของซอเอื้อหูได้อย่าง ถูกต้องโดยไม่มีข้อผิดพลาด	5			
	สามารถปฏิบัติเทคนิคของซอเอื้อหูได้อย่าง ถูกต้องผิดพลาดไม่เกิน 2 จุด	4			
	สามารถปฏิบัติเทคนิคของซอเอื้อหูได้อย่าง ถูกต้องผิดพลาดไม่เกิน 3 จุด	3			
	สามารถปฏิบัติเทคนิคของซอเอื้อหูได้อย่าง ถูกต้องผิดพลาดไม่เกิน 4 จุด	2			
	ปฏิบัติเทคนิคของซอเอื้อหูผิดพลาดตั้งแต่ 4 จุดขึ้นไป	1			
3.การวาง ตำแหน่งนิ้ว	วางตำแหน่งนิ้วได้ถูกต้องไม่มีข้อผิดพลาด	5			
	วางตำแหน่งนิ้วได้ถูกต้องผิดพลาดไม่เกิน 2 ตำแหน่ง	4			
	วางตำแหน่งนิ้วได้ถูกต้องผิดพลาดไม่เกิน 3 ตำแหน่ง	3			
	วางตำแหน่งนิ้วได้ถูกต้องผิดพลาดไม่เกิน 4 ตำแหน่ง	2			
	วางตำแหน่งนิ้วได้ถูกต้องผิดพลาดตั้งแต่ 4 ตำแหน่งขึ้นไป	1			

แบบประเมินความเหมาะสมสอดคล้องแบบประเมินเพื่อวัดความสามารถในการปฏิบัติเทคนิค
ขอเอื้อहुโดยผู้เชี่ยวชาญ

หัวข้อในการ ประเมิน	เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน	ระดับ คะแนน	ความคิดเห็น		
			1	-1	0
4.คุณภาพของ เสียง และ ทำนองของ บทเพลง	สามารถปฏิบัติขอเอื้อहुได้อย่างถูกต้อง โดยไม่มี ข้อผิดพลาด	5			
	สามารถปฏิบัติขอเอื้อहुได้อย่างถูกต้องผิดพลาด ไม่เกิน 2 จุด	4			
	สามารถปฏิบัติขอเอื้อहुได้อย่างถูกต้องผิดพลาด ไม่เกิน 3 จุด	3			
	สามารถปฏิบัติขอเอื้อहुได้อย่างถูกต้องผิดพลาด ไม่เกิน 4 จุด	2			
	ปฏิบัติขอเอื้อहुผิดพลาดตั้งแต่ 4 จุดขึ้นไป	1			
5.จังหวะของ บทเพลง	สามารถปฏิบัติขอเอื้อहुได้ถูกต้องตามจังหวะ ของบทเพลงโดยไม่มีข้อผิดพลาด	5			
	สามารถปฏิบัติขอเอื้อहुได้ถูกต้องตามจังหวะ ของบทเพลงโดยผิดพลาดได้ไม่เกิน 2 จุด	4			
	สามารถปฏิบัติขอเอื้อहुได้ถูกต้องตามจังหวะ ของบทเพลงโดยผิดพลาดได้ไม่เกิน 3 จุด	3			
	สามารถปฏิบัติขอเอื้อहुได้ถูกต้องตามจังหวะ ของบทเพลงโดยผิดพลาดได้ไม่เกิน 4 จุด	2			
	สามารถปฏิบัติขอเอื้อहुได้ถูกต้องตามจังหวะ ของบทเพลงโดยผิดพลาดตั้งแต่ 4 จุดขึ้นไป	1			

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

ตำแหน่ง.....

ภาคผนวก จ

ชุดฝึกทักษะ

**เรื่อง การสร้างชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหู
ของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์ - เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์**

ชุดฝึกทักษะ

เรื่อง การสร้างชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-
เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์

ชุดฝึกทักษะ

ชุดฝึกทักษะนี้ใช้สำหรับครูผู้สอนและผู้เรียนปฏิบัติขอเอื้อ เพื่อใช้ดำเนินการสอนและการเรียนปฏิบัติขอเอื้อ เช่น การใช้เทคนิคพิเศษเฉพาะของขอเอื้อ ในกลุ่มดนตรีเงินของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์ โดยใช้สำหรับผู้ที่มีความสนใจฝึกหัดปฏิบัติขอเอื้อ ไม่จำกัดอายุของผู้ปฏิบัติซึ่งประกอบด้วยหลักการและเหตุผล เป้าหมายจุดประสงค์ทั่วไป และจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหากิจกรรม การเรียนการสอน การประเมินผล ซึ่งจะอำนวยความสะดวกให้กับผู้สอนและผู้เรียนเป็นอย่างดี

ชุดฝึกทักษะ เรื่อง การสร้างชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์ เหมาะสำหรับผู้เรียนที่อยู่ในคณะรำถวายหรือคณะดนตรีเงินไหนดำซึ่งทราบและได้เรียนรู้ประเพณีวัฒนธรรมเฉพาะกลุ่มของชาวไหนดำในศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนซึมซับการฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรีของชาวจีนได้เป็นอย่างดีและสามารถใช้ในการสอนแบบเดี่ยวหรือแบบกลุ่มเพื่อใช้ประกอบการแสดงหรือบรรเลงในพิธีต่างๆได้ตามความเหมาะสมของผู้สอน

ข้อเสนอแนะสำหรับการใช้ชุดฝึกทักษะ

1. ชั้นเตรียมการสอน ควรศึกษารายละเอียด ดังนี้

1.1 ศึกษาโครงสร้าง จุดประสงค์ทั่วไป จุดประสงค์การเรียนรู้ของชุดฝึกทักษะให้เข้าใจอย่างละเอียด

1.2 ศึกษาแผนการสอน การดำเนินกิจกรรมและการใช้เวลาให้เข้าใจอย่างถูกต้อง

1.3 ตรวจสอบชุดฝึกทักษะ สื่อการสอน และเครื่องดนตรีให้อยู่ในสภาพที่สามารถใช้งานได้

1.4 ครูผู้สอนควรรักษาเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมให้เป็นไปตามข้อกำหนด ที่ระบุไว้ในแผนการสอน

2. ขั้นตอนกิจกรรม

- 2.1 ครูชี้แจงรูปแบบและจุดประสงค์ระหว่างการเรียนรู้การสอนให้ผู้เรียนเข้าใจ
- 2.2 ในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้การสอนครูมีหน้าที่เป็นแม่แบบและแนะนำผู้เรียนในการฝึกทักษะทำให้เกิดความเข้าใจมากขึ้น
- 2.3 ครูผู้สอนควรศึกษาเนื้อหาอย่างลึกซึ้ง สามารถปฏิบัติและตอบปัญหาข้อข้องใจของผู้เรียนได้

3. การประเมินผล

- 3.1 การประเมินหลังการเรียนรู้แต่ละครั้ง จะใช้แบบประเมินทักษะโดยแบ่งเป็นภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติตามแผนการสอน
- 3.2 การประเมินผลหลังการเรียนรู้แต่ละครั้ง ควรแจ้งให้นักเรียนทราบขอบเขตเนื้อหาที่จะประเมิน

คุณสมบัติของผู้ใช้ชุดฝึกทักษะ

1. ผู้ใช้ชุดฝึกทักษะนี้ควรเป็นครูและนักเรียนที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติขอเอื้อหูโดยเฉพาะ
2. ครูผู้สอนควรมีความเข้าใจในทฤษฎีพื้นฐาน, การปฏิบัติขอเอื้อหูเบื้องต้น, เทคนิคพิเศษบทเพลงและวัฒนธรรมเฉพาะกลุ่มของชาวไทหนาเพื่อการปฏิบัติขอเอื้อหูได้อย่างเชี่ยวชาญและสามารถนำไปบูรณาการต่อยอดกับบทเพลงอื่นต่อไป

คุณสมบัติของผู้เรียน

เป็นผู้ที่มีความรักและให้ความสำคัญในการปฏิบัติเครื่องดนตรีจีนเฉพาะกลุ่มของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์โดยเฉพาะเครื่องดนตรีประเภทเครื่องสี่คือ “ซอเอื้อหู”

คำชี้แจงเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล

ชุดฝึกทักษะ เรื่อง การสร้างชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคชอเอ็หูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์ สร้างขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือช่วยในการเรียนการสอนปฏิบัติชอเอ็หู ซึ่งปัจจุบันจำนวนของผู้สอนมีน้อยมากเมื่อเทียบกับผู้เรียนทำให้เกิดปัญหาในเรื่องของการสอน จึงได้นำกระบวนการเรียนการสอนมารวบรวมเป็นชุดฝึกทักษะ โดยใช้กับผู้เรียนเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์ และวิธีการฝึกปฏิบัติเทคนิคพิเศษตลอดจนการแสดงที่ใช้กันเฉพาะ โดยมีการทดสอบก่อนเรียนระหว่างเรียนและทดสอบหลังเรียน มีการวัดภาคปฏิบัติการบรรเลงชอเอ็หูตามแบบทดสอบในบทเพลงที่กำหนด

โครงสร้างแผนการสอน

เรื่อง การสร้างชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-
เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์

ครั้งที่ เวลา	หน่วยที่/เรื่อง	แผนการจัดการเรียนรู้
1 (1ช.ม)	ปฐมนิเทศ	ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน
2 (1ช.ม)	หน่วยที่ 1 เรื่อง เรียนรู้ประวัติความเป็นมา	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 1.1 ประวัติของเครื่องดนตรีจีนและขอเอื้อหู 1.2 ประวัติศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์และเจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์
3 (1ช.ม)	หน่วยที่ 2 เรื่อง สัญลักษณ์เครื่องหมาย ต่างๆและเทคนิคการเล่น	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 2.1 สัญลักษณ์และเครื่องหมายต่างๆ 2.2 ความหมายเทคนิคการเล่น
4 (1ช.ม)	หน่วยที่ 3 เรื่อง ทฤษฎีโน้ตเบื้องต้น	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 3.1 ระบบโน้ตไทย 3.2 ระบบโน้ตตัวเลข
5 (1ช.ม)	หน่วยที่ 4 เรื่อง ระบบการใช้นิ้ว	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 4.1 การฝึกหัดควบคุมขอและใช้นิ้วชี้กดเสียง(นิ้วที่ 1) 4.2 ฝึกหัดนิ้วกลางกดเสียง (นิ้วที่ 2)
6 (1ช.ม)	หน่วยที่ 4 เรื่อง ระบบการใช้นิ้ว	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 4.3 การฝึกหัดนิ้วนางกดเสียง (นิ้วที่ 3) 4.4 การฝึกหัดนิ้วก้อยกดเสียง (นิ้วที่ 4)
7,8 (2ช.ม)	หน่วยที่ 5 เรื่อง เทคนิคการปฏิบัติขอ เอื้อหูตามคีย์และตำแหน่งมือ	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 5.1 การฝึกหัดคีย์ D และตำแหน่งมือช่วงบน 5.2 ฝึกหัดคีย์ G 5.3 ฝึกหัดกดเสียงเอื้อน

ครั้งที่ เวลา	หน่วยที่/เรื่อง	แผนการจัดการเรียนรู้
11 (1ช.ม)	หน่วยที่ 5 เรื่อง เทคนิคการปฏิบัติขอ เอื้อตามคีย์และตำแหน่งมือ	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 5.7 การฝึกหัดตำแหน่งนิ้วคีย์ D (ช่วงกลาง) 5.8 ฝึกหัดสี่สายนอกคีย์ G (ช่วงกลาง) 5.9 ฝึกหัดตำแหน่งช่วงกลางคีย์ F
12 (1ช.ม)	หน่วยที่ 6 เรื่อง ทบทวนบทเรียน	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 6. ทบทวนบทเรียน
13,14 (2ช.ม)	หน่วยที่ 7 เรื่อง การฝึกหัดสลับนิ้วใน การเปลี่ยนสายและฝึกหัดกด เสียงเอื้อน	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 7. ฝึกหัดสลับนิ้วในการเปลี่ยนสายและฝึกหัดกดเสียง เอื้อน
15,16 (2ช.ม)	หน่วยที่ 8 เรื่อง ฝึกหัดเทคนิคพิเศษ	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 8.1 เทคนิคคู้กง 8.2 เทคนิคข้างกง 8.3 เทคนิคจ้านจ้อ (ทิวเสียง)
17,18 (2ช.ม)	หน่วยที่ 8 เรื่อง ฝึกหัดเทคนิคพิเศษ	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 8.4 เทคนิคจวนซื่ออิน (เสียงอาศัย) 8.5 เทคนิคหัวอิน (ลิ้นเสียง)
19,20 (2ช.ม)	หน่วยที่ 9 เรื่อง ฝึกหัดบทเพลงเดี่ยว เบื้องต้น	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 9.1 เพลงทองหนึ่งแท่ง 9.2 เพลงยี่แข่งเคียว 9.3 เพลงสี่อันอู๋

แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

เรื่อง การสร้างชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคซอเอ๋อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่

ทับทิมจังหวัดนครสวรรค์

1.1 ประวัติของเครื่องดนตรีจีนและซอเอ๋อหู

1.2 ประวัติศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์และเจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์เวลา 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

ดนตรีจีนผ่านการบ่มเพาะและสร้างสรรค์มาเป็นเวลาช้านาน ชาวจีนประดิษฐ์เครื่องดนตรีอันมีเอกลักษณ์เฉพาะชนชาติขึ้นเป็นจำนวนมาก ปัจจุบันเครื่องดนตรีพื้นเมืองของจีนที่ใช้บรรเลงกันอย่างแพร่หลายมีมากกว่า 400 ชนิด โดยสามารถแบ่งออกเป็น 4 ประเภทหลัก ได้แก่ เครื่องเป่า เครื่องดีด เครื่องตี และเครื่องตีโดยเฉพาะซอเอ๋อหูซึ่งมีเสียงเฉพาะตัวใช้ประกอบการแสดงอุปรากรจีนและคล้ายกับเครื่องดนตรีของไทยคือ ซอด้วงในกลุ่มดนตรีจีนไหหลำศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์และเจ้าแม่ทับทิม ในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์นั้นหาผู้ได้ยากส่วนใหญ่จะนำมาบรรเลงในช่วงเทศกาลต่างๆ เช่น งานตรุษจีน การไหว้ครู การบูชาเทพเจ้าและงานมงคลเท่านั้น ดังนั้นเราจึงควรช่วยกันอนุรักษ์บทเพลงและคณะดนตรีไหหลำให้ดำรงอยู่ในท้องถิ่นหรืออาจจะประยุกต์ให้เข้ากับยุคสมัยเพื่อทำให้เกิดความน่าสนใจและดึงดูดกลุ่มเยาวชนรุ่นใหม่ให้หันมาสนใจเพื่อเป็นการสืบสานวัฒนธรรมนี้ต่อไป

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถอธิบายประวัติความเป็นมาของดนตรีจีนและวัฒนธรรมประเพณีของจีนได้
2. สามารถอธิบายประวัติความเป็นมาของซอเอ๋อหูและประวัติศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์และเจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์ได้

สาระการเรียนรู้

1. ศึกษาประวัติความเป็นมาของดนตรีจีนในยุคสมัยต่างๆรวมทั้งศึกษาประเพณีวัฒนธรรมในการบรรเลงเครื่องดนตรีทั้ง 4 ประเภท คือ เครื่องเป่า เครื่องดีด เครื่องตี และเครื่องตี และการบรรเลงดนตรีประกอบการแสดงในงานสำคัญต่างๆของชาวจีน

2. มีแนวคิดการพัฒนาตนเองเห็นคุณค่าความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นของชาวจีนและสามารถนำเครื่องดนตรีแต่ละประเภทมาประยุกต์ใช้ปฏิบัติกับการแสดงท้องถิ่นและการแสดงในแบบสากลรวมถึงศึกษาทฤษฎีดนตรีสากลเพื่อนำมาประยุกต์ใช้เพื่อสืบสานประเพณีวัฒนธรรมของชาวจีนมิให้สูญหายและนำไปต่อยอดในการศึกษาระดับที่สูงขึ้น

กิจกรรมการเรียนรู้

เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม 1 ชั่วโมง

กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน

1. ทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบประวัติและประเภทของดนตรีจีน
2. สนทนาซักถามกับผู้เรียนในหัวข้อเครื่องดนตรีจีนที่นักเรียนรู้จัก

กิจกรรมการสอน

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับเรื่องประวัติและประเภทของดนตรีจีนพร้อมทั้งนำรูปภาพของเครื่องดนตรีจีนประเภทต่างๆมาให้ให้นักเรียนดู
2. ครูแจกใบความรู้ เรื่องประวัติและความเป็นมาของดนตรีจีนให้นักเรียนทุกคนศึกษา โดยครูจะเป็นผู้อธิบายเนื้อหาในใบความรู้ไปพร้อมๆกัน
3. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มและสรุปเนื้อหาในใบความรู้
4. นักเรียนทุกกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียนทุกคน โดยให้แบ่งเป็นหัวข้อในการสรุป

สรุปผลการเรียนรู้

เมื่อทุกกลุ่มนำเสนอเรียบร้อยแล้ว ครูจะเป็นผู้สรุปใจความสำคัญในใบความรู้อีกครั้ง เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันกับผู้สอนและผู้เรียน

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบความรู้
2. รูปภาพเครื่องดนตรี 4 ประเภทของจีน

การวัดผลและประเมินผล

1. วิธีการวัดผล

1.1 ทดสอบก่อนเรียน

1.2 บันทึกแบบสังเกตพฤติกรรม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผล

2.1 แบบทดสอบก่อนเรียน

เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

1. นักเรียนได้คะแนนจากการทดสอบตั้งแต่ 80% ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์

เอกสารประกอบการสอนหน่วยการเรียนรู้ที่ 1

เรื่อง เรียนรู้ประวัติความเป็นมา

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

เอกสารประกอบการสอนที่ 1.1

เรื่อง ประวัติความเป็นมาของเครื่องดนตรีจีนและซอเอ้อหู

เครื่องดนตรีจีน ปัจจุบันแบ่งเป็น 4 หมวดหมู่เหมือนของไทย ได้แก่ ดิด สี ตี และเป่า

ภาพที่ 1.1.1 กู่เจิ้ง

ที่มา: (ประวัติเครื่องดนตรีจีน.2550)

ขณะที่เครื่องดนตรีไทยจะมีลักษณะอนุรักษนิยมมากกว่ากู่เจิ้งจะเข้าโบราณมังกร ขณะที่เครื่องดนตรีประเภท ดิด ของจีนเวลานั้นนับว่าเป็นที่นิยมไปทั่วโลกเช่นกัน โดยเฉพาะที่รู้จักกันดีมากที่สุดคือกู่เจิ้งหรือ กูเจิ้ง หรือจะเข้าจีนโบราณ คนจีนจะเรียกว่า เจิ้งเดิมคนที่เป่าบันทึตเท่านั้นถึงจะได้เล่นกู่เจิ้งซึ่งเครื่องดนตรีชนิดนี้จะมีโทนเสียงที่ตั้งไว้แบบเฉพาะเจาะจงจึงเหมาะในการเล่นเพลงโบราณของจีนโดยเฉพาะ

กู่เจิ้งจึงเป็นเครื่องดนตรีเดียวของจีนที่เครื่องดนตรีอื่นต้องปรับเสียงให้เข้ากับกู่เจิ้ง ในการแสดงแบบวงดนตรีซึ่งจีนได้แก้ไขปัญหานี้โดยใช้กู่เจิ้ง 2 หลังในการแสดงแบบวงดนตรีเพื่อเล่น โทนเสียงได้มากขึ้นขณะเดียวกันจีนก็มีเครื่องดิดที่เด่นมากอีกชนิดหนึ่งคือพิณผู่ผา มีบทบาทเด่นในการเป็นเครื่องดนตรีที่ให้ความบันเทิงมีลักษณะเหมือนลูกแพร์ผ่าซีก

คือ ตอนเล่นต้องวางตั้งฉากกับพื้นเป็นเครื่องเล่นที่สามารถเล่นเป็นเครื่องดนตรีเดี่ยวได้ เดิม เป็นเครื่องดนตรีของทางตะวันออกกลางแต่มีการเผยแพร่เข้าจีนและอยู่ในจีนเป็นพันปี

ปัจจุบันเป็นเครื่องดนตรีสำคัญของจีนชนิดหนึ่งพิณผีผาเรียนยากสุด - ต้องใจรักการเล่น พิณผีผามีเทคนิคที่ซับซ้อนและพัฒนาไปจากโบราณมาก คือสามารถเล่นได้ทั้งมือซ้าย มือขวาดึงคันสายและนักประพันธ์เพลงจีนปัจจุบันได้แต่งเพลงให้สำหรับเล่นกับพิณผีผาจำนวนมากแต่การเล่นพิณผีผานั้นเล่นยากคนจึงนิยมเล่นน้อย

ภาพที่ 1.1.2 พิณหลิวหรือพิณผีผา

ที่มา: (ประวัติเครื่องดนตรีจีน.2550)

พิณผีผานั้นสามารถเรียนได้ตั้งแต่เด็กอายุ 4-5 ขวบเพราะมีไซส์ขนาดเล็ก แต่ในเมืองไทยมีแต่คนที่โตแล้วมาเรียนส่วนใหญ่แล้วหากจะเรียนดนตรีจีนในหลาย ๆ ประเภท ปัจจุบันไม่มีแหล่งเรียนมากนักมีเฉพาะในระดับวิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัย เท่านั้น ยกเว้น กู๋เจิ้งซึ่งปัจจุบันมีโรงเรียนพิเศษเปิดสอนขึ้นมาโดยทั่วไปแต่จะเป็นการเรียนเล่นในเพลงง่ายๆเพื่อให้เป็นเร็วอย่างไรก็ดี เครื่องดนตรีจีนทั้งหมด พิณผีผาถือว่าเป็นเครื่องดนตรีที่เล่นยากที่สุด คนที่เรียนต้องมีใจรัก และต้องมีมานะอย่างมาก ไม่อย่างนั้นจะท้อใจเลิกเรียนไปเสียก่อนส่วนกู๋เจิ้งแม้จะง่ายตอนเริ่มต้น แต่ในระดับลึกแล้ว การเรียนก็มีความยากจึงต้องอาศัยการมีใจรักเช่นเดียวกันและอย่าเลือกเรียน เพราะคิดว่าเป็นแฟชั่นเท่านั้น อย่างไรก็ตามก็สำหรับการเผยแพร่วัฒนธรรมจีนผ่านเครื่องดนตรีและเพลงจีนนี้ปัจจุบันจีนได้ใช้กลยุทธ์การเผยแพร่ผ่านวงดนตรี หรือ การแสดงอุปรากรจีน รวมถึงมีการออกเป็นเทปเพลง ซีดีเพลงเพื่อเผยแพร่ไปทั่วโลกวงดนตรีชื่อดังที่มีชื่อเสียงมากก็เช่น วงตงฟาน หรือแม้กระทั่งวง Twelve Girl ที่จะไปเปิดการแสดงสดในหลายประเทศ โดยเฉพาะ

ประเทศที่มีคนจีนโพ้นทะเลจำนวนมาก ได้แก่ ไทย มาเลเซีย สิงคโปร์ ออสเตรเลีย แคนาดา และทุกประเทศที่มีคนจีนอาศัยอยู่

ประเภท สี จีนก็มีซอเหมือนไทยซึ่งมีทรวดทรงคล้ายคลึงกับซอไทย ซอจีนมีหลายชนิดซึ่งจะมีโทนเสียงไม่เหมือนกัน ซอที่มีชื่อเสียงของจีน ได้แก่ ซอเอ๋อหูจะมีโทนเสียงทุ้มกว่าเสียงซอเสียงแหลมของจีน ซึ่งก็คือ เก้าอี้ มีเสียงแหลมสูง โดยซอเอ๋อหูจะมีลักษณะซอเป็นกระบอก 6 เหลี่ยม และ 8 เหลี่ยม ส่วนซอเก้าอี้มีกระบอกเป็นทรงกลม จุดแตกต่างที่สำคัญคือซอเอ๋อหูเป็นซอที่เป็นที่รู้จักแต่หากเล่นเพลงเร็ว ในจังหวะเร่ง ๆ ซอสามารถแสดงเสียงที่มีชีวิตชีวาได้ซึ่งซอเอ๋อหูนั้นยังมีจุดดีที่สามารถวางตำแหน่งมือได้ 5 ตำแหน่งสามารถปฏิบัติและปรับให้เป็นสากลมากกว่า

สุวัฒน์ ภูสมบัติไพศาล กล่าวว่า ในภาษาไต้หวันซอเอ๋อหู จะเรียกว่า “อี๋ก” มีความหมายว่า “ซอ” หรือเครื่องดนตรีประเภทเครื่องสีของชาวจีนไต้หวัน งานที่นิยมนำซอเอ๋อหูไปบรรเลงจะบรรเลงในงานแดงและงานขาวไม่นิยมบรรเลงงานดำ

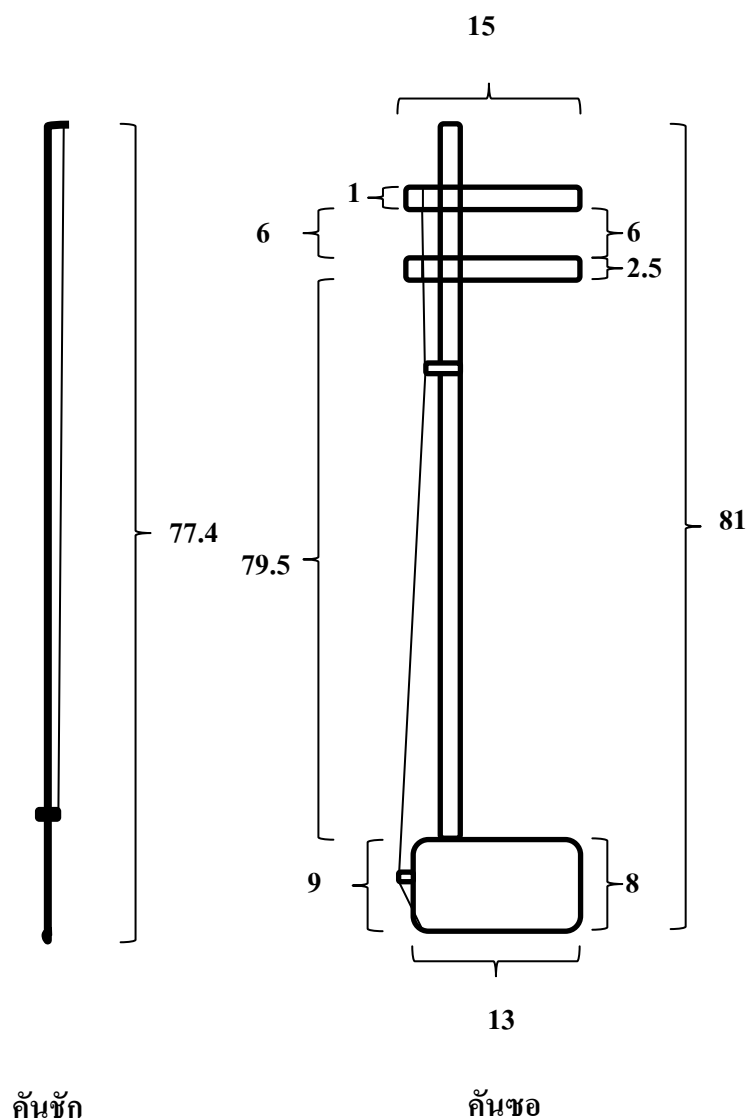
ภาพที่ 1.1.3 ซอเอ๋อหู

ที่มา: (ประวัติเครื่องดนตรีจีน.2550)

ซอประเภทอื่นของจีนนอกจากซอเอ๋อหูแล้วยังมีซอที่เล่นเพลงสำเนียงแต้จิ๋วโดยเฉพาะ คือ เต้าอี้ซึ่งมีลักษณะคล้ายซอด้วงของไทยแต่ซอด้วงของไทยจะมีเส้นผ่าศูนย์กลางของซอ ใหญ่กว่าซอ เต้าอี้ของจีนที่มีขนาดเล็กกว่าคือประมาณเหรียญ 10 บาทไทยเท่านั้นซอนี้จะมียูที่แต้จิ๋วที่เดียว ขณะที่ปักกิ่งจะมีซอชื่อคังคือ ซอจิ้งฮูเป็นซอเสียงแหลม มีด้ามจับขนาดเล็กลงมา หัวสั้น ๆ ลักษณะเหมือนกระบอกไม้ไผ่ส่วนใหญ่ใช้ในการแสดงประกอบอุปรากรจีนที่ปักกิ่งเท่านั้นนอกจากนั้น

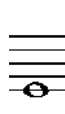

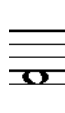

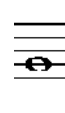
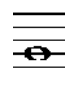
ก็จะมีชอกะลามะพร้าวเล็กชอกะลามะพร้าวใหญ่ที่คนจีนนิยมเล่นกันด้วยอย่างไรก็ดีในการเผยแพร่ไปทั่วโลกจีนได้ใช้การเผยแพร่ดนตรีหรือเครื่องดนตรีจีนผ่านการแสดงเป็นวงดนตรี และมีความพยายามในการใช้เครื่องดนตรีจีนที่คนรู้จักดี เช่นวง Twelve Girl ที่เคยมาแสดงในไทยหลายครั้ง โดยเฉพาะที่เยาวราชก็เป็นวงดนตรีที่เผยแพร่ดนตรีจีน โดยเฉพาะซึ่งในเครื่องสีนี้ได้มีการนำชอเอ๋อมาแสดงด้วยขลุ่ยดี้อัฒตะกัณฑ์คล้ายฟลูตเสียงแหลมใส

ลักษณะและขนาดของชอเอ๋อหู

ภาพโดย ฐานปกรณ์ จิวสุข

ลำดับนิ้วของขอเอื้อหู

นิ้วที่กดสาย	สายทุ้ม	สายเอก
สายเปล่า	ซ	ริ
	5	2
นิ้วชี้	ล	ม
	6	3
นิ้วกลาง	ท	ฟ
	7	4
นิ้วนาง	ด	ช
	1	5
นิ้วก้อย	-	ล
	-	6

ภาพโดย ฐานปกรณ์ จิวสุข

ภาพที่1.1.4 ซอปี่นหู
ที่มา: (www.chorsmusic.com.2555)

ซอปี่นหูมีชื่ออื่นว่า “ปี่งหู” “ฉินหู” เป็นซอที่เกิดขึ้นจากพื้นฐานของฉิมหูฉินพร้อมกับ
การพัฒนาของละครงิ้วท้องถิ่น “ปี่งจื่อเซียง” เมื่อเทียบกับฉิมหูฉินชนิดอื่นๆของจีน ลักษณะเด่น
ของซอปี่นหู ก็คือมีเสียงดังกังวานและเสียงใส เหมาะสำหรับแสดงอารมณ์ความรู้สึกตื่นเต้น
รุนแรงและเข้มแข็งมีพลัง ขณะเดียวกันซอปี่นหูก็สามารถบรรเลงท่วงทำนองที่ไพเราะและละเอียด
ด้วย ซอปี่นหูมีประวัติยาวนานกว่า 300 ปี โดยที่กล่องซอทำขึ้นด้วยการยึดแผ่นไม้บางๆหลายแผ่น
ติดกัน จึงได้ชื่อเป็นซอปี่นหู(ปี่นแปลว่าไม้แผ่น)

ภาพที่1.1.5ซอเกาหู
ที่มา: (www.chorsmusic.com.2555)

เกาหูเป็นชื่อรวมของเครื่องดนตรีซอสองสายเสียงสูง ดัดแปลงจากซอฮู้หรือซอสองสาย เกาหูมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับดนตรีวงตุง ดนตรีพื้นบ้านชนิดหนึ่งของจีน

ดนตรีวงตุงเป็นดนตรีที่บรรเลงโดยเครื่องดนตรีพื้นบ้านในเขตวงตุงของจีน กำเนิดขึ้นจากจิวท้อถิ้นและดนตรีพื้นบ้าน ตั้งแต่แรกเริ่มดนตรีวงตุงไม่มีเครื่องดนตรีเกาหู ถึงทศวรรษ 1920 นายหลู่ เหวินเจิง นักแต่งเพลงและนักดนตรีวงตุงได้ดัดแปลงซอฮู้ เปลี่ยนสายซอจากสายไหมเป็นสายเหล็กกล้า ยกตำแหน่งของสายกำหนดเสียงให้สูงขึ้น เวลาบรรเลงจะใช้เข้าสองข้างหนีบตัวซอ ซอสองสายเสียงสูงที่มีเสียงใสและสูงชนิดนี้ ก็เรียกกันว่า เกาหู และกลายเป็นเครื่องดนตรีหลักในดนตรีวงตุง

ส่วนเครื่องดนตรีประเภทตี ของจีน ที่โดดเด่นคือ จิมมีลักษณะคล้ายจิมไทยแต่จีนได้พัฒนาจิมจีนเป็นจิมขนาดใหญ่กว่าของไทยซึ่งทำให้จิมมีเสียงที่กว้างมากกว่า มีเสียงสูงและต่ำที่มากกว่าไทยจากลักษณะที่แตกต่างทั้งสาย และวัสดุทำจิมของจีนทำให้มีเสียงที่ก้องกังวานกว่าจิมไทย ปัจจุบันจีนได้ปรับปรุงเสียงจิมขึ้นมาใหม่ให้มีระบบเสียงเป็นแบบสากลตะวันตกจากเดิมที่จิมจะมีเสียงแตกต่างกันไปตามพื้นบ้านพื้นเมืองของแต่ละท้องถิ่นราวนมหรือที่รองสายของจิม ปกติจะมีแค่ 4 แถวแต่จีนได้พัฒนาจนปัจจุบันมีราวนม 5 แถว สามารถเล่นตัวโน้ตแบบครึ่งเสียงได้เลียนแบบเสียงของเปียโน ซึ่งในแต่ละที่ก็จะมีการพัฒนาจิมเป็นหลายรุ่นมีหน้าตาแตกต่างกันไป

ภาพที่ 1.1.6 หยางฉินหรือจิมจีน

ที่มา: (ประวัติเครื่องดนตรีจีน.2550)

นอกจากนี้ จีนได้พัฒนาเทคนิคการเล่นจิมที่หลากหลายมากปัจจุบันนอกจากตีจิมแล้ว ยังสามารถใช้ลูกเล่นในการเล่นจิมได้มากมาย เช่น ดึงดันสายกดสายเสียงให้มีการเอื้อนขึ้น เอื้อนลง ตีทีหนึ่งสองสาย สามสาย หรือมือซ้ายตีทำนองมือขวาตีสไตล์เล่นคอร์ดเพลง ฯลฯ ซึ่งเทคนิคเหล่านี้

ต้องฝึกฝนให้เชี่ยวชาญชำนาญนักดนตรีจีนเกือบทุกคนเล่นเครื่องดนตรีสากลได้ทุกคน โดยเฉพาะเปียโน ปัจจุบันจึงมีการปรับนำบทเพลงสากล โดยเฉพาะเพลง Classic สากลมาเล่นโดยใช้เครื่องดนตรีเครื่องสายของจีน ทั้งเพลงของบีโทเฟ่น โมซาร์ท ฯลฯ จุดนี้ทำให้การเผยแพร่ดนตรีจีนไปสู่ทั่วโลกทำได้ง่ายและรวดเร็วเพราะเริ่มจากเพลงที่เป็นที่คุ้นเคยของคนทั่วโลก

เครื่องดนตรีประเภทเครื่องเป่า ของจีน ที่มีชื่อเสียงคือ ขลุ่ยผิว ขลุ่ยผิวที่ใช้กันมากคือ ขลุ่ยตี่จื่อมีโตนเสียงเป็นเอกลักษณ์ คือ มีโตนเสียงแหลมสดใสรสหวาน มีหลายขนาดให้เลือกใช้และลักษณะจะเป็นเหมือนฟลูต

ภาพที่ 1.1.7 ขลุ่ยผิว

ที่มา: (ประวัติเครื่องดนตรีจีน.2550)

ซึ่งผู้หุญนิยมเล่นเครื่องดนตรีประเภทนี้มากเพราะเล่นแล้วจะดูสวย น่ารักขลุ่ยตี่จื่อของจีนมีเสียงที่ไพเราะกว่าฟลูตเพราะฟลูตจะมีเสียงนุ่มแบบทื่อ ๆ ในโตนเสียงทึม แม้เล่นในโตนเสียงแหลมก็จะมีเสียงแหลมนุ่ม ขณะที่ขลุ่ยตี่จื่อของจีนจะมีเสียงสะท้อนแก้วเสียงจากเยื่อขลุ่ยซึ่งทำให้มีเสียงที่แหลมสดใสรสหวานนอกจากนี้ก็มีขลุ่ยผิว ถังเซียว มีลักษณะตรงยาว มีโตนเสียงนุ่มนวลไม่มีเสียงสะท้อนจากเยื่อขลุ่ยเหมือนขลุ่ยตี่จื่อ ในวงดนตรีใหญ่ ๆ จะใช้ขลุ่ยทั้ง 2 ชนิดนี้ในการแสดง เพราะเป็นขลุ่ยที่มีชื่อเสียง นอกจากนี้ก็จะมีขลุ่ยดิน และแคน

ภาพที่1.1.8 ปี่โหว

ที่มา: (www.chorsmusic.com.2555)

ปี่โหวมีอีกชื่อเรียกว่า ปี่ไม้ไผ่ เป็นปี่ 2 ลิ้นชนิดหนึ่งที่ทำบนพื้นฐานปี่พื้นเมืองของจีน ตอนแรกเริ่มที่มีปี่ไม้ไผ่นั้น เป็นเครื่องมือที่พ่อค้าตามถนนใช้โฆษณาสินค้าของตนในมณฑลกลางคั่ง ถึงปลายทศวรรษ 1920 คนตรีวงวงคั่งและวงวงคั่งได้เริ่มใช้ปี่ไม้ไผ่ จนแพร่หลายในเขตวงวงคั่งและวงวงสิ โครงสร้างของปี่ไม้ไผ่เป็นแบบง่ายๆ ประกอบด้วย 3 ส่วนคือ ลิ้นปี่ ตัวปี่และปากแตร ลิ้นปี่ทำด้วยหลอดต้นอ้อหรือต้นกก โดยปากก่อนข้างกว้าง ลิ้นปี่ 2 ชิ้นก่อนข้างหน้า ตัวปี่ทำด้วยไม้ไผ่ ไม้ดำ ไม้แดง ไม้ธรรมชาติ หลอดพลาสติกหรือหลอดโลหะ ปี่ไม้ไผ่มีเสียงดีที่สุดในตัวเวลาปี่ มีรู 7 รู ข้างล่างของตัวปี่เป็นปากแตรที่ทำด้วยทองเหลืองบางๆ เพื่อขยายเสียงและประดับปี่ด้วย

เสียงของปี่โหวหรือปี่ไม้ไผ่คล้ายๆเสียงของปี่ธรรมชาติ เสียงทุ้มต่ำ ฟังเหมือนมีเสียงขึ้นจมูกเล็กน้อย มักจะบรรเลงด้วยกันกับซอเสียงกลางและซอเสียงต่ำ เพื่อเสริมเสียงกลางและเสียงต่ำในวงดนตรี

เซียว มีอีกชื่อหนึ่งเรียกว่า ตู้งเซียว เป็นเครื่องดนตรีโบราณของจีน ตั้งแต่หลายพันปีก่อน เซียวก็เป็นเครื่องดนตรีพื้นบ้านที่แพร่หลายในจีนแล้ว เมื่อเริ่มมีเครื่องดนตรีไผ่ เซียว(pipe of pan) ในหลายพันปีก่อนนั้น ผู้คนพบว่า เจาะรูที่มีช่องว่างต่างกันในตัวขลุ่ยเดียวกันก็สามารถเป่าเสียงที่มีความสูงต่ำไม่เท่ากันได้ จึงเกิดเซียว ขลุ่ยเดี่ยวที่มีหลายรูขึ้น เซียวในปัจจุบันมีขึ้นเมื่อสมัยราชวงศ์ฮั่น สมัยนั้นเรียกว่า“เซียงตี้”เดิมเป็นเครื่องดนตรีของชนชาติเซียงที่อยู่ในเขตพื้นที่เสฉวน และกั้นชู ก่อนคริสต์ศักราช 1 ศตวรรษ เซียวแพร่ไปถึงเขตลุ่มแม่น้ำหวางเหอ พัฒนาเป็นขลุ่ย 6 รู

ภาพที่ 1.1.9 เซียว

ที่มา: (www.chorsmusic.com.2555)

กว่านจือเป็นเครื่องดนตรีประเภทเครื่องเป่าเป็นเลาที่มีลิ้นสองอัน มีประวัติมาเป็นเวลานานแล้ว “กว่านจือ” เริ่มมีขึ้นในเปอร์เซียสมัยโบราณ คือประเทศอิหร่านในปัจจุบัน ในสมัยโบราณจีนเรียกว่า “ปี้ลี้” หรือ “หลูกว่าน” ในสมัยราชวงศ์ซันตะวันตกเมื่อกว่าสองพันปีก่อน “กว่านจือ” เป็นเครื่องดนตรีธรรมดาในเขตอุยกุซินเกียงของจีนแล้ว ต่อมา “กว่านจือ” ได้ค่อยแพร่เข้าสู่เขตภาคกลางของจีน โดยผ่านการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนา วิธีการบรรเลงได้การพัฒนาไปและมีความสมบูรณ์แบบยิ่งขึ้น ปัจจุบัน “กว่านจือ” ยังเป็นเครื่องดนตรีที่นิยมกันอย่างกว้างขวางในภาคพื้นเมืองของจีน และเป็นเครื่องดนตรีที่บรรดาผู้คนนิยมใช้ในทางภาคเหนือของจีน

ภาพที่ 1.1.10 กว่านจือ)

ที่มา: (ประวัติเครื่องดนตรีจีน.2550)

ภาพที่ 1.1.11 ซุนหรือซลุ่ย

ที่มา:(www.chorsmusic.com,2555)

ซุนเป็นเครื่องดนตรีประเภทเครื่องเป่าโบราณที่สุดของจีน มีประวัติกว่า 7 พันปีแล้ว ซุนเริ่มมีขึ้นจากเครื่องมือล่าสัตว์ที่เรียกว่า “หลิวซิงสี่อู” ในสมัยดึกดำบรรพ์ มนุษย์ได้ใช้เชือกผูกกับก้อนหินหรือก้อนดิน เพื่อขว้างไปล่านกหรือสัตว์ บ่งก้องเป็นกลวง เมื่อรำแล้วจะมีเสียงออก ต่อมา มีบางคนรู้สึกสนุก จึงเอามาเป่า แล้วจึงค่อยๆเปลี่ยนเป็นซุน ซุนในขั้นต้นส่วนใหญ่ทำด้วยหินหรือกระดูกสัตว์ ต่อมาจึงค่อยๆพัฒนาและทำด้วยเครื่องปั้นดินเผา และมีรูปร่างหลายชนิด เช่น รูปแบนกลม รูปกลมรี รูปวงกลม รูปปลาและรูปสาธิตเป็นต้น ในจำนวนนี้รูปร่างนี้มีมากกว่าเชิงเป็นเครื่องดนตรีประเภทเป่าที่เก่าแก่ของจีน มีประวัติยาวนานที่สุดที่ใช้ลึนเป็นเอกเทศในโลก และเคยมีอิทธิพลต่อการพัฒนาเครื่องดนตรีของชาวตะวันตกด้วย เมื่อปี 1978 ที่สุสานโบราณเจิงโหวอ อำเภอสูย มณฑลหูเป่ย์ของจีน ได้ขุดพบขลุ่ยเชิง เครื่องดนตรีประเภทเครื่องเป่าที่มีอายุกว่า 2400 ปี เป็นเชิงที่เก่าแก่ที่สุดในประเทศจีนจนถึงปัจจุบัน ต้นกำเนิดของเชิงนั้นสามารถย้อนหลังไปถึงกว่าสามพันปีก่อน ระยะเวลาแรก เชิงมีลักษณะคล้ายขลุ่ย ไม่มีแผ่นลิ้นและเต้า แลใช้เชือกและกรอบไม้มัดรวม หลอดไม้ไผ่ที่ออกเสียงไม่เหมือนกันไว้ด้วยกัน ต่อมาจึงได้เพิ่มแผ่นลิ้นไม้ไผ่และเต้า ทำให้เชิงเริ่มแตกต่างไปจากขลุ่ยแดง เต้าทำมาจากน้ำเต้า ปากที่เป่าทำด้วยไม้ หลอดไม้ไผ่ที่มีความยาวไม่เท่ากัน ลีบกว่าหลอดเรียงเป็นรูปเกือกม้าอยู่บนเต้าเชิงน้ำเต้า หลังสมัยราชวงศ์ถัง นักดนตรีได้ปรับปรุงทำตัวเชิงด้วยไม้ ต่อมาได้ผ่านการเปลี่ยนแปลง วัสดุที่ใช้จึงเปลี่ยนจากไม้เป็นทองแดง ขณะเดียวกัน แผ่นลิ้นก็เริ่มทำด้วยทองแดงแทนไม้ไผ่

แบบทดสอบระหว่างเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ 1

แบบทดสอบที่ 1.1 เรื่อง ประวัติความเป็นมาของเครื่องดนตรีจีนและซอเอ้อหู

คำชี้แจง: จงอ่านและพิจารณาเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียวจากตัวเลือกที่กำหนดให้แล้ว
ทำเครื่องหมายกากบาท X ลงในกระดาษคำตอบให้ตรงกับช่องตัวอักษรที่ต้องการ

1. เครื่องดนตรีของจีนแบ่งออกเป็นอีกประเภท	6. เครื่องดนตรีชนิดใดสามารถนำบทเพลงสากลที่
ก. 2 ประเภท	ใช้เล่นกับเปียโนมาเล่นกับเครื่องดนตรีจีนได้
ข. 3 ประเภท	ก. พิณสี่ผา
ค. 4 ประเภท	ข. หยางฉิน
ง. 5 ประเภท	ค. ปั่นหู
2. เครื่องดนตรีชนิดใดมีลักษณะเหมือนกับลูกแพร์	ง. เป็โหว
ผ่าซีก	7. ขลุ่ยชนิดใดมีโทนเสียงแหลมสดใส เสนาะหู
ก. พิณสี่ผา	มีลักษณะเหมือนฟลูต
ข. ญูเจิง	ก. ขลุ่ยผิว
ค. ซอเอ้อหู	ข. ขลุ่ยตั้งจู้
ง. เป็โหว	ง. ขลุ่ยไม้ไผ่
3. ซอเอ้อหูจัดอยู่ในเครื่องดนตรีประเภทใด	ค. ขลุ่ยดิน
ก. ดิด	8. เซียว มีอีกชื่อหนึ่งเรียกว่า
ข. ลี	ก. ขลุ่ยตั้งจู้
ค. ตี	ข. เป็โหว
ง. เป่า	ค. ขลุ่ยดิน
4. ซอเอ้อหูมีลักษณะคล้ายกับเครื่องดนตรีชนิดใด	ง. ตู้งเซียว
ของไทย	9. กวางจือเป็นเครื่องดนตรีประเภทใด
ก. จะเข้	ก. ดิด
ข. ซอฮู้	ข. ลี
ค. ซอด้วง	ค. ตี
ง. ระนาด	ง. เป่า
5. ซอชนิดใดสามารถวางตำแหน่งมือได้ 5	10. เครื่องดนตรีใดมีอายุเก่าแก่ที่สุด
ตำแหน่งและปรับให้เป็นเสียงแบบสากลได้ดี	ก. ซุน
ที่สุด	ข. ซอเอ้อหู
ก. ซอเอ้อหู	ค. เป็โหว
ข. ซอเก้าฮู้	ง. พิณสี่ผา
ค. ซอปั่นหู	ง. ถูกทุกข้อ

เฉลยแบบทดสอบระหว่างเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ 1
แบบทดสอบที่ 1.1 เรื่อง ประวัติความเป็นมาของเครื่องดนตรีจีนและซอเอ๋อหู

ลำดับข้อ	เฉลยคำตอบ
1	ค.4 ประเภท
2	ก.พิณสี่ผา
3	ข.สี่
4	ค.ซอด้วง
5	ก.ซอเอ๋อหู
6	ข.หยางฉิน
7	ก.ขลุ่ยผิว
8	ง.ตุ้่งเซียว
9	ง.เป่า
10	ก.ซุน

เอกสารประกอบการสอนหน่วยการเรียนรู้ที่ 1

เรื่อง เรียนรู้ประวัติความเป็นมา

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

เอกสารประกอบการสอนที่ 1.2

เรื่อง ประวัติศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์และเจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์

ภาพที่ 1.2.1 ด้านหน้าศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม

ที่มา: (www.ddproperty.com.2534)

ณ ที่ราบริมฝั่งต้นแม่น้ำเจ้าพระยา บริเวณที่แม่น้ำปิง วัง ยม น่าน ไหลมาบรรจบมีศาลเจ้าศักดิ์สิทธิ์ ที่ชาว
จังหวัดนครสวรรค์และจังหวัดใกล้เคียงให้ความเคารพยึดเป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวไทยจีน

ภาพที่ 1.2.2 ภายในศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม

ที่มา: (www.ddproperty.com.2534)

และชนชาติต่างๆประชาชนทั่วไปเรียกกันว่า “ศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม” หรือศาลเจ้าพ่อแควใหญ่ตั้งอยู่ตรงข้ามตลาดปากน้ำโพบนถนนสายนครสวรรค์-ชุมแสงตัวศาลหันหน้าไปทางแม่น้ำ ประวัติความเป็นมาของศาลนี้ไม่มีหลักฐานปรากฏแน่ชัดว่าสร้างขึ้นสมัยใดใครเป็นผู้สร้าง มีเพียงระฆังโบราณ ซึ่งจารึกเป็นภาษาจีนว่า นายหงเปียว แซ่กู่แห่งหมู่บ้านเคอเจียซัน อำเภอวุ่นอี(ปัจจุบันคือ วุ่นซัง) มณฑลไหหลำประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน นำมาถวายในปี ค.ศ.1870 ซึ่งตรงกับปี พ.ศ.2413 ปลายราชวงศ์ชิงตรงกับต้นรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) จากจารึกดังกล่าวสันนิษฐานได้ว่าศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม (แควใหญ่) ต้องสร้างก่อนปี พ.ศ. 2413 แน่อนดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า ศาลนี้มีอายุกว่า 130 ปีเพราะกว่าจะมีชื่อเสียงและเป็นที่เคารพนับถือจำเป็นต้องใช้เวลาผู้ถวายระฆังเป็นคนต่างถิ่นจากประเทศจีน ซึ่งสมัยนั้นการคมนาคมลำบากไม่สะดวกรวดเร็ว ดังนั้น การสื่อสาร ความศักดิ์สิทธิ์ปากต่อปากจนผู้ถวายระฆังรับรู้มาราบไหวและความสำเร็จสมหวังจนนำระฆังมาถวายต้องใช้เวลาในอีกหลายปี

ภาพที่ 1.2.3 เจ้าพ่อเทพารักษ์ องค์ประธานศาล ภาพที่ 1.2.4 องค์เจ้าแม่ทับทิม

ที่มา: (www.ddproperty.com.2534)

ศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม (แควใหญ่)แห่งนี้มีอายุกว่า 130 ปีจริงหรือศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม (แควใหญ่)แห่งนี้มีอายุกว่า 130 ปีจริงแม้สถาปัตยกรรมที่เห็นปัจจุบันจะเป็นแบบเรียบง่าย และมีความเป็นครั้งตึกครั้งไม้แต่ประวัติความเป็นมา นอกจากข้อมูลบนระฆังโบราณ ยังมีคำบอกเล่าของผู้อาวุโสซึ่งอายุ 80 ปี ที่ได้รับบอกเล่าต่อกันมา และภาพถ่ายเก่าที่ยังสามารถรวบรวมทำให้เชื่อได้ว่าศาลเจ้าพ่อแควใหญ่ หรือศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์ปัจจุบันเดิมเป็นศาลไม้ตั้งอยู่ริมตลิ่งบริเวณต้นแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นแหลมยื่นออกไป เนื่องจากบริเวณที่ตั้งศาลเดิมนั้นเป็นวังน้ำวนทำให้ตลิ่งถูกน้ำเซาะพังทีละน้อย สภาพศาลก็ทรุดโทรมชาวบ้านผู้มีจิตศรัทธาจึงร่วมใจบริจาคสร้างศาลใหม่จากป้ายไม้กลางศาลเขียนเป็นภาษาจีนไว้ว่า “โควกงเมี่ยว” บอกว่าสร้างศาลใหม่ระบุนปี ค.ศ. 1909 ตรงกับ พ.ศ.1909

และการสร้างศาลใหม่ครั้งนั้นยังได้รวมศาลเจ้าพ่อกวนอูที่ตั้งอยู่ทางใต้บริเวณใกล้เคียงซึ่งศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์ ได้รับภาระช่วยเหลือด้านการเงินให้กับศาลเจ้าพ่อกวนอูปีละ 200 บาท การรวมศาลเข้าด้วยกันใช้งบประมาณสร้างใหม่เป็นเงิน 3,500 บาทมีผู้รับเหมาเป็นชาวชุมแสง โดยใช้ไม้เก่าที่มีสภาพดีจากหลักฐานที่แผ่นป้ายไม้บนผนังศาลระบุนรายชื่อผู้มีจิตศรัทธาและระบุปีที่สร้างศาลตรงกับ ค.ศ. 1911 (พ.ศ. 2454) ทำให้พอสันนิษฐานได้ว่า ศาลถูกรื้อสร้างใหม่อีกครั้ง จากคำบอกเล่าและภาพถ่ายล่าสุดพบว่าศาลเก่าเป็นเรือนไม้ได้ถุนสูง พื้นต่างระดับเมื่อผู้มีจิตศรัทธาเข้ามากราบไหว้มักเดินสะดุดล้มอยู่เนืองๆ นอกจากพื้นเดิมเป็น ไม้ไม่ได้ขัดคุณเสริสวัสดิ์ เกิดจิตศรัทธาที่จะขัดพื้นให้เรียบและลงแล็กเกอร์โค่นุนเห็นจึงเกิดศรัทธาร่วมทั้งสองได้สมทบทุนและแรงกายทำการขัดพื้นศาลเจ้าร่วมกัน จึงพบว่าศาลเจ้านั้นผูกมากเมื่อคุณนายสุรีย์ เดชอุดม มาไหว้เจ้า จึงบอกเชิญชวนให้บริจาคทรัพย์ เพื่อบูรณะคุณนายสุรีย์ขอให้เปลี่ยนพื้นเป็นไม้แดง ขนาด 8 นิ้ว X 1 ½ นิ้วและปรับพื้นให้เสมอกัน เมื่อบูรณะจึงพบว่านั้นก็พึงจึงทำการซ่อมแซมและเปลี่ยนใหม่ส่วนตัวฝาผนังและหลังคายังคงสภาพเดิม

ปี พ.ศ.2512 คณะกรรมการบริหารศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม(แควใหญ่)พิจารณาเห็นว่าประชาชนทุกชาติทุกภาษาทั้งในจังหวัดและต่างจังหวัด เดินทางกราบไหว้องค์เทพเจ้าเพิ่มมากขึ้น จนศาลคับแคบจึงทำการต่อเติมด้านหน้าเป็นห้องโถงมีระเบียงยื่นพ้นชายคาตรงกลางมีบันไดปูนทอดลงพื้นล่างระเบียงด้านขวามือ (ยื่นหันหน้าเข้าศาล) มีแท่นบูชาเทพยดาฟ้าดินโดยมีน้ำเต้าไฟสูงตระหง่านได้ระดับสำหรับเผากระดาษเงินกระดาษทองบูชาระเบียงด้านซ้ายมือเป็นห้องโถงกว้างเสมอกับด้านขวาใช้เป็นที่พักประกอบพิธีไหว้ในวาระสำคัญๆ เช่น พิธีทิ้งกระจาดบนหลังศาลสันกลางประดับด้วยมังกรคู่ชูลูกแก้วสันหลังคาที่หลังลงมาทั้งสองข้างประดับด้วยหงส์ ปลายสันหลังคาเป็นมังกรหัวหงายสวยงามตระการตา ใช้ชายคาตรงกลางเขียนชื่อศาลด้วยซ้ายมือ (หันหน้าเข้าศาล)เขียนเมตตาปราณี ด้านขวาเขียนว่า สุจริตยุติธรรม ปีพ.ศ. 2525 คณะกรรมการได้ขออนุญาตองค์เทพเจ้าเพื่อต่อเติมอาคารด้านหลังบริเวณที่ตั้งแท่นประทับองค์เทพเจ้าและที่ตั้งโต๊ะวางของเซ่นไหว้เพื่อขยายพื้นที่ศาลให้กว้างสำหรับรองรับผู้มีจิตศรัทธามากราบไหว้เชื่อมต่อกับศาลเดิมที่เป็นไม้ได้ถุนสูงอย่างกลมกลืน

ปีพ.ศ. 2543 ซึ่งเป็นปีมังกรทอง ชาวจีนถือเป็นสิริมงคลคณะกรรมการได้พิจารณาเห็นว่าตัวอาคารและสี่เสาหมอง มังกรและหงส์บนหลังคาศาลชำรุดควรทำการบูรณปฏิสังขรณ์ครั้งใหญ่ เพื่อธำรงศาลศักดิ์สิทธิ์ให้เป็นโบราณสถานศูนย์รวมใจของชาวจังหวัดนครสวรรค์ และจังหวัดใกล้เคียงสืบต่อไป จึงจัดพิธีบวงสรวงขออนุญาตจากองค์เทพเจ้าเพื่อทำการบูรณะซึ่งในครั้งนั้นจำเป็นต้องอัญเชิญองค์เทพเจ้าลงจากแท่นที่ประทับอันเชิญดวงทิพย์วิญญานเสด็จสู่สวรรค์ จึงจะอนุญาตให้ช่างขึ้นหลังคาศาลทำการบูรณะตามกำหนดการที่องค์เทพเจ้าแจ้งเพื่อทำการบูรณะระหว่าง 3 กรกฎาคม ถึง 19 ตุลาคม 2543 จากนั้นคณะกรรมการจะต้องจัดพิธีบวงสรวงองค์เทพเจ้าจัดพิธีเปลี่ยนเครื่องทรงและอัญเชิญเทพเจ้าเสด็จประทับในองค์บูชาซึ่งเปลี่ยนเครื่องทรงและทำพิธีลุยไฟ เพื่อสร้างศรัทธาในองค์เทพเจ้าก่อนอัญเชิญขึ้นประทับ แท่นที่ประทับในวันที่ 21 ตุลาคม 2543 จะเห็นได้ว่าศาลเจ้าศักดิ์สิทธิ์แห่งนี้มิได้กระทำการบูรณะ

ซ่อมแซมได้ตามความต้องการของคณะกรรมการตั้งนั้นการทำนุบำรุงศาลศักดิ์สิทธิ์แห่งนี้จึงถือเป็นบุญกุศล
ที่คณะกรรมการชุดแล้วชุดเล่าได้ถือเป็นการกิจสำคัญสืบต่อกันมาด้วยความเสียสละทุ่มเท

แบบบันทึกคะแนนการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ 1

ผู้บันทึก.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	คะแนน 10
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		

คำชี้แจง เกณฑ์การประเมินการทำแบบทดสอบ

กำหนดให้ข้อละ 0.5 คะแนน

ผู้ประเมิน.....

แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

เรื่อง การสร้างชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่

ทับทีมจังหวัดนครสวรรค์

2.1 สัญลักษณ์และเครื่องหมายต่างๆ

2.2 ความหมายเทคนิคการเล่น

เวลา 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

สัญลักษณ์ หรือ **เครื่องหมาย (Symbol)** โดยพื้นฐานหมายถึง **สิ่งที่ใช้แทนความหมายของอีกสิ่งหนึ่ง** หรือถ้าจะกล่าวให้ลึกลงไปอีก สัญลักษณ์ หมายถึง วัตถุ อักษร รูปร่าง หรือสี สัน ซึ่งใช้ในการสื่อความหมายหรือแนวความคิดให้มนุษย์เข้าใจไปในทางเดียวกัน อาจจะเป็นรูปธรรมหรือนามธรรมก็ได้ ในทางปรัชญามักมีคำนิยามว่า ทุกสิ่งทุกอย่างในธรรมชาติ หรือแม้ในจักรวาล สามารถแทนได้ด้วยสัญลักษณ์ทั้งสิ้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถอธิบายสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายที่ใช้ในการบรณเลขขอเอื้อได้
2. สามารถอธิบายความหมายของเทคนิควิธีการบรณเลขขอเอื้อได้

สาระการเรียนรู้

สัญลักษณ์นั้นช่วยในการสื่อสาร อาจจะเป็นรูปภาพ การเขียนอักษร การออกเสียง หรือการทำท่าทาง ซึ่งช่วยให้ผู้ส่งสารและผู้รับสารเข้าใจตรงกันแม้จะพูดกันคนละภาษา แต่ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของทั้งสองฝ่ายว่า ผู้ส่งสารมีความสามารถใช้สัญลักษณ์ให้สื่อความหมายมากเพียงใด และผู้รับสารมีความเข้าใจในสัญลักษณ์ที่ใช้มากเพียงใด ดังนั้นภาษามือจึงจัดว่าเป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งเช่นกันรวมทั้งเทคนิคในการเล่น ซึ่งการเล่นเครื่องดนตรีแต่ละชนิดก็จะมีเทคนิคในการเล่นที่แตกต่างกันออกไป เพื่อทำให้เกิดความไพเราะยิ่งขึ้นในการเล่นเครื่องดนตรีชิ้นนั้นๆ

กิจกรรมการเรียนรู้

เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม 1 ชั่วโมง

กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน

1. ทบทวนการเรียนรู้ในสัปดาห์ที่แล้ว โดยซักถามนักเรียนในเรื่องของประวัติของขอเอื้อ
2. ครูอธิบายส่วนประกอบที่ละส่วนของขอเอื้อให้นักเรียนฟังพร้อมให้นักเรียนได้ศึกษากับเครื่องดนตรีจริงๆ

กิจกรรมการสอน

1. ครูแจกใบความรู้ให้นักเรียน เรื่องสัญลักษณ์และเครื่องหมายต่างๆ
2. ครูอธิบายความหมายของสัญลักษณ์และเครื่องหมายต่างๆ พร้อมภาพประกอบการเรียนรู้
3. ครูแจกแบบทดสอบเรื่องสัญลักษณ์และเครื่องหมายต่างๆ
4. ครูทดสอบนักเรียน โดยเรียกชื่อนักเรียนทีละคน แล้วให้บอกความหมายของภาพสัญลักษณ์

ที่ครูกำหนดให้

สรุปผลการเรียนรู้

ครูและนักเรียนตรวจแบบทดสอบไปพร้อมๆกัน และอธิบายเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันทั้งผู้เรียนและผู้สอน

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบความรู้

การวัดผลและประเมินผล

1. วิธีการวัดผล

1.1 แบบทดสอบ เรื่องสัญลักษณ์และเครื่องหมายต่างๆ

1.2 บันทึกแบบสังเกตพฤติกรรม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผล

2.1 แบบทดสอบ เรื่องสัญลักษณ์และเครื่องหมายต่างๆ

2.2 แบบสังเกตพฤติกรรม

เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

1. นักเรียนได้คะแนนจากการทดสอบตั้งแต่ 80% ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์

เอกสารประกอบการสอนหน่วยการเรียนรู้ที่ 2

เรื่อง สัญลักษณ์เครื่องหมายต่างๆและเทคนิคการเล่น

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

เอกสารประกอบการสอนที่ 2.1

เรื่อง สัญลักษณ์และเครื่องหมายต่างๆ

คำบรรยายเครื่องหมายการบรรเลงที่ใช้บ่อยๆ

- หรือ → คือ การเคลื่อนคันชักออก คือ การเคลื่อนคันชักจากซ้ายไปขวา
- ∨ หรือ ← คือ การเคลื่อนคันชักเข้า คือการเคลื่อนคันชักจากขวาไปซ้าย
- ⤿ คือ การเคลื่อนคันชัก (สี) ในครั้งเดียวที่เกิดขึ้นหลายๆเสียง โดยใช้สัญลักษณ์นี้คลุมไว้ เช่น “5 5 3” ถ้าไม่มีสัญลักษณ์คลุมไว้ หมายถึง การเคลื่อนคันชักหนึ่งเสียง/หนึ่งครั้ง
- ▼ คือ การกระโดนคันชัก
- ▼▼ คือ การกระโดดคันชักครั้งเดียวตั้งแต่ 2 เสียงขึ้นไป
- /// คือ การเคลื่อนคันชัก เรียกว่า รวดคันชัก เวลาที่เคลื่อนคันชักเข้า,ออกอย่างรวดเร็ว ภาษาจีน เรียกว่า “จ้านกง”
- คือ คุมคันชัก เวลาเจอเครื่องหมายนี้ให้ออกแรงสีคันชักเต็มเสียงอย่างมีพลัง
- 丸 คือ การสะบัดคันชัก เพื่อให้เกิดเสียง 2 หรือ 3 เสียง

สัญลักษณ์(เครื่องหมาย)ของนิ้วมือข้างซ้าย

- หรือ I คือ ใช้นิ้วชี้ (นิ้วที่ 1) กดเสียง
- — หรือ II คือ ใช้นิ้วกลาง (นิ้วที่ 2) กดเสียง
- — — หรือ III คือ ใช้นิ้วนาง (นิ้วที่ 3) กดเสียง
- 四 หรือ X คือ ใช้นิ้วก้อย (นิ้วที่ 4) กดเสียง
- tr คือ ทิวเสียง เวลาเจอเครื่องหมายนี้ จากเสียงหลักเพิ่มเสียงสูงอีก 1 เสียงโดยการตีนิ้ว เช่น $5^{\text{tr}} = \overline{5656565}$
- หรือ ◇ คือ นิ้วที่กดอย่างเบาเพื่อที่จะเปลี่ยนเสียงหลักเป็นอีกเสียงหนึ่ง ภาษาจีน เรียกว่า “ฟ้านอิน”
- + หรือ 了 คือ / นิ้วดีดสายซอ เกิดมีเสียง

๗ หรือ ๕ คือ เสียงเอื้อนของซอ เช่น “ 5 ” = “ 5 6 5 ”

↗ หรือ U คือ เสียงเลื่อนจากเสียงต่ำเลื่อนขึ้นไปเสียงสูง

↘ หรือ ∩ คือ เสียงเลื่อนจากเสียงสูงลงสู่เสียงต่ำ

➡ คือ การเลื่อนเสียงโดยเปลี่ยนนิ้วขณะเลื่อนเสียง

⤴ คือ การเอื้อนเสียง ที่เกิดจากเสียงหลักเอื้อนต่ำลง โดยที่ไม่เปลี่ยนนิ้วและเอื้อนกลับมายัง
ที่เดิม

⤵ คือ การเอื้อนเสียงที่เกิดจากเสียงหลักเอื้อนสูงขึ้นไป โดยที่ไม่เปลี่ยนนิ้วและเอื้อนกลับมา
ยังที่เดิม

เครื่องหมายอื่นๆ

0 หรือ - คือ สายว่าง

内 คือ สายใน

线 คือ สายนอก

> คือ เครื่องหมายเสียงหนัก

F คือ เครื่องหมายเสียงดัง

P คือ เครื่องหมายเสียงเบา

mf คือ เครื่องหมายเสียงดังปานกลาง

mp คือ เครื่องหมายเสียงเบापานกลาง

sf คือ เสียงที่หนักและดัง

sfp คือ เสียงที่หนักและริบเปลี่ยนเป็นเสียงเบาโดยต่อเนื่อง

┌○○┐ คือ โน้ตที่ให้เล่นซ้ำตามเครื่องหมายนี้ ที่คลุมไว้

D.C. คือ เล่นซ้ำตั้งแต่ต้น

⊕ คือ เครื่องหมายกระโดดเสียงที่ข้ามห้องตัวโน้ต

◌ คือ เครื่องหมายลากเสียงยาว

II: II คือ เครื่องหมายเล่นซ้ำกลับไปใหม่

, คือ เครื่องหมายเว้นช่วงเสียง

แบบทดสอบระหว่างเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ 2
แบบทดสอบที่ 2.1 เรื่อง สัญลักษณ์และเครื่องหมายต่างๆ

คำชี้แจง: จงเติมคำตอบที่ถูกต้องให้สัมพันธ์กับสัญลักษณ์และเครื่องหมายที่ครูกำหนดให้

1. ตอบ.....
2. ตอบ.....
3. ตอบ.....
4. ตอบ.....
5. ตอบ.....
6. — หรือ | ตอบ.....
7. หรือ X ตอบ.....
8. หรือ U ตอบ.....
9. หรือ ตอบ.....
10. ตอบ.....

เฉลยแบบทดสอบระหว่างเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ 2
แบบทดสอบที่ 2.1 เรื่อง สัญลักษณ์และเครื่องหมายต่างๆ

รูปภาพ	เฉลยคำตอบ
	หรือ → คือ การเคลื่อนคั่นซีกออก คือ การเคลื่อนคั่นซีกจากซ้ายไปขวา
	หรือ ← คือ การเคลื่อนคั่นซีกเข้า คือ การเคลื่อนคั่นซีกจากขวาไปซ้าย
	คือ การเคลื่อนคั่นซีก (สี) ในครั้งเดียวที่เกิดขึ้นหลายๆเสียงโดยใช้สัญลักษณ์นี้คลุมไว้ เช่น “ <u>5 53</u> ” ถ้าไม่มีสัญลักษณ์คลุมไว้ หมายถึง การเคลื่อนคั่นซีกหนึ่งเสียง/หนึ่งครั้ง
	คือ การกระโดดคั่นซีก
	คือ การกระโดดคั่นซีกครั้งเดียวตั้งแต่ 2 เสียงขึ้นไป
— หรือ	คือ ใช้นิ้วชี้(นิ้วที่ 1) กดเสียง
หรือ X	คือ ใช้นิ้วก้อย(นิ้วที่ 4) กดเสียง
หรือ U	คือ เสียงเลื่อนจากเสียงต่ำเลื่อนขึ้นไปเสียงสูง
หรือ G	คือ เสียงเลื่อนจากเสียงสูงลงสู่เสียงต่ำ
	คือ การเลื่อนเสียงโดยเปลี่ยนนิ้วขณะเลื่อนเสียง

เอกสารประกอบการสอนหน่วยการเรียนรู้ที่ 2

เรื่อง สัญลักษณ์เครื่องหมายต่างๆและเทคนิคการเล่น

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

เอกสารประกอบการสอนที่ 2.2

เรื่อง ความหมายเทคนิคการเล่น

เทคนิคของมือข้างซ้าย

1. กคเสียง (อ่านอิน)

การกคเสียง คือ พื้นฐานของการใช้นิ้วที่คล่องแคล่วของซอเอื้อหู คือการกำหนดฝ่ามือที่สำคัญ และนิ้วที่แม่นยำของการบรรเลง เครื่องหมายการกคเสียงกำหนด โคนขั้นตอนของนิ้วและเครื่องหมายของโน้ตเพลงนิ้วซี้คือ นิ้วที่ 1, นิ้วกลางคือนิ้วที่ 2, นิ้วนางคือนิ้วที่ 3, นิ้วก้อยคือนิ้วที่ 4 เวลาที่นักเรียนสีซอเอื้อหูเบื้องต้น ซึ่งสำคัญคือทำนองและวิธีควบคุมซออย่างถูกต้อง ของตำแหน่งนิ้วช่วงบนเทคนิคการกคเสียง (ตำแหน่งของนิ้วมือข้างซ้ายแบ่งออกเป็น 4-5 ช่วง คือ ช่วงบน ช่วงกลาง ช่วงล่าง ช่วงล่างสุด) สายในคือ “ซอล” สายนอกคือ “เร” ช่วงบนมีบันไดเสียงที่สมบูรณ์ที่สุด ไม่ว่าจะเป็นสายในหรือสายนอกซอ นิ้วที่ 2 และนิ้วที่ 3 ระยะห่างของนิ้ว คือเหมือนกัน ดังนั้นการควบคุมเสียงจะง่ายขึ้นและมีประสิทธิภาพคือ 1.เสียงไม่เพี้ยน 2.วางตำแหน่งนิ้วได้ง่ายขึ้น 3.จำตัวโน้ตง่าย

ครูผู้สอนสมควรสอนให้นักเรียนใช้สายตาชำเลื่องมอง ระยะห่างของการวางนิ้ว และใช้หูตั้งใจฟัง แยกแยะถึงความแม่นยำของเสียงสูงต่ำ เวลาจำเป็นสามารถอาศัยเครื่องดนตรีที่กำหนดเสียงแน่นอน เพื่อแยกความแม่นยำของเสียง วิธีการลดเสียงต้องเข้มงวด ไม่อย่างนั้นกลายเป็นความเคยชินที่ไม่ดี เวลาลดเสียงต้องระวัง นิ้วมือข้างซ้ายแต่ละนิ้วควรปล่อยตามธรรมชาติ มือควรอยู่องศาเอียงลาด นิ้วมือที่วางตำแหน่งเสียงซอควรใช้ปลายเนื้อที่หนาจะดีที่สุด นิ้วหัวแม่มือต้องปล่อยตามธรรมชาติให้กลางออก เวลาที่นิ้วมือเคลื่อนไหวขึ้นลง ตรงสายซอ ต้องเน้นตรงข้อนิ้วมือเป็นหลักเคลื่อนไหว การใช้แรงต้องเหมาะสม การเคลื่อนไหวของนิ้วต้องเต็มไปด้วยความคล่องแคล่ว มีแรงสปริง ขณะมือกดสายซอนั้น นิ้วอื่นๆที่ไม่ได้กดสายให้รออยู่บนสายซอ เพื่อเตรียมที่จะกคเสียง และอย่าได้ตั้งนิ้วตรงไปหรือคดงอเกินไป ต้องปล่อยตามสบาย ทำทางตามธรรมชาติ เพื่อให้เกิดความถนัดของนิ้ว

2. นิ้วควบคุม (เป่าหวีจื่อ)

นิ้วที่บรรเลงและควบคุม คือ การวางนิ้วมือที่กดเปลี่ยนเสียง โดยใช้วิธีการวางนิ้วมืออยู่ตรงคีย์ “D” คือ “2 3 4 5 ๒ 3 2 3 4 3 ๒ 1 1 2 3 4” จุดสำคัญคือ

1. โดยเฉพาะในช่วงไม่ใช้นิ้วมือ วางคัมตำแหน่งบนซอ แต่เพิ่มให้นิ้วมือช่วยเป็นจุดหลักไว้ ทำอย่างนี้สามารถทำให้ขิ้นของเสียงแน่นยำ และยังเพิ่มความเชื่อมั่นในการกดเสียงด้วย

2. ขณะที่เพิ่มความเร็วของการกดสาย นิ้วที่ไม่ใช่เสียงหลักให้วางบนสายซอเพื่อความต่อเนื่องของตัวโน้ต เช่น คีย์ “D” “2 3 4 2” นิ้วชี้ให้กดสายไว้ขณะเล่นเสียง 3 ตัวอย่างที่สอง “2 3 4 3” เวลานั้นนิ้วชี้และนิ้วกลางกดสายไว้ขณะเล่นเสียง “4” 1 2 2 3 5 ๒ 4 3 2

สรุป วิธีการควบคุมนิ้ว เกิดประโยชน์อย่างมาก โดยเฉพาะการเปลี่ยนคีย์และการเปลี่ยนช่วง ทำให้มีความสะดวกและความมุ่งมั่นของตำแหน่งนิ้ว

3. การทิวเสียง (tr) (จ้านอิน)

การทิวเสียง เรียกว่า เคลื่อนนิ้วหรือตีเสียง ภาษาจีน เรียกว่า “จ้านอิน” คือวิธีการบรรเลงซอเอ๋อหูที่บ่อยที่สุด ขณะที่ทิวเสียงต้องทำลักษณะนิ้วทิ้งเวลาเคลื่อนไหว ต้องใช้ปลายนิ้วคืบบนสายซอ เคลื่อนไหวขึ้นลงอย่างรวดเร็ว เพื่อการบรรเลงให้เกิดความรู้สึก เช่น ทิวเสียงอยู่ในเพลง “เจียวเหอสู่ย” แสดงออกถึงความรู้สึกที่เจิบเหงา ความเศร้าโศก ตัวอย่างต่อไปเป็นเพลง “ซานเหมินเสียงนังเสียงฉี่” ทิวเสียงนั้นทำให้เกิดความรู้สึกถึงคลื่นน้ำที่กระทบอย่างแรง บางครั้งทิวเสียง สามารถตีเร็วหรือช้าลงตามต้องการของเพลง

4. การเอื้อนเสียง (โหววอิน)

การตีซอเอ๋อหูโดยการเอื้อนเสียง เป็นวิธีการสำคัญที่สุดที่ทำให้เสียงมีท่วงทำนองที่ไพเราะ ฟังแล้วให้ความรู้สึกที่มีพลัง เพลงที่แสดงออกมามีทั้ง ดีใจ, โกรธ, เศร้า, แฝงด้วยอารมณ์ในความสุข ในเรื่องของความรู้สึกในใจ การเอื้อนเสียงแบ่งออกเป็นสามอย่างคือ การกลิ้งการกดสายและการลื่นสายเวลาที่ใช้สามารถเกิดการเปลี่ยนแปลงมากมาย บางครั้งจำเป็นต้องตามอารมณ์ของคนตรี ใช้เทคนิค 3 แบบในการเอื้อนรวมและใช้บรรเลงอยู่ในเพลงเดียวกันสามารถแสดงออกถึงความหมายของเพลงมากขึ้น

วิธีการกลิ้ง คือ การใช้ปลายนิ้วอยู่ในตำแหน่งสายซอ เพื่อกลิ้งเคลื่อนไหวเป็นวิธีอย่างหนึ่งของซอที่เปลี่ยนแปลงสั้นยาว โดยการสั่นสะเทือนของสายซอ ผลลัพธ์คือลื่นไหลคล้ายร้องเพลง เวลาที่บรรเลงเพลงต้องวางปลายนิ้วอยู่ในส่วนจุดเคลื่อนไหวกลิ้งบนลงล่างอยู่บนสายซอ เพื่อเกิดเสียงสูงต่ำอย่างสม่ำเสมอ

วิธีการกด คือ การใช้ปลายนิ้วกดสายซอโดยผ่านแรงที่นิ้วมือกดสายอย่างย้ำๆ ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงของสายดึงหย่อน การกดแบบนี้สามารถแสดงออกถึงอารมณ์เพลงที่เศร้าเหมาะกับการบรรเลงเพลงพื้นเมือง

วิธีการเปลี่ยนสาย คือ การใช้ปลายนิ้วที่อยู่บนสายซอเคลื่อนไหวอย่างรวดเร็วนล่าง อย่างมีข้อกำหนด (อยู่บนสายซอ) วิธีการอย่างนี้มีมาจากกลุ่มชาวบ้าน แสดงถึงเสียงที่เต็มไปด้วยกลิ่นไอสีสันของชนบท เวลาที่บรรเลงในจุดสำคัญแต่ละจุดต้องควบคุมท่วงท่าเอาไว้ ผ่านการเคลื่อนไหวนิ้วมือขึ้นๆลงๆ บนสายซอ ทำให้ซอเต็มไปด้วยเสียงที่แฝงคล้ายการฮัมและนึ่มนวล

5. การเปลี่ยนช่วงนิ้วบนสายซอ (หัวนป่า)

เพื่อให้การบรรเลงเพลงแสดงออกถึงอารมณ์ จำเป็นต้องเปลี่ยนช่วงนิ้วในการบรรเลง การเปลี่ยนช่วงนิ้วมีวิธีการที่ถูกต้อง โดยใช้หัวไหล่ซ้ายเป็นหลัก โดยเริ่มต้นการเคลื่อนไหวจากข้อมือตามด้วยข้อศอก

ตำแหน่งของนิ้วข้างซ้ายวางอยู่บนสายซออย่างถูกต้อง ตามแต่ละช่วงในขณะที่บรรเลงเพลง ซึ่งการบรรเลงเพลงจะมีการเปลี่ยนช่วงนิ้วไปเรื่อยๆ จนจบเพลง

6. เสียงลิ้น (หัวอิน)

การบรรเลงเพลงของซอเอื้อหู่มีเทคนิคที่คล่องแคล่วอย่างมาก คือ เทคนิคการลิ้นเสียง การลิ้นเสียงส่วนใหญ่สามารถแบ่งออกเป็นการลิ้นเสียงจากต่ำไปสูง, การลิ้นเสียงจากสูงไปต่ำ, การลิ้นเสียงหลักขึ้นสูงหรือลงต่ำ กลับมาที่เดิมและการลิ้นเสียงโดยเปลี่ยนนิ้วในขณะที่ลิ้นเสียง

7. วิธีการฟานอิน

ฟานอิน คือ เทคนิคการเปลี่ยนแปลงของคุณภาพเสียงของซอ โดยคุณภาพเสียงจะกังวานเสนาหุ โดยธรรมชาติ เทคนิคมี 2 แบบ คือเสียงธรรมชาติฟานอินและบังคับเสียงให้เกิดฟานอิน เสียงใส เสียงสูง และเสียงที่เล็ก เสียงที่บริสุทธิ์

เสียงธรรมชาติฟานอิน คือเสียงที่เกิดจากการสั่นสะเทือนของความยาวสายซอทั้งหมด โดยใช้นิ้วแตะเบาๆ จุดที่ $1/2$, $1/3$, $1/4$, $1/5$, $1/6$, $1/7$, และ $1/8$ เวลาที่บรรเลงนิ้วมือที่กดตามตำแหน่งเสียงต้องแม่นยำ ปลายนิ้วแตะสายซอเบาๆมือขวาควบคุมการเคลื่อนคันชัก ทำให้สายเกิดการสั่นสะเทือนอย่างเต็มที่ หากนิ้วมือซ้ายออกแรง กดสายซอแรงเกินไปหรือคันชักเบาเกินไป ทำให้มีผลกระทบต่อเสียง ทำให้เสียงฟานอินไม่สำเร็จหรือกลายเป็นเสียงจริงปกติ

วิธีบังคับให้เกิดฟานอิน คือการใช้นิ้วชี้กดเสียงปกติและนิ้วก้อยแตะสายอย่างเบา ซึ่งวิธีการกดสายซอของนิ้วก้อยเหมือนกับวิธีการแรก นิ้วมือสองนิ้วนี้ต้องควบคุมให้อยู่ในระดับคู่ 4 และคู่ 5 เสียงจึงมีผลอย่างที่ต้องการ

เทคนิคของมือข้างขวา

การสี หรือภาษาจีน เรียกว่า “กงฟ้า” คือ เทคนิคการบรรเลงที่คล่องแคล่วส่วนประกอบที่สำคัญของซอเอื้อหู่ ความเบาในบทเพลง นึก นุ่ม เร็ว และสะบัด กระเพื่อม เคลื่อน (เสียงสูงต่ำหนักเบา) เสียงที่เปลี่ยนแปลงที่สำคัญผ่านเทคนิคที่สีแสดงออกมา โดยเฉพาะคันชักซอเอื้อหู่ไม่ใช่ตรงและไม่ใช่เรียบวางอยู่ตรงกระบอกซอ คันชักวางอยู่ระหว่างกลางของตัวซอ มันไม่ວ່งไวเหมือนคันชักของไวโอลิน

ดังนั้น นักเรียนใช้วิธีการสีเครื่องสาย โดยเฉพาะเทคนิคที่คล่องแคล่วพิเศษ ซึ่งกุมเครื่องสายบนมือ จำเป็นต้องผ่านการฝึกฝนอย่างลำบาก พูดโดยทั่วไป พลังที่สีคันชักความเร็วและพลังที่บรรเลงออกมา เปรียบเทียบได้หากพลังยิ่งแรงคันชักยิ่งเร็ว เสียงเพลงก็ยิ่งดัง ถ้ากลับกันเสียงเล็กเบาหลง หากว่าต้องการ บรรเลงเสียงเบาหลง จำเป็นต้องลดแรงและสีคันชักให้ช้าลง หากต้องการบรรเลงเสียงดัง จำเป็นต้องเพิ่มพลัง ให้เหมาะสมและราบเรียบ ประมาณว่าเวลาที่สีคันชักสายคันชักและกระบอกชอต้องเสมอกัน คันชัก และมุมมองสายของชอควรอยู่ในแนวตรง ปลายคันชักและคันชอไม่ควรวางแนวขึ้นบนสูงหรือเคลื่อน ที่อยู่ในแนวลงต่ำ ไม่อย่างนั้นจะมีผลกระทบต่ออาการออกเสียงที่ดี ทำให้เกิดเสียงที่หยาบหรือล่องลอยขึ้นมา

นอกจากนี้เวลาที่สีคันชักนั้นทิศทางต้องตรง ดังที่ว่าสีคันชักหนึ่งสายเหมือนสายหนึ่งเส้น ดังนั้น ผิดขาดจากการสั่นภายในและนอก ไม่อย่างนั้นจะทำให้เกิดเสียงที่ไม่ดี ทั่วไปช่วงคันชักของชอเอื้อหู สามารถแบ่งออกเป็นเต็มคันชัก, คันชักครึ่งซ้าย, คันชักครึ่งขวา, คันชักปลายและต้นคันชัก หลายๆส่วน

เต็มคันชักต้องสีคันชักให้หมด, คันชักครึ่งซ้ายคือคันชักทั้งหมด 1/2 (จากกลางคันชักถึงปลาย) คันชักครึ่งขวาคือ การใช้คันชักหนึ่งในสองของคันชักข้างขวา (จากกลางคันชักถึงต้นคันชัก) คันชักกลางคือ การใช้คันชักหนึ่งในสามของคันชักจากปลายคันชักทั้งหมด

เทคนิคควบคุมคันชัก

1. ฉางกง

การใช้วิธีการบรรเลงเพลงโดยการสีคันชักความยาวมากกว่าครึ่งหนึ่งของคันชัก เรียกว่า “ฉางกง” ฉางกงแบ่งเป็น เฟินกงและเหลียนกง มีทั้งเร็วมีทั้งช้า การเคลื่อนคันชักเริ่มจากศอกเคลื่อนจากซ้ายไปขวา เวลาเคลื่อนคันชักเข้าก็จะเริ่มจากศอกเคลื่อนจากขวาไปซ้าย ในขณะที่เคลื่อนคันชักอย่างช้า ต้องระวัง ความแรงของคันชักไม่ให้แรงเกินไป ไม่อย่างนั้นเสียงที่แสดงออกมากลายเป็นเสียงซ่าเสบหู และกังวาน ทำลายบทเพลง ต้องพยายามหายใจออกเพื่อควบคุมการเคลื่อนคันชัก เพื่อให้เกิดเสียงเต็มไปด้วยพลัง

2. เฟินกง

เฟินกงคือ วิธีการสีคันชักขั้นพื้นฐานที่สุด ในแต่ละครั้งเคลื่อนคันชักแค่เสียงเดียวเวลาที่บรรเลง เพลงเพราะว่าการสีแต่ละเสียงต้องเปลี่ยนการชักเข้าออก หากว่าการเปลี่ยนการชักมีช่วงรอบมาก ทำให้มีผลกระทบบทเพลงที่ต่อเนื่อง ดังนั้นในเวลาที่ยังเรียนการเปลี่ยนการสีคันชัก ความรู้สึกของมือขวา คือ จุดสำคัญเบื้องต้นเวลาสีหนึ่งครั้งมีแค่หนึ่งเสียง ดังนั้นการเคลื่อนไหว่มือซ้ายที่กดเสียงและการเปลี่ยน คันชักต้องเข้ากันอย่างสนิท ทำอย่างนี้ทุกเสียงจึงชัดเจนและแม่นยำ ทั่วไปเวลาที่สีช้าในเทคนิคเฟินกง ต้องเคลื่อนคันชักที่ยาวเวลาที่สีเร็วในเทคนิคเฟินกงต้องเคลื่อนคันชักที่สั้น

3. เหลียนกง

ภายในหนึ่งคันชักบรรเลงสองเสียงหรือมากกว่าสองเสียงขึ้นไป เทคนิคนี้เราเรียกว่า “เหลียนกง” ความพิเศษของเหลียนกงคือ ภายในการชักหนึ่งครั้ง เสียงที่บรรเลงหลายเสียงติดต่อกันอย่างกลมกลืน เวลาที่บรรเลงต้องสนใจและกำกับ คันชักให้ตรงกับ จังหวะและตัวโน้ตเพลง โดยทั่วไปสีคันชัก 1 ครั้งมีสอง

เสียงขึ้นไป ปลายของคันชักต้องแบ่งแยกออกเป็นหลายส่วน ตัวอย่าง จากปกติโดย 4 เสียง คันชักต้องแบ่งเป็น 4 ส่วนเป็นต้น ถ้าหากตัวโน้ตน้อย เวลาสีคันชักจะสั้น ถ้าหากตัวโน้ตมีมาก เวลาสีคันชักจะยาวขึ้น จังหวะที่ช้าในเทคนิคเหลียนกง ทำให้เสียงมีความอ่อนโยนเหมือนร้องเพลง จังหวะที่เร็วใช้ในเทคนิคเหลียนกงคือ เสียงต่อเนื่องราบลื่น

4. ตู้งกง

เทคนิคตู้งกง คือ การสีคันชักหยุดเป็นช่วงๆ หัวเสียงอย่างมีพลัง ทัวไปแบ่งออกเป็น 2 อย่างคือ เฟินตู้งกงและเหลียนตู้งกง

แบบเฟินตู้งกงคือ เฟินกงเพิ่มหัวเสียงของเสียงเท่านั้น เวลาใช้เทคนิคนี้เน้นข้อมือขวาและแขน เป็นตัวหลักของการเคลื่อนไหว ทุกครั้งหลังจากสีคันชัก นิ้วมือ อุ้งมือ และไหล่ต้องรีบผ่อนคลาย แต่ห้ามมองสายของอุ้งมือไม่ต้องกลับที่เดิม รอการสีคันชักแล้วค่อยๆ เคลื่อนไหวตามไหล่

แบบเหลียนตู้งกงคือ ภายในการสีหนึ่งครั้งกระตุกเสียงสองเสียงหรือมากกว่าสองเสียงขึ้นไป ส่วนอื่นของการใช้เทคนิคเหมือนเฟินตู้งกง

5. ฟานเสียน

เทคนิคฟานเสียน เน้นการสีเปลี่ยนสายในและสายนอกชอสลัดกัน มันคือ วิธีการสำคัญที่สุด เวลาบรรเลงต้องอาศัยคันชักควบคุมจนจบ เทคนิคฟานเสียนของชอเอ้อหูต้องอาศัยความรู้สึกในการชักสาย คันชักในและนอกที่แตกต่างกัน มันไม่เหมือนเทคนิคฟานเสียนของการบรรเลงของไวโอลินเพียงแค่ปรับแก้ คันชักและมุมแป้นนิ้วมือก็ใช้ได้แล้ว ดังนั้นในเวลาที่นักเรียนจำเป็นต้องเจาะจงฟานเสียน ขณะที่สายชอ บรรเลงเพลงเร็วจำเป็นต้องสนใจที่สายคันชัก เวลาที่บรรเลงต่อตัวชอเป็นการควบคุมความรู้สึกที่แตกต่าง ทำให้สายในข้อมือขวาและนิ้วมือเป็นหลัก เทคนิคฟานเสียน ต้องเริ่มจากการเรียนฝึกที่ช้าไปเร็ว – การเคลื่อนไหวความรู้สึกหลายแบบของพื้นฐาน ค่อยๆพัฒนา จากนั้นค่อยๆก้าวไปที่ละขั้นค่อยๆทำให้สายในและสายนอกผสมกันได้

6. ไชวักง

เทคนิคไชวักงคือ วิธีการบรรเลงอย่างรวดเร็วโดยเฟินกง เหมาะสมกับการแสดงออกถึงความสุข ความน่ารัก ดีใจและตื่นเต้น ลักษณะพิเศษของไชวักงคือ เสียงสั้น การสีคันชักต้องรวดเร็วปกติในหนึ่งนาที เกละ 120 ครั้ง ความเร็วที่มีอยู่ โดยใช้ตัวโน้ตแบบจังหวะส่วน 16 เวลาที่บรรเลงต้องใช้มือสองข้างควบคุม อย่างชำนาญเวลาที่บรรเลงตรงกลางคันชักอย่างปกติใช้จุดกลางคันชักสีสายชอ

วิธีการใช้ไชวักงต้องแน่นและสั้น หากสองมือประสานไม่ดี ปัญหาสำคัญจะปรากฏ คือด้านของมือขวาและมือซ้ายไม่ตรงกัน สาเหตุหนึ่งคือ วิธีการใช้ไชวักงไม่ถูกต้อง ทำให้ไหล่ขวาเกร็งเกินไป มือซ้ายเกร็งตามมือขวาไปด้วย ทำให้มือทั้งสองข้างไม่สามารถปล่อยวางและประสานกันอย่างเหมาะสมได้

วิธีการที่ถูกต้องของการไชวักง คือ มือขวาต้องไม่เกร็ง (ไม่ใช่การจับอย่างแน่น) วิธีการสำคัญ ที่น่าการเคลื่อนไหว เหมือนอย่างที่ใช้มือทำท่าพัดลมความรู้สึกเหมือนกัน ในขณะที่คันชักเคลื่อนไหว

ซ้ายและขวา ข้อมือไม่ควรเกร็ง ขณะที่ไหล่ขวา สอกและข้อมือเวลาใช้เทคนิคนี้ ควรตั้งท่าและปล่อยวางอย่างธรรมชาติ เวลาเดียวกันสอกขวาต้องมีความรู้สึกแรงสะท้อนต่อทิศทางที่เหมาะสม การเรียนฝึกหัดไขว้ก้งต้องเริ่มจากการสีช้าไปสรีเร็วรอให้ทั้งสองมือประสานกันกลายเป็นความรู้สึกที่ชำนาญ จากนั้นค่อยเพิ่มความเร็วขึ้น ไม่อย่างนั้นทางการเปลี่ยนท่าจะมีอุปสรรคมีผลกระทบต่อผลของไขว้ก้งที่ปกติ

7. จ້านกง

เทคนิคจ້านกง คือ การสั่นคั่นชักโดยไม่กำหนดจำนวนครั้ง โดยอาศัยปลายคั่นชักบรรเลงและสีอย่างรวดเร็ว การเคลื่อนคั่นชักมีใหญ่, เล็ก, ไหล, มิด, แข็งและอ่อน วิธีการบรรเลงมีหลายรูปแบบ ส่วนใหญ่การเคลื่อนคั่นชักมักลื่นไหลไปถึงเสียงแข็ง เหมาะกับการแสดงความรุนแรง โชติช่วง เป็นอารมณ์ที่ตื่นเต้น เป็นต้น

เวลาที่ใช้เทคนิคนี้ปกติใช้ปลายคั่นชักเคลื่อนคั่นชักเบาและเร็ว เหมาะกับการแสดงความลึก สงบ ละเอียดกลับและสภาพที่กว้างไกล เป็นต้น ขณะที่ใช้เทคนิคนี้ในการสีที่เบาและเร็วยังต้องใช้จุดอยู่ที่ปลายของช่วงคั่นชักเวลาที่จ້านกงอย่างช้า ช่วงไหล่ขวาทุกส่วนต้องผ่อนคลาย โดยเน้นช่วงข้อมือกระทบจุดอื่นของมือ

ในเวลาทีค้อยๆ แรงหรือค้อยๆ เบา บริเวณศูนย์รวมพลังของมือทุกส่วน ต้องสามารถเคลื่อนไหวตามไว้อยู่ตลอด โดยตนเองจากบนลงล่างขึ้นบน ทำให้พลังความรู้สึกเคลื่อนไหวขึ้นมา ทำอย่างนี้สามารถบรรลุผลลัพท์ที่กำหนดไว้ได้

8. เกาหง

เทคนิคเกาหง คือ วิธีการอย่างหนึ่งในการบรรเลงที่มีลีลัน โดยใช้ปลายคั่นชักสีอย่างธรรมชาติ ให้คล้ายสปริงในการสับคั่นชัก มักแสดงถึงอารมณ์ของม้าทะยานวิ่งหรืออารมณ์การกระโดดโลดเต้น ปกติเกาหงใช้ตัวโน้ตส่วน 16 เช่นรูปแบบการบรรเลง เวลาบรรเลงหลังการบรรเลงเสียงแรกผ่านไปต้องนำคั่นชักยกขึ้นมาสับคั่นให้เกิด 2 เสียงอย่างต่อเนื่อง เวลานั้นให้สีหางม้าชนที่กระบอกซอเกิดสองเสียงหรือสามเสียง

เกาหงเหมาะสมกับจังหวะเร็ว ปกติแล้วเกาหงสับคั่นเกิดสองเสียง เป็นต้น เวลาที่เทคนิคนี้ทางนิ้วขวาควรจับคั่นชักให้แน่น

แบบทดสอบระหว่างเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ 2

แบบทดสอบที่ 2.2 เรื่อง ความหมายเทคนิคการเล่น

คำชี้แจงให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. การท่วงเสียงในภาษาจีน เรียกว่า.....
2. การเอื้อนเสียง (โหยวอิน) มีลักษณะของเสียงอย่างไร.....
3. วิธีการถิ้ง คือ.....
4. วิธีการกด คือ.....
5. วิธีการถิ้นสาย คือ.....
6. วิธีการฟ้านอิน มี 2 เทคนิค คือ.....
7. การสี ในภาษาจีน เรียกว่า.....
8. การใช้วิธีการบรรเลงเพลงโดยใช้การสีคันชักความยาวมากกว่าครึ่งหนึ่งของคันชัก
เรียกว่า.....
9. “ตุ้งกง” แบ่งออกเป็น 2 อย่างคือ.....
10. วิธีการอย่างหนึ่งในการบรรเลงให้มีสีสัน คือ.....

เฉลยแบบทดสอบระหว่างเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ 2

แบบทดสอบที่ 2.2 เรื่อง ความหมายเทคนิคการเล่น

คำถาม	เฉลยคำตอบ
1. การทิวเสียงในภาษาจีน เรียกว่า	เคลื่อนนิ้วหรือตีเสียง ภาษาจีน เรียกว่า “จ้านอิน” คือวิธีการบรรเลงซอเอ๋อหูที่บ่ยที่สุด ขณะที่ทิวเสียงต้องทำลักษณะนิ้วที่งอเวลาเคลื่อนไหว ต้องใช้ปลายนิ้วตีบนสายซอ เคลื่อนไหวขึ้นลงอย่างรวดเร็ว เพื่อการบรรเลงให้เกิดความรู้สึก เช่น ทิวเสียงอยู่ในเพลง “เจียวเหอสู่ย” แสดงออกถึงความรู้สึกที่เจ็บแหวง ความเศร้าโศก
2. การเอื้อนเสียง (โหววอิน) มีลักษณะของเสียงอย่างไร	การเอื้อนเสียง เป็นวิธีการสำคัญที่สุดที่ทำให้เสียงมีท่วงทำนองที่ไพเราะ ฟังแล้วให้ความรู้สึกที่มีพลัง เพลงที่แสดงออกมามีทั้ง ดีใจ, โกรธ, เศร้า, แฝงด้วยอารมณ์ในความสุข
3. วิธีการกลิ้ง คือ	การใช้ปลายนิ้วอยู่ในตำแหน่งสายซอ เพื่อกลิ้งเคลื่อนไหวเป็นวิธีอย่างหนึ่งของซอ ที่เปลี่ยนแปลงสั้นยาว โดยการสั่นสะเทือนของสายซอ ผลลัพธ์คือคลื่นไหลคล้ายร้องเพลง เวลาที่บรรเลงเพลงต้องวางปลายนิ้วอยู่ในส่วนจุดเคลื่อนไหวกลิ้งบนลงล่างอยู่บนสายซอ เพื่อเกิดเสียงสูงต่ำอย่างสม่ำเสมอ
4. วิธีการกด คือ	การใช้ปลายนิ้วกดสายซอโดยผ่านแรงที่นิ้วมือกดสายอย่างช้าๆ ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงของสายดึงหย่อน การกดแบบนี้สามารถแสดงออกถึงอารมณ์เพลงที่เศร้าหมองกับการบรรเลงเพลงพื้นเมือง
5. วิธีการลั่นสาย คือ	การใช้ปลายนิ้วที่อยู่บนสายซอเคลื่อนไหวอย่างรวดเร็วบนล่าง อย่างมีข้อกำหนด(อยู่บนสายซอ) วิธีการอย่างนี้มีมาจากกลุ่มชาวบ้าน แสดงถึงเสียงที่

	เต็มไปด้วยกลิ่นไอสีส้มของชนบท เวลาที่บรรเลงในจุดสำคัญแต่ละจุดต้องควบคุมท่วงท่าเอาไว้ ผ่านการเคลื่อนไหวนิ้วมือขึ้นๆลงๆ บนสายซอ ทำให้ซอเต็มไปด้วยเสียงที่แผ่กระจายการฮัมและนึ่มนวล
6. วิธีการฟ้านอิน มี 2 เทคนิค คือ	คือเสียงธรรมชาติฟ้านอินและบังคับเสียงให้เกิดฟ้านอิน เสียงใส เสียงสูง และเสียงที่เล็ก เสียงที่บริสุทธิ์
7. การสี ในภาษาจีน เรียกว่า	“กงฟ้า”
8. การใช้วิธีการบรรเลงเพลงโดยใช้การสีคันชักความยาวมากกว่าครึ่งหนึ่งของคันชัก	“ฉางกง”
9. “ตั้งกง” แบ่งออกเป็น 2 อย่างคือ	เฟินตั้งและเหลียนตั้งกง
10. วิธีการอย่างหนึ่งในการบรรเลงให้มีสีสันคือ	เทคนิคเกากง

แบบบันทึกคะแนนการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ 2

ผู้บันทึก..... วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	คะแนน 5
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		

คำชี้แจง เกณฑ์การประเมินการทำแบบทดสอบ

กำหนดให้ข้อละ 0.5 คะแนน

ผู้ประเมิน.....

แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 3

แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 3

เรื่อง การสร้างชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคซอเอื้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่

ทั้บทีมจังหวัดนครสวรรค์

3.1 ระบบโน้ตไทย

3.2 ระบบโน้ตตัวเลข

เวลา 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

โน้ตดนตรี หรือเรียกกันโดยทั่วไปว่า โน้ต มีความหมายได้สองทาง หมายถึงสัญลักษณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการนำเสนอระดับเสียง (pitch) และความยาวของเสียงในทางดนตรี หรือหมายถึงตัวเสียงเองที่เขียนแทนด้วยสัญลักษณ์เหล่านั้น โน้ตดนตรีแต่ละเสียงจะมีชื่อเรียกประจำของมันเองในแต่ละภาษา เช่น โด-เร-มิ-ฟา-ซอล-ลา-ที บางครั้งอาจเขียนอักษรละติน A ถึง G แทนโน้ตดนตรี

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อ่านโน้ตไทยได้
2. อ่านโน้ตตัวเลขได้

สาระการเรียนรู้

การศึกษาเครื่องดนตรีชนิดใดๆก็ตามควรที่จะเรียนรู้ส่วนประกอบต่างๆและระดับเสียงของเครื่องดนตรีชนิดนั้นๆด้วย ทั้งระบบของตัวโน้ตที่ใช้ สัญลักษณ์ต่างๆที่กำหนดขึ้นเฉพาะกับชนิดของตัวโน้ต ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องเรียนรู้สัญลักษณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการบันทึกโน้ตและการอ่านโน้ต

กิจกรรมการเรียนรู้

เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม 1 ชั่วโมง

กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน

1. ให้ผู้เรียนสังเกตเสียงของเครื่องดนตรีที่ผู้เรียนสนใจ โดยฟังการบรรเลงวงดนตรีจีนจากไฟล์ บันทึกเสียง
2. ผู้เรียนและผู้สอนร่วมสนทนาเกี่ยวกับเพลงที่ได้รับฟัง ให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นทุกคน

กิจกรรมการสอน

1. ผู้สอนอธิบายลักษณะและสัญลักษณ์ของโน้ตไทย
2. ผู้สอนอธิบายลักษณะและสัญลักษณ์ของโน้ตตัวเลข

สรุปผลการเรียนรู้

ผู้สอนสอบถามให้ผู้เรียนตอบคำถามต่างๆ ตามเนื้อหาทั้งหมด และให้ผู้เรียนสรุปเนื้อหาทั้งหมด

สื่อการเรียนการสอน

1. ไฟล์บันทึกเสียงการบรรเลงวงดนตรีจีน
2. แผนภูมิแสดงลักษณะและสัญลักษณ์ของโน้ตไทย
3. แผนภูมิแสดงลักษณะและสัญลักษณ์ของโน้ตตัวเลข

การวัดผลและประเมินผล

1. สิ่งที่ต้องการวัด
 - 1.1. บอกส่วนประกอบต่างๆ ของตัวโน้ตได้
 - 1.2. อ่านโน้ตแบบต่างๆ ได้
2. วิธีการวัด
 - 2.1. ประเมินจากแบบทดสอบ
3. เครื่องมือที่ใช้
 - 3.1. แบบทดสอบ
4. เกณฑ์การประเมิน
 - 4.1. ทำแบบทดสอบผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนด

เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

1. นักเรียนได้คะแนนจากการทดสอบตั้งแต่ 80% ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์

เอกสารประกอบการสอนหน่วยการเรียนรู้ที่ 3

เรื่อง ทฤษฎีโน้ตเบื้องต้น

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3

เอกสารประกอบการสอนที่ 3.1

เรื่อง ระบบโน้ตไทย

โน้ตไทยมีการเรียงลำดับเสียงเป็นลำดับของตัวโน้ตซึ่งมีทั้งหมด 7 ตัวดังนี้

โด	เร	มี	ฟา	ซอล	ลา	ที

โดยระบบของโน้ตไทยจะใช้พยัญชนะตามหลักภาษาไทยเข้ามาแทนเสียงของตัวโน้ตมีการกำหนดลักษณะของพยัญชนะที่นำมาใช้แทนตัวโน้ตดังนี้

โน้ตตัว โด	แทนด้วยตัวอักษร	ด
โน้ตตัว เร	แทนด้วยตัวอักษร	ร
โน้ตตัว มี	แทนด้วยตัวอักษร	ม
โน้ตตัว ฟา	แทนด้วยตัวอักษร	ฟ
โน้ตตัว ซอล	แทนด้วยตัวอักษร	ซ
โน้ตตัว ลา	แทนด้วยตัวอักษร	ล
โน้ตตัว ที	แทนด้วยตัวอักษร	ท

ลักษณะเสียงของโน้ตไทยจะมีการเรียงลำดับจากเสียงต่ำเรียงไปหาเสียงสูงและเรียงลำดับจากเสียงสูงลงมายังเสียงต่ำ โดยมีการเรียงลำดับเสียงดังนี้

ตัวอย่างการเรียงลำดับจากเสียงต่ำไปหาเสียงสูงดังนี้

→ โด → เร → มี → ฟา → ซอล → ลา → ที

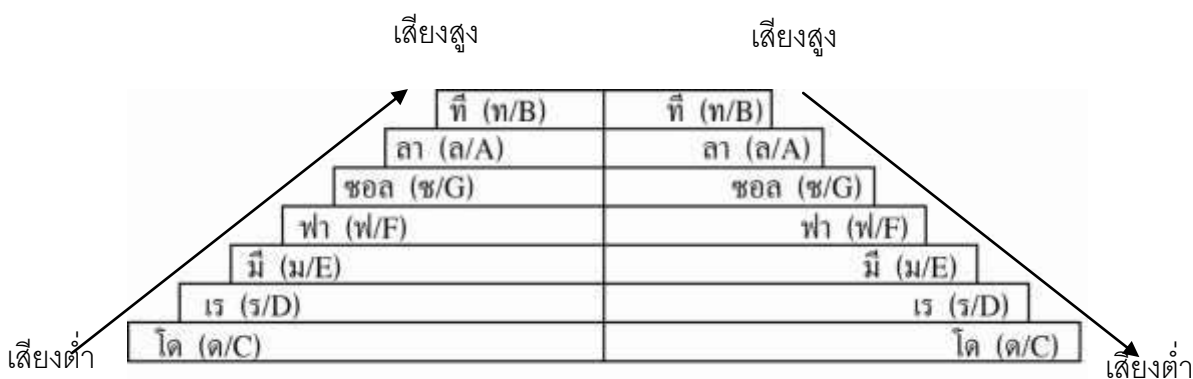
ตัวอย่างการเรียงลำดับจากเสียงสูงลงมาเสียงต่ำดังนี้

← ที ← ลา ← ซอล ← ฟา ← มี ← เร ← โด ←

ระบบตัวโน้ตของไทยสามารถนำมาเปรียบเทียบกับตัวโน้ตที่เป็นภาษาอังกฤษในรูปของการแทนตัวโน้ตในเชิงสัญลักษณ์จะสามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้ดังนี้

เสียงของตัวโน้ต	โค	เร	มี	ฟา	ซอล	ลา	ที
โน้ตที่แทนด้วยพยัญชนะไทย	ค	ร	ม	ฟ	ซ	ล	ท
โน้ตที่แทนด้วยตัวภาษาอังกฤษ	C	D	E	F	G	A	B

ตัวอย่างแสดงการเรียงลำดับของระบบโน้ตไทยจากลำดับเสียงต่ำไปหาเสียงสูงและจากเสียงสูงลงมาหาเสียงต่ำ โดยเรียงลำดับตามสัญลักษณ์แทนตัวโน้ต

ในการกำหนดเสียงของตัวโน้ตนั้นในระบบของโน้ตไทยจะใช้จุดเข้ามาแทนเพื่อบ่งบอกถึงระดับเสียงสูงและเสียงต่ำเช่น โน้ตที่มีเสียงสูงจะมีจุดอยู่ด้านบนของตัวโน้ต (ค) และโน้ตที่มีเสียงต่ำจะมีจุดอยู่ใต้ตัวโน้ต (ค) สำหรับโน้ตที่ไม่มีจุดกำกับนั้นจะหมายถึงกลุ่มตัวโน้ตในระดับช่วงเสียงกลางนั่นเอง โดยพอที่จะอนุมานได้ว่าระบบเสียงของโน้ตไทยนั้นแบ่งช่วงระดับเสียงตามกลุ่มของเครื่องดนตรีคือ แบ่งออกเป็น 3 ช่วงเสียงคือ ช่วงเสียงต่ำ ช่วงเสียงกลางและช่วงเสียงสูงโดยจะเป็นโน้ตตัวใดก็ได้แต่สิ่งที่จะบ่งบอกว่าโน้ตตัวนั้นมีเสียงอยู่ในช่วงระดับของเสียงไหนให้สังเกตที่จุดเป็นหลักโดยสามารถแสดงตัวอย่างได้ ดังนี้

ช่วงเสียงต่ำ	ค	ร	ม	ฟ	ช	ล	ท
ช่วงเสียงกลาง	ค	ร	ม	ฟ	ช	ล	ท
ช่วงเสียงสูง	คํ	รํ	มํ	ฟํ	ชํ	ลํ	ทํ

ในการบันทึกโน้ตเพลงนั้น ระบบโน้ตไทยจะบันทึกโน้ตลงไปในห้องเพลงโดยในหนึ่งบรรทัดนั้น จะมีอยู่ 8 ห้องเพลงและใน 1 ห้องเพลงจะมีอยู่ทั้งหมด 4 ตัวโน้ตด้วยกัน

ในระบบโน้ตไทยนั้นจะใช้ขีด (-) เข้ามาแทนที่ตัวโน้ตในกรณีที่ในหนึ่งห้องเพลงนั้นมี ตัวโน้ตไม่ครบ 4 ตัวโดยสามารถแสดงตัวอย่างได้ดังนี้

(ตัวอย่างเพลงลาวดวงเดือน 2 ชั้น ท่อน 1 บรรทัดที่ 1)

ห้องที่ 1	ห้องที่ 2	ห้องที่ 3	ห้องที่ 4	ห้องที่ 5	ห้องที่ 6	ห้องที่ 7	ห้องที่ 8
----	----	- ด ร ม	- ช - คํ	--- รํ	คํคํคํคํ	ช ล คํ ล	ช ม - ช

แบบทดสอบระหว่างเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ 3

แบบทดสอบที่ 3.1 เรื่อง ระบบโน้ตไทย

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง ข้อละ 2 คะแนน

1. โน้ตไทยมีการเรียงลำดับเสียงทั้งหมดกี่เสียง.....
2. “ซอล” ใช้แทนด้วยตัวอักษรใด.....
3. “โด” สามารถนำมาเปรียบเทียบกับตัวโน้ตที่เป็นภาษาอังกฤษคือตัวใด.....
4. ตัวโน้ตที่มี “จุด” อยู่ด้านบนหมายถึง.....
5. ระบบเสียงของโน้ตไทยนั้นแบ่งช่วงระดับเสียงตามกลุ่มของเครื่องดนตรีทั้งหมดกี่ช่วง อะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

เฉลยแบบทดสอบระหว่างเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ 3

แบบทดสอบที่ 3.1 เรื่อง ระบบโน้ตไทย

คำถาม	เฉลยคำตอบ
1. โน้ตไทยมีการเรียงลำดับเสียงทั้งหมดกี่เสียง	7 เสียง
2. ซอลใช้แทนด้วยตัวอักษรใด	ซ
3. โด สามารถนำมาเปรียบเทียบกับตัวโน้ตที่เป็นภาษาอังกฤษคือตัวใด	C
4. ตัวโน้ตที่มี “จุด” อยู่ด้านบนหมายถึง	ตัวโน้ตที่มีเสียงสูง
5. ระบบเสียงของโน้ตไทยนั้นแบ่งช่วงระดับเสียงตามกลุ่มของเครื่องดนตรีทั้งหมดกี่ช่วงอะไรบ้าง	3 ช่วงเสียง คือ ช่วงเสียงต่ำ ช่วงเสียงกลาง ช่วงเสียงสูง

เอกสารประกอบการสอนหน่วยการเรียนรู้ที่ 3

เรื่อง ทฤษฎีโน้ตเบื้องต้น

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3

เอกสารประกอบการสอนที่ 3.2

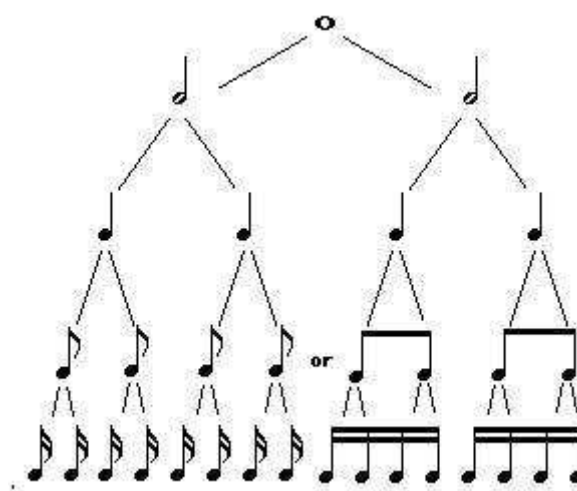
เรื่อง ระบบโน้ตตัวเลข

เครื่องหมายแทนอัตราความสั้น-ยาวของเสียง

ความสั้น-ยาวของเสียงเป็นคุณสมบัติพื้นฐานที่สำคัญยิ่งต่อการกำหนดคลีลาจังหวะในดนตรีตะวันตก สัญลักษณ์ที่ใช้แทนความสั้น - ยาวของเสียง สังกเกตได้จากลักษณะที่แตกต่างกันของตัวโน้ต เช่น ตัวกลม ตัวขาว ตัวดำ ตัวเข็บบีต () เป็นต้น

ความสั้น - ยาวของเสียงระบบโน้ตดนตรีไทย มีลักษณะที่ตรงกันข้ามกับระบบโน้ตดนตรีตะวันตก กล่าวคืออัตราความสั้น - ยาวของเสียงในระบบโน้ตตะวันตก ขึ้นอยู่กับลักษณะที่แตกต่างกันของโน้ตเป็นสำคัญ ในขณะที่ตัวโน้ตในระบบดนตรีไทยนั้น ไม่สามารถแทนค่าความสั้น - ยาวของเสียงได้โดยตัวเอง อัตราของความสั้น - ยาวของเสียงตามระบบโน้ตดนตรีไทยจะเกิดขึ้นได้ ต้องอาศัยองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ส่วนคือ ห้องเพลง และการจัดเรียงตัวโน้ต

แผนผังการกระจายตัวโน้ต (Note Value Tree)

ภาพที่ 3.2.1 แผนผังการกระจายตัวโน้ต

ที่มา: (www.makmimusic.bth.cc.2555)

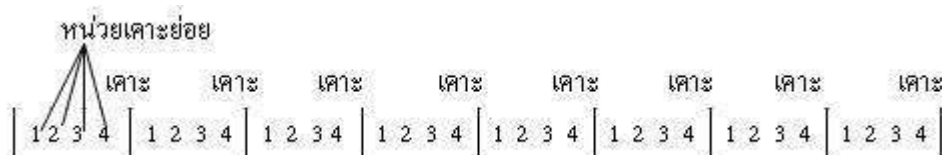
ห้องเพลง ห้องเพลงในระบบโน้ตของไทยทำหน้าที่เช่นเดียวกับจังหวะเคาะ (Beat) ในดนตรีตะวันตก กล่าวคือจะมีการเคลื่อนที่ไปข้างหน้าในอัตราความช้า - เร็วที่สม่ำเสมอคล้ายกับอัตราการเดิน

ของหัวใจหรือจังหวะการแกว่งของลูกตุ้มนาฬิกาที่มีอัตราส่วนที่แน่นอนสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ทุกบรรทัดที่ใช้บันทึกโน้ตจะประกอบด้วย 8 ห้องเพลง โดยตำแหน่งของจังหวะเคาะจะอยู่ที่ส่วนท้ายสุดของห้องดังนี้

การจัดเรียงตัวโน้ต เนื่องจากสัญลักษณ์ตัวอักษร ค ร ม ฟ... ไม่สามารถแยกอัตราความสั้น - ยาวของเสียงที่แตกต่างกันดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ดังนั้นจึงต้องอาศัยการจัดเรียงตัวโน้ตเพื่อสื่อสารถึงความสั้น - ยาวของเสียง สิ่งที่เป็นในการจัดเรียงโน้ตเพื่อให้เกิดเป็นท่วงลีลาของจังหวะและทำนอง นอกเหนือจากตัวโน้ตอักษร ค ร ม ฟ... แล้ว จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมียุทธศาสตร์เพิ่มค่าความยาวของเสียง โดยอาศัยสัญลักษณ์ - (เครื่องหมายลบ)

ตามหลักพื้นฐานของการจัดเรียงตัวโน้ต ในแต่ละห้องหรือจังหวะเคาะ จะบรรจุไปด้วยหน่วยย่อย

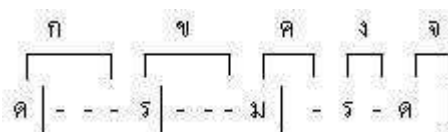

ของเวลามีค่าเท่ากับ 4 หน่วยเคาะย่อยดังนี้

ในการบันทึกตามระบบโน้ตของไทย โน้ตอักษร ค ร ม ฟ... แต่ละตัวและเครื่องหมาย - (ลบ) แต่ละอันมีค่าของอัตราความยาวเท่ากับ 1 หน่วยเคาะย่อยเท่ากันหมด ซึ่งอาจจะทำความเข้าใจได้ง่ายขึ้นจากตัวอย่างดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ - (ลบ) แต่ละอันเมื่อปรากฏต่อท้ายตัวอักษรตัวใดแล้ว จะสามารถยึดเสียงของโน้ตตัวนั้นให้ยาวออกไปอีกอันละ 1 หน่วยเคาะย่อยดังตัวอย่างต่อไปนี้

- ก. มีความยาวเท่ากับ 4 หน่วยเคาะย่อยประกอบด้วยตัวอักษร ค หนึ่งเคาะย่อยและสัญลักษณ์
- อีก 3 เคาะย่อย
- ข. มีความยาวเท่ากับ ก
- ค. มีความยาวเท่ากับ 2 หน่วยเคาะประกอบไปด้วยโน้ตอักษร ม (มี) หนึ่งเคาะย่อยและ
สัญลักษณ์ - อีก 1 เคาะย่อย
- ง. มีความยาวเท่ากับ 1 หน่วยเคาะย่อยซึ่งเป็นอัตราความยาวของอักษร ค (โด)

การบันทึกเพลง สัญลักษณ์อักษรที่ใช้แทนเสียงโน้ต ค ร ม ฟ... และสัญลักษณ์ขีดเสียง (-) จะสลับเปลี่ยนตำแหน่งกันไปมาตามท่วงทำนองของเพลง ดังนั้นการจัดเรียงโน้ตจึงสามารถพบได้ในหลายรูปแบบ ตามตัวอย่างที่ยกมาบางกรณีดังนี้

กรณีที่มีโน้ตห้องละ 1 ตัว

- - - ช	- - - ม	- - - ร	- - - ค
- ช - -	- ม - -	- ร - -	- ค - -

กรณีที่มีโน้ตห้องละ 2 ตัว

- ช - ค	- ร - ม	- ช - ม	- ร - ค
- - ช ค	- - ร ม	- - ช ม	- - ร ค
- - ช ค	ร ม - -	- - ช ม	ร ค - -

กรณีที่มีโน้ตห้องละ 3 ตัว

- ร ม ร	- ม ช ม	- ช ล ช	- ล ค ล
- ม ร ค	ร ม - ม	- ล ช ม	ช ล - ล

กรณีที่มีโน้ตห้องละ 4 ตัว

ช ม ร ค	ท ค ร ม	ช ล ช ม	ช ม ร ค

ในบทเพลงแต่ละเพลงไม่อาจจะมีการจัดเรียงโน้ตลักษณะเดียวกันตลอดทั้งเพลง ดังนั้นการประพันธ์เพลงแต่ละเพลงของผู้ประพันธ์แต่ละท่าน จึงประกอบไปด้วยการจัดเรียงกลุ่มตัวโน้ตที่ผสมผสานคลุกเคล้ากันไปจึงจะสามารถสร้างอรรถรสของเสียงเพลงให้มีความหลากหลายเช่นกรณีตัวอย่างเพลงเป๊าะ 3 ชั้นท่อนที่ 1 ดังนี้

3 ชั้น ท่อน 1

ช ม ช ช	ช ล ช ช	ค ล ค ค	ค ร ค ค	ช ม ช ร	ม ร ค ล	ช ล ค ร	ค ล ค ช
ค ร ค ช	ค ล ช ม	ช ค ร ม	ร ม ช ล	ค ร ค ล	ค ล ช ม	ร ม ช ล	ช ม ช ร
ค ช ช ช	ค ล ล ล	ร ค ค ค	ม ร ร ร	ช ม ช ร	ม ร ค ล	ช ล ค ร	ค ล ค ช
ค ร ค ช	ค ล ช ม	ช ค ร ม	ร ม ช ล	ค ร ค ล	ค ล ช ม	ร ม ช ล	ช ม ช ร
ช ม ม ม	ช ม ม ม	ช ล ช ม	ช ม ร ค	ร ม ช ล	ค ช ล ค	ช ล ค ร	ม ค ร ม
ช ค ร ม	ร ม ช ล	ค ร ค ล	ค ล ช ม	ช ม ร ค	ช ค ร ม	ช ล ช ม	ช ม ร ค

กลับต้น

เครื่องหมายต่างๆ ที่ใช้ประกอบ

ค ใช้แทนเสียง โค ปกติ
 ร ใช้แทนเสียง เร ปกติ
 ม ใช้แทนเสียง มี ปกติ
 ฟ ใช้แทนเสียง ฟา ปกติ
 ช ใช้แทนเสียง ชอล ปกติ
 ล ใช้แทนเสียง ลา ปกติ
 ท ใช้แทนเสียง ที ปกติ

แบบทดสอบระหว่างเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ 3

แบบทดสอบที่ 3.2 เรื่อง ระบบไนต์ตัวเลข

คำชี้แจง : จงอ่านและพิจารณาเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียวจากตัวเลือกที่กำหนดให้
ทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในกระดาษคำตอบ ให้ตรงกับช่องตัวอักษรที่ต้องการ ข้อละ 2 คะแนน

1. ตัวเลขที่ใช้แทนตัวโน้ตมีทั้งหมดกี่ตัว อะไรบ้าง

- ก. 5 ตัว 1,2,3,4,5,
- ข. 6 ตัว 1,2,3,4,5,6
- ค. 7 ตัว 1,2,3,4,5,6,7
- ง. 8 ตัว 1,2,3,4,5,6,7,8

จงเลือกตอบคำถามจากข้อ 2 – 5 โดยใช้คำตอบต่อไปนี้

- ก. เสียง ซอล
 - ข. เสียง ลา
 - ค. เสียง เร
 - ง. เสียง โด
 - จ. เสียง มี
2. เลข 6 แทนเสียงใด
3. เลข 1 แทนเสียงใด
4. เลข 3 แทนเสียงใด
5. เลข 2 แทนเสียงใด

เฉลยแบบทดสอบระหว่างเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ 3

แบบทดสอบที่ 3.2 เรื่อง ระบบไนต์ตัวเลข

ข้อ	คำตอบ
1	ค
2	ข
3	ง
4	จ
5	ค

แบบบันทึกคะแนนการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ 3

ผู้บันทึก..... วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	คะแนน 5
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		

คำชี้แจง เกณฑ์การประเมินการทำแบบทดสอบ

กำหนดให้ข้อละ 0.5 คะแนน

ผู้ประเมิน.....

แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 4

แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 4

เรื่อง การสร้างชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคซอเอ๋อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม

จังหวัดนครสวรรค์

4.1 การฝึกหัดควบคุมซอและใช้นิ้วชี้กดเสียง (นิ้วที่ 1)

4.2 การฝึกหัดนิ้วกลางกดเสียง (นิ้วที่ 2)

4.3 การฝึกหัดนิ้วนางกดเสียง (นิ้วที่ 3)

4.4 การฝึกหัดนิ้วก้อยกดเสียง (นิ้วที่ 4)

เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การกดเสียง คือ พื้นฐานของการใช้นิ้วที่คล่องแคล่วของซอเอ๋อหู คือการกำหนดฝีมือที่สำคัญและแม่นยำของการบรรเลง เครื่องหมายของการกดเสียงกำหนด โดยขั้นตอนของนิ้วและเครื่องหมายของโน้ตเพลง นิ้วชี้คือนิ้วที่ 1, นิ้วกลางคือนิ้วที่ 2, นิ้วนางคือนิ้วที่ 3, และนิ้วก้อยคือนิ้วที่ 4 เวลาที่นักเรียนตีซอเอ๋อหูเบื้องต้น สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ ท่านั่งและวิธีการควบคุมซออย่างถูกต้อง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถอธิบายวิธีการที่ใช้ในการควบคุมเสียงโดยการใช้นิ้วกดเสียงได้
2. สามารถปฏิบัติเทคนิคและวิธีการในการกดเสียงโดยการใช้นิ้วทั้ง 4 นิ้วได้

สาระการเรียนรู้

การเริ่มต้นเรียนรู้ควรจะเริ่มจากคีย์ “ D ” ของตำแหน่งนิ้วช่วงบนเทคนิคการกดเสียง (ตำแหน่งของนิ้วมือข้างซ้ายแบ่งออกเป็น 4-5 ช่วง คือ ช่วงบน ช่วงกลาง ช่วงล่าง ช่วงล่างสุด) เพราะว่าคีย์ “ D ” นั้นสายในคือ “ โด ” สายนอกคือ “ ซอล ” ช่วงบนมีบันไดเสียงที่สมบูรณ์ที่สุด ไม่ว่าจะป็นสายในหรือสายนอก ซอ นิ้วที่ 2 และนิ้วที่ 3 ระยะห่างของนิ้วคือเหมือนกัน ดังนั้นการควบคุมเสียงจะง่ายขึ้นและมีประสิทธิภาพ คือ 1. เสียงไม่เพี้ยน 2. วางตำแหน่งนิ้วได้ง่ายขึ้น 3. จำตัวโน้ตง่าย

กิจกรรมการเรียนรู้

เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม 2 ชั่วโมง

กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน

1. ทบทวนการเรียนรู้ในสัปดาห์ที่แล้ว โดยซักถามนักเรียนในเรื่องของประวัติของซอเอ๋อหู
2. ครูอธิบายส่วนประกอบที่ละส่วนของซอเอ๋อหูให้นักเรียนฟังพร้อมกับให้นักเรียนได้ศึกษากับเครื่องดนตรีจริงๆ

กิจกรรมการสอน

1. ครูสาธิตวิธีการบรรเลงให้นักเรียนดูโดยเริ่มจากการจับซอเอ๋อหู การนั่งที่ถูกต้องและการจับคันชักซอ
2. ครูสาธิตวิธีการสีสายเปล่า ทีละสาย โดยเสียงสายในจะเป็นเสียง “ซอล” สายนอกจะเป็นเสียง “เร” จากนั้นครูสาธิตวิธีการใช้นิ้วกดสายโดยเริ่มจากนิ้วชี้ คือ นิ้วที่ 1, นิ้วกลาง คือ นิ้วที่ 2, นิ้วนาง คือ นิ้วที่ 3, และนิ้วก้อย คือ นิ้วที่ 4
3. ครูแจกใบความรู้ให้นักเรียนได้ศึกษาเนื้อหาในใบความรู้ในเรื่องระบบการใช้นิ้ว
4. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มฝึกซ้อมตามวิธีการที่ครูสาธิตซึ่งมีอยู่ในใบความรู้

สรุปผลการเรียนรู้

ครูจะทดสอบนักเรียนทีละคน โดยปฏิบัติตามวิธีการที่ครูได้สาธิตและให้นักเรียนได้ศึกษาในใบความรู้เพิ่มเติม

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบความรู้
2. ซอเอ๋อหูตามจำนวนผู้เรียน

การวัดผลและประเมินผล

1. วิธีการวัดผล
 - 1.1 ทดสอบการปฏิบัติ
 - 1.2 บันทึกแบบสังเกตพฤติกรรม
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผล
 - 2.1 แบบทดสอบการปฏิบัติ
 - 2.2 แบบสังเกตพฤติกรรม

เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

1. นักเรียนได้คะแนนจากการทดสอบตั้งแต่ 80% ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์

เอกสารประกอบการสอนหน่วยการเรียนรู้ที่ 4

เรื่อง ระบบการใช้นิ้ว

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4

เอกสารประกอบการสอนที่ 4.1

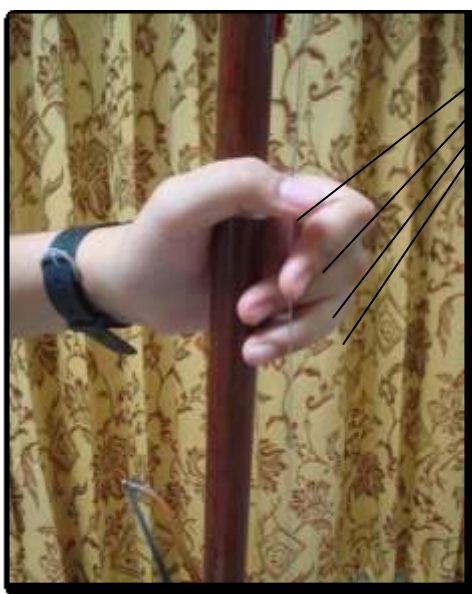
เรื่อง การฝึกหัดควบคุมขอและใช้นิ้วชี้กดเสียง (นิ้วที่ 1)

ก่อนที่จะฝึกหัดแบบฝึกหัดนี้ขอให้นักเรียนจัดวางท่าทางให้เรียบร้อย และให้ปรับปรุงจุดเขียนจีนสูงต่ำอย่างเหมาะสม โดยตั้งศอกติดกับกระบอกขอตรงตั้งกับคันขอ แล้วขยับเขียนจีนตรงตำแหน่งข้อนิ้วที่ 3 ของนิ้วกลาง

ควบคุมขอ ไหล่ซ้ายต้องกลมจากธรรมชาติ ท่าทางคล้ายการกอดตุ๊กตา บริเวณข้อศอกไม่ยกให้สูง ควรอยู่ในมุม 45 องศา ข้อมือไปงขึ้นเล็กน้อยให้ตั้งคันขอในตำแหน่งร่องนิ้วของนิ้วหัวโป้งและนิ้วชี้

นิ้วมือปล่อยสบายในท่ากำมือครึ่งหนึ่งปลายนิ้วมือกดสายขออย่างเช่นภาพที่ 4.1.1

นิ้วแต่ละนิ้วจะต้องอยู่ตามจุดที่กำหนด

ภาพที่ 4.1.1 การใช้นิ้วที่ 1 กดเสียง มี และ ลา

ภาพโดย สุคนธา ชันเสนาะ.18/5/56

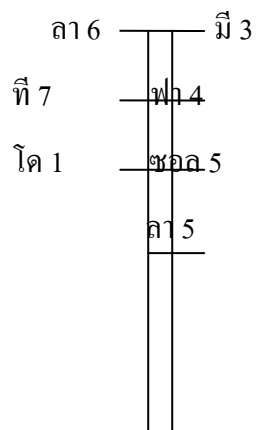
ภาพที่ 4.1.2 การใช้นิ้วที่ 1 กดเสียง มี,ลา ด้านหลังมือ

ภาพโดย สุคนธา ชันเสนาะ.18/5/56

ข้อควรระวังบริเวณร่องนิ้วมือซ้าย ต้องวางใกล้กับเชียนจิน บริเวณข้างล่างประมาณ 1 นิ้ว แต่ละส่วนของนิ้วต้องงออย่างธรรมชาติ (นอกจากนิ้วก้อย) ห้ามเกร็ง และไม่ควรงอเกินไปนัก เพื่อหลีกเลี่ยง นิ้วมือเกร็งต้องเน้นธรรมชาติ นิ้วโป้งต้องควบคุมโดยกางเล็กน้อยอย่างสบาย ออกมาได้งอลงเพื่อเหนี่ยวคันขอไว้

การเคลื่อนไหวของนิ้วมือ ต้องเน้นมือที่สาม (ดูภาพที่ 4.1.2) เคลื่อนไหวเป็นหลัก ส่วนข้อมือเป็นการเคลื่อนไหวช่วย โดยเฉพาะการเคลื่อนไหวของนิ้วมือที่รวดเร็ว จำเป็นต้องฟังข้อนิ้วและข้อมือเป็นจุดสำคัญของการเคลื่อนไหวอย่างคล่องแคล่ว นอกจากนี้เวลาคาดสายมีความรู้สึกล้ายสปริง ดีที่สาย ไม่ใช่เป็นการกดอย่างเกร็งลำดับของนิ้วมือนิ้วชี้เป็นนิ้วที่ 1 นิ้วกลางเป็นนิ้วที่ 2 ส่วนนิ้วนางและนิ้วก้อยแบ่งออกเป็นนิ้วที่ 3 และนิ้วที่ 4 นักเรียนทุกคนสามารถมองจากภาพที่ 4.1.3 นิ้วที่หนึ่งกดเสียงสายนอกคือ “3” และเสียงสายในคือ “5” เกี่ยวข้องกับเสียงสายว่างคู่ 2 ดังนั้นเวลาที่กดตำแหน่งเสียงต้องแม่นยำเพื่อเสียงเพี้ยนสูงหรือเพี้ยนต่ำนอกจากนี้ทุกครั้งที่เกิดนิ้วในแต่ละตำแหน่งต้องแม่นยำ ในขณะที่ฝึกหัดนักเรียนต้องตั้งใจฟังแยกเสียงที่ตัวเองบรรเลง ครูผู้ฝึกสอนต้องแยกแยะความถูกต้อง และความเร็ว เพื่อให้จดจำบันไดเสียงที่แม่นยำและถูกต้อง

สายในเสียง ซอล / สายนอกเสียง เร

ภาพที่ 4.1.3 ตำแหน่งนิ้วและเสียง

ภาพโดย สุคนธา ชันเสนาะ

ข้อควรระวัง

1. ขณะบรรเลงอย่าได้หนีบก้านซอจนแน่น
2. เวลานิ้วชี้กดสายซอ นิ้วอีกสามนิ้วต้องปล่อยให้งอ ตามธรรมชาติ

เอกสารประกอบการสอนหน่วยการเรียนรู้ที่ 4

เรื่อง ระบบการใช้นิ้ว

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4

เอกสารประกอบการสอนที่ 4.2

เรื่อง การฝึกหัดนิ้วกลางกดเสียง (นิ้วที่ 2)

วิธีการนิ้วกลางกดสายและพื้นฐานนิ้วชี้เหมือนกัน ที่ไม่เหมือนกันคือ มุมและองศาของนิ้วกลางต้องเล็กลงมากกว่านิ้วชี้ นอกจากนี้ในขณะที่ใช้นิ้วชี้กด โดยเฉพาะใช้การเคลื่อนไหวของการกดสายมากกว่านิ้วชี้ ดังนั้น จึงกลายเป็นการเคลื่อนไหวนำพานิ้วที่ 3 และ 4 อย่างธรรมชาติ นี่ก็เรื่องปกติ แต่ว่านิ้วที่สามและสี่ต้องผ่อนคลายท่าทางไม่ใช่บังคับให้เคลื่อนไหว ไม่ควรเกร็งนิ้ว หรือว่าเป็นนิ้วนำการเคลื่อนไหวแต่ต้องสายสั่นไม่ได้ ดูภาพที่ 4.2.1 ระยะห่างของนิ้วชี้และนิ้วกลางคือ หนึ่ง เสียงต่อกัน (ในบันไดเสียงมีทั้งหน้าหนึ่งเสียงและครึ่งเสียง) สายว่างและการกดสายของนิ้วชี้คือเสียงเหมือนกัน ทุกๆ คนดูจากรูปสามารถมองเห็นช่องว่างของตำแหน่งนิ้วที่ 1 จากนั้นจากช่องว่างของตำแหน่งนิ้วแรก สามารถกดนิ้วที่ 2 ได้ อย่างแม่นยำ ที่สำคัญคือ ต้องอาศัยการฟังเสียงที่แม่นยำของตัวเอง เพื่อแยกแยะบันไดเสียงที่ชัดเจน

ขณะฝึกหัดการกดนิ้วที่ 2 อย่าได้ลืมพื้นฐานข้อสำคัญของตำแหน่งแรกที่บรรเลงในตอนแรกที่ได้กล่าวถึง อย่างเช่น ท่าทางของช่วงไหล่ ลักษณะมือกุมกันข้อมและการขึ้นลงของนิ้วมือ เป็นต้น

ภาพที่ 4.2.1 การใช้นิ้วที่ 2 กดเสียง ที และ ฟา

ภาพโดย สุคนธา ชันเสนาะ.18/5/56

ข้อปฏิบัติในการกดนิ้วที่ 2

1. เรียนรู้การใช้เวลาว่าง (1.5) เพื่อปรับตรงนิ้วชี้ นิ้วกลาง (เสียง 2.3.6.7 เป็นต้น) ให้แบนได้เสียง
แม่นยำ
2. ในขณะที่ฝึกหัดสามารถใช้นิ้วที่เหลือ ในขณะที่นิ้วกลาง กดสายหรือว่าออกจากสาย นิ้วชี้กด
อยู่บนสายไม่ยกนิ้วขึ้นมา (นอกจากสีเสียงสายเปล่า)
3. เครื่องหมายระหว่างบรรทัด “” เพื่อเสียงที่ต่อเนื่อง อย่าบรรทัดออกมาเป็นสองเสียง

เอกสารประกอบการสอนหน่วยการเรียนรู้ที่ 4

เรื่อง ระบบการใช้นิ้ว

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4

เอกสารประกอบการสอนที่ 4.3

เรื่อง การฝึกหัดควบคุมซอและใช้นิ้วนางกดเสียง (นิ้วที่ 3)

วิธีการใช้นิ้วนางกดสายซอพื้นฐานเหมือนใช้นิ้วชี้และนิ้วกลางกดสาย แต่ว่าในลักษณะของมือ ระยะห่างของนิ้วนางห่างจากนิ้วชี้และนิ้วกลางไม่เหมือนกัน ดังนั้นองศาการงอของนิ้วจึงค่อนข้างเล็กมาก ดังนั้นในขณะที่นักเรียนใช้นิ้วนางกดสาย จุดสำคัญคือ อย่าให้ข้อนิ้วที่ 3 ของนิ้วนางแอ่นออกด้านนอก เด็ดขาด ดูจากภาพที่ 4.3.1

ภาพที่ 4.3.1 การใช้นิ้วที่ 3 กดเสียง ซอล และ โด

ภาพโดย สุคนธา ชันเสนาะ.18/5/56

โดยธรรมชาติร่างกาย นิ้วนางกับนิ้วกลางใช้สันประสาทเดียวกัน ดังนั้นความถนัดของนิ้วนาง จึงไม่ค่อยมี มันคือนิ้วที่ด้อยในจำนวน 4 นิ้ว เวลาที่กดสายมักเคลื่อนไหวพร้อมกัน 4 นิ้ว นี้ คือ การที่เราจำเป็นต้องฝึกหัดนิ้วนางให้มาก นักเรียนสามารถใช้วิธีการนี้เพื่อฝึกหัดให้นิ้วชี้และนิ้วกลาง เวลาที่กดลงบนสาย (โดยใช้นิ้วค้ำข้างไว้บนสาย) จากนั้นต้องรู้จักการใช้ตำแหน่งข้อนิ้วมือ เพื่อเคลื่อนไหวยกนิ้วนางขึ้นให้มีความเป็นสปริงดีที่สายโดยไม่เคลื่อนไหวกันซึก จะได้ยินเสียงของนิ้วมือ

เคลื่อนเสียง “ปังปัง” (วิธีการฝึกหัดแบบนี้ หากใช้นิ้วมืออื่นกดสายซอสามารถนำวิธีการนี้มาใช้ได้) แต่จะต้องระวังการยกนิ้วชี้ นิ้วทุกนิ้วต้องมีลักษณะงอ อย่าได้เหยียดตรง ในขณะที่นิ้วนางกดสายซอ นิ้วก้อยต้องเคลื่อนไหวขึ้นลง อย่าได้ขึ้นอย่างเหยียดตรงเพื่อเลี้ยงทำให้เกร็งนิ้วมือ

ใน(ภาพที่ 4.3.1) สามารถมองเห็นเสียงที่เกี่ยวข้องคือ นิ้วกลางกับนิ้วนางคือครึ่งเสียงต่อกัน เพราะฉะนั้น นิ้วนางและนิ้วกลางต้องกดให้ใกล้ชิดกัน สายในเสียง สายนอกเสียง

ขณะที่กำลังฝึกหัด มีสิ่งที่ควรระวัง 2 สิ่งคือ

1. นิ้วชี้, กลาง และ นาง เวลาเปลี่ยนการกดสาย ตรงร่อนนิ้วอย่าได้เคลื่อนไหวขึ้นลง
2. ต้องระวังให้มากของสายใน สายนอก ความสัมพันธ์ในครึ่งเสียงต้องแม่นยำ

เอกสารประกอบการสอนหน่วยการเรียนรู้ที่ 4

เรื่อง ระบบการใช้นิ้ว

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4

เอกสารประกอบการสอนที่ 4.4

เรื่อง การฝึกหัดควบคุมขอและใช้นิ้วก้อยกดเสียง (นิ้วที่ 4)

นิ้วก้อยคือ นิ้วที่สั้นที่สุดใน 4 นิ้ว และเป็นนิ้วหนึ่งที่มีแรงน้อยที่สุด ดังนั้นการกดสายขอเมื่อเทียบกับนิ้วอื่นจึงค่อนข้างลำบากเล็กน้อย จำเป็นต้องอาศัยขั้นตอนฝึกหัดเฉพาะจึงสามารถใช้นิ้วนี้ได้ คังใจเพราะว่านิ้วก้อยค่อนข้างสั้น ดังนั้นขณะที่นิ้วอื่นกดตรงสายขอ ให้ใช้ท่อนิ้วกดสาย ต้องระวังอย่าให้ข้อนิ้วแอ่นในขณะที่นิ้วก้อยกดสาย นิ้วโป้งต้องชี้ขึ้น ทำอย่างนี้จึงจะสามารถทำให้นิ้วมือทั้ง 4 กดตามตำแหน่งอย่างราบรื่น ดูภาพที่ 4.4.1

ภาพที่ 4.4.1 การใช้นิ้วที่ 4 กดเสียง ลา

ภาพโดย สุคนธา ชันเสนาะ.18/5/56

ขณะที่นิ้วก้อยเคลื่อนไหวขึ้นลง นิ้วนางกตสาขาค้างให้เป็นหลักไว้ปกติให้ข้อมือเปลี่ยนการเคลื่อนไหวมาช่วยนิ้วก้อยกตสาข ลักษณะข้อมือกระดกลงและควบคุมนิ้วก้อย ที่แรงไม่พอซึ่งเป็นจุดอ่อน ในขณะที่นิ้วก้อยกตสาขเป็นเรื่องเสียงได้ยากที่มือซ้ายจะเกิดท่าทางการเกร็ง แต่หลังจากที่ได้กตสาขขอแล้ว ควรรีบกลับมาอยู่ในรูปมืออย่างปกติไม่ควรรักษาท่าทางที่เกร็งไว้เป็นเวลานาน เพราะฉะนั้นนิ้วก้อยค่อนข้างเล็กและสั้น จำเป็นขึ้นนิ้วออกไปกตตรงตำแหน่ง มักทำให้เกิดปัญหาว่าตำแหน่งของร่องนิ้วจะไหลตามคันซอลลงมาทำให้เสียงที่เกิดขึ้นนั้นเสียงสูงขึ้น ดังนั้นนักเรียนทุกคนต้องระวัง หลังจากนิ้วก้อย กตสาขขอแล้วต้องรีบจัดการเปลี่ยนให้กลับสู่ตำแหน่งปกติ เพื่อเสียงเสียงเพี้ยน

เราเห็นจากภาพตั้งแต่(ภาพที่ 4.3.1) ทุกคนสามารถมองเห็นช่องเสียงทั้งหมดระหว่างนิ้วนางและนิ้วก้อย ช่วงห่างระหว่างนิ้ว ดังนั้นตำแหน่งเสียงของนิ้วก้อยและนิ้วนาง ห่างกันคือเสียงเดียว อย่าได้ให้นิ้วก้อย, นิ้วนางชิดกันเกินไป เพื่อตำแหน่งแม่นยำของนิ้วก้อยและเพื่อให้มาวัดเทียบกับสายนอก

ตารางให้คะแนนหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ระบบการใช้นิ้ว
เรื่อง การสร้างชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่

ทับทิมจังหวัดนครสวรรค์

ลำดับ ที่	ชื่อ - นามสกุล	คะแนนเต็ม 10 คะแนน					รวม
		การควบคุมขอ	ใช้นิ้วชี้กดเสียง	ใช้นิ้วกลางกดเสียง	ใช้นิ้วนางกดเสียง	ใช้นิ้วน้อยกดเสียง	
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							

ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)

ตารางการให้คะแนนหน่วยการเรียนรู้ที่ 4

ลำดับ ที่	ชื่อ - นามสกุล	คะแนนเต็ม 5 คะแนน					รวม
		จังหวะ	ทำนอง	คุณภาพของเสียง	ความคล่องแคล่ว	ทำทางการดี	
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							

ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)

เกณฑ์การให้คะแนนในหัวข้อ การวางนิ้ว

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน และระดับของคะแนนในหัวข้อ การวางนิ้ว ไว้ดังนี้

ระดับคะแนน

- 9-10 หมายถึง วางตำแหน่งนิ้วเพื่อบังคับเสียงตามตัว โน้ตและเทคนิคได้ถูกต้องตามเพลงหรือแบบทดสอบที่กำหนดให้
- 7-8 หมายถึง วางตำแหน่งนิ้วบังคับเสียงตามตัว โน้ตตามเพลงและเทคนิคหรือแบบทดสอบที่กำหนดให้ โดยผิดบ้างแต่ไม่เกิน 2 จุด
- 5-6 หมายถึง วางตำแหน่งนิ้วบังคับเสียงตามตัว โน้ตตามเพลงหรือแบบทดสอบที่กำหนดให้ โดยผิดบ้างแต่ไม่เกิน 3 จุด
- 3-4 หมายถึง วางตำแหน่งนิ้วบังคับเสียงตามตัว โน้ตตามเพลงหรือแบบทดสอบที่กำหนดให้ โดยผิดบ้างแต่ไม่เกิน 4 จุด
- 1-2 หมายถึง วางตำแหน่งนิ้วบังคับเสียงตามตัว โน้ตตามเพลงหรือแบบทดสอบที่กำหนดให้ โดยผิดตั้งแต่ 4 จุดขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

เรื่อง การสร้างชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคซอเอื้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่

ทั้บทิมจังหวัดนครสวรรค์

5.1 การฝึกหัดคีย์ D และตำแหน่งมือช่วงบน	5.6 การฝึกหัดคีย์ bB
5.2 ฝึกหัดคีย์ G	5.7 การฝึกหัดตำแหน่งนิ้วคีย์ D (ช่วงกลาง)
5.3 ฝึกหัดกดเสียงเอื้อน	5.8 ฝึกหัดสี่สายนอกคีย์ G (ช่วงกลาง)
5.4 การฝึกหัดคีย์ F	5.9 ฝึกหัดตำแหน่งช่วงกลางคีย์ F
5.5 การฝึกหัดคีย์ C	6 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

ทางดนตรีสากล ระดับเสียงของตัวโน้ตที่มีระดับเสียงจาก ต่ำ-สูง จะมีระยะห่างของเสียงที่แตกต่างกัน โดยมีระยะห่างของเสียงอยู่ 2 ชนิด คือ ระยะห่างเต็มเสียง (Tone) หรือระยะห่างหนึ่งเสียง คือ เสียงระหว่าง C-D , D-E , F-G , G-A , A-B ระยะห่างครึ่งเสียง (Semitone) เสียงระหว่าง E-F , B-C

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถอธิบายวิธีการใช้เทคนิคตามคีย์และตำแหน่งช่วงมือต่างๆในการบรรเลงซอเอื้อหูได้ถูกต้อง
2. สามารถปฏิบัติเทคนิคตามคีย์และตำแหน่งช่วงมือต่างๆในการบรรเลงซอเอื้อหูได้ถูกต้อง

สาระการเรียนรู้

- 1 ฝึกการปฏิบัติตามคีย์ D และตำแหน่งมือช่วงบน
- 2 ฝึกหัดคีย์ G
- 3 ฝึกหัดกดเสียงเอื้อน
- 4 การฝึกหัดคีย์ F
- 5 การฝึกหัดคีย์ C
- 6 การฝึกหัดคีย์ bB
- 7 การฝึกหัดตำแหน่งนิ้วคีย์ D (ช่วงกลาง)
- 8 ฝึกหัดสี่สายนอกคีย์ G (ช่วงกลาง)
- 9 ฝึกหัดตำแหน่งช่วงกลางคีย์ F

กิจกรรมการเรียนรู้

เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม 6 ชั่วโมง

กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน

1. ทบทวนการเรียนรู้ในสัปดาห์ที่แล้ว โดยซักถามนักเรียนในเรื่องของความหมายและเทคนิคของการปฏิบัติซอเอ๋อหู
2. ครูอธิบายพร้อมสาธิตวิธีการปฏิบัติตามเทคนิคต่างๆให้นักเรียนดูแล้วครูให้นักเรียนปฏิบัติตามทีละคน

กิจกรรมการสอน

1. ครูอธิบายความหมายของการปฏิบัติตามเทคนิควิธีการต่างๆ
2. ครูสาธิตวิธีการบรรเลงให้นักเรียนดูโดยเริ่มจากวิธีแรกจนถึงวิธีสุดท้ายตามขั้นตอนอย่างช้าๆ
3. ครูแจกใบความรู้ให้นักเรียนได้ศึกษาเนื้อหาในใบความรู้ตั้งแต่หัวข้อที่ 5.1 – 5.9 พร้อมทั้งอธิบาย
4. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มฝึกซ้อมตามวิธีการที่ครูสาธิตซึ่งมีอยู่ในใบความรู้

สรุปผลการเรียนรู้

ครูจะทดสอบนักเรียนทีละคน โดยปฏิบัติตามวิธีการที่ครูได้สาธิตและให้นักเรียนได้ศึกษาในใบความรู้เพิ่มเติม

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบความรู้
2. ซอเอ๋อหูตามจำนวนผู้เรียน

การวัดผลและประเมินผล

1. วิธีการวัดผล
 - 1.1 ทดสอบการปฏิบัติ
 - 1.2 บันทึกแบบสังเกตพฤติกรรม
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผล
 - 2.1 แบบทดสอบการปฏิบัติ
 - 2.2 แบบสังเกตพฤติกรรม

เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

1. นักเรียนได้คะแนนจากการทดสอบตั้งแต่ 80% ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์

เอกสารประกอบการสอนหน่วยการเรียนรู้ที่ 5

เรื่อง เทคนิคการปฏิบัติขอเอื้อตามคีย์และตำแหน่งมือ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

เอกสารประกอบการสอนที่ 5.1

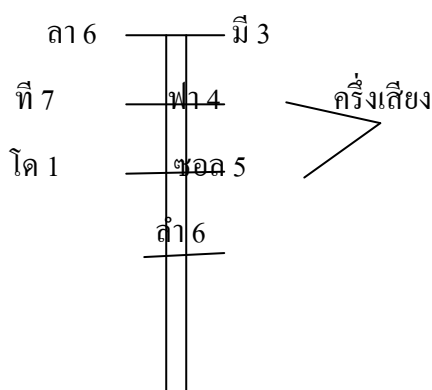
เรื่อง การฝึกหัดคีย์ D และตำแหน่งมือช่วงบน

บันไดเสียงและการฝึกหัดไล่เสียง คือ พื้นฐานสำคัญอย่างหนึ่งในการฝึกขอเอื้อหู ข้อสำคัญมีอยู่ 2 ข้อ คือ

1. สร้างบันไดเสียงที่แม่นยำ ฝึกหัดถึงความสามารถในการแยกความรู้สึกในการฟังเสียงสูงและเสียงต่ำ
2. การเคลื่อนไหวนิ้วมือกดสายที่ถูกต้อง คู่้นเลขตำแหน่งของเสียงและลักษณะการไล่เสียงที่เกี่ยวข้องกัน

ในขณะที่นักเรียนฝึกหัดพื้นฐานหัวข้อนี้ จำเป็นต้องระวังเสียงที่แม่นยำและวิธีการบรรเลงที่ถูกต้อง ไม่ควรเร่งรีบเอาแต่ความเร็ว ควรเริ่มที่ทางการบรรเลงที่ถูกต้อง ขอให้ตรวจเช็คการควบคุมคันชัก, สายคันชัก, คันชอนทั้งด้านตำแหน่งที่กดสายได้ตรงตามกำหนดในการฝึกหัดหรือไม่ และตั้งใจฟังเสียงขอของตัวเอง แยกแยะเสียงสูงต่ำที่ตรงหรือไม่ (โดยเฉพาะความสัมพันธ์ครึ่งเสียงระหว่างนิ้วนางและนิ้วก้อย) เสียงนั้นใสตรงหรือไม่ เสียงเต็มหรือไม่ จังหวะถูกต้องหรือไม่ หากมีข้อแตกต่างต้องรีบแก้ไขให้ถูกต้องตั้งแต่วิธีนี้ เพื่อเลี่ยงความเคยชินในการฝึกหัดที่ไม่ดี

สายในเสียง ซอล / สายนอกเสียง เร

ภาพที่ 5.1.1 ตำแหน่งนิ้วและเสียงคีย์ D และตำแหน่งมือช่วงบน

ภาพโดย สุคนธา ชันเสนาะ

เอกสารประกอบการสอนหน่วยการเรียนรู้ที่ 5

เรื่อง เทคนิคการปฏิบัติซอเอ๋อตามคีย์และตำแหน่งมือ

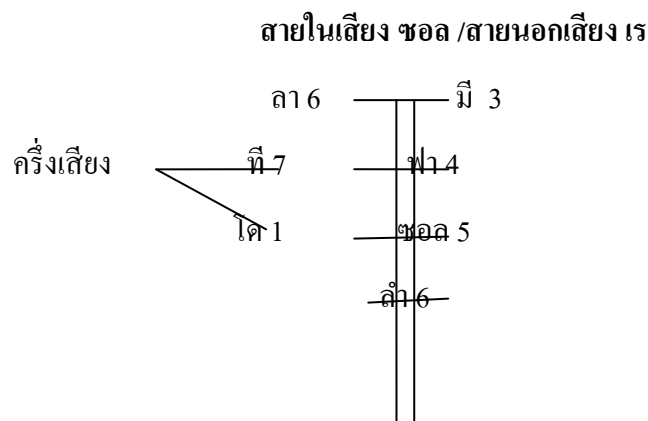
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

เอกสารประกอบการสอนที่ 5.2

เรื่อง การฝึกหัดคีย์ G

หลังจากผ่านการฝึกหัดโน้ตคีย์ D ส่วนใหญ่แล้ว นักเรียนได้เริ่มเข้าสู่วิธีการบรรเลงและควบคุมพื้นฐานการสีซอเอ๋อหู ในส่วนของโน้ตคีย์ G ซึ่งก่อนหน้านี้นักเรียนได้ผ่านการเคลื่อนคันชัก เปลี่ยนนิ้ว กดเสียง การควบคุมนิ้ว และเทคนิคที่เหมาะสมในการเปลี่ยนนิ้ว ข้อสำคัญต่อโน้ตคีย์ G คือ ช่วงบนมีปัญหาที่เล็กน้อยที่ต้องแก้ไข

ช่วงห่างของนิ้วที่กดครึ่งเสียง โดยเฉพาะวิธีการปรับเปลี่ยนนิ้วกลาง นิ้วนางของสายใน ความสัมพันธ์การกดเสียงครึ่งเสียง ส่วนสายนอก นิ้วชี้ละนิ้วกลาง เพื่อกดเสียงที่สัมพันธ์ครึ่งเสียง นี่คือการลำบากของการกดเสียง ดังนั้น จำเป็นต้องค่อยๆฝึกหัด ความรวดเร็วโดยการใช้มือซ้ายกดเสียงอย่างเหมาะสม ในตำแหน่งการจัดวางคีย์ G นอกจากนี้เวลาสองมือร่วมบรรเลงยังต้องปรับเปลี่ยนให้เหมาะสม อย่าได้มองข้ามข้อสำคัญในการฝึกหัด

ภาพที่ 5.2.1 ตำแหน่งนิ้วและเสียงคีย์ G

ภาพโดย สุคนธา ขันเสนาะ 18/5/56

เอกสารประกอบการสอนหน่วยการเรียนรู้ที่ 5

เรื่อง เทคนิคการปฏิบัติซอเอ๋อตามคีย์และตำแหน่งมือ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

เอกสารประกอบการสอนที่ 5.3

เรื่อง ฝึกหัดกดเสียงเอ๋อ

ระหว่างบรรเลงซอเอ๋อหู เพื่อให้เสียงซอกลมกลืนอ่อนหวานฟังระรื่นหู ทำให้มีการแสดงออกถึงความรู้สึกยินดี โกรธ เสียใจ มีความสุข ความคิดถึง มือซ้ายของทุกคนสามารถเรียนรู้การใช้เทคนิคกดและเทคนิคการเอ๋อเสียง เรียกว่า “โหวอิน”

การเอ๋อซอคือ การเคลื่อนไหวมือซ้ายทำให้ความสะเทือนของสายซอ เกิดความเปลี่ยนแปลง เดี่ยวยาว เดี่ยวสั้น เดี่ยวตึง เดี่ยวผ่อน คুমสายชักให้เปลี่ยนแปลง การเอ๋อเสียงคล้ายๆคนร้องเพลง เทคนิคนี้ของซอเอ๋อหูสำคัญที่สุด ขอให้นักเรียนตั้งใจฝึกหัด

การเอ๋อมีหลายแบบ มีการกลิ้ง การกดสาย การลั่นสายเป็นต้น ในบทนี้สิ่งที่นำมาฝึกหัดคือพื้นฐานของการเอ๋อคือ การกลิ้งสาย การกลิ้งเริ่มจากข้อมือ นำนิ้วมือ กิ่งอยู่บนสาย ทำให้ตำแหน่งเสียงของปลายนิ้วมือกลิ้งเคลื่อน เป็นวิธีที่เปลี่ยนแปลงคลื่นเสียง กลิ้งสายโดยใช้ขั้นตอนผสมอยู่ 2 ขั้นตอน ขั้นตอนที่หนึ่ง คือนิ้วมือดึงขึ้น ทำให้นิ้วมือยื่นตรง ขณะเดียวกันเสียงที่เกิดขึ้นมีการเปลี่ยนแปลงคือเสียงที่ต่ำลง ดูภาพที่ 5.3.1 การกดเสียงเอ๋อสามารถกดได้ 2 ลักษณะ คือ

ภาพที่ 5.3.1 การกดเสียงเอ๋อ

ภาพโดย สุคนธา ชันเสนาะ 18/5/56

ภาพที่ 5.3.2 การกดเสียงเอื้อน

ภาพโดย สุคนธา ชันเสนาะ 18/5/56

การกดสายในขั้นตอนที่ 2 นิ้วมือ ปล่อยลงล่าง ทำให้ข้อนิ้วมือ ตำแหน่งจุดที่กดเสียงที่เกิดขึ้น มีการเปลี่ยนแปลงคือเสียงสูงขึ้น ดูภาพที่ 5.3.2

จาก 2 ขั้นตอนนี้ นิ้วมือจะอยู่ในตำแหน่งกึ่งขึ้น – ลง ต่อเนื่อง ในขณะที่กดสายขอด้วยการเอื้อนเสียง ขอให้ระวังในการจับอยู่ที่ตำแหน่งเสียงและตำแหน่งนิ้วมือ ให้มั่นคงนิ้วมืออยู่ในตำแหน่งเสียงกึ่งกด แต่อย่าถูบนสาย เพราะจะทำให้เสียงเพี้ยน และไม่ถูกวิธี

ก่อนที่นักเรียนฝึกหัดเพลงนี้ ก่อนอื่นให้นิ้วชี้กดบนสายขอ และฝึกหัดการกดให้เคยชิน ก่อน แล้วฝึกหัดร้องตัวโน้ตให้ชำนาญ ต่อจากนั้นค่อยฝึกการบรรเลงเพลงนี้ ในบทเพลงนอกจากเสียง 6 และเสียง 3 แล้ว เสียงอื่นอย่าเพิ่งทำการเอื้อน ขณะฝึกขอให้

1. ข้อมือให้มีการเคลื่อนไหวบน – ล่าง
2. จุดสำคัญของข้อนิ้วมือต้อง “งอ – ตรง” เคลื่อนไหวไปตามต่อเนื่อง อย่าไ้เกร็งนิ้วค้างไว้
3. อย่าได้กดเสียงที่ทำให้เสียงเพี้ยนไม่แน่นอนผิดปกติ ขณะเริ่มต้นควรบรรเลงเสียงตรง เรียบ หลีกเลี่ยงเสียงตรงไม่ผิด ค่อยเริ่มต้นการกดสาย

เอกสารประกอบการสอนหน่วยการเรียนรู้ที่ 5

เรื่อง เทคนิคการปฏิบัติซอเอ๋อตามคีย์และตำแหน่งมือ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

เอกสารประกอบการสอนที่ 5.4

เรื่องการฝึกหัดคีย์ F

ขณะที่โน้ตเพลงมีเครื่องหมาย “1 = F” นั้น คีย์ F สายในคือ “6” สายนอกคือ “4” ทุกคนมักผ่านบ่อยๆ คือ เสียง “1 6” และเสียง “6 2” มาเปรียบเทียบ การกดสายแตกต่างกัน จำเป็นต้องเคลื่อนนิ้วลงข้างล่างในช่วงระหว่างครึ่งเสียง ใช้นิ้วชี้มากกด “1” “4” ทั้งสองเสียง (ดูภาพที่ 5.4.1)

ภาพที่ 5.4.1 การกดคีย์ F แบบที่ 1

ภาพโดย สุคนธา ชันเสนาะ 18/5/56

เวลาเจอสายในเสียง “7” สายนอกเสียง “4” นั้น อย่าให้ร็องนิ้วเคลื่อนไหวนิ้วขึ้นมาเพียงแต่ใช้นิ้วชี้ยื่นออกไปด้านบนกดสาย (ดูจากภาพที่ 5.4.2) วิธีการบรรเลงอย่างนี้เรียกว่า “วิธีตัดตำแหน่งนิ้ว” ภาษาจีนเรียกว่า “เจี๊ยะป้าฝ่า

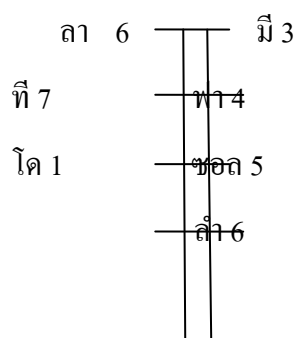
จากด้านล่างคีย์ F สายว่าง (6 3) รูปภาพจุดตำแหน่ง ด้านบน (ภาพที่ 5.4.1) เราสามารถมองสายว่างเสียง “6 3” นอกจากตำแหน่งเสียงว่างและนิ้วชี้กดตรง “7” “4” สองเสียงนี้แล้ว ตำแหน่งนิ้วอื่น และช่องห่างระหว่างนิ้วทั้งหมด เหมือนคีย์ G และตำแหน่งช่วงกลางทั้งหมดเหมือนกัน

ภาพที่ 5.4.2 การกดคีย์ F แบบที่ 2

ภาพโดย สุคนธา ชั้นเสนาะ 18/5/56

สายในเสียง ซอล /สายนอกเสียง เร

ภาพที่ 5.4.3 ตำแหน่งนิ้วและเสียงคีย์ F

ภาพโดย สุคนธา ชั้นเสนาะ 18/5/56

เอกสารประกอบการสอนหน่วยการเรียนรู้ที่ 5

เรื่อง เทคนิคการปฏิบัติซอเอ๋อตามคีย์และตำแหน่งมือ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

เอกสารประกอบการสอนที่ 5.5

เรื่องการฝึกหัดคีย์ C

ขณะที่บรรเลงคีย์ C ตำแหน่งวิธีการใช้แอมป์เป็น ช่วงบน ช่วงล่างสองแบบ เวลาที่ร้องนิ้วและคีย์ D คีย์ G อยู่ในตำแหน่งบนเหมือนกัน (ต้องใกล้จุดเขียนจีน) อย่างเช่น $\overset{0}{2} \overset{-}{3} \overset{=}{4} \overset{=}{5} \overset{=}{6}$, $\overset{0}{6} \overset{-}{7} \overset{=}{1} \overset{=}{2} \overset{=}{3}$ วิธีใช้นิ้วมือเรียกว่านิ้วมือช่วงบนในขณะที่ร้องนิ้วเคลื่อนไหวลงครึ่งเสียง ตำแหน่งคีย์ F ด้านบนจะเท่ากัน ตัวอย่างเช่น ($\overset{0}{2} \overset{-}{4} \overset{=}{5} \overset{=}{6} \overset{=}{1}$, $\overset{*}{6} \overset{-}{1} \overset{=}{2} \overset{=}{3} \overset{=}{5}$) นิ้วและวิธีใช้เรียกว่าวิธีคิ้วนิ้วช่วงล่าง ระหว่างบรรเลงวิธีคิ้วทั้งสองอย่างมักใช้ร่วมกันเสมอ ภาษาจีนเรียกว่า "ส่วนซ้อกับเขี่ยซ้อ"

1. การฝึกหัดคิ้วนิ้วคีย์ C ช่วงบน (ส่วนซ้อ)

$$1 = C \quad ("2 \quad " \quad "6") \quad \frac{2}{4}$$

$$\text{♩} = 80$$

$$\overset{0}{2} \overset{-}{3} \overset{=}{4} \overset{=}{5} \mid \overset{=}{6} \overset{=}{5} \overset{-}{4} \overset{-}{3} \quad \parallel \quad \overset{0}{2} \overset{-}{3} \overset{=}{4} \overset{=}{5} \mid \overset{0}{6} \overset{-}{7} \overset{=}{1} \overset{=}{2} \mid \overset{=}{3} \overset{-}{2} \overset{-}{1} \overset{-}{7} \mid \overset{0}{6} \overset{=}{5} \overset{-}{4} \overset{-}{3} \mid 2 \quad 2 \quad \parallel$$

$$\overset{-}{1} \overset{=}{3} \overset{=}{2} \overset{-}{1} \mid \overset{-}{7} \overset{-}{2} \overset{-}{1} \overset{-}{7} \mid \overset{-}{6} \overset{-}{1} \overset{-}{7} \overset{-}{6} \mid \overset{=}{5} \overset{-}{7} \overset{=}{6} \overset{-}{5} \mid \overset{=}{4} \overset{-}{6} \overset{-}{5} \overset{-}{4} \mid \overset{-}{3} \overset{-}{4} \quad 2 \mid \overset{-}{2} \quad - \quad \parallel$$

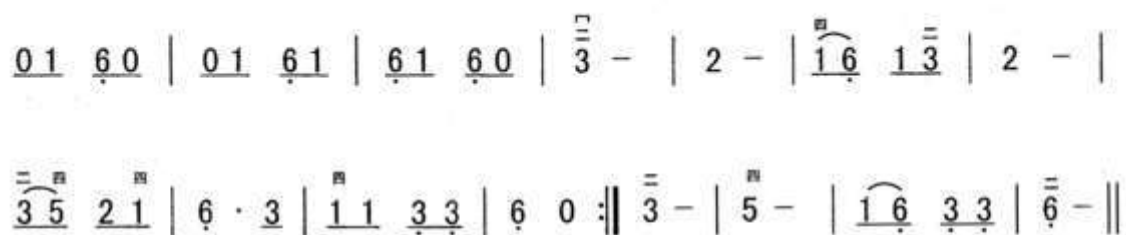
2. การฝึกหัดคิ้วนิ้วคีย์ C (เขี่ยซ้อ)

$$1 = C \quad ("2 \quad " \quad "6") \quad \frac{2}{4}$$

$$\text{♩} = 62$$

$$\overset{-}{2} \overset{-}{5} \overset{-}{5} \overset{-}{6} \mid \overset{-}{2} \overset{-}{2} \overset{-}{2} \mid \overset{-}{5} \overset{-}{5} \overset{-}{6} \overset{-}{1} \overset{-}{3} \mid \overset{v}{2} - \mid \overset{-}{2} \overset{-}{5} \overset{-}{6} \mid \overset{-}{1} \overset{-}{1} \overset{-}{3} \overset{-}{2} \overset{-}{2} \mid \overset{-}{5} \overset{-}{5} \overset{-}{6} \overset{-}{1} \overset{-}{6} \mid \overset{v}{5} - \mid$$

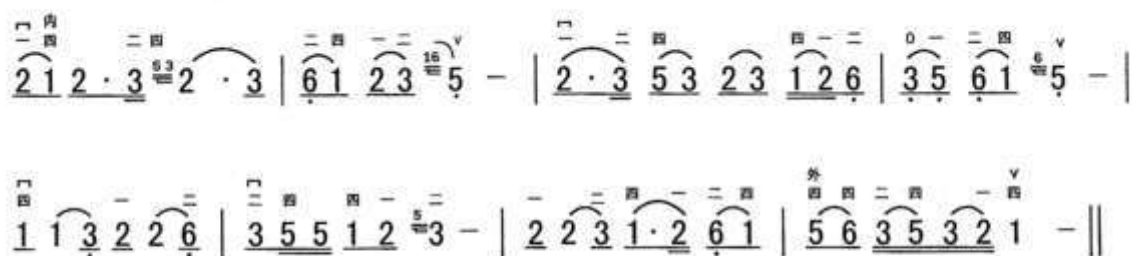
$$\overset{-}{5} \overset{-}{5} \overset{-}{5} \overset{-}{2} \overset{-}{5} \mid \overset{-}{6} \overset{-}{6} \overset{-}{1} \mid \overset{-}{2} \overset{-}{2} \overset{-}{2} \overset{-}{1} \overset{-}{3} \mid \overset{-}{2} \overset{-}{3} \overset{-}{2} \overset{-}{1} \overset{-}{6} \mid \overset{-}{2} \overset{-}{5} \overset{-}{5} \overset{-}{6} \mid \overset{-}{1} \overset{-}{6} \overset{-}{1} \overset{-}{2} \overset{-}{2} \mid \overset{-}{5} \overset{-}{5} \overset{-}{6} \overset{-}{1} \overset{-}{6} \mid \overset{v}{5} - \parallel$$

4. เพลงเอื้อยี่ทสี่หลาย

1 = ^bB ("3" "7") $\frac{4}{4}$
 $\text{♩} = 62$

ทำนองเช็งซันโท

($\overset{\square}{\underline{56}}$ ใช้นิ้วก้อย)

เอกสารประกอบการสอนหน่วยการเรียนรู้ที่ 5

เรื่อง เทคนิคการปฏิบัติซอเอ้อหูตามคีย์และตำแหน่งมือ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

เอกสารประกอบการสอนที่ 5.7

เรื่องการฝึกหัดตำแหน่งนิ้วคีย์ D (ช่วงกลาง)

การฝึกหัดนิ้วกลาง ตำแหน่งนิ้วของคีย์ D ก่อนหน้านี้ทุกคนได้เรียนรู้ตำแหน่งนิ้วของเสียงสาย “ 2 ” “ 5 ” เพื่อให้ก้าวหน้าและการเพิ่มความสามารถในการสีซอเอ้อหู ในแบบฝึกนี้พวกเราจะเริ่มเรียนเทคนิคบรรเลงในเสียงว่าง “ 2 ” “ 5 ” ของตำแหน่งนิ้วช่วงกลาง

วิธีการสีซอเอ้อหู ระยะเวลาของเสียงสามารถแบ่งเป็น ช่วงบน ช่วงกลาง ช่วงล่าง ช่วงล่างสุดสามารถแบ่งได้ 5 ตำแหน่ง ในจำนวนนั้นมักใช้บ่อยคือ บน กลาง และล่างสามตำแหน่ง ส่วนตำแหน่ง (ตำแหน่งพื้นฐาน) และช่วงกลาง(อยู่ระหว่างบนและล่าง) เป็นเสียงที่ดีที่สุด ซึ่งตำแหน่งนี้ใช้มากที่สุด

เวลาบรรเลงมือซ้าย เคลื่อนไหวลงล่างไปตำแหน่งนิ้วช่วงกลาง ต้องยกมือทั้งหมดต่ำลงแต่ไม่ให้ไหล่ซ้ายตกต่ำกว่าไหล่ขวา (ดูภาพที่ 5.7.1)

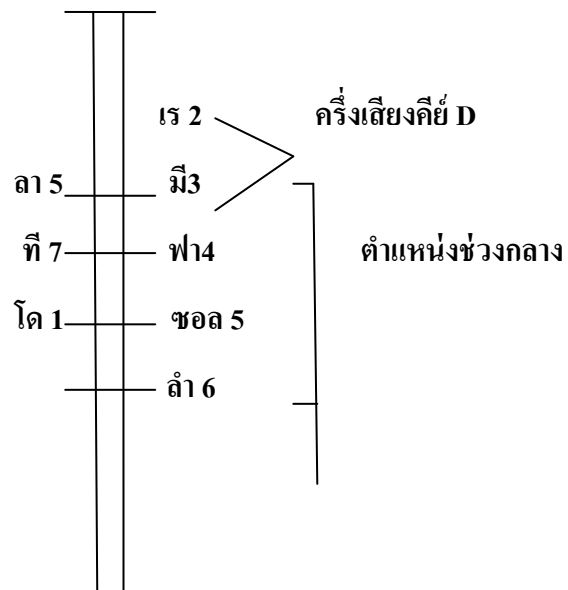
ขณะที่บรรเลงอยู่ในตำแหน่งเสียง ขอให้ระวังเวลาที่มือซ้ายเคลื่อนลง ไหล่ซ้ายไม่ควรตกหรือ ยกสูง ทำให้ท่าทางในการบรรเลงไม่ถูกต้อง ไม่เป็นธรรมชาติ ควรปล่อยสบาย ไม่อย่างนั้นจะทำให้เพิ่มน้ำหนักของไหล่ที่ต้องรองรับมาก ทำให้กล้ามเนื้อเกร็งและเมื่อยล้า นอกจากนี้ต้องระวังข้อมือ ต้องดูแลท่าทางการยกขึ้นเล็กน้อยอย่าได้หิ้งลงข้างล่าง ส่วนนิ้วที่กดตำแหน่งเสียงยิ่งสูง ระยะห่างของนิ้วยิ่งต้องใกล้ชิดกัน ขอให้นักเรียนดูข้างล่าง ดูจากรูปภาพตรงตำแหน่งเสียงกลาง (ภาพที่ 5.7.2)

ภาพที่ 5.7.1 การกวดตำแหน่งนิ้วคีย์ D (ช่วงกลาง)

ภาพโดย สุคนธา ชันเสนาะ 18/5/56

สายในเสียง “ซอล” สายนอกเสียง “เร”

ภาพที่ 5.7.2 ตำแหน่งนิ้วคีย์ D (ช่วงกลาง)

ภาพโดย สุคนธา ชันเสนาะ 18/5/56

จากรูปตำแหน่งช่วงกลางสายนอก ทั้ง 5 เสียง กดเพื่อความไพเราะของเพลง บางครั้งต้องใช้ตำแหน่งสายในหรือสายนอกสลับกัน ดังนั้นนักเรียนจำเป็นต้องฝึกหัดเทคนิคการใช้ระหว่างสายในและสายนอกอย่างแม่นยำ

นักเรียนทุกคนตั้งแต่แบบฝึกหัดนี้ คงได้เห็นภาพตำแหน่งนิ้วช่วงกลางของเสียงคีย์ D ระหว่างนิ้วกลางและนิ้วนาง ไม่ว่าจะสายในหรือสายนอก เกี่ยวข้องกับระยะช่วงห่างของนิ้วคือ หนึ่งเสียง ในขณะที่ทุกคนกดเสียงในตำแหน่งบรรเลงเสียงคีย์ D ตำแหน่งนิ้วช่วงบนนิ้ว 2 และนิ้ว 3 เกี่ยวข้องกัน ครึ่งเสียงขึ้นไป แต่ว่าการฝึกหัดกดเสียงสองเสียงนี้ต่ำเกินไป ดังนั้นเวลาที่นักเรียนบรรเลงเพลงต้องระวังการรู้จักใช้นิ้วกลางและนิ้วนางแบ่งกดสายซอ เพื่อเสียงตำแหน่งนิ้วนางเสียงที่ต่ำลง ขณะที่นักเรียนเริ่มการฝึกหัด ต้องสนใจตำแหน่งไหล่ซ้าย ในเวลาเดียวกัน ใช้การฟังมาควบคุมเสียงที่แม่นยำด้วยตนเอง และปรับเสียงให้มีความเที่ยงตรงถูกต้อง ทำอย่างนี้จึงสามารถได้รับผลดีในการฝึกหัด ตำแหน่งช่วงกลางของ 4 นิ้ว เวลาเคลื่อนไหวกดสายมีความเหมือนกันกับพื้นฐานของตำแหน่งช่วงบนแต่ว่าช่วงห่างระหว่างนิ้ว ตำแหน่งตรงกลางนั้นเทียบกับช่วงบนค่อนข้างยุ่งยากมากกว่านักเรียนดูจากภาพ 5.7.2 สามารถมองเห็นจากตำแหน่งของรูปภาพ ในขณะที่นิ้วก้อยค้อยอยู่ในช่วงกลางสายนอกเสียง “4” นั้น นิ้วก้อยและนิ้วนางมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องครึ่งเสียง ขณะกดเสียงสายใน “7” นั้น นิ้วก้อยกับนิ้วนางเกี่ยวข้องกันคือหนึ่งเสียง นอกจากนี้ นิ้วก้อยอยู่ช่วงกลางต้องค้อยกดสายในเสียง “1” และสายนอกเสียง “5” โดยเฉพาะตำแหน่งของนิ้วก้อย เพื่อให้การหาบันไดเสียงที่แม่นยำจำเป็นต้องฝึกหัดตำแหน่งสายนอกให้ชิน ให้มีภาพจดจำในความรู้สึกเสียงที่แม่นยำ จากนั้นค่อยใช้ตำแหน่งสายในมาบรรเลง การทำอย่างนี้สามารถมีผลช่วยที่ดีต่อเทคนิคการกุมสายใน ซึ่งการฝึกหัดอย่างนี้ทำให้ก้าวหน้าเร็วขึ้น

ในขณะที่นักเรียนฝึกหัดต้องคุมอยู่ที่ตำแหน่งนิ้วอย่างมั่นคง อย่าได้เคลื่อนไหวตามนิ้วก้อย ที่เคลื่อนไหวขึ้นลงจะทำให้เสียงเพี้ยนได้ หากในขณะที่ฝึกหัดพบว่าตำแหน่งนิ้วเคลื่อนไหว ต้องรีบปรับให้ตรงตามตำแหน่งอย่างถูกต้อง

ในหน่วยที่ผ่านมา เคยกล่าวถึงนิ้วก้อยอยู่ในตำแหน่งช่วงกลาง ต้องรับหน้าที่กดสายในเสียง “1” และสายนอกเสียง “5” จำเป็นต้องใช้นิ้วก้อยยื่นออกไปกด ซึ่งสามารถมองดูจากภาพที่ 5.7.3

ในขณะที่ฝ่ามือ นิ้วก้อยเหยียดตรง โดยใช้ห้องนิ้วกดสายซอให้ระวังอย่าได้ให้จุดสำคัญคือ ข้อนิ้ว แอ่น เวลาเดียวกันในขณะที่นิ้วนางกดสาย ต้องเพิ่มองศาการงอ หลังจากนิ้วก้อยเหยียดและกดสายซอแล้ว ทุกนิ้วต้องรีบกลับมาอยู่ในท่าปกติ ปล่อยท่าทางตามสบาย

การฝึกหัดใช้นิ้วที่ควบคุม วิธีการใช้ก็คือก่อนที่นิ้วก้อยเหยียดเพื่อกดสาย นิ้วมือจำเป็นต้องคุมตัวอย่างเช่น 3 5 | 2 2 5 | ในช่องดนตรีในช่องดนตรีเสียงที่หนึ่งคือ “3” (นิ้ว 3) และเสียง “2” (นิ้ว 2) เวลากดสายต้องกดสายค้างไว้เพื่อเป็นหลักให้กับนิ้วก้อย

ภาพที่ 5.7.3 ตำแหน่งการกดนิ้วก้อย (ช่วงกลาง)

ภาพโดย สุคนธา ชันเสนาะ. 1/6/56

เอกสารประกอบการสอนหน่วยการเรียนรู้ที่ 5

เรื่อง เทคนิคการปฏิบัติซอเอ๋อตามคีย์และตำแหน่งมือ

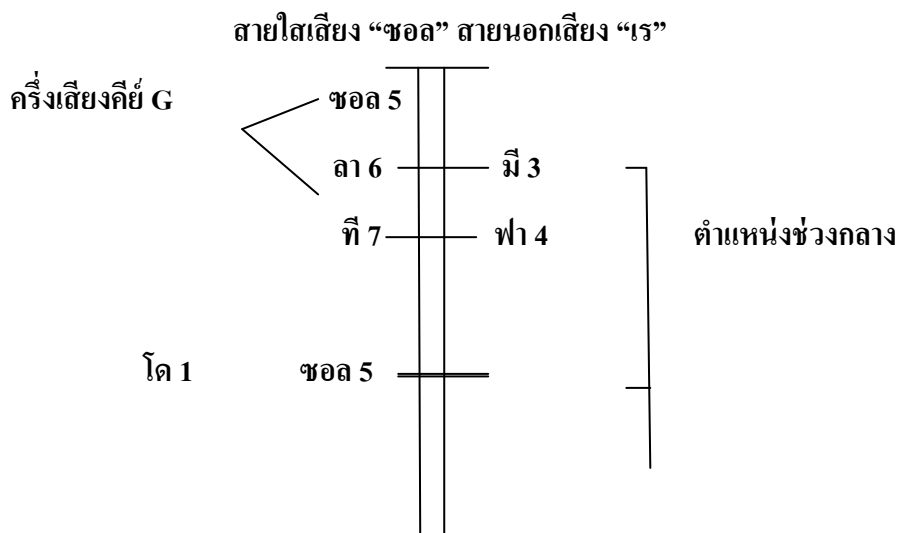
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

เอกสารประกอบการสอนที่ 5.8

เรื่องการฝึกหัดสีสายนอกคีย์ G (ช่วงกลาง)

โน้ตคีย์ G สายว่าง (5 1 สาย) ตำแหน่งช่วงกลางวิธีการบรรเลง เหมือนในตำแหน่งช่วงกลางโน้ตคีย์ D สายว่าง (1 5 สาย) ทุกอย่าง ที่แตกต่างคือ ระดับเสียงไม่เหมือนกัน เพียงแต่ว่า ตำแหน่งสายในนิ้วก้อยมีการเปลี่ยนแปลงเล็กน้อยเท่านั้น ขอให้ทุกคนดูรูปภาพตำแหน่งเวียงของโน้ต G (ดูภาพที่ 5.8.1)

จากภาพตำแหน่งคีย์ D ช่วงกลาง สายนอกนิ้วชี้ กดตรงเสียง "i" ในคีย์ G ตำแหน่งช่วงกลาง กลายเป็นเสียง "5" ถัดไปตำแหน่งคีย์ D ช่วงกลางสายนอก คือ "i" "2" "3" "4" "5" ทั้ง 5 เสียง ในตำแหน่งช่วงกลางเสียงคีย์ G ตำแหน่งนี้กลายเป็น "5", "6", "7", "i", "2" ในขณะที่นำเอาคีย์ G และคีย์ D ซึ่งทั้งห้าเสียงตำแหน่งสายนอกเปรียบเทียบแล้ว เราพบว่ามีบันไดเสียงที่สมบูรณ์ และการเรียงนิ้วมือยังอยู่ในความเกี่ยวข้องระยะห่างนิ้วและเสียงทั้งหมดที่เหมือนกัน

ภาพที่ 5.8.1 ตำแหน่งนิ้วคีย์ G (ช่วงกลาง)

ภาพโดย สุคนธา ชันเสนาะ

เอกสารประกอบการสอนหน่วยการเรียนรู้ที่ 5

เรื่อง เทคนิคการปฏิบัติซอเอ๋อตามคีย์และตำแหน่งมือ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

เอกสารประกอบการสอนที่ 5.9

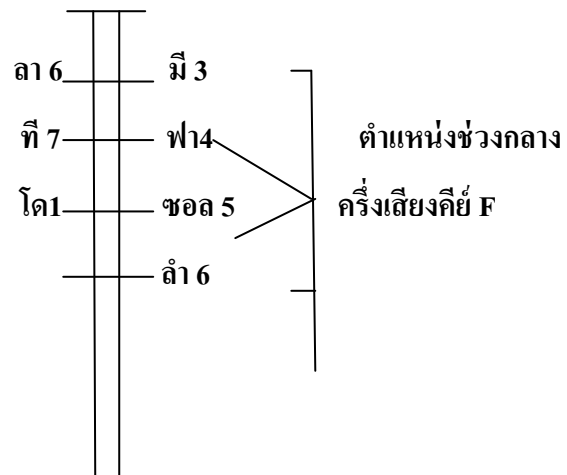
เรื่องการฝึกหัดตำแหน่งช่วงกลางคีย์ F

คีย์ F สายว่าง (6 3) ตำแหน่งช่วงกลางคือใช้นิ้วชี้กด “4” , “1” เพื่อเป็นตำแหน่งหลักระยะของนิ้ว เหมือนคีย์ D (1 5) ตำแหน่งช่วงกลางเหมือนกัน เช่น นิ้วชี้, กลาง, นาง และนิ้วก้อย ที่กดตำแหน่งเสียง สายในแบ่งเป็นคือ “4”, “5”, “6”, “7 ” 4 ระยะห่างของนิ้วทั้งหมดคือหนึ่งเสียงต่อกัน ใช้นิ้วก้อยเหยียด สามารถกดถึงเสียง “1” ได้ นิ้วชี้, กลาง, นางและนิ้วก้อย ตำแหน่งที่กดเสียงสายนอกคือ “ 1”, “2”, “3”, “4” ระยะห่างของนิ้วทั้งหมดคือหนึ่งเสียงต่อหนึ่งเสียงและครึ่งเสียง ใช้นิ้วก้อยเหยียดออกไปสามารถกดเสียง “5” ได้ ขอให้ทุกคนดูตำแหน่งคีย์ F จากภาพที่ 5.9.1 ขณะฝึกหัดสายว่าง “6 3” สนใจอยู่ 2 จุด

1. เพราะสายว่าง " 6 3 " ถ้าเทียบจุดตำแหน่งช่วงกลางสายว่าง “1 5” เมื่อเทียบกันในตำแหน่งช่วงกลางเสียงสูงขึ้น 3 เสียง เพราะฉะนั้นเสียงยิ่งสูง ระยะนิ้วต้องยิ่งใกล้ชิดกัน ดังนั้นหากใช้สายว่าง " 6 3 " ตำแหน่งช่วงกลางนิ้วขณะบรรเลงและกดสายเทียบสายว่าง “1 5” ในตำแหน่งช่วงกลางยิ่งใกล้ชิด เพื่อหลีกเลี่ยงเสียงเพี้ยน

2. สายว่าง " 6 3 " ตำแหน่งช่วงกลางนี้ นางที่กด “6” “3” ก็คือจุดฟ้านอิน ตำแหน่งจุดนี้ในเพลง ใซ้บ่อยมา ตัวอย่าง เป็นต้น เราใช้นิ้วมือข้างซ้ายกดตรงจุดฟ้านอินอย่างเบาเหมือนผิวปาก มือขวา เคลื่อนคันชักอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดเสียงไพเราะ เสียงศศิธรรมราชาใช้เทคนิคนี้เพื่อใช้อารมณ์เพลง

สายไล่เสียง “ซอล” สายนอกเสียง “เร”

ภาพที่ 5.8.1 ตำแหน่งนิ้วคีย์ (ช่วงกลาง)

ภาพโดย สุคนธา ชันเสนาะ

ตารางการให้คะแนนหน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง เทคนิคการปฏิบัติขอเอื้อตามคีย์และตำแหน่งมือ

ลำดับ ที่	ชื่อ - นามสกุล	5 คะแนน						คะแนน รวม
		กตเสียดีย์ D	กตเสียดีย์ G	กตเสียดีย์ เอ็น	กตเสียดีย์ F	กตเสียดีย์ C	กตเสียดีย์ bB	
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								
10								

ลงชื่อ.....กรรมการ

(.....)

ตารางการให้คะแนนหน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง เทคนิคการปฏิบัติขอเอื้อตามคีย์และตำแหน่งมือ

ลำดับ ที่	ชื่อ - นามสกุล	5 คะแนน			
		กตเดี่ยวดี D (ช่วงกลาง)	กตเดี่ยวดี G (ช่วงกลาง)	กตเดี่ยวเออน (ช่วงกลาง)	คะแนนรวม
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					

ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)

เกณฑ์การให้คะแนนในหัวข้อ จังหวะตามคีย์ที่กำหนด

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน และระดับของคะแนนในหัวข้อ จังหวะ ไว้ดังนี้

ระดับคะแนน

- 9-10 หมายถึง ปฏิบัติเทคนิคของซอเอื้อหูได้ถูกต้องตามอัตราจังหวะต่างๆในเพลงหรือในแบบทดสอบที่กำหนดให้ โดยไม่มีข้อผิดพลาด
- 7-8 หมายถึง ปฏิบัติเทคนิคของซอเอื้อหูตามอัตราจังหวะต่างๆในเพลงหรือในแบบทดสอบที่กำหนดให้ผิดบ้างแต่ไม่เกิน 2 จุด
- 5-6 หมายถึง ปฏิบัติเทคนิคของซอเอื้อหูตามอัตราจังหวะต่างๆในเพลงหรือในแบบทดสอบที่กำหนดให้ผิดบ้างแต่ไม่เกิน 3 จุด
- 3-4 หมายถึง ปฏิบัติเทคนิคของซอเอื้อหูตามอัตราจังหวะต่างๆในเพลงหรือในแบบทดสอบที่กำหนดให้ผิดบ้างแต่ไม่เกิน 4 จุด
- 1-2 หมายถึง ปฏิบัติเทคนิคของซอเอื้อหูตามอัตราจังหวะต่างๆในเพลงหรือในแบบทดสอบที่กำหนดให้ ผิดตั้งแต่ 4 จุดขึ้นไป

เกณฑ์การให้คะแนนในหัวข้อ การวางนิ้ว

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน และระดับของคะแนนในหัวข้อ การวางนิ้ว ไว้ดังนี้

ระดับคะแนน

- 9-10 หมายถึง วางตำแหน่งนิ้วเพื่อบังคับเสียงตามตัว โน้ตและเทคนิคได้ถูกต้องตามเพลงหรือแบบทดสอบที่กำหนดให้
- 7-8 หมายถึง วางตำแหน่งนิ้วบังคับเสียงตามตัว โน้ตตามเพลงและเทคนิคหรือแบบทดสอบที่กำหนดให้ โดยผิดบ้างแต่ไม่เกิน 2 จุด
- 5-6 หมายถึง วางตำแหน่งนิ้วบังคับเสียงตามตัว โน้ตตามเพลงหรือแบบทดสอบที่กำหนดให้ โดยผิดบ้างแต่ไม่เกิน 3 จุด
- 3-4 หมายถึง วางตำแหน่งนิ้วบังคับเสียงตามตัว โน้ตตามเพลงหรือแบบทดสอบที่กำหนดให้ โดยผิดบ้างแต่ไม่เกิน 4 จุด
- 1-2 หมายถึง วางตำแหน่งนิ้วบังคับเสียงตามตัว โน้ตตามเพลงหรือแบบทดสอบที่กำหนดให้ โดยผิดตั้งแต่ 4 จุดขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 6

แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 6

เรื่อง การสร้างชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่

ทับทิมจังหวัดนครสวรรค์

เรื่อง ทบทวนความรู้

เวลา 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การทบทวนความรู้เดิมก่อนที่จะนำเสนอความรู้ใหม่แก่ผู้เรียน มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องหาวิธีการประเมิน ความรู้ที่จำเป็นสำหรับบทเรียนใหม่ เพื่อไม่ให้ผู้เรียนเกิดปัญหาในการเรียนรู้ คือ การทดสอบก่อนบทเรียน (Pre-test) ซึ่งเป็นการประเมินความรู้ของผู้เรียน เพื่อทบทวนเนื้อหาเดิมที่เคยศึกษาผ่านมาแล้ว และเพื่อเตรียมความพร้อมในการรับเนื้อหาใหม่ นอกจากนี้จะเป็นการตรวจวัดความรู้พื้นฐานแล้ว บทเรียนบางเรื่องอาจใช้ผลจากการทดสอบก่อนบทเรียนมาเป็นเกณฑ์จัดระดับความสามารถของผู้เรียน เพื่อจัดบทเรียนให้ตอบสนองต่อระดับความสามารถของผู้เรียน เพื่อจัดบทเรียนให้ตอบสนองต่อระดับความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียนแต่ละคน

จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1.สามารถอธิบายความเป็นมาและเทคนิคพิเศษของการบรรเลงขอเอื้อหูได้จากที่เรียนไปแล้ว
ในใบความรู้อย่างถูกต้อง
2. สามารถบรรเลงเพลง ได้ตามเทคนิคของการบรรเลงขอเอื้อหูได้อย่างน้อย 2 เพลงอย่างถูกต้อง

สาระการเรียนรู้

- 1.ศึกษาประวัติความเป็นมาของดนตรีจีนในยุคสมัยต่างๆรวมทั้งศึกษาประเพณีวัฒนธรรมในการบรรเลงเครื่องดนตรีทั้ง 4 ประเภท คือ เครื่องเป่า เครื่องดีด เครื่องตี และเครื่องตี และการบรรเลงดนตรีประกอบการแสดงในงานสำคัญต่างๆของชาวจีน
2. มีแนวความคิดพัฒนาตนเองเห็นคุณค่าความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นของชาวจีนและสามารถนำเครื่องดนตรีแต่ละประเภทมาประยุกต์ใช้ปฏิบัติกับการแสดงท้องถิ่นและการแสดงในแบบสากลรวมถึงศึกษาทฤษฎีดนตรีสากลเพื่อนำมาประยุกต์ใช้เพื่อสืบสานประเพณีวัฒนธรรมของชาวจีนมิให้สูญหายและนำไปต่อยอดในการศึกษาระดับที่สูงขึ้น
3. ทบทวนความรู้ทั้งหมดที่ได้ศึกษามาแล้วข้างต้น

กิจกรรมการเรียนรู้

เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม 1 ชั่วโมง

กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน

1. สนทนาซักถามกับผู้เรียนในหัวข้อที่ได้ศึกษาแล้ว

กิจกรรมการสอน

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับเรื่องการฝึกปฏิบัติขอเอื้อหูในหัวข้อต่างๆ
2. ครูแจกใบความรู้ การทบทวนตามแบบฝึก
3. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มและฝึกปฏิบัติตามใบความรู้ โดยครูจะเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องของแต่ละกลุ่ม
4. นักเรียนทุกกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียนทุกคน

สรุปผลการเรียนรู้

เมื่อทุกกลุ่มนำเสนอเรียบร้อยแล้ว ครูจะเป็นผู้สรุปใจความสำคัญในใบความรู้อีกครั้งเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันกับผู้สอนและผู้เรียน

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบความรู้

การวัดผลและประเมินผล

1. วิธีการวัดผล
 - 1.1 บันทึกแบบสังเกตพฤติกรรม
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผล
 - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม

เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

1. นักเรียนได้คะแนนจากการทดสอบตั้งแต่ 80% ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์

เอกสารประกอบการสอนหน่วยการเรียนรู้ที่ 6

เรื่อง ทบทวนความรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6

เอกสารประกอบการสอนที่ 6

ทบทวนบทเรียน

ก่อนอื่นขอให้นักเรียนทบทวนจริงๆ ถึงเนื้อหาตั้งแต่หน่วยที่ 4 ถึงหน่วยที่ 5 จากนั้นสอบถามตามขั้นตอนปัญหาด้านล่าง ตรวจสอบการบรรเลงของตัวเองได้ถึงจุดที่ตนเองวางไว้หรือไม่

1. ในขณะที่บรรเลงท่าทางของคันซออยู่ในแนวตรงตกไปข้างหน้าเล็กน้อยหรือไม่ ไหล่ซ้ายมีการยกสูงเกินไปหรือปล่อยให้ตกลงไปในทิศทางที่ไม่ดีหรือไม่

2. ข้อมือซ้ายมีการยกสูงขึ้นเล็กน้อยหรือไม่ ท่าทางของนิ้วมือได้ปล่อยและงอตามธรรมชาติหรือไม่ ที่สำคัญนิ้วมีการแอ่นหรือไม่ขณะที่กดสาย

3. บริเวณร่องนิ้วมือซ้ายคมอยู่ในตำแหน่งใกล้จุดเขียนจีน มีการเคลื่อนไหวหรือไม่

4. นิ้วโป้งซ้ายนอกจากนิ้วก้อย เวลากดมีการยกขึ้นหรือไม่ และเวลาที่นิ้วนิ้วอื่นๆกดสาย นิ้วโป้งมีการกลับมาปกติหรือไม่

5. นิ้วทั้ง 4 นิ้ว ต่างอยู่ในตำแหน่งเสียงที่ตรงหรือไม่ โดยเฉพาะช่วงระหว่างความสัมพันธ์ครึ่งเสียงนิ้วกลาง นิ้วนางแม่นำหรือไม่

6. หลังจากนิ้วทั้ง 4 กดสายซอแล้ว มือซ้ายได้กลับไปอยู่ในท่าทางผ่อนคลายหรือไม่

7. ในขณะที่บรรเลงได้ใช้เทคนิคการกดสายค้ำเป็นหลักให้นิ้วอื่นหรือไม่

8. ในขณะที่ฝึกหัดการใช้นิ้วสับเปลี่ยน มือสองข้างได้เคลื่อนไหว คล่องแคล่วผสมผสานกลมกลืนเสียงแต่ละเสียงมีคุณภาพ ชัดเจนหรือไม่

9. ขณะบรรเลง สามารถตรวจสอบการออกเสียงของตัวเอง และแก้ไขให้ถูกต้อง ไม่ว่าจะเป็เสียงเพี้ยนคุณภาพ จังหวะมีปัญหาหรือไม่

แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 7

แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 7

เรื่อง การสร้างชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคซอเอื้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่

ทับทิมจังหวัดนครสวรรค์

เรื่อง การฝึกหัดสลับนิ้วในการเปลี่ยนสายและฝึกหัดกดเสียงเอื้อ

เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

เอื้อหูหรือซอสองสาย เป็นเครื่องดนตรีจีนประเภทสี ซึ่งได้รับความนิยมมากที่สุดของชาวจีนที่พบเห็น ในทุกที่ที่มีการแสดง วิวัฒนาการของซอเอื้อหูจนถึงปัจจุบันมานานกว่า 1,000 ปี ในสมัยแรกซอสองสายนี้มีชื่อว่า “ซีฉิน” ต่อมาเริ่มมีการเปลี่ยนเป็นอีกชื่อว่า “ฉีฉิน” จนกระทั่งถึงสมัยราชวงศ์ถังส่งในนั้นคันชักซอที่ใช้คือ “ไม้ไผ่เส้นเดียว”

จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1.สามารถอธิบายวิธีการบรรเลงแบบสลับนิ้วในการเปลี่ยนสายได้
2. สามารถบรรเลงเพลงได้ตามเทคนิคของการบรรเลงซอเอื้อหู แบบสลับนิ้วได้ถูกต้อง

สาระการเรียนรู้

การฝึกหัดใช้นิ้วสลับเปลี่ยนการกดสายซอ เป็นพื้นฐานที่สำคัญอย่างหนึ่ง นอกจากนั้นทำให้ความสามารถการกดสายซอของมือซ้าย ฝึกหัดให้นิ้วมือมีความคล่องแคล่วแล้ว ยังสามารถทำให้เทคนิคในการใช้มือขวาและการเคลื่อนไหวของสองมือที่ผสมผสานอย่างลงตัว อย่างไม่มองข้ามในการฝึกหัดเพลงไล่เสียง

กิจกรรมการเรียนรู้

เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม 2 ชั่วโมง

กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน

1. สนทนาซักถามกับผู้เรียนในหัวข้อที่ได้ศึกษาแล้ว

กิจกรรมการสอน

- 1.ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับเรื่องการฝึกปฏิบัติซอเอื้อหูในหัวข้อต่างๆ
2. ครูแจกใบความรู้
3. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มและฝึกปฏิบัติตามใบความรู้ โดยครูจะเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องของแต่ละกลุ่ม

4. นักเรียนทุกกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียนทุกคน

สรุปผลการเรียนรู้

เมื่อทุกกลุ่มนำเสนอเรียบร้อยแล้ว ครูจะเป็นผู้สรุปใจความสำคัญในใบความรู้อีกครั้งเพื่อให้
เกิดความเข้าใจที่ตรงกันกับผู้สอนและผู้เรียน

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบความรู้
2. ซอเอื้อหู

การวัดผลและประเมินผล

1.วิธีการวัดผล

1.1 บันทึกแบบสังเกตพฤติกรรม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผล

2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม

เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

1. นักเรียนได้คะแนนจากการทดสอบตั้งแต่ 80% ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์

เอกสารประกอบการสอนหน่วยการเรียนรู้ที่ 7

เรื่องการฝึกหัดสลับนิ้วในการเปลี่ยนสาย

หน่วยการเรียนรู้ที่ 7

เอกสารประกอบการสอนที่ 7

เรื่องการฝึกหัดสลับนิ้วในการเปลี่ยนสาย

การฝึกหัดใช้นิ้วสลับเปลี่ยนการกดสายซอ เป็นพื้นฐานที่สำคัญอย่างหนึ่ง นอกจากนั้น ทำให้ความสามารถการกดสายซอของมือซ้าย ฝึกหัดให้นิ้วมือมีความคล่องแคล่วแล้ว ยังสามารถทำให้เทคนิคในการใช้มือขวาและการเคลื่อนไหวของสองมือที่ผสมผสานอย่างลงตัว อย่าได้มองข้ามในการฝึกหัดเพลงไล่เสียง

การสลับนิ้วคือ ใช้นิ้วชี้ นิ้วนางและนิ้วกลาง นิ้วก้อย ไล่เสียงค่อนข้างลำบาก อีกทั้งการเปลี่ยนสายนอก-ในของซอ ยังต้องเพิ่มความยากลำบากในการฝึกหัด หวังว่าทุกคนฝึกหัดแบบฝึกหัดนี้เป็นเนื้อหาภายในการฝึกสีซอของทุกวัน

ระหว่างฝึกหัด ให้นิ้วที่วางกดสายไว้เพื่อเป็นหลัก ทำให้เสียงแต่ละเสียงชัดเจน เทียงตรงแม่นยำ เวลาที่บรรเลงการเคลื่อนไหว 2 มือต้องคล่องแคล่ว ผสมผสานอย่างราบเรียบ ทำการเคลื่อนไหวนิ้วมือและการสับเปลี่ยนไม้ให้มีความผิดพลาด เวลาฝึกหัดความเร็วต้องเริ่มจากช้า หลีกเลี่ยงเคยชินค่อยเพิ่มความเร็ว เพียงแต่ทำอย่างนี้จึงสามารถทำให้การฝึกหัดโนบถนี้บรรลุเป้าหมาย

แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 8

แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 8

เรื่อง การสร้างชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคซอเอ๋อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม

จังหวัดนครสวรรค์

เรื่อง ฝึกหัดเทคนิคพิเศษ

8.1 เทคนิคตุงกง

8.2 เทคนิคข้างกง

8.3 เทคนิคจ้านจื่อ (ทิวเสียง)

8.4 เทคนิคจวนซื่ออิน (เสียงอาศัย)

8.5 เทคนิคหัวอิน (ลิ้นเสียง)

เวลา 4 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

ซอสองสายมีการผลิตและพัฒนาอย่างต่อเนื่องรวดเร็ว สมัยรัฐบาลจีนใหม่ มีผลงานการแสดงแนวเพลงซอเอ๋อหูในทุกที่ของจีน ซึ่งในวงดนตรีซอเอ๋อหู ถือเป็นเครื่องดนตรีหลักและมีความสำคัญเป็นตัวแทนเครื่องสี่ของดนตรีจีน เทียบเท่ากับเครื่องไวโอลินของวงตะวันตก และเนื่องจากซอเอ๋อหูศึกษาเรียนรู้ได้เร็ว จึงมีผู้ศึกษากันเป็นจำนวนมาก

จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1.สามารถอธิบายเทคนิควิธีการบรรเลงแบบต่างๆ ได้
2. สามารถบรรเลงเพลงได้ตามเทคนิคของการบรรเลงซอเอ๋อหูได้ถูกต้อง

สาระการเรียนรู้

การบรรเลงดนตรีในแต่ละเครื่องมือให้เกิดความไพเราะนั้น ผู้ที่บรรเลงจะต้องมีความสามารถในการบรรเลงเครื่องดนตรีนั้นๆด้วยและมีใจรักในเสียงของดนตรีมีการศึกษาและพัฒนาฝีมือของตนเองอยู่ตลอดเวลา นอกจากนี้ยังต้องมีการนำเทคนิคในการบรรเลงเครื่องดนตรีแต่ละชิ้นเข้ามาผสมซึ่งจะทำให้เกิดความไพเราะมากยิ่งขึ้น

กิจกรรมการเรียนรู้

เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม 2 ชั่วโมง

กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน

1. สนทนาซักถามกับผู้เรียนในหัวข้อที่ได้ศึกษาแล้ว

กิจกรรมการสอน

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับเรื่องการฝึกปฏิบัติซอเอ้อหูในหัวข้อต่างๆ
2. ครูแจกใบความรู้พร้อมกับสาธิตวิธีการปฏิบัติเทคนิคตามใบความรู้ที่ได้รับ
3. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติตามใบความรู้ โดยครูจะเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องของแต่ละกลุ่ม
4. นักเรียนทุกกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน

สรุปผลการเรียนรู้

เมื่อทุกกลุ่มนำเสนอเรียบร้อยแล้ว ครูจะเป็นผู้สรุปใจความสำคัญในใบความรู้อีกครั้งหนึ่งเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันกับผู้สอนและผู้เรียน

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบความรู้
2. ซอเอ้อหู

การวัดผลและประเมินผล

1. วิธีการวัดผล
 - 1.1 บันทึกแบบสังเกตพฤติกรรม
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผล
 - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม

เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

1. นักเรียนได้คะแนนจากการทดสอบตั้งแต่ 80% ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์

เอกสารประกอบการสอนหน่วยการเรียนรู้ที่ 8

เรื่องการฝึกหัดเทคนิคตั้งกง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 8

เอกสารประกอบการสอนที่ 8.1

การฝึกหัดเทคนิคตั้งกง

เทคนิคตั้งกง เป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่ซอเอื้อหูได้ใช้ เครื่องหมายของมันคือ “∇” เขียนอยู่บนตัวโน้ต (เครื่องหมายนี้และเครื่องหมาย “∇” เรียกว่า “เทียวกง” เป็นเครื่องหมายเทคนิคการสีซอที่แตกต่างกัน) ความหมายของเทคนิคตั้งกงคือ การเคลื่อนคันชักหยุดเป็นช่วงๆ เทคนิคตั้งกงคือการเคลื่อนไหวของนิ้วที่คล่องแคล่ว ทำให้สายคันชักที่ตึกและหย่อนมีการสลับกัน การเคลื่อนคันชักเป็นช่วงสั้นๆ ให้เสียงมีพลัง เกิดเสียงคล้ายสปริงออกมาเสียงที่ออกมาคือครึ่งของเครื่องหมายนี้ ส่วนอีกครึ่งหนึ่งต้องหยุด เช่น “3 32 3”

ควรบรรเลง “30302030” เป็นต้น

8.1.1 ขณะใช้เทคนิคตั้งกงสายนอกบรรเลง ต้องใช้นิ้วโป้งกดวงข้างล่าง นิ้วกลางดันไปทางไม้ไผ่ รูปภาพที่ 8.1.1 ทำให้เส้นหางม้าติดกับสายซอนอกอย่างสนิท เวลาเดียวกัน เคลื่อนคันชักอย่างมีพลังละสั้นๆ ให้เกิดเสียง แล้วให้หยุดคันชักทันที นิ้วโป้งละนิ้วกลางให้รีบผ่อนคลายเดี๋ยวนั้น ทำให้เส้นหางม้ายังติดกับสายซอเหมือนเดิม แต่เสียงหยุดไปแล้ว

ภาพที่ 8.1.1 การฝึกเทคนิคตั้งกง

ภาพโดย สุคนธา ชันเสนาะ 18/5/56

เทคนิคตั้งวงสายใน เน้นใช้นิ้วกลางและนิ้วนางให้มีแรงสปริง “เกี่ยว” เส้นหางม้าติดกับสายซอใน จากนั้นสีคันชักสั้นๆ ซ้ายขวา ให้เกิดเสียงออกมา หลังจากเกิดเสียงขอให้รีบหยุดคันชักทันที นิ้วกลางและนิ้วนางต้องผ่อนคลายเดี๋ยวนั้น ทำให้เส้นหางม้ายังติดกับสายซอเหมือนเดิมแต่เสียงหยุดไปแล้ว เวลาใช้เทคนิคตั้งวง คันชัก ต้องรักษาองศาที่ถูกต้องและความถนัดของคันชัก ในขณะที่ฝึกบรรเลงขอให้ระวังการเคลื่อนไหวข้อมือและนิ้วที่สัมพันธ์กัน ทุกเสียงที่บรรเลงจบทุกส่วนต้องรีบผ่อนคลาย นอกจากนี้ต้องรู้จักแรงสปริงที่ธรรมชาติของคันชัก การออกเสียงต้องมีสปริงอย่างมั่นคง

ระวัง : ข้อสังเกตเกี่ยวกับความแตกต่างของตั้งวงกับไม้อื่นตั้งวง ในขณะที่บรรเลงเสียงยาวคันชักต่อเนื่องเสียงต้องนิ่ง ตั้งวงต้องคล่องแคล่วอย่างมีสปริง จังหวะอย่างมั่นคงเวลาเจอเสียงหยุดต้องอย่างชัดเจน

เอกสารประกอบการสอนหน่วยการเรียนรู้ที่ 8

เรื่องการฝึกหัดเทคนิคจ้ำนกง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 8

เอกสารประกอบการสอนที่ 8.2

การฝึกหัดเทคนิคจ้ำนกง

การสั่นคันทันเรียกว่าเขย่าคันทันหรือขยี้คันทัน ภาษาจีนเรียกว่า “จ้ำนกง” เป็นเทคนิคอย่างหนึ่งของซอเอ้อหู่ที่ใช้เครื่องหมายคือ “ ” เขียนตรงด้านขวาล่างของตัวโน้ต เทคนิคนี้คือ การเคลื่อนคันทันไป – กลับอย่างรวดเร็ว ตัวอย่าง “ 5 ” ต้องบรรเลงเป็น “5555555” จ้ำนกงโดยปกติจะอยู่ในช่วงปลายคันทันเวลาต้องการแรงขึ้นจะอยู่ในช่วงกลางคันทัน การสั่นคันทันแบบนี้ค่อยๆแรงขึ้นหรืออ่อนลง หรือลากยาวอิสระได้สื่อถึงความกว้าง สงบ ความลึก ถ้าเสียงดังขึ้นสื่อถึงจิตใจที่ร้อนแรง มีอารมณ์สับสนมาก ก่อนเริ่มฝึกหัดเทคนิคจ้ำนกง ขอให้ทำตามขั้นตอนดังนี้

1. ไหล่ขวาแกงออก ข้อศอกงอเล็กน้อย ช่วงข้อมือค่อนออกไปเล็กน้อย (ดูภาพ8.2.1)
2. นิ้วโป้งกดมือลงล่าง นิ้วกลางดันไม้ไฟไปด้านนอกซอ
3. ไหล่ขวารักษาท่าทางเป็นหลัก เพื่อพยุงทั้งหมดการเคลื่อนไหวเฉพาะส่วนของข้อมือ
4. ช่วงข้อมือเคลื่อนคันทันอย่างรวดเร็ว เส้นหางม้าที่สีกับสายซอ ระยะห่างไป – กลับ 3 เสียงอย่างต่อเนื่อง
5. เทคนิคจ้ำนกงสายใน ขณะบรรเลงต้องระวังควบคุมให้ไหล่ขวาเกร็งในองศาเหมาะสม หากเกร็งมากไปทำให้เกิดเสียงควบคุมได้ยากและออกเสียงที่ไม่ชัดเจนเช่น เดี่ยวคัง เดี่ยวค้อย ทำให้เสียงที่เกิดขึ้นไม่สม่ำเสมอ

ภาพที่ 8.2.1 การฝึกหัดเทคนิคจ้านกง แบบที่ 1 มือที่จับคันทักต้องหักข้อมือเข้าด้านใน
ภาพโดย สุคนธา ชันเสนาะ 18/5/56

ภาพที่ 8.2.2 การฝึกหัดเทคนิคจ้านกง แบบที่ 2 ไหล่ขวาเกร็งในองศาเหมาะสม
ภาพโดย สุคนธา ชันเสนาะ 1/6/56

เอกสารประกอบการสอนหน่วยการเรียนรู้ที่ 8

เรื่องการฝึกหัดเทคนิคจ้านจื่อ (ทิวเสียง)

หน่วยการเรียนรู้ที่ 8

เอกสารประกอบการสอนที่ 8.3

การฝึกหัดเทคนิคจ้านจื่อ (ทิวเสียง)

การตีนิ้วเรียกว่า การตีเสียงหรือการสั่นเสียง ภาษาจีนเรียกว่า “จ้านจื่อ” เป็นเทคนิคอย่างหนึ่งที่ซอเอ้อหูมักใช้มือซ้ายบ่อยๆ เครื่องหมายของมันคือ “*tr*” เขียนด้านบนของโน้ต จ้านจื่อคือ การใช้นิ้วมือตีตรงสายอย่างรวดเร็วบนคู่ 2 หรือคู่ 3 เสียงที่ออกมาคล้ายเสียงรัวลิ้น อย่างเช่น “5” ควรบรรเลงออกมา “56565656” ในการใช้เทคนิคจ้านจื่อนี้แสดงถึงความไพเราะอย่างมีสีสัน

การบรรเลงโดยเทคนิคจ้านจื่อและการกดนิ้วเหมือนกัน แบ่งเป็นการยกนิ้วและการกดสายซอตามขั้นตอน

1. การกดเสียงและนิ้วมือค้อมอยู่บนสาย นิ้วมือที่สั่นเสียงต้องงออย่างธรรมชาติ โดยการใช้ข้อนิ้วที่ 3 เคลื่อนไหว ทำให้นิ้วมือยกขึ้น (ดูภาพที่ 8.3.1)
2. การเคลื่อนไหวของข้อนิ้ว ตัวอย่างมีสปริงที่บนสายซอ (ดูภาพที่ 8.3.2)

ภาพที่ 8.3.1 การกดเสียงและนิ้วมือค้อมอยู่บนสาย นิ้วมือที่สั่นเสียงต้องงออย่างธรรมชาติ

ภาพโดย สุคนธา ชันเสนาะ 1/6/56

ภาพที่ 8.3.2 การเคลื่อนไหวของข้อนิ้ว ถืออย่างมีสปริงที่บนสายขอ

ภาพโดย สุคนธา ชันเสนาะ 1/6/56

3. การ “กด” สายนั้นมือแรงสปริงกลับ ทำให้นิ้วมือกลับไปอยู่ตามปกติ เพื่อตีครั้งต่อไปจะได้ “กด” สายอย่างสะดวก

เอกสารประกอบการสอนหน่วยการเรียนรู้ที่ 8

เรื่องการฝึกหัดเทคนิคจวนซื่ออิน (เสียงอาศัย)

หน่วยการเรียนรู้ที่ 8

เอกสารประกอบการสอนที่ 8.4

การฝึกหัดเทคนิคจวนซื่ออิน (เสียงอาศัย)

เทคนิคจวนซื่ออินคือ เทคนิคอย่างหนึ่งที่สำคัญของซอเอ้อหู เทียบเหมือนผู้คนที่สวมสร้อยคอ ต่างหู เป็นเครื่องประดับอย่างหนึ่ง สามารถทำให้การบรรเลงบทเพลง มีสีสันสะกดคน จวนซื่ออินนั้นมีมากมาย หลายอย่างในบทนี้การฝึกหัดที่พวกเรามักใช้บ่อยๆคือ เสียงอาศัย

เสียงฝากหรือเรียกชื่อว่า “ฉีอิน” คือ เครื่องหมายอักษรเขียนอยู่ด้านบนซ้ายหรือด้านบนขวา อยู่ข้างงวงเรียกว่า “ฉีอิน” อยู่ข้างหลังเรียกว่า “โ้วฉีอิน” นอกจากนี้ยังมีจวนฉีอิน (ฝาก 2 เสียง) และ จวนฉีอิน (ฝาก 3 เสียง) ตัวอย่าง เป็นต้น แต่ว่าใช้น้อยมาก ปกติจวนซื่ออินมักใช้ ตัวอย่างเช่น ควรบรรเลง เป็นหากต้องการจวนซื่ออินยาวๆสามารถเขียนลักษณะต้องบรรเลงเป็น

ขณะบรรเลงใช้จวนซื่ออิน ต้องให้นิ้วมือกดอย่างรวดเร็ว แคล้วคล่องออกเสียงเต็มนั้นเวลาเคลื่อน คัมชักต้องเรียบนิ่ง ทำให้การบรรเลงนั้นมีสีสัน

เอกสารประกอบการสอนหน่วยการเรียนรู้ที่ 8

เรื่องการฝึกหัดเทคนิคหัวอิน (ลื่นเสียง)

หน่วยการเรียนรู้ที่ 8

เอกสารประกอบการสอนที่ 8.5

การฝึกหัดเทคนิคหัวอิน (ลื่นเสียง)

การลื่นเสียงหรือเรียกว่า “หัวอิน” คือเทคนิคการใช้มือซ้ายที่สำคัญขอเอื้อหุมีแบบอย่างมากมายในโน้ตเพลงดนตรี บทนี้พวกเรานำเอาหัวอินที่เราใช้อยู่บ่อยๆ คือ ซ่านหัวอิน (ลื่นเสียงล่าง) , เชื้อหะหัวอิน (ลื่นเสียงลงต่ำ) และหุนหัวอิน (ลื่นไป – กลับ)

ข้อสำคัญคือ ใช้เพื่อตกแต่งหัวเสียง สัญลักษณ์ของซ่านหัวอินคือ ลูกศรชี้ขึ้นด้านบน อย่างเช่น ควบบรรเลงเป็น ถ้าลูกศรชี้ลงคือ เชื้อหะหัวอิน โดยจากเสียงสูงไปเสียงหลัก เช่น ควบบรรเลงเป็น และถ้าเจอสัญลักษณ์เช่น ควบบรรเลง ถ้าเจอตัวอย่างเช่น ควบบรรเลงเป็น

ซ่านหัวอินและเชื้อหะหัวอิน โดยปกติจะลื่นจากคู่ 3 เสียง ถ้าเกินจากคู่ 3 เสียงนี้เรียกว่า “ต่ำหัวอิน” ใช้ และ ต่ำเชื้อหะหัวอินใช้ มาแสดงออก 2 เทคนิคนี้เสียงที่ลื่นมากกว่าคู่ 3 เสียง

ซ่านหัวอินและเชื้อหะหัวอินแม้เป็นเทคนิคของมือซ้าย ไม่ว่าจะอย่างไรมันไม่สามารถแยกจากการผสมผสานระหว่างมือทั้ง 2 เวลาบรรเลงเน้นให้มือซ้ายเริ่มก่อน มือขวาควบคุมคันชัก ทำหัวเสียงให้เบา ในขณะที่มือซ้ายเคลื่อนเริ่มจากเสียงเบาไปเสียงหลัก การลื่นเสียงให้ช้าหรือเร็วต้องเป็นอารมณ์ของบทเพลง กำหนดความเร็ว หากว่าจังหวะช้าเป็นบทเพลงเศร้า จังหวะการลื่นเสียงต้องช้า คงอยู่ใน 1/2 ของจังหวะเสียง หากว่าจังหวะเร็วเป็นบทเพลงมีความสุข จังหวะต้องเร็วขึ้นในระดับ 1/4 ของจังหวะเสียง ไม่ว่าจะจังหวะเร็วหรือจังหวะช้าบนซ่านหัวอินหรือเชื้อหะหัวอิน ระวังคันชักให้หัวเสียงเบา ทำอย่างนี้ทำให้เสียงธรรมชาติมีมนวล หากใช้ซ่านหัวอินและเชื้อหะหัวอินเป็นหางเสียง เทคนิคทั้งหมดที่กล่าวถึงต้องกลับกัน คือ ลื่นเสียงก่อน จึงเคลื่อนคันชักค่อยๆเบาลง

เพลงฝึกหัดด้านล่างนี้จังหวะค่อนข้างช้า ต้องเคลื่อนคันชักให้ราบเรียบ มือซ้ายเปลี่ยนตำแหน่งต้องนุ่มนวล ข้อมือหน้าเป็นหลักในการเปลี่ยนตำแหน่งช่วง เหมาะจะมีเสียงลื่นเกิดขึ้น ไม่นั่นเสียงดัง ให้มีการต่อเนื่อง

หุขหัวอิน คือ การลื่นเสียงอย่างหนึ่งเพื่อแต่งหัวเสียง เครื่องหมายของมัน คือ “” มันเป็นเครื่องหมายเขียนอยู่ด้านบนพวกเราสามารถมองเห็นจากลักษณะเครื่องหมายนี้ โดยมันจากเสียงนั้นมุ่งสู่เสียงต่ำ (ปกติคือครึ่งเสียง) แล้วกลับเป็นเสียงเดิมอีกครั้งหนึ่ง เช่น ควบบรรเลงเป็น หากว่าพวกเราได้เรียน

ซ่านหัวอินและเซี่ยหัวอินแล้ว คือ การปิดหัวเปิดหาง (หรือปิดหางเปิดหัว) เป็นเสียงลิ้นละก็ ตัวอย่างในการใช้หูหัวอินก็คือ หัวเสียงและท้ายเสียงทั้งหมดของเสียงลิ้น บางครั้งเพื่อเพิ่มให้หัวเสียงมีพลัง ในขณะที่ใช้หูหัวอินยังนำมาด้วยเสียงดังของการเคลื่อนคันชัก

ในการบรรเลงหูหัวอิน มือซ้ายกดตรงเสียงนั้นๆ ให้ข้อมือนำการเคลื่อนไหวรวดเร็วบนครึ่งเสียงจากนั้นค่อยกลับไปเสียงหลัก ห้ามเลื่อนร่องนิ้วขึ้นลง มือขวาต้องควบคุมเส้นหางม้าแนบชิดสายขอ การเคลื่อนไหวควรใช้มือซ้ายนำไปก่อน หลังจากสายชักเริ่มสีเหลือง มือซ้ายค่อยลิ้นเสียง หากว่าเส้นหางม้าแนบไม่สนิททำให้เสียงนั้นที่ลิ้น “หายไป” ถ้าอย่างนั้นหูหัวอินจะกลายเป็นซ่านหัวอิน ตามบทเพลงความต้องการหูหัวอินแบ่งแยกช้าและเร็วหูหัวอินเร็วมักนำมาซึ่งหัวเสียงที่แข็ง ดังนั้นมือซ้ายเคลื่อนไหวอย่างมั่นคง เวลาเดียวกันเน้นเสียงของคันชักที่หนักขึ้นเสียงเลื่อนประมาณ $1/4$ ของเสียงนั้นๆหูหัวอินช้า มือซ้ายเคลื่อนไหวต้องอ่อนนุ่ม มือขวาสีคันชัก ไม่เกิดเสียงเน้นหนัก แต่ว่าการสีต้องเต็มเสียงคือ $1/2$ ของเสียงนั้นๆ

ตารางการให้คะแนนหน่วยการเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง ฝึกหัดเทคนิคพิเศษ

ลำดับ ที่	ชื่อ - นามสกุล	10 คะแนน					
		เทคนิคตั้งกอง	เทคนิคข้างกอง	เทคนิคจับมือ	เทคนิคขวานขึ้นอิน	เทคนิคหัวอิน	คะแนนรวม 10
1	นางสาวธัญพร ป้อมแก้ว						
2	เด็กหญิงกรองแก้ว ไกรสังข์						
3	เด็กหญิงรินทร์ลิตา ธัญอนันต์ไชย						
4	นางสาวเบญจวรรณ จันทร์ศรี						
5	เด็กหญิงสิริวิภา ภู่มสมบูรณ์ไพศาล						
6	นางสาวนฤมล ตรุดเส็ง						
7	นางสาวสุภัก อัดอาภา						
8	นางสาวเหมือนฝัน ทองบาง						
9	นางสาวปริยาภรณ์ ทองบาง						
10	เด็กหญิงนิจวิภา ภู่มสมบูรณ์ไพศาล						

ลงชื่อ.....กรรมการ

(.....)

เกณฑ์การให้คะแนนในหัวข้อ ทำนอง

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน และระดับของคะแนนในหัวข้อ ทำนอง ไว้ดังนี้

ระดับคะแนน

- 9-10 หมายถึง ปฏิบัติเทคนิคของซอเอ๋อหูได้ถูกต้องตามทำนองของเพลงหรือในแบบทดสอบที่กำหนดให้โดยไม่มีข้อผิดพลาด
- 7-8 หมายถึง ปฏิบัติเทคนิคของซอเอ๋อหูตามทำนองของเพลงหรือในแบบทดสอบที่กำหนดให้ผิดบ้างแต่ไม่เกิน 2 จุด
- 5-6 หมายถึง ปฏิบัติเทคนิคของซอเอ๋อหูตามทำนองของเพลงหรือในแบบทดสอบที่กำหนดให้ผิดบ้างแต่ไม่เกิน 3 จุด
- 3-4 หมายถึง ปฏิบัติเทคนิคของซอเอ๋อหูตามทำนองของเพลงหรือในแบบทดสอบที่กำหนดให้ผิดบ้างแต่ไม่เกิน 4 จุด
- 1-2 หมายถึง ปฏิบัติเทคนิคของซอเอ๋อหูตามทำนองของเพลงหรือในแบบทดสอบที่กำหนดให้ผิดตั้งแต่ 4 จุดขึ้นไป

เกณฑ์การให้คะแนนในหัวข้อ ความคล่องแคล่ว

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน และระดับของคะแนนในหัวข้อ ความคล่องแคล่ว ไว้ดังนี้

ระดับคะแนน

- 9-10 หมายถึง สีซอเอ๋อหูในเพลงหรือในแบบทดสอบที่กำหนดให้ มีความคล่องแคล่วว่องไว โดยไม่สะดุดหรือติดขัดในการสี
- 7-8 หมายถึง สีซอเอ๋อหูในเพลงหรือในแบบทดสอบที่กำหนดให้ มีความคล่องแคล่วว่องไว อาจสะดุดหรือติดขัดในการสีบ้างแต่ไม่เกิน 2 จุด
- 5-6 หมายถึง สีซอเอ๋อหูในเพลงหรือในแบบทดสอบที่กำหนดให้ มีความคล่องแคล่วว่องไว อาจสะดุดหรือติดขัดในการสีบ้างแต่ไม่เกิน 3 จุด
- 3-4 หมายถึง สีซอเอ๋อหูในเพลงหรือในแบบทดสอบที่กำหนดให้ มีความคล่องแคล่วว่องไว อาจสะดุดหรือติดขัดในการสีบ้างแต่ไม่เกิน 4 จุด
- 1-2 หมายถึง สีซอเอ๋อหูในเพลงหรือในแบบทดสอบที่กำหนดให้ มีความคล่องแคล่วว่องไว โดยสะดุดหรือติดขัดในการสีตั้งแต่ 4 จุดขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 9

แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 9

เรื่อง การสร้างชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคซอเอ๋อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่

ทั้บติมจังหวัดนครสวรรค์

เรื่อง ฝึกหัดบทเพลงเดี่ยวเบื้องต้น

เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

แม้เราจะรู้จักผลงานเพลงที่บรรเลงโดยเอ๋อหูแต่เชื่อว่าส่วนใหญ่จะไม่ทราบถึงที่มาที่ไปของเครื่องดนตรีประเภทนี้ซึ่งมีมาแต่โบราณอายุยาวนานไม่ต่ำกว่า 2000 ปีแล้ว โดยมีหลักฐานบันทึกไว้ตั้งแต่สมัยราชวงศ์ซ่ง宋 (ค.ศ.420-478) โดยเรียกว่าซอหู” หรือหูฉิน 胡琴 และ “หนานหู” 南胡 โดยสันนิษฐานว่า ต้นแบบของเอ๋อหูน่าจะมาจาก “ซีฉิน” 奚琴 ใน สมัยราชวงศ์ถัง 唐 เผ่าซีที่อยู่ทางเหนือได้นำเอาแผ่นไม้ไผ่สองแผ่นมาจึงและสีให้เกิดเสียง จึงเรียกเครื่องดนตรีประเภทนี้ว่า ซีฉิน หรือซอของ เผ่าซีในยุคราชวงศ์ถังนั้น เครื่องดนตรีที่มาจากทางเหนือ หรือตะวันตกเฉียงเหนือที่ใช้ซี่ลวดถูกเรียกว่า “ฉิน” หรือซอเมื่อเป็นเช่นนี้ แล้วคำว่า “หู” มาจากไหน กล่าวกันว่า ชนเผ่าที่อยู่ทางใต้ของแม่น้ำเหลือง (ฮวงโห) มักเรียกชนเผ่าที่อยู่ทางตอนเหนือของแม่น้ำว่า “หู” หรือชาวหู

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถบรรเลงเพลงได้ตามเทคนิคของการบรรเลงซอเอ๋อหูได้ถูกต้อง
2. สามารถบรรเลงร่วมกับเครื่องดนตรีประเภทอื่นได้

สาระการเรียนรู้

สำหรับนักฟังเพลงประเภทบรรเลงของจีน หรือแม้แต่เพลงร้องของจีนเครื่องดนตรีที่เราคุ้นหูคงหนีไม่พ้นสองสามประเภท ที่มักถูกนำไปประ กอบในตัวโน้ตประเภทเครื่องสายคงหนีไม่พ้นซอเอ๋อหู 二胡 (Erhu) พิพา(Pipa)琵琶 และกู่เจิง 古筝 เนื่องจากซอเอ๋อหูอาจดูใกล้เคียงกับ ซอของไทยประเภทซออุ้ซอด้วงเราจึงมีผลงานบางชุดที่นำเอาซอเอ๋อหูมาบรรเลงเพลงไทยเดิมของเรา ซึ่งก็เข้ากันได้ดี ไหลลื่นฟังแล้วไม่มีความรู้สึก

กิจกรรมการเรียนรู้

เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม 2 ชั่วโมง

กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน

1. สนทนาซักถามกับผู้เรียนในหัวข้อที่ได้ศึกษาแล้ว

กิจกรรมการสอน

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับเรื่องการฝึกปฏิบัติซอเอ๋อหูในหัวข้อต่างๆ
2. ครูแจกใบความรู้พร้อมกับสาธิตวิธีการปฏิบัติตามเพลงในใบความรู้ที่ได้รับ
3. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติตามใบความรู้ โดยครูจะเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องของแต่ละกลุ่ม
4. นักเรียนทุกกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน

สรุปผลการเรียนรู้

เมื่อทุกกลุ่มนำเสนอเรียบร้อยแล้ว ครูจะเป็นผู้สรุปใจความสำคัญในใบความรู้อีกครั้งหนึ่งเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันกับผู้สอนและผู้เรียน

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบความรู้
2. ซอเอ๋อหู

การวัดผลและประเมินผล

1. วิธีการวัดผล
 - 1.1 บันทึกแบบสังเกตพฤติกรรม
 - 1.2 บันทึกการปฏิบัติเพลง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผล
 - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม
 - 2.2 แบบสังเกตการปฏิบัติเพลง

เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

1. นักเรียนได้คะแนนจากการทดสอบตั้งแต่ 80% ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์
2. นักเรียนได้คะแนนจากแบบสังเกตพฤติกรรมตั้งแต่ 80% ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์

เอกสารประกอบการสอนหน่วยการเรียนรู้ที่ 9

เรื่องฝึกหัดบทเพลงเดี่ยวเบื้องต้น

หน่วยการเรียนรู้ที่ 9

เอกสารประกอบการสอนที่ 9.1

เพลง ทองหนึ่งแท่ง (โน้ตไทย)

- ม ร ด	- ลุ ม ร	ม ล ช ม	--- ล	ช ล ด ชุ	ล ช ม ร	ม ล ช ม	--- ม
--- ม	- ร - ช	ลุ ร ล	- ชุ - ม	ช ม ร ชุ	ลุ ร ล	ด ชุ ล ด	--- ด
--- ร	- ม - ร	ม ชุ ร ล	--- ร	- ด - ทุ	- ลุ - ชุ	ลุ ร ล	--- ล
--- ชุ	- ทุ - ล	ด ชุ ล ด	--- ม	ร ม ชุ ร	ม ร ทุ ล	ชุ ล ด ชุ	--- ชุ
--- ล	- ด - ล	ด ล ช ม	- ชุ - ม	ช ม ร ด	- ลุ - ร	ม ล ช ม	--- ม
--- ชุ	ล ช - ม	ร ม ชุ ล	ช ล - ด	- ล - ชุ	- ทุ - ม	ร ลุ - ด	--- ด
ร ม ชุ ร	- ม - ร	ม ชุ - ล	--- ล	ด ชุ ล ด	ม ช - ร	ทุ ล ชุ ด	

เพลง ทองหนึ่งแท่ง(ตัวเลข)

- 3 2 1	- 6 3 2	3 6 5 3	--- 6	5 6 1 5	6 5 3 2	3 6 5 3	--- 3
--- 3	- 2 - 5	6 7 2 6	- 5 - 3	5 3 2 5	6 7 2 6	1 5 6 1	--- 1
--- 2	- 3 - 2	3 5 7 6	--- 2	- 1 - 7	- 6 - 5	6 7 2 6	--- 6
--- 5	- 7 - 6	1 5 6 1	--- 3	2 3 5 2	3 2 7 6	5 6 1 5	--- 5
--- 6	- 1 - 6	1 6 5 3	- 5 - 3	5 3 2 1	- 6 - 2	3 6 5 3	--- 3
--- 5	6 5 - 3	2 3 5 6	5 6 - 1	- 6 - 5	- 4 - 3	2 6 - 1	--- 1
2 3 5 2	- 3 - 2	3 5 - 6	--- 6	1 5 6 1	3 5 - 2	7 6 5 1	

* หมายถึง ตัวสีแดง คือ เสียงต่ำ ตัวสีเขียว คือ เสียงสูง

ตารางการให้คะแนนหน่วยการเรียนรู้ที่ 9 เรื่อง ฝึกหัดบทเพลงเดี่ยวเบื้องต้น

ลำดับ ที่	ชื่อ - นามสกุล	เพลงทอหงษ์แห่ง 5 คะแนน					รวม
		จังหวะ	เทคนิคพิเศษ	คุณภาพของเสียง	ความคล่องแคล่ว	การวางนิ้ว	
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							

ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)

เอกสารประกอบการสอนหน่วยการเรียนรู้ที่ 9

เรื่อง ฝึกหัดบทเพลงเดี่ยวเบื้องต้น

หน่วยการเรียนรู้ที่ 9

เอกสารประกอบการสอนที่ 9.2

เพลงยี่แข่งเคียด (โน้ตไทย)

--- ล	- - - ร	--- ม	--- ฅ	--- ล	- ร - ม	- ฅ - ล	---- -
--- ฅ	- ล - ด	- ล - ฅ	--- ล	- ฅ - ม	- ร - ม	- ฅ - ล	---- -
--- ม	- ร - ม	- ฅ - ล	--- ด	--- ล	- ด - ล	- ฅ - ม	---- -
--- ม	- ร - ม	- ฅ - ร	- ม - ฅ	--- ม	- ฅ - ร	- ล - ด	---- -
--- ด	- ล - ด	- ร - ม	--- ฅ	- - ม ร	- ม - ฅ	- ด - ร	---- -
--- ม	- ร - ม	- ฅ - ร	--- ม	--- ร	- ม - ด	- ฅ - ล	---- -

เพลงยี่แข่งเคียด (โน้ตตัวเลข)

--- 6	- - - 2	--- 3	--- 5	--- 6	- 2 - 3	- 5 - 6	---- -
--- 5	- 6 - 1	- 6 - 5	--- 6	- 5 - 3	- 2 - 3	- 5 - 6	---- -
--- 3	- 2 - 3	- 5 - 6	--- 1	--- 6	- 1 - 6	- 5 - 3	---- -
--- 3	- 2 - 3	- 5 - 2	- 3 - 5	--- 3	- 5 - 2	- 6 - 1	---- -
--- 1	- 6 - 1	- 2 - 3	--- 5	- - 3 2	- 3 - 5	- 1 - 2	---- -
--- 3	- 2 - 3	- 5 - 2	--- 3	--- 2	- 3 - 1	- 7 - 6	---- -

* หมายเหตุ ตัวสีแดง คือ เสียงต่ำ ตัวสีเขียว คือ เสียงสูง

ตารางการให้คะแนนหน่วยการเรียนรู้ที่ 9 เรื่อง ฝึกหัดบทเพลงเดี่ยวเบื้องต้น

ลำดับ ที่	ชื่อ - นามสกุล	เพลงแข่งเคยก 5 คะแนน					รวม
		จังหวะ	เทคนิคพิเศษ	คุณภาพของเสียง	ความคล่องแคล่ว	การวางนิ้ว	
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							

ลงชื่อ.....กรรมการ

(.....)

เอกสารประกอบการสอนหน่วยการเรียนรู้ที่ 9

เรื่องฝึกหัดบทเพลงเดี่ยวเบื้องต้น

หน่วยการเรียนรู้ที่ 9

เอกสารประกอบการสอนที่ 9.3

เพลงทิวอันอ้อย (โน้ตไทย)

--- ม	- ช - ล	- ช - ม	- ช - ม	- ร - ด	- ล - ด	- ม - ร	--- -
- ม - ด	- ล - ร	---	--- ม	--- ร	- ม - ร	- ด - ช	---
- ท - ล	- ด - ช	- ล - ด	--- ล	- ด - ร	- ด - ร	- ม - ด	---
--- ร	---	- ม - ช	---	--- ล	---	--- ม	--- ล
--- ช	- ล - ม	- ช - ร	---	- ม - ด	- ล - ร	---	--- ช
- ม - ร	- ด - ร	- ม - ช	---	- ม - ร	- ม - ช	- ล - ด	---
- ล - ด	- ร - ม	- ช - ร	- ม - ด	- ล - ช	---	--- ด	---
--- ล	--- ล	- ล - ช	- ล - ด	- ช - ล	---	--- ด	- ล - ด
- ม - ร	---	--- ล	---	- ช - ล	---	--- ล	-- ท ล
- ช - ล	-- ท ล	- ช - ล	-- ท ล	- ช - ม	- ช - ม	- ร - ด	---
- ร - ม	- ร - ม	---	--- ม	- ช - ล	--- ช	--- ล	---
--- ล	-- ท ล	- ช - ล	-- ท ล	- ช - ล	- ช - ล	- ด - ร	---
- ม - ร	- ด - ร	---	--- ม	--- ร	- ม - ร	- ด - ล	---
- ด - ล	- ด - ร	- ม - ด	--- ม	--- ร	- ม - ช	- ล - ด	---

เพลงลิ่วอันอู้ย (โน้ตตัวเลข)

---3	-5 -6	-5 -6	-5 -3	-2 -1	-6 -1	-3 -2	----
-3 -1	-6 -2	----	---3	---2	-3 -2	-1 -5	----
-7 -6	-1 -5	-6 -1	---6	-1 -2	-1 -2	-3 -1	----
---2	----	-3 -5	----	---6	----	---3	---6
---5	-6 -3	-5 -2	----	-3 -1	-5 -2	----	---5
-3 -2	-1 -2	-3 -5	----	-3 -2	-3 -5	-6 -1	----
-6 -1	-2 -3	-5 -2	-3 -1	-6 -5	----	---1	----
---6	---6	-6 -5	-6 -1	-5 -6	----	---1	-6 -1
-3 -2	----	---6	----	-5 -6	----	---6	--76
-5 -6	--76	-5 -6	--76	-5 -3	-5 -3	-2 -1	----
-2 -3	-2 -3	----	---3	-5 -6	---5	---6	----
---6	--76	-5 -6	--76	-5 -6	-5 -6	-1 -2	----
-3 -2	-1 -2	----	---3	---2	-3 -2	-1 -6	----
-1 -6	-1 -2	-3 -1	---3	---2	-3 -5	-6 -1	----

* หมายเหตุ ตัวสีแดง คือ เสียงต่ำ ตัวสีเขียว คือ เสียงสูง

ตารางการให้คะแนนหน่วยการเรียนรู้ที่ 9 เรื่อง ฝึกหัดบทเพลงเดี่ยวเบื้องต้น

ลำดับ ที่	ชื่อ - นามสกุล	เพลงสวอนอู๋ 5 คะแนน					
		จังหวะ	เทคนิคพิเศษ	คุณภาพของเสียง	ความคล่องแคล่ว	การวางนิ้ว	รวม
1	นางสาวฉันทพร ป้อมแก้ว						
2	เด็กหญิงกรรองแก้ว ไกรสังข์						
3	เด็กหญิงรินทร์ลิตา รัชยอนันต์ไชย						
4	นางสาวเบญจวรรณ จันทร์ศรี						
5	เด็กหญิงสิริวิดิ ภูสมบัติไพศาล						
6	นางสาวนฤมล ทรุดเส็ง						
7	นางสาวสุภัก อัดอากา						
8	นางสาวเหมือนฝัน ทองบาง						
9	นางสาวปรีชาภรณ์ ทองบาง						
10	เด็กหญิงนิจวิภา ภูสมบัติไพศาล						

ลงชื่อ.....กรรมการ

(.....)

เกณฑ์การให้คะแนนในหัวข้อ จังหวะตามคีย์ที่กำหนด

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน และระดับของคะแนนในหัวข้อ จังหวะ ไว้ดังนี้

ระดับคะแนน

- 9-10 หมายถึง ปฏิบัติเทคนิคของซอเอื้อหูได้ถูกต้องตามอัตราจังหวะต่างๆในเพลงหรือในแบบทดสอบที่กำหนดให้ โดยไม่มีข้อผิดพลาด
- 7-8 หมายถึง ปฏิบัติเทคนิคของซอเอื้อหูตามอัตราจังหวะต่างๆในเพลงหรือในแบบทดสอบที่กำหนดให้ผิดบ้างแต่ไม่เกิน 2 จุด
- 5-6 หมายถึง ปฏิบัติเทคนิคของซอเอื้อหูตามอัตราจังหวะต่างๆในเพลงหรือในแบบทดสอบที่กำหนดให้ผิดบ้างแต่ไม่เกิน 3 จุด
- 3-4 หมายถึง ปฏิบัติเทคนิคของซอเอื้อหูตามอัตราจังหวะต่างๆในเพลงหรือในแบบทดสอบที่กำหนดให้ผิดบ้างแต่ไม่เกิน 4 จุด
- 1-2 หมายถึง ปฏิบัติเทคนิคของซอเอื้อหูตามอัตราจังหวะต่างๆในเพลงหรือในแบบทดสอบที่กำหนดให้ ผิดตั้งแต่ 4 จุดขึ้นไป

เกณฑ์การให้คะแนนในหัวข้อ ทำนอง

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน และระดับของคะแนนในหัวข้อ ทำนอง ไว้ดังนี้

ระดับคะแนน

- 9-10 หมายถึง ปฏิบัติเทคนิคของซอเอื้อหูได้ถูกต้องตามทำนองของเพลงหรือในแบบทดสอบที่กำหนดให้โดยไม่มีข้อผิดพลาด
- 7-8 หมายถึง ปฏิบัติเทคนิคของซอเอื้อหูตามทำนองของเพลงหรือในแบบทดสอบที่กำหนดให้ผิดบ้างแต่ไม่เกิน 2 จุด
- 5-6 หมายถึง ปฏิบัติเทคนิคของซอเอื้อหูตามทำนองของเพลงหรือในแบบทดสอบที่กำหนดให้ผิดบ้างแต่ไม่เกิน 3 จุด
- 3-4 หมายถึง ปฏิบัติเทคนิคของซอเอื้อหูตามทำนองของเพลงหรือในแบบทดสอบที่กำหนดให้ผิดบ้างแต่ไม่เกิน 4 จุด
- 1-2 หมายถึง ปฏิบัติเทคนิคของซอเอื้อหูตามทำนองของเพลงหรือในแบบทดสอบที่กำหนดให้ ผิดตั้งแต่ 4 จุดขึ้นไป

เกณฑ์การให้คะแนนในหัวข้อ คุณภาพเสียง

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน และระดับของคะแนนในหัวข้อคุณภาพเสียงไว้ดังนี้

ระดับคะแนน

9-10 หมายถึง	สีซอเอื้อหูในเพลงหรือในแบบทดสอบที่กำหนดให้ โดยเสียงที่สื่อออกมาชัดเจน ไม่ผิดเพี้ยน และถูกต้องตามธรรมชาติของเสียงซอเอื้อหู
7-8 หมายถึง	สีซอเอื้อหูในเพลงหรือในแบบทดสอบที่กำหนดให้ โดยเสียงที่สื่อออกมาผิดเพี้ยน บ้างเล็กน้อยแต่ไม่เกิน 2 จุด
5-6 หมายถึง	สีซอเอื้อหูในเพลงหรือในแบบทดสอบที่กำหนดให้ โดยเสียงที่สื่อออกมาผิดเพี้ยน บ้างเล็กน้อยแต่ไม่เกิน 3 จุด
3-4 หมายถึง	สีซอเอื้อหูในเพลงหรือในแบบทดสอบที่กำหนดให้ โดยเสียงที่สื่อออกมาผิดเพี้ยน บ้างเล็กน้อยแต่ไม่เกิน 4 จุด
1-2 หมายถึง	สีซอเอื้อหูในเพลงหรือในแบบทดสอบที่กำหนดให้ โดยเสียงที่สื่อออกมาผิดเพี้ยน ตั้งแต่ 4 จุดขึ้นไป

เกณฑ์การให้คะแนนในหัวข้อ ความคล่องแคล่ว

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน และระดับของคะแนนในหัวข้อ ความคล่องแคล่ว ไว้ดังนี้

ระดับคะแนน

9-10 หมายถึง	สีซอเอื้อหูในเพลงหรือในแบบทดสอบที่กำหนดให้ มีความคล่องแคล่วว่องไว โดยไม่สะดุดหรือติดขัดในการสี
7-8 หมายถึง	สีซอเอื้อหูในเพลงหรือในแบบทดสอบที่กำหนดให้ มีความคล่องแคล่วว่องไว อาจสะดุดหรือติดขัดในการสีบ้างแต่ไม่เกิน 2 จุด
5-6 หมายถึง	สีซอเอื้อหูในเพลงหรือในแบบทดสอบที่กำหนดให้ มีความคล่องแคล่วว่องไว อาจสะดุดหรือติดขัดในการสีบ้างแต่ไม่เกิน 3 จุด
3-4 หมายถึง	สีซอเอื้อหูในเพลงหรือในแบบทดสอบที่กำหนดให้ มีความคล่องแคล่วว่องไว อาจสะดุดหรือติดขัดในการสีบ้างแต่ไม่เกิน 4 จุด
1-2 หมายถึง	สีซอเอื้อหูในเพลงหรือในแบบทดสอบที่กำหนดให้ มีความคล่องแคล่วว่องไว โดยสะดุดหรือติดขัดในการสีตั้งแต่ 4 จุดขึ้นไป

เกณฑ์การให้คะแนนในหัวข้อ ทำทางการตี

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน และระดับของคะแนนในหัวข้อ ทำทางการตี ไว้ดังนี้

ระดับคะแนน

- 9-10 หมายถึง นั่งตัวตรง มือซ้ายจับคันทอมือขวาจับคันทัก โดยคางขนานกับพื้น ปลายเท้ากาง ออกเสมอช่วงไหล่ เท้าซ้ายวางไว้ด้านหน้าเท้าขวาเล็กน้อย
- 7-8 หมายถึง นั่งตัวตรง มือซ้ายจับคันทอมือขวาจับคันทัก โดยคางขนานกับพื้น ปลายเท้ากาง ออกเสมอช่วงไหล่ เท้าซ้ายวางขนานกับเท้าขวา หรือเท้าขวาวางอยู่ด้านหน้าของเท้าซ้าย
- 5-6 หมายถึง นั่งตัวตรง มือซ้ายจับคันทอมือขวาจับคันทัก โดยคางขนานกับพื้น ปลายเท้ากาง ออกเกินช่วงไหล่ เท้าซ้ายวางขนานกับเท้าขวา หรือเท้าขวาวางอยู่ด้านหน้าของเท้าซ้าย
- 3-4 หมายถึง นั่งตัวตรง มือซ้ายจับคันทอมือขวาจับคันทัก โดยก้มหน้าใกล้ลำคอ ปลายเท้ากาง ออกเกินช่วงไหล่เท้าซ้ายวางขนานกับเท้าขวา หรือเท้าขวาวางอยู่ด้านหน้าของเท้าซ้าย
- 1-2 หมายถึง นั่งหลังงอ มือซ้ายจับคันทอมือขวาจับคันทัก โดยก้มหน้าใกล้ลำคอ ปลายเท้ากาง ออกเกินช่วงไหล่เท้าซ้ายวางขนานกับเท้าขวา หรือเท้าขวาวางอยู่ด้านหน้าของเท้าซ้าย

เกณฑ์การให้คะแนนในหัวข้อ การวางนิ้ว

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน และระดับของคะแนนในหัวข้อ การวางนิ้ว ไว้ดังนี้

ระดับคะแนน

- 9-10 หมายถึง วางตำแหน่งนิ้วเพื่อบังคับเสียงตามตัวโน้ตและเทคนิคได้ถูกต้องตามเพลงหรือแบบทดสอบที่กำหนดให้
- 7-8 หมายถึง วางตำแหน่งนิ้วบังคับเสียงตามตัวโน้ตตามเพลงและเทคนิคหรือแบบทดสอบที่กำหนดให้ โดยผิดบ้างแต่ไม่เกิน 2 จุด
- 5-6 หมายถึง วางตำแหน่งนิ้วบังคับเสียงตามตัวโน้ตตามเพลงหรือแบบทดสอบที่กำหนดให้ โดยผิดบ้างแต่ไม่เกิน 3 จุด
- 3-4 หมายถึง วางตำแหน่งนิ้วบังคับเสียงตามตัวโน้ตตามเพลงหรือแบบทดสอบที่กำหนดให้ โดยผิดบ้างแต่ไม่เกิน 4 จุด
- 1-2 หมายถึง วางตำแหน่งนิ้วบังคับเสียงตามตัวโน้ตตามเพลงหรือแบบทดสอบที่กำหนดให้ โดยผิดตั้งแต่ 4 จุดขึ้นไป

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน-หลังเรียน
เรื่อง การสร้างชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อของศาลเจ้าพ่อ
เทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิมจังหวัดนครสวรรค์ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 - 3

แบบทดสอบก่อนเรียน

ดนตรีไหนดำ : เรื่อง การสร้างชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคซอเอื้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิมจังหวัดนครสวรรค์

คำชี้แจง: จงอ่านและพิจารณาเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียวจากตัวเลือกที่กำหนดให้ ทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในกระดาษคำตอบ ให้ตรงกับช่องตัวอักษรที่ต้องการ

1. เครื่องดนตรีของจีนแบ่งออกเป็นอีกประเภท

ก. 2 ประเภท	ข. 3 ประเภท	ค. 4 ประเภท	ง. 5 ประเภท
2. “กู่เจิง” จัดเป็นเครื่องดนตรีประเภทใด

ก. ดี้ด	ข. ลี	ค. ดี	ง. เป่า
3. ชาวจีนจะเรียก “กู่เจิง” ว่าอะไร

ก. เจิง	ข. ผีผา	ค. เก้าอี้	ง. เก้าอี้
4. เครื่องดนตรีใดมีลักษณะเหมือนลูกแพร์ผ่าซีก

ก. เอื้อหู	ข. ผีผา	ค. หยางฉิน	ง. กวางจื่อ
5. เครื่องดนตรีประเภทใดมีความคล้ายคลึงกับเครื่องดนตรีไทยมากที่สุด

ก. ดี้ด	ข. ลี	ค. ดี	ง. เป่า
6. “ซอเอื้อหู” มีลักษณะเสียงที่เป็นเอกลักษณ์คือ

ก. แหลมสูง	ข. สูงๆต่ำๆ	ค. เสียงทุ้ม	ง. เสียงกังวาน
7. “หยางฉิน” เป็นเครื่องดนตรีประเภทใด

ก. ดี้ด	ข. ลี	ค. ดี	ง. เป่า
8. ซอเอื้อหูมีจุดคีที่สามารถวางตำแหน่งมือได้กี่ตำแหน่ง

ก. 3 ตำแหน่ง	ข. 4 ตำแหน่ง	ค. 5 ตำแหน่ง	ง. 6 ตำแหน่ง
9. เครื่องดนตรีชนิดใดสามารถนำบทเพลงสากลที่ใช้เล่นกันเปียโนมาเล่นกับเครื่องดนตรีจีนได้

ก. พิณผีผา	ข. หยางฉิน	ค. ปั้นหนู	ง. เปีโหว
10. “เซียว” มีอีกชื่อหนึ่งเรียกว่า

ก. ขลุ่ยดี้อื้อ	ข. เปีโหว	ค. ขลุ่ยดิน	ง. ตั่งเซียว
11. เครื่องดนตรีใดมีอายุเก่าแก่ที่สุด

ก. ซุน	ข. ซอเอื้อหู	ค. เปีโหว	ง. พิณผีผา
12. ซอเอื้อหูมีลักษณะคล้ายกับเครื่องดนตรีชนิดใดของดนตรีไทย

ก. จะเข้	ข. ซออู้	ค. ซอด้วง	ง. ระนาด

13. ขลุ่ยชนิดใดมีโทนเสียงแหลมสดใส เสนาะหูมีลักษณะเหมือนฟลูต
 ก. ขลุ่ยผิว ข. ขลุ่ยตีจู้ ค. ขลุ่ยดิน ง. ขลุ่ยไม้ไผ่
14. ศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม มีอายุกว่ากี่ปี
 ก. 110 ปี ข. 120 ปี ค. 130 ปี ง. 140 ปี
15. การเคลื่อนคันชักออกใช้สัญลักษณ์ใด
 ก. V ข. ค. ง.
16. “V” มีความหมายตรงกับข้อใด
 ก. คันชักออก ข. คันชักเข้า ค. กระจาดคันชัก ง. เคลื่อนคันชัก
17. “” มีความหมายตรงกับข้อใด
 ก. การเคลื่อนคันชัก ข. คันชักออก ค. กระจาดคันชัก ง. จากซ้ายไปขวา
18. “จ้านกง” มีความหมายตรงกับข้อใด
 ก. รั้วคันชัก ข. คันชักออก ค. กระจาดคันชัก ง. จากซ้ายไปขวา
19. นิ้วที่ 1 หมายถึงนิ้วใด
 ก. นิ้วชี้ ข. นิ้วกลาง ค. นิ้วนาง ง. นิ้วก้อย
20. การเอียงเสียงตรงกับสัญลักษณ์ใด
 ก. ข. ค. ง.
21. “” มีความหมายตรงกับข้อใด
 ก. เล่นซ้ำ ข. เครื่องหมายลากเสียงยาว ค. เว้นช่วงเสียง ง. เสียงหนักเบา
22. “วานอิน” มีความหมายตรงกับข้อใด
 ก. เทคนิคมือข้างซ้าย ข. กดนิ้วชี้ ค. กดนิ้วกลาง ง. ใช้มือข้างขวา
23. นิ้วควบคุมในภาษาจีนเรียกว่า
 ก. วานอิน ข. จ้านอัน ค. เป่าหลิวจื่อ ง. เจียวเหอสู่ย
24. เพลงที่จะแสดงออกทางอารมณ์จะต้องใช้เทคนิคการเล่นที่เรียกว่า
 ก. โหยอัน ข. จ้านอัน ค. หัวนป่า ง. หัวอัน
25. เสียงของตัวโน้ต “โด” จะใช้ตัวแทนด้วยภาษาอังกฤษคือ
 ก. D ข. G ค. A ง. C
26. “ต่ำ” มีความหมายตรงกับข้อใด
 ก. เล่นข้ามเสียงโด ข. เล่นซ้ำเสียงโด ค. เล่นเสียงสูง ง. เล่นเสียงต่ำ

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

เรื่อง การสร้างชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม
จังหวัดนครสวรรค์

ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ
1.	ค	11.	ก	21.	ข
2.	ก	12.	ค	22.	ก
3.	ก	13.	ก	23.	ค
4.	ข	14.	ค	24.	ก
5.	ข	15.	ง	25.	ง
6.	ค	16.	ข	26.	ค
7.	ค	17.	ค	27.	ข
8.	ค	18.	ก	28.	ก
9.	ข	19.	ก	29.	ค
10.	ค	20.	ง	30.	ง

แบบทดสอบหลังเรียน

เรื่อง การสร้างชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคซอเอื้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่
ทับทิมจังหวัดนครสวรรค์

คำชี้แจง: จงอ่านและพิจารณาเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียวจากตัวเลือกที่กำหนดให้
ทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในกระดาษคำตอบ ให้ตรงกับช่องตัวอักษรที่ต้องการ

1. “ ๐ ” มีความหมายตรงกับข้อใด

- ก. เล่นซ้ำ ข. เครื่องหมายลากเสียงยาว ค. เว้นช่วงเสียง ง. เสียงหนักเบา

2. “ วรรณ ” มีความหมายตรงกับข้อใด

- ก. เทคนิคมือข้างซ้าย ข. กคนิ้วชี้ ค. กคนิ้วกลาง ง. ใช้มือข้างขวา

3. นิ้วควบคุมในภาษาจีนเรียกว่า

- ก. วรรณ ข. จ้านอัน ค. เป้าหลิวจื่อ ง. เจียวเหอสู่ย

4. เพลงที่จะแสดงออกทางอารมณ์จะต้องใช้เทคนิคการเล่นที่เรียกว่า

- ก. โหยอัน ข. จ้านอัน ค. หัวนป่า ง. หัวอัน

5. เสียงของตัวโน้ต “ โด ” จะใช้ตัวแทนด้วยภาษาอังกฤษคือ

- ก. D ข. G ค. A ง. C

6. “ ซอเอื้อหู ” มีลักษณะเสียงที่เป็นเอกลักษณ์คือ

- ก. แแหลมสูง ข. สูงๆต่ำๆ ค. เสียงทุ้ม ง. เสียงกังวาน

7. “ หยางฉิน ” เป็นเครื่องดนตรีประเภทใด

- ก. ดีด ข. สี ค. ดี ง. เป่า

8. ซอเอื้อหูมีจุดคีที่สามารถวางตำแหน่งมือได้กี่ตำแหน่ง

- ก. 3 ตำแหน่ง ข. 4 ตำแหน่ง ค. 5 ตำแหน่ง ง. 6 ตำแหน่ง

9. เครื่องดนตรีชนิดใดสามารถนำบทเพลงสากลที่ใช้เล่นกันเปียโนมาเล่นกับเครื่องดนตรีจีนได้

- ก. พิณสี่พา ข. หยางฉิน ค. ปั่นหู ง. เป็โหว

10. “ เซียว ” มีอีกชื่อหนึ่งเรียกว่า

- ก. ขลุ่ยดี้อื้อ ข. เป็โหว ค. ขลุ่ยดิน ง. ตั่งเซียว

11. เครื่องดนตรีของจีนแบ่งออกเป็นอีกประเภท
 ก. 2 ประเภท ข. 3 ประเภท ค. 4 ประเภท ง. 5 ประเภท
12. “กู่เจิง” จัดเป็นเครื่องดนตรีประเภทใด
 ก. ดี้ด ข. ลี ค. ดี ง. เป่า
13. ชาวจีนจะเรียก “กู่เจิง” ว่าอะไร
 ก. เจิง ข. ผีผา ค. แก้วฮู้ ง. แก้วอี้
14. เครื่องดนตรีใดมีลักษณะเหมือนลูกแพรผ้าซีก
 ก. เอ้อหู ข. ผีผา ค. หยางฉิน ง. กว่างจื่อ
15. เครื่องดนตรีประเภทใดมีความคล้ายคลึงกับเครื่องดนตรีไทยมากที่สุด
 ก. ดี้ด ข. ลี ค. ดี ง. เป่า
16. “ ค่ำ ” มีความหมายตรงกับข้อใด
 ก. เล่นข้ามเสียงโด ข. เล่นซ้ำเสียงโด ค. เล่นเสียงสูง ง. เล่นเสียงต่ำ
17. โน้ตไทยแบ่งช่วงระดับเสียงตามกลุ่มของเครื่องดนตรีไว้กี่กลุ่ม
 ก. 2 กลุ่ม ข. 3 กลุ่ม ค. 4 กลุ่ม ง. 5 กลุ่ม
18. “ ซอล ” ใช้แทนด้วยตัวอักษรใด
 ก. ซ ข. ส ค. ช ง. ฟ
19. “ ซ ” มีความหมายตรงกับข้อใด
 ก. ช่วงเสียงต่ำ ข. ช่วงเสียงสูง ค. ช่วงเสียงกลาง ง. เสียงเท่ากัน
20. โน้ตไทยในหนึ่งห้องเพลงจะมีเสียงตัวโน้ตทั้งหมดกี่ตัว
 ก. 1 ตัว ข. 2 ตัว ค. 3 ตัว ง. 4 ตัว
21. เครื่องดนตรีใดมีอายุเก่าแก่ที่สุด
 ก. ซุน ข. ซอเอ้อหู ค. ปี่โหว ง. พิณผีผา
22. ซอเอ้อหูมีลักษณะคล้ายกับเครื่องดนตรีชนิดใดของดนตรีไทย
 ก. จะเข้ ข. ซอฮู้ ค. ซอด้วง ง. ระนาด
23. ขลุ่ยชนิดใดมีโทนเสียงแหลมสดใส เสนาะหูมีลักษณะเหมือนฟลูต
 ก. ขลุ่ยผิว ข. ขลุ่ยดีจื่อ ค. ขลุ่ยดิน ง. ขลุ่ยไม้ไผ่
24. ศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม มีอายุกว่ากี่ปี
 ก. 110 ปี ข. 120 ปี ค. 130 ปี ง. 140 ปี

25. การเคลื่อนคันชักออกใช้สัญลักษณ์ใด

ก. V

ข.

ค. ▼

ง.

26. “V” มีความหมายตรงกับข้อใด

ก. คันชักออก

ข. คันชักเข้า

ค. กระโดนคันชัก

ง. เคลื่อนคันชั้น

27. “▼” มีความหมายตรงกับข้อใด

ก. การเคลื่อนคันชัก

ข. คันชักออก

ค. กระโดนคันชัก

ง. จากซ้ายไปขวา

28. “จ้านกง” มีความหมายตรงกับข้อใด

ก. รั้วคันชัก

ข. คันชักออก

ค. กระโดนคันชัก

ง. จากซ้ายไปขวา

29. นิ้วที่ 1 หมายถึงนิ้วใด

ก. นิ้วชี้

ข. นิ้วกลาง

ค. นิ้วนาง

ง. นิ้วก้อย

30. การเอียงเสียงตรงกับสัญลักษณ์ใด

ก.

ข.

ค.

ง.

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

เรื่อง การสร้างชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม
จังหวัดนครสวรรค์

ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ
1.	ข	11.	ค	21.	ก
2.	ก	12.	ก	22.	ค
3.	ค	13.	ก	23.	ก
4.	ก	14.	ข	24.	ค
5.	ง	15.	ข	25.	ง
6.	ค	16.	ค	26.	ข
7.	ค	17.	ข	27.	ค
8.	ค	18.	ก	28.	ก
9.	ข	19.	ค	29.	ก
10.	ค	20.	ง	30.	ง

ตารางสรุปการให้คะแนน หน่วยที่ 1-2-3

เรื่อง การสร้างชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม
จังหวัดนครสวรรค์

ลำดับ ที่	ชื่อ - นามสกุล	หน่วยการ เรียนรู้ ที่ 1	หน่วยการ เรียนรู้ ที่ 2	หน่วยการ เรียนรู้ ที่ 3	คะแนน รวม 15
		5	5	5	
1.	นางสาวฉันทพร ป้อมแก้ว				
2.	เด็กหญิงกรองแก้ว ไกรสังข์				
3.	เด็กหญิงรินทร์ลิตา ธัญนันต์ไชย				
4.	นางสาวเบญจวรรณ จันทร์ศรี				
5.	เด็กหญิงสิริวดี ภู่มบรมไพศาล				
6.	นางสาวนฤมล ตรุดเส็ง				
7.	นางสาวสุกข์ อ้ออาภา				
8.	นางสาวเหมือนฝัน ทองบาง				
9.	นางสาวปริษาภรณ์ ทองบาง				
10.	เด็กหญิงนิจวิภา ภู่มบรมไพศาล				

ลงชื่อ.....กรรมการ

(.....)

ตารางสรุปการให้คะแนน หน่วยที่ 4 เรื่อง การฝึกหัดควบคุมขอและใช้นิ้วชี้กดเสียง

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล	หน่วยการ เรียนรู้ ที่ 4	หน่วยการ เรียนรู้ ที่ 4	คะแนน รวม 15
		10	5	
1.	นางสาวธันยพร ป้อมแก้ว			
2.	เด็กหญิงกรองแก้ว ไกรสังข์			
3.	เด็กหญิงรินทร์ลิตา รัชอนันต์ไชย			
4.	นางสาวเบญจวรรณ จันทร์ศรี			
5.	เด็กหญิงสิริวดี ภูสมบัติไพศาล			
6.	นางสาวนฤมล ตรุดเส็ง			
7.	นางสาวสุกัก อัดอากาศ			
8.	นางสาวเหมือนฝัน ทองบาง			
9.	นางสาวปรีชาภรณ์ ทองบาง			
10.	เด็กหญิงนิจวิภา ภูสมบัติไพศาล			

ตารางสรุปการให้คะแนน หน่วยที่ 5 เรื่อง เทคนิคการปฏิบัติขอเอื้อตามคีย์ตำแหน่งมือ

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล	หน่วยการ เรียนรู้ ที่ 4	หน่วยการ เรียนรู้ ที่ 4	คะแนน รวม 10
		5	5	
1.	นางสาวธัญพร ป้อมแก้ว			
2.	เด็กหญิงกรองแก้ว ไกรสังข์			
3.	เด็กหญิงรินทร์ลิตา ธัญอนันต์ไชย			
4.	นางสาวเบญจวรรณ จันทร์ศรี			
5.	เด็กหญิงสิริวิดี ภู่มบรมไพศาล			
6.	นางสาวนฤมล ตรุดเส็ง			
7.	นางสาวสุภัท อัดอภา			
8.	นางสาวเหมือนฝัน ทองบาง			
9.	นางสาวปรีชาภรณ์ ทองบาง			
10.	เด็กหญิงนิจวิภา ภู่มบรมไพศาล			

ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)

ตารางสรุปการให้คะแนน หน่วยที่ 8
เรื่อง ฝึกหัดเทคนิคพิเศษ

ลำดับ ที่	ชื่อ – นามสกุล	หน่วยการ เรียนรู้ ที่ 8	คะแนน รวม 10
		10	
1.	นางสาวรัชชพร ป้อมแก้ว		
2.	เด็กหญิงกรองแก้ว ไกรสังข์		
3.	เด็กหญิงรินทร์ลิตา ฐัญอนันต์ไชย		
4.	นางสาวเบญจวรรณ จันทร์ศรี		
5.	เด็กหญิงสิริวดี ภู่มบรมไพศาล		
6.	นางสาวนฤมล ตรุดเส็ง		
7.	นางสาวสุกัก อัดอากา		
8.	นางสาวเหมือนฝัน ทองบาง		
9.	นางสาวปรีชาภรณ์ ทองบาง		
10.	เด็กหญิงนิจวิภา ภู่มบรมไพศาล		

ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)

ตารางสรุปการให้คะแนน หน่วยที่ 9

เรื่อง การฝึกหัดเพลงเดี่ยวเบื้องต้น

ลำดับ ที่	ชื่อ - นามสกุล	เพลงที่ 1	เพลงที่ 2	เพลงที่ 3	คะแนน รวม 15
		5	5	5	
1.	นางสาวธัญพร ป้อมแก้ว				
2.	เด็กหญิงกรองแก้ว ไกรสังข์				
3.	เด็กหญิงรินทร์ลิตา ธัญอนันต์ไชย				
4.	นางสาวเบญจวรรณ จันทร์ศรี				
5.	เด็กหญิงสิริวดี ภูสมบัติไพศาล				
6.	นางสาวนฤมล ตรุดเส็ง				
7.	นางสาวสุภักดิ์ อธิอาภา				
8.	นางสาวเหมือนฝัน ทองบาง				
9.	นางสาวปริยาภรณ์ ทองบาง				
10.	เด็กหญิงนิจวิภา ภูสมบัติไพศาล				

ลงชื่อ.....กรรมการ

(.....)

การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบบันทึกคะแนนการวัดผลประเมินผล ก่อนเรียน และหลังเรียน

เรื่อง การสร้างชุดฝึกทักษะการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิมจังหวัดนครสวรรค์

เลข ที่	ชื่อ - นามสกุล	ก่อน เรียน 15	หลัง เรียน 15	ผลต่าง คะแนน	เพิ่มขึ้น	ลดลง	หมายเหตุ
1	นางสาวธันยพร ป้อมแก้ว						
2	เด็กหญิงกรองแก้ว ไกรสังข์						
3	เด็กหญิงรินทร์ลิตา ธัญอนันต์ไชย						
4	นางสาวเบญจวรรณ จันทร์ศรี						
5	เด็กหญิงสิริวดี ภูสมบูรณ์ไพศาล						
6	นางสาวนฤมล ตรุดเส็ง						
7	นางสาวสุกัก อัดอาภา						
8	นางสาวเหมือนฝัน ทองบาง						
9	นางสาวปรีษาภรณ์ ทองบาง						
10	เด็กหญิงนิจิวิภา ภูสมบูรณ์ไพศาล						

สรุปผลการประเมิน

ก่อนเรียน

- ผ่าน จำนวน.....คน คิดเป็นร้อยละ
คะแนนสูงสุด.....คะแนน
- ไม่ผ่าน จำนวน.....คน คิดเป็นร้อยละ
คะแนนต่ำสุด.....คะแนน

หลังเรียน

- ผ่าน จำนวน.....คน คิดเป็นร้อยละ
คะแนนสูงสุด.....คะแนน
- ไม่ผ่าน จำนวน.....คน คิดเป็นร้อยละ
คะแนนต่ำสุด.....คะแนน

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

บทความเรื่อง การสร้างชุดการสอนปฏิบัติเทคนิคซอเอื้อหู

ของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์

ชื่อผู้วิจัย นางสาวสุคนธา ชันเสนาะ

สาขาวิชา ดนตรี (ดนตรีศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. มนัส วัฒนไชยยศ

กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ แสงทอง

ปีการศึกษา 2556

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อสร้างชุดการสอนปฏิบัติเทคนิคซอเอื้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยชุดการสอน กลุ่มทดลอง คือ กลุ่มนักดนตรีที่ฝึกปฏิบัติซอเอื้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์จำนวน 10 คน ผลการวิจัยพบว่า 1)ชุดการสอนมีประสิทธิภาพเท่ากับ 50.00/85.33 2)หลังจากที่กลุ่มทดลองได้เรียนด้วยชุดการสอนปฏิบัติเทคนิคซอเอื้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์ พบว่ามีคะแนนมากกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

This research aims to create a set of teaching practices, techniques Sor err hoo of Taparak-Taptim temple at Nakhonsawan province. According to the performance criteria of 80/80 and compare the achievement before and after learning the instruction set. Experimental is a group of musicians at practicing Sor err hoo of Taparak-Taptim temple at Nakhonsawan province about 10 people. We found 1. The effective teaching of 50.00/85.33 2. After the experimental group had learned a set of teaching practices, techniques Sor err hoo of Taparak-Taptim temple at Nakhonsawan province. Found that have scored more before study statistically significant at the .05 level.

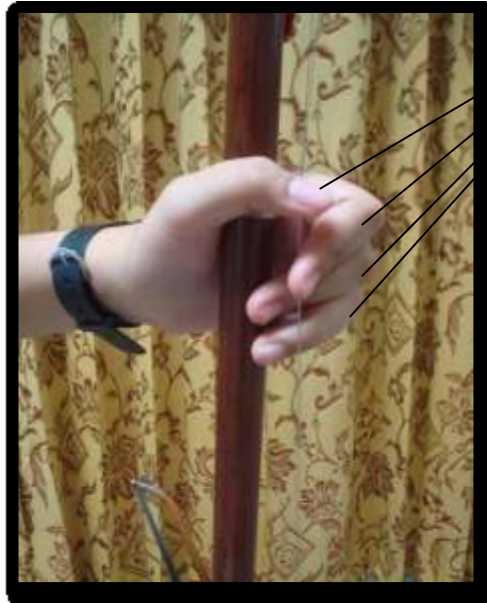
การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อสร้างชุดการสอนปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของกลุ่มนักดนตรีที่ปฏิบัติขอเอื้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์กลุ่มทดลอง คือ กลุ่มนักดนตรีที่ฝึกปฏิบัติขอเอื้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์จำนวน 10 คน ใช้เวลาในการทดลองจำนวน 20 ชั่วโมง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ชุดการสอนปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์ของครูผู้สอนและชุดการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งในด้านทฤษฎี (ความรู้) ทั้งก่อนและหลังใช้ชุดการสอนมีประสิทธิภาพเท่ากับ 50.00/85.33 และด้านทักษะ (การปฏิบัติ) มีประสิทธิภาพเท่ากับ 48.00/92.00 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 โดยแบบประเมินผล การเรียนรู้ก่อนเรียน (Pre - test) หลังเรียน (Post - test) แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจทั่วไปในด้านทฤษฎีและแบบประเมินเพื่อวัดความสามารถในด้านปฏิบัติขอเอื้อหู

ผลการวิจัย พบว่า ชุดการสอนปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์ในด้านทฤษฎี (ความรู้) ก่อนใช้ชุดการสอนมีประสิทธิภาพเท่ากับ 50.00 หลังใช้เท่ากับ 85.33 ด้านทักษะ (การปฏิบัติ) ก่อนใช้ชุดการสอนมีประสิทธิภาพเท่ากับ 48.00 หลังใช้เท่ากับ 92.00 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 กลุ่มนักดนตรีที่ได้รับการจัดการเรียนสอนโดยใช้ชุดการสอนปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1. การสร้างชุดการสอนปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหูของศาลเจ้าพ่อเทพารักษ์-เจ้าแม่ทับทิม จังหวัดนครสวรรค์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพโดยรวมภาคทฤษฎี (ความรู้) เท่ากับ 50.00/85.33 หมายความว่า คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ที่ 1-3 ของชุดการสอน คะแนนของนักดนตรีทั้งหมดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 50.00 และคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักดนตรีทั้งหมดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 85.33 และมีประสิทธิภาพโดยรวมภาคทักษะ (การปฏิบัติ) เท่ากับ 48.00/92.00 หมายความว่า คะแนนเฉลี่ยจากการประเมินภาคทักษะ (การปฏิบัติ) ระหว่างเรียนในแบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ที่ 4-9 ของชุดการสอนฯ คะแนนของนักดนตรีทั้งหมดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 48.00 และคะแนนเฉลี่ยจากการประเมินภาคทักษะ (การปฏิบัติ) หลังเรียนของนักดนตรีทั้งหมดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 92.00 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้และสามารถนำมาใช้ในการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดีที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าเนื้อหาในแต่ละบทเรียนได้ถูกนำมาวิเคราะห์แยกออกให้ละเอียดยิ่งขึ้น สอนแบบตัวต่อตัวเพราะจำนวนนักดนตรีมีไม่มากนัก โดยเริ่มจากเนื้อหาที่มีความยากง่ายไม่ซับซ้อนตั้งแต่พื้นฐาน ไปจนถึงเทคนิคพิเศษในการปฏิบัติเทคนิคขอเอื้อหูนักดนตรีจึงได้เรียนรู้และเข้าใจเนื้อหาจากง่ายไปสู่ยากและเทคนิคพิเศษตามลำดับ และเนื่องด้วยชุดการสอน นี้ได้จัดทำในรูปแบบ

ของสื่อประสม ซึ่งเป็นการนำสื่อการเรียนรู้หลายอย่างมาสัมพันธ์กันตั้งแต่ สื่อตัวผู้สอน สื่อเอกสาร สื่ออุปกรณ์ดนตรี ซึ่งแต่ละชนิดมีจุดเด่นที่สนับสนุนประสิทธิภาพการเรียนรู้ต่อกัน จึงทำให้ผู้เรียน มีความเข้าใจและสนใจที่จะเรียนรู้จนจบเนื้อหาซึ่งสอดคล้องกับหลักการทฤษฎีและจิตวิทยาที่ นำมาใช้ในการผลิตชุดเอกสารสอน ทฤษฎีของจอห์น ดิวอี้ (John Dewey, 1963) เชื่อว่า การเรียนรู้ จะเกิดขึ้นได้จากการกระทำ หรือ Learning by Doing อันเป็นแนวคิดที่แพร่หลายและได้รับการ ยอมรับทั่วโลกมานานแล้ว ซึ่งแต่เดิมมาการศึกษาธรรมชาติของการเรียนรู้มุ่งศึกษาปัจจัยภายนอก ของผู้เรียน ได้แก่ ตัวแปรเกี่ยวกับครู การแสดงออก ความกระตือรือร้น และการชมเชย ได้ เปลี่ยนแปลงมาเป็นการมุ่งศึกษาปัจจัยภายในของผู้เรียน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเดิมของผู้เรียน มโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อน ความจำ ความสามารถในการจัดกระทำข้อมูล การเสริมแรง ความตั้งใจ และ แบบแผนทางปัญญา จากผลการศึกษาพบว่าปัจจัยภายในมีส่วนช่วยให้เกิดการเรียนรู้อย่างมี ความหมายและความรู้เดิมมีส่วนเกี่ยวข้องและเสริมสร้างความเข้าใจของผู้เรียน ข้อความนี้ไป สอดคล้องกับปรัชญา Constructivism ที่เชื่อว่าการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในของ ผู้เรียน ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้จากความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่พบเห็นกับความรู้ความเข้าใจที่มีอยู่ เดิมพยายามที่จะนำความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเหตุการณ์และปรากฏการณ์ที่ตนพบเห็นมาสร้างเป็น โครงสร้างทางปัญญาหรือที่เรียกว่า Schema โครงสร้างทางปัญญานี้ประกอบด้วยความหมายหรือ ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งที่บุคคลมีประสบการณ์ อาจเป็นความเชื่อ ความเข้าใจ คำอธิบาย ความรู้ของ บุคคลนั้นก่อนที่จะฝึกหัดนักเรียนควรจัดวางท่าทางให้เรียบร้อยและให้ปรับปรุงจุดเขยิบเงินสูงต่ำ อย่างเหมาะสม โดยตั้งสอดคล้องกับกระบอกสอดตรงตั้งกับคันช้อ แล้วขยับเขยิบเงินตรงตำแหน่งข้อนิ้ว ที่ 3 ของนิ้วกลางควบคุมช้อ ไล่ซ้ายต้องกลมจากธรรมชาติ ท่าทางคล้ายการกอดตุ๊กตา บริเวณ ข้อศอกไม่ยกให้สูงควรอยู่ในมุม 45 องศา ข้อมือโป่งขึ้นเล็กน้อยให้ตั้งคันช้อในตำแหน่งร่องนิ้ว ของนิ้วหัวโป่งและนิ้วชี้ นิ้วมือปล่อยสบายในท่ากำมือครึ่งหนึ่งปลายนิ้วมือกอดสายช้อ

นิ้วแต่ละนิ้วจะต้องอยู่ตามจุดที่กำหนด

ภาพที่ 1 การใช้นิ้วที่ 1 กดเสียง มี และ ลา

ภาพโดย สุคนธา ชันเสนาะ.18/5/56

ภาพที่ 2 การใช้นิ้วที่ 1 กดเสียง มี,ลาด้านหลังมือ

ภาพโดย สุคนธา ชันเสนาะ.18/5/56

ข้อควรระวังบริเวณร่อนนิ้วมือซ้าย ต้องวางใกล้กับเขียนจิน บริเวณข้างล่างประมาณ 1 นิ้ว แต่ละส่วนของนิ้วต้องงออย่างธรรมชาติ (นอกจากนิ้วก้อย) ห้ามเกร็ง และไม่ควรงอเกินไปนัก เพื่อหลีกเลี่ยงนิ้วมือเกร็งต้องเน้นธรรมชาติ นิ้วโป้งต้องควบคุมโดยก้านเล็กน้อยอย่างสบาย ออกมาได้งอลงเพื่อเหนี่ยวคันช่อไว้

การเคลื่อนไหวของนิ้วมือ ต้องเน้นมือที่สาม (ดูภาพที่ 4.1.2) เคลื่อนไหวเป็นหลัก ส่วนข้อมือเป็นการเคลื่อนช่วย โดยเฉพาะการเคลื่อนไหวของนิ้วมือที่รวดเร็ว จำเป็นต้องฟังข้อนิ้วและ

ข้อมือเป็นจุดสำคัญของการเคลื่อนไหวอย่างคล่องแคล่ว นอกจากนี้เวลากดสายมีความรู้สึกคล้ายสปริง ดีที่สาย ไม่ใช่เป็นการกดอย่างเกร็งลำดับของนิ้วมือนิ้วชี้เป็นนิ้วที่ 1 นิ้วกลางเป็นนิ้วที่ 2 ส่วนนิ้วนางและนิ้วก้อยแบ่งออกเป็นนิ้วที่ 3 และนิ้วที่ 4 นักเรียนทุกคนสามารถมองจากภาพที่ 4.1.3 นิ้วที่หนึ่งกดเสียงสายนอกคือ “3” และเสียงสายในคือ “5” เกี่ยวข้องกับเสียงสายว่างคู่ 2 ดังนั้นเวลาที่กดตำแหน่งเสียงต้องแม่นยำเพื่อเสียงเสียงเพี้ยนสูงหรือเพี้ยนต่ำนอกจากนี้ทุกครั้งที่กดนิ้วในแต่ละตำแหน่งต้องแม่นยำ ในขณะที่ฝึกหัดนักเรียนต้องตั้งใจฟังแยกเสียงที่ตัวเองบรรเลง ครูผู้ฝึกสอนต้องแยกแยะความถูกต้อง และความเร็ว เพื่อให้จดจำบันไดเสียงที่แม่นยำและถูกต้อง

1. กดเสียง (อ่านอิน)

การกดเสียง คือ พื้นฐานของการใช้นิ้วที่คล่องแคล่วของซอเอื้อหู คือการกำหนดฝ่ามือที่สำคัญและนิ้วที่แม่นยำของการบรรเลง เครื่องหมายการกดเสียงกำหนด โคนขั้นตอนของนิ้วและเครื่องหมายของโน้ตเพลงนิ้วชี้คือ นิ้วที่ 1, นิ้วกลางคือนิ้วที่ 2, นิ้วนางคือนิ้วที่ 3, นิ้วก้อยคือนิ้วที่ 4 เวลาที่นักเรียนตีซอเอื้อหูเบื้องต้น ซึ่งสำคัญคือท่าทางและวิธีควบคุมซออย่างถูกต้องของตำแหน่งนิ้วช่วงบนเทคนิคการกดเสียง (ตำแหน่งของนิ้วมือข้างซ้ายแบ่งออกเป็น 4-5 ช่วง คือ ช่วงบน ช่วงกลาง ช่วงล่าง ช่วงล่างสุด) สายในคือ “ซอล” สายนอกคือ “เร” ช่วงบนมีบันไดเสียงที่สมบูรณ์ที่สุด ไม่ว่าจะ เป็นสายในหรือสายนอกซอ นิ้วที่ 2 และนิ้วที่ 3 ระยะห่างของนิ้วคือเหมือนกัน ดังนั้นการควบคุมเสียงจะง่ายขึ้นและมีประสิทธิภาพคือ 1. เสียงไม่เพี้ยน 2. วางตำแหน่งนิ้วได้ง่ายขึ้น 3. จำตัวโน้ตง่าย ครูผู้สอนสมควรสอนให้นักเรียนใช้สายตาชำเลื่องมอง ระยะห่างของการวางนิ้ว และใช้หูตั้งใจฟังแยกแยะถึงความแม่นยำของเสียงสูงต่ำ เวลาจำเป็นสามารถอาศัยเครื่องดนตรีที่กำหนดเสียงแน่นอนเพื่อแยกความแม่นยำของเสียง วิธีการลดเสียงต้องเข้มงวด ไม่อย่างนั้นกลายเป็นความเคยชินที่ไม่ดี เวลากดเสียงต้องระวัง นิ้วมือข้างซ้ายแต่ละนิ้วควรปล่อยตามธรรมชาติ มือควรอยู่องศาเอียงลาด นิ้วมือที่วางตำแหน่งเสียงซอควรใช้ปลายเนื้อที่หนาจะดีที่สุด นิ้วหัวแม่มือต้องปล่อยตามธรรมชาติให้กลางออก เวลาที่นิ้วมือเคลื่อนไหวขึ้นลง ตรงสายซอ ต้องเน้นตรงข้อนิ้วมือเป็นหลักเคลื่อนไหว การใช้แรงต้องเหมาะสม การเคลื่อนไหวของนิ้วต้องเต็มไปด้วยความคล่องแคล่ว มีแรงสปริง ขณะมือกดสายซอนั้น นิ้วอื่นๆที่ไม่ได้กดสายให้รอรูอยู่บนสายซอ เพื่อเตรียมที่จะกดเสียง และอย่าได้ตั้งนิ้วตรงไปหรือคดงอเกินไปต้องปล่อยตามสบาย ท่าทางตามธรรมชาติ เพื่อให้เกิดความถนัดของนิ้ว

2. นิ้วควบคุม(เป่าหลิวจื่อ)

นิ้วที่บรรเลงและควบคุม คือ การวางนิ้วมือที่กดเปลี่ยนเสียง โดยใช้วิธีการวางนิ้วมืออยู่ตรงคีย์ “D” คือ “2 3 4 5 ^{๒๒}2 3 2 3 4 3 ^{๒๒}2 1 ^{๒๒}1 2 3 4” จุดสำคัญคือ

1. โดยเฉพาะในช่วงไม้นิ้วมือ วางคุมตำแหน่งบนซอ แต่เพิ่มให้นิ้วมือช่วยเป็นจุดหลักไว้ ทำอย่างนี้สามารถทำให้ขึ้นของเสียงแม่นยำ และยังเพิ่มความเชื่อมั่นในการกดเสียงด้วย

2. ขณะที่เพิ่มความเร็วของการกดสาย นิ้วที่ไม่ใช่เสียงหลักให้วางบนสายซอเพื่อความต่อเนื่องของตัวโน้ต เช่น คีย์ “D” “23-4-2” นิ้วชี้ให้กดสายไว้ขณะเล่นเสียง 3 ตัวอย่างที่สอง “2-3-4-3” เวลานั้นนิ้วชี้และนิ้วกลางกดสายไว้ขณะเล่นเสียง “4” 1 2-2-3-5^๒ 4-3-2-

สรุป วิธีการควบคุมนิ้ว เกิดประโยชน์อย่างมาก โดยเฉพาะการเปลี่ยนคีย์และการเปลี่ยนช่วง ทำให้มีความสะดวกและความมุ่งมั่นของตำแหน่งนิ้ว

3. การทิวเสียง (tr)(จ้านอิน)

การทิวเสียง เรียกว่า เคลื่อนนิ้วหรือตีเสียง ภาษาจีน เรียกว่า “จ้านอิน” คือวิธีการบรรเลงซอ เอื้อหูที่บ่อยที่สุด ขณะที่ทิวเสียงต้องทำลักษณะนิ้วที่งอเวลาเคลื่อนไหว ต้องใช้ปลายนิ้วตีบนสายซอ เคลื่อนไหวขึ้นลงอย่างรวดเร็ว เพื่อการบรรเลงให้เกิดความรู้สึก เช่น ทิวเสียงอยู่ในเพลง “เจียวเหอสู่ย” แสดงออกถึงความรู้สึกที่เจียบเหงา ความเศร้า โศก ตัวอย่างต่อไปเป็นเพลง “ซานเหมินเสียนังเสียงจิ่ง” ทิวเสียงนั้นทำให้เกิดความรู้สึกถึงคลื่นน้ำที่กระทบอย่างแรง บางครั้งทิวเสียง สามารถตีเร็วหรือช้าลงตามต้องการของเพลง

4. การเอื้อนเสียง (โหยวอิน)

การสืซอเอื้อหูโดยการเอื้อนเสียง เป็นวิธีการสำคัญที่สุดที่ทำให้เสียงมีท่วงทำนองที่ไพเราะ ฟังแล้วให้ความรู้สึกที่มีพลัง เพลงที่แสดงออกมามีทั้ง ดีใจ, โกรธ, เศร้า, แผงด้วยอารมณ์ในความสุข ในเรื่องของความรู้สึกในใจ การเอื้อนเสียงแบ่งออกเป็นสามอย่างคือ การกลิ้งการกดสาย และการลั่นสายเวลาที่ใช้สามารถเกิดการเปลี่ยนแปลงมากมาย บางครั้งจำเป็นต้องตามอารมณ์ของคนตรี ใช้เทคนิค 3 แบบในการเอื้อนรวมและใช้บรรเลงอยู่ในเพลงเดียวกันสามารถแสดงออกถึงความหมายของเพลงมากขึ้น

วิธีการกลิ้ง คือ การใช้ปลายนิ้วอยู่ในตำแหน่งสายซอ เพื่อกลิ้งเคลื่อนไหวเป็นวิธีอย่างหนึ่งของซอที่เปลี่ยนแปลงสั้นยาว โดยการสั่นสะเทือนของสายซอ ผลลัพธ์คือคลื่นไหลคล้ายร้องเพลง เวลาที่บรรเลงเพลงต้องวางปลายนิ้วอยู่ในส่วนจุดเคลื่อนไหวกลิ้งบนลงล่างอยู่บนสายซอ เพื่อเกิดเสียงสูงต่ำอย่างสม่ำเสมอ

วิธีการกด คือ การใช้ปลายนิ้วกดสายซอโดยผ่านแรงที่นิ้วมือกดสายอย่างช้าๆ ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงของสายดึงหย่อน การกดแบบนี้สามารถแสดงออกถึงอารมณ์เพลงที่เศร้าหมองกับการบรรเลงเพลงพื้นเมือง

วิธีการลั่นสาย คือ การใช้ปลายนิ้วที่อยู่บนสายซอเคลื่อนไหวอย่างรวดเร็วบนล่าง อย่างมีข้อกำหนด(อยู่บนสายซอ) วิธีการอย่างนี้มีมาจากกลุ่มชาวบ้าน แสดงถึงเสียงที่เต็มไปด้วยกลิ่นไอ

ลีตันของชนบท เวลาที่บรรเลงในจุดสำคัญแต่ละจุดต้องควบคุมท่วงท่าเอาไว้ ผ่านการเคลื่อนไหว นิ้วมือขึ้นๆลงๆบนสายซอ ทำให้ซอเต็มไปด้วยเสียงที่แผ่กระจายการฮัมและนึ่มนวล

5. การเปลี่ยนช่วงนิ้วบนสายซอ(หัวนป้า)

เพื่อให้การบรรเลงเพลงแสดงออกถึงอารมณ์ จำเป็นต้องเปลี่ยนช่วงนิ้วในการบรรเลง การเปลี่ยนช่วงนิ้วมีวิธีการที่ถูกต้อง โดยใช้หัวไหล่ซ้ายเป็นหลัก โดยเริ่มต้นการเคลื่อนไหวจากข้อมือ ตามด้วยข้อศอก

ตำแหน่งของนิ้วข้างซ้ายวางอยู่บนสายซออย่างถูกต้อง ตามแต่ละช่วงในขณะบรรเลงเพลง ซึ่งการบรรเลงเพลงจะมีการเปลี่ยนช่วงนิ้วไปเรื่อยๆ จนจบเพลง

6. เสียงลิ้น(หัวอิน)

การบรรเลงเพลงของซอเอ๋อหู่มีเทคนิคที่คล่องแคล่วอย่างมาก คือ เทคนิคการลิ้นเสียง การลิ้นเสียงส่วนใหญ่สามารถแบ่งออกเป็นการลิ้นเสียงจากต่ำไปสูง, การลิ้นเสียงจากสูงไปต่ำ, การลิ้นเสียงหลักขึ้นสูง หรือลงต่ำ กลับมาที่เดิมและการลิ้นเสียงโดยเปลี่ยนนิ้วในขณะที่ลิ้นเสียง

7. วิธีการฟ้านอิน

ฟ้านอิน คือ เทคนิคการเปลี่ยนแปลงของคุณภาพเสียงของซอ โดยคุณภาพเสียงจะกังวาน เสนาะหู โดยธรรมชาติ เทคนิคมี 2 แบบ คือเสียงธรรมชาติฟ้านอินและบังคับเสียงให้เกิดฟ้านอิน เสียงใส เสียงสูง และเสียงที่เล็ก เสียงที่บริสุทธิ์

เสียงธรรมชาติฟ้านอิน คือเสียงที่เกิดจากการสั่นสะเทือนของความยาวสายซอทั้งหมด โดยใช้นิ้วแต่ละเบาๆ จุดที่ 1/2, 1/3, 1/4, 1/5, 1/6, 1/7, และ 1/8 เวลาที่บรรเลงนิ้วมือที่กดตามตำแหน่งเสียงต้องแม่นยำ ปลายนิ้วแต่ละสายซอเบาๆมือขวาควบคุมการเคลื่อนไหวคันชัก ทำให้สายเกิดการสั่นสะเทือนอย่างเต็มที่ หากนิ้วมือซ้ายออกแรง กดสายซอแรงเกินไปหรือคันชักเบาเกินไป ทำให้มีผลกระทบต่อเสียง ทำให้เสียงฟ้านอินไม่สำเร็จหรือกลายเป็นเสียงจริงปกติ

วิธีบังคับให้เกิดฟ้านอิน คือการใช้นิ้วชี้กดเสียงปกติและนิ้วก้อยแตะสายอย่างเบา ซึ่งวิธีการกดสายซอของนิ้วก้อยเหมือนกับวิธีการแรก นิ้วมือสองนิ้วนี้ต้องควบคุมให้อยู่ในระดับคู่ 4 และคู่ 5 เสียงจึงมีผลอย่างที่ต้องการ

เทคนิคของมือข้างขวา

การตี หรือภาษาจีน เรียกว่า “กงฟา” คือ เทคนิคการบรรเลงที่คล่องแคล่วส่วนประกอบที่สำคัญของซอเอ๋อหู่ ความเบาในบทเพลง หนัก นุ่ม เร็ว และสะบัด กระเพื่อม เคลื่อน (เสียงสูงต่ำ หนักเบา)เสียงที่เปลี่ยนแปลงที่สำคัญผ่านเทคนิคที่ตีแสดงออกมา โดยเฉพาะคันชักซอเอ๋อหู่ไม่ใช่ตรงและไม่ใช้เรียบวางอยู่ตรงกระบอกซอ คันชักวางอยู่ระหว่างกลางของตัวซอ มันไม่ว่องไว เหมือนคันชักของไวโอลิน

ดังนั้น นักเรียนใช้วิธีการตีเครื่องสาย โดยเฉพาะเทคนิคที่คล่องแคล่วพิเศษ ซึ่งกุมเครื่องสายบนมือจำเป็นต้องผ่านการฝึกฝนอย่างลำบาก พุดโดยทั่วไป พลังที่สั่นซึกความเร็วและพลังที่บรรเลงออกมาเปรียบเทียบกับได้หากพลังยังแรงคั่นซึกยิ่งเร็ว เสียงเพลงก็ยิ่งดัง ถ้ากลับกันเสียงเล็กเบาลง หากว่าต้องการบรรเลงเสียงเบาลง จำเป็นต้องลดแรงและสั่นซึกให้ช้าลง หากต้องการบรรเลงเสียงดัง จำเป็นต้องเพิ่มพลังให้เหมาะสมและราบเรียบ ประมาณว่าเวลาที่สั่นซึกสายคั่นซึกและกระบอกซอกต้องเสมอกัน คั่นซึกและมุมมองสายของซอกควรอยู่ในแนวตรง ปลายคั่นซึกและคั่นซอกไม่ควรวางแนวขึ้นบนสูงหรือเคลื่อนที่อยู่ในแนวลงต่ำ ไม่อย่างนั้นก็มีผลกระทบต่อการเล่นที่ตีทำให้เกิดเสียงที่หยาบหรือล่องลอยขึ้นมา

นอกจากนี้เวลาที่สั่นซึกนั้นทิศทางต้องตรง ดังที่ว่าสั่นซึกหนึ่งสายเหมือนสายหนึ่งเส้น ดังนั้น ผิดขาดจากการสั่นภายในและนอก ไม่อย่างนั้นจะทำให้เกิดเสียงที่ไม่ดี ทั่วไปช่วงคั่นซึกของซอกเอื้อหูสามารถแบ่งออกเป็นเต็มคั่นซึก, คั่นซึกครึ่งซึก, คั่นซึกครึ่งขวา, คั่นซึกปลายและต้นคั่นซึกหลายๆส่วน

เต็มคั่นซึกต้องสั่นซึกให้หมด, คั่นซึกครึ่งซึกคือคั่นซึกทั้งหมด 1/2 (จากกลางคั่นซึกถึงปลาย) คั่นซึกครึ่งขวาคือ การใช้คั่นซึกหนึ่งในสองของคั่นซึกข้างขวา (จากกลางคั่นซึกถึงต้นคั่นซึก) คั่นซึกกลางคือ การใช้คั่นซึกหนึ่งในสามของคั่นซึกจากปลายคั่นซึกทั้งหมด

เทคนิคควบคุมคั่นซึก

1. ฉางกง

การใช้วิธีการบรรเลงเพลงโดยการสั่นซึกความยาวมากกว่าครึ่งหนึ่งของคั่นซึก เรียกว่า “ฉางกง” ฉางกงแบ่งเป็น เฟินกงและเหลียงกง มีทั้งเร็วมีทั้งช้า การเคลื่อนคั่นซึกเริ่มจากซอกเคลื่อนจากซ้ายไปขวา เวลาเคลื่อนคั่นซึกเข้าก็จะเริ่มจากซอกเคลื่อนจากขวาไปซ้าย ในขณะที่เคลื่อนคั่นซึกอย่างช้า ต้องระวังความแรงของคั่นซึกไม่ให้แรงเกินไป ไม่อย่างนั้นเสียงที่แสดงออกมากลายเป็นเสียงซ่าแสบหู และกั๊ววนทำลายบทเพลง ต้องพยายามหายใจล่อออกเพื่อควบคุมการเคลื่อนคั่นซึกเพื่อให้เกิดเสียงเต็มไปด้วยพลัง

2. เฟินกง

เฟินกงคือ วิธีการสั่นซึกขั้นพื้นฐานที่สุด ในแต่ละครั้งเคลื่อนคั่นซึกแค่เสียงเดียวเวลาที่บรรเลงเพลงเพราะว่าการตีแต่ละเสียงต้องเปลี่ยนการซึกเข้าออก หากว่าการเปลี่ยนการซึกมีช่วงรอบมาก ทำให้มีผลกระทบบทเพลงที่ต่อเนื่อง ดังนั้นในเวลาที่เรียนการเปลี่ยนการสั่นซึก ความรู้สึกของมือขวาคือจุดสำคัญเบื้องต้นเวลาตีหนึ่งครั้งมีแค่หนึ่งเสียง ดังนั้นการเคลื่อนไหวมือซ้ายที่กดเสียงและการเปลี่ยนคั่นซึกต้องเข้ากันอย่างสนิท ทำอย่างนี้ทุกเสียงจึงชัดเจนและแม่นยำ ทั่วไปเวลาที่ตีช้าในเทคนิคเฟินกงต้องเคลื่อนคั่นซึกที่ยาวเวลาที่ตีเร็วในเทคนิคเฟินกงต้องเคลื่อนคั่นซึกที่สั้น

3. เหลียนกง

ภายในหนึ่งคัมภ์บรรเลงสองเสียงหรือมากกว่าสองเสียงขึ้นไป เทคนิคนี้เราเรียกว่า “เหลียนกง” ความพิเศษของเหลียนกงคือ ภายในการชักหนึ่งครั้ง เสียงที่บรรเลงหลายเสียงติดต่อกันอย่างกลมกลืนเวลาที่บรรเลงต้องสนใจและกำกับ คัมภ์ให้ตรงกับ จังหวะและตัวโน้ตเพลง โดยทั่วไปลีคัมภ์ 1 ครั้งมีสองเสียงขึ้นไป ปลายของคัมภ์ต้องแบ่งแยกออกเป็นหลายส่วน ตัวอย่าง จากปกติโดย 4 เสียง คัมภ์ต้องแบ่งเป็น 4 ส่วนเป็นต้น ถ้าหากตัวโน้ตน้อย เวลาลีคัมภ์จะสั้น ถ้าหากตัวโน้ตมีมากเวลาลีคัมภ์จะยาวขึ้น จังหวะที่ช้าในเทคนิคเหลียนกง ทำให้เสียงมีความอ่อนโยนเหมือนร้องเพลง จังหวะที่เร็วใช้ในเทคนิคเหลียนกงคือ เสียงต่อเนื่องราบรื่น

4. ตู้กง

เทคนิคตู้กง คือ การลีคัมภ์หยุดเป็นช่วงๆ หัวเสียงอย่างมีพลัง ทั่วไปแบ่งออกเป็น 2 อย่าง คือ เฟินตู้กงและเหลียนตู้กง

แบบเฟินตู้กงคือ เฟินกงเพิ่มหัวเสียงของเสียงเท่านั้น เวลาใช้เทคนิคนี้เน้นข้อมือขวาและแขนเป็นตัวหลักของการเคลื่อนไหว ทุกครั้งหลังจากลีคัมภ์ นิ้วมือ อุ้งมือ และไหล่ต้องรีบผ่อนคลายแต่ว่ามุมมองของอุ้งมือไม่ต้องกลับที่เดิม รอการลีคัมภ์แล้วค่อยๆ เคลื่อนไหวตามไหล่

แบบเหลียนตู้กงคือ ภายในการลีหนึ่งครั้งกระตุกเสียงสองเสียงหรือมากกว่าสองเสียงขึ้นไป ส่วนอื่นของการใช้เทคนิคเหมือนเฟินตู้กง

5. ฟ่านเสียน

เทคนิคฟ่านเสียน เน้นการลีเปลี่ยนสายในและสายนอกขอสลับกัน มันคือวิธีการสำคัญที่สุดเวลาบรรเลงต้องอาศัยคัมภ์ควบคุมจนจบ เทคนิคฟ่านเสียนของซอเอ้อหูต้องอาศัยความรู้ลึกในการชักสายคัมภ์ในและนอกที่แตกต่างกัน มันไม่เหมือนเทคนิคฟ่านเสียนของการบรรเลงของไวโอลินเพียงแค่ปรับแค่คัมภ์และมุมเป็นนิ้วมือก็ใช้ได้แล้ว ดังนั้น ในเวลาที่นักเรียนจำเป็นต้องเจาะจงฟ่านเสียน ขณะที่สายขอบรรเลงเพลงเร็วจำเป็นต้องสนใจที่สายคัมภ์ เวลาที่บรรเลงต่อตัวขอเป็นการควบคุมความรู้สึกที่แตกต่าง ทำให้สายในข้อมือขวาและนิ้วมือเป็นหลัก เทคนิคฟ่านเสียน ต้องเริ่มจากการเรียนฝึกที่ช้าไปเร็ว – การเคลื่อนไหวความรู้สึกหลายแบบของพื้นฐาน ค่อยๆ พัฒนา จากนั้นค่อยๆ ก้าวไปที่ละขั้นค่อยๆ ทำให้สายในและสายนอกผสมกันได้

6. ไชวักกง

เทคนิคไชวักกงคือ วิธีการบรรเลงอย่างรวดเร็วโดยเฟินกง เหมาะสมกับการแสดงออกถึงความสุข ความน่ารัก ดีใจและตื่นเต้น ลักษณะพิเศษของไชวักกงคือ เสียงสั้น การลีคัมภ์ต้องรวดเร็ว ปกติในหนึ่งนาที่เคาะ 120 ครั้ง ความเร็วที่มีอยู่ โดยใช้ตัวโน้ตแบบจังหวะส่วน 16 เวลาที่บรรเลงต้องใช้มือสองข้างควบคุมอย่างชำนาญเวลาที่บรรเลงตรงกลางคัมภ์อย่างปกติใช้จุดกลางคัมภ์ลีสายขอ

วิธีการใช้ไขว้กันต้องแน่นและสั้น หากสองมือประสานไม่ดี ปัญหาสำคัญจะปรากฏ คือ ด้านของมือขวาและมือซ้ายไม่ตรงกัน สาเหตุหนึ่งคือ วิธีการใช้ไขว้กันไม่ถูกต้อง ทำให้ไหล่ขวาเกร็งเกินไป มือซ้ายเกร็งตามมือขวาไปด้วย ทำให้มือทั้งสองข้างไม่สามารถปล่อยวางและประสานกันอย่างเหมาะสมได้

วิธีการที่ถูกต้องของการไขว้กัน คือ มือขวาต้องไม่เกร็ง (ไม่ใช่การจับอย่างแน่น) วิธีการสำคัญที่นำการเคลื่อนไหว เหมือนอย่างที่เราใช้มือทำท่าพัฒนาความรู้สึกเหมือนกัน ในขณะที่ค้นคว้าเคลื่อนไหวซ้ายและขวา ข้อมือไม่ควรเกร็ง ขณะที่ไหล่ขวา สอกและข้อมือเวลาใช้เทคนิคนี้ ควรตั้งท่าและปล่อยวางอย่างธรรมชาติ เวลาเดียวกันสอกขวาต้องมีความรู้สึกแรงสะท้อนต่อทิศทางที่เหมาะสม การเรียนฝึกหัดไขว้กันต้องเริ่มจากการส่ายไปส่ายมาให้ทั้งสองมือประสานกันกลายเป็นความรู้สึกที่ชำนาญ จากนั้นค่อยเพิ่มความเร็วขึ้น ไม่อย่างนั้นทางด้านการเปลี่ยนท่าจะมีผลกระทบต่อผลของไขว้กันที่ปกติ

7. จังหวะ

เทคนิคจังหวะ คือ การสับคันทักโดยไม่กำหนดจำนวนครั้ง โดยอาศัยปลายคันทักบรรเลงและสืออย่างรวดเร็ว การเคลื่อนคันทักมีใหญ่, เล็ก, ไหล, มิด, แข็งและอ่อน วิธีการบรรเลงมีหลายรูปแบบส่วนใหญ่การเคลื่อนคันทักมักสลับไปสลับมาไปถึงเสียงแข็ง เหมาะกับการแสดงความรุนแรง โขติช่วง เป็นอารมณ์ที่ตื่นเต้น เป็นต้น

เวลาที่ใช้เทคนิคนี้ปกติใช้ปลายคันทักเคลื่อนคันทักเบาและเร็ว เหมาะกับการแสดงความลึกสงบเยือกเย็นและสภาพที่กว้างไกล เป็นต้น เวลาที่ใช้เทคนิคนี้ในการส่ายที่เบาและเร็วยังต้องใช้จุดอยู่ที่ปลายของช่วงคันทักเวลาที่จังหวะอย่างช้า ช่วงไหล่ขวาทุกส่วนต้องผ่อนคลาย โดยเน้นช่วงข้อมือกระทบจุดอื่นของมือ

ในเวลาทีละน้อยๆ แรงหรือค่อนๆ เบา บริเวณศูนย์รวมพลังของมือทุกส่วน ต้องสามารถเคลื่อนไหวตามไว้อยู่ตลอด โดยตนเองจากบนลงล่างขึ้นบน ทำให้พลังความรู้สึกเคลื่อนไหวขึ้นมาทำอย่างนี้สามารถบรรลุผลลัพท์ที่กำหนดไว้ได้

8. เถาก

เทคนิคเถาก คือ วิธีการอย่างหนึ่งในการบรรเลงที่มีลีลา โดยใช้ปลายคันทักสืออย่างธรรมชาติให้คล้ายสปริงในการสับคันทัก มักแสดงถึงอารมณ์ของม้าทะยานวิ่งหรืออารมณ์การกระโดดโลดเต้น ปกติเถากใช้ตัวโน้ตส่วน 16 เช่นรูปแบบการบรรเลง เวลาบรรเลงหลังการบรรเลงเสียงแรกผ่านไปต้องนำคันทักยกขึ้นมาสับคันทักให้เกิด 2 เสียงอย่างต่อเนื่อง เวลานั้นให้สับหางม้าชนที่กระบอกซอเกิดสองเสียงหรือสามเสียง

เถากเหมาะสมกับจังหวะเร็ว ปกติแล้วเถากสับคันทักเกิดสองเสียง เป็นต้น เวลาที่เทคนิคนี้ทางนิ้วขวาควรจับคันทักให้แน่น

บรรณานุกรม

- จิติกานต์ จินารักษ์. (2551.) กระบวนการถ่ายทอดการบรรเลงระนาดเอกของครูประสิทธิ์ ถาวร
กรณีศึกษาชุดเพลินเพลงพาทย์ระนาดเอก. ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต.
มหาวิทยาลัยมหิดล
- ณัชชา โสคติยานุรักษ์. (2550). ดนตรีคลาสสิก: ศัพท์สำคัญ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย
- ปัทม์ชนิตปัญญะสังข์. (2550). การสอนวิชาขบร้องสากล : กรณีศึกษาโรงเรียนมีฟ้า
วิทยานิพนธ์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยมหิดล.
- พงศ์พรหม สนิทวงศ์ ณ อยุธยา. (2551). เสียงจากสวรรค์ และโลก.[ออนไลน์].เข้าถึงจาก:
<http://www.siameseproject.com/siamese/heavenandearth.html> (2552, เมษายน 16)
- รุจิรา วรพต. (2552). การสร้างและหาประสิทธิภาพชุดการสอนรายวิชาดนตรีสำหรับนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนบ้านบ่อนางซิง จังหวัดสระแก้ว. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
- สมาคมไต้หวัน.(2552).หนังสือที่ระลึกงานเปิดสมาคมไต้หวันนครสวรรค์. คณะกรรมการสมาคม
ไต้หวันนครสวรรค์ 12 ธันวาคม 2552
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2550) . เอกสารแนบท้ายประกาศก.พ.อ. เรื่อง
หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์
รองศาสตราจารย์และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550. กรุงเทพมหานคร:
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.

ภาคผนวก ซ

ตำเนาประกาศนียบัตรภาษาอังกฤษ

KINGS INTERNATIONAL
BUSINESS SCHOOL

This is to certify that
SUKHONTHA KHUNSANOR

having successfully attended the prescribe competency
requirements has therefore been awarded

Certificate of Accomplishment
In
English for Thesis Writing

Conducted in Singapore
JUNE 2012

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Joxer Tang', is written above a horizontal line.

Mr Joxer Tang
Chief Executive Officer

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล	นางสาวสุคนธา ชันเสนาะ
วัน เดือน ปีเกิด	20 กันยายน 2529
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	451/16 หมู่ 9 ตำบลนครสวรรค์ตก อำเภอเมือง นครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ 60000
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2540	ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนโสมสโรดม อำเภอบางกอกน้อย จังหวัดกรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2546	มัธยมศึกษาปีที่ 6 วิทยาลัยนาฏศิลป์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2551	ศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2551	ครูผู้สอน โรงเรียนโสมสโรดม อำเภอบางกอกน้อย จังหวัดกรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2552	ครูสอนดนตรี บริษัทศิริบุณ จีเนียสมิวสิก อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี
พ.ศ. 2553 – ปัจจุบัน	อาจารย์พิเศษ สาขาดนตรี คณะมนุษยศาสตร์ และสังคม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์